ANNUAL REPORT 2017
รายงานประจำปี 2560

BUSINESS

POWER

ONLINE

OF

PCL.

INTEGRATION

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์
จำกัด (มหาชน)

CONTENT

สารจากประธานกรรมการและประธานกรรมการบริหาร	08
คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการบริหาร	10
ข้อมูลทางการเงินโดยสรุป	22
ข้อมูลสำคัญทางการเงิน	24
ข้อมูลทั่วไป	26
เป้าหมายการดำเนินธุรกิจ	29
ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย	30
ปัจจัยความเสี่ยง	34
โครงสร้างการถือหุ้น	37
โครงสร้างการจัดการของบริษัท	38
คณะกรรมการตรวจสอบ	41
นโยบายการกำกับดูแลกิจการ	46
การควบคุมภายใน	56
การกำกับดูแลการใช้ข้อมูลภายใน	58
สรุปรายชื่อกรรมการและผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท	59
ความรับผิดชอบต่อสังคม	60
รายการระหว่างกัน	67
การวิเคราะห์และอธิบายของฝ่ายจัดการ	70
รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการจัดทำรายงานทางการเงิน ปี 2560	78
รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	78
รายงานของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	80
งบการเงิน	81

Message from Chairman of the Board and Executive Chairman	09
Board of Directors and Executive Committee	10
Summary of Financial Information	23
Financial Highlights	25
General Information	121
Business Objectives	124
Nature of Business of the Company and Subsidiary	125
Risk Factors	129
Shareholding Structure	132
Management Structure of The Company	133
The Audit Committee	136
Corporate Governance Policy	141
Internal Control	152
Monitoring of Insider Trading	154
List of Directors and Controling Persons in the Company	155
Corporate Social Responsibility	156
Connected Transactions	163
Management's Dicussion and Analysis of Financial Position and Operating Results	166
The Board of Directors' Duties on Financial Disclosure 2017	176
Audit Committee's Report	176
Nomination and Remuneration Committee's Report	178
Financial Statement	179

235%
25.005
LOREM IPSUM

Power of **experience**

Integrate a trusted ecosystem platform for every business

Power of **innovation**

Integrate new product designed
for customer satisfaction

180 pts
19
Lorem Ipsum

54
50
29
24
-6
-10
25.005
34.58678
25.005

Power of **technology**

Integrate data and analytic tools for faster and better decisions

สารจากประธานกรรมการ และประธานกรรมการบริหาร

MESSAGE FROM CHAIRMAN OF THE BOARD & EXECUTIVE CHAIRMAN

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

ปี 2560 ถือเป็นปีที่มีความน่าสนใจมาก เราเริ่มได้เห็นการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ทั้งในเรื่องของ Artificial Intelligence, Internet of Thing, Blockchain, Cloud Computing Service และที่สำคัญที่ขาดไม่ได้และเกี่ยวข้องกับบริษัทโดยตรง คือ เรื่องของ Big Data ซึ่งทุกภาคส่วนต่างให้ความสนใจและตื่นตัวในเรื่องนี้ เป็นอย่างมาก ยิ่งระบบออนไลน์มีความสำคัญมากขึ้นเท่าไหร่ ข้อมูลก็จะมีมากมายมหาศาล ธุรกิจยิ่งจะต้องมุ่งสู่การขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูล (Data-driven) เพื่อรองรับพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีความซับซ้อนขึ้น บีโอแอลในฐานะที่เป็นผู้นำด้านการให้บริการข้อมูลและระบบที่ช่วยในการตัดสินใจ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ และมีการจัดเตรียมความพร้อมทั้งในส่วนของการหาความรู้ ความเข้าใจ และเครื่องมือในการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ โดยหนึ่งในพันธกิจของบีโอแอล คือ การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางด้าน Data Analytics

นอกเหนือจากเทคโนโลยีใหม่แล้ว เรายังได้เห็นรูปแบบการทำธุรกิจแนวใหม่ เกิดขึ้นมากมาย เช่น Fintech Startup ซึ่งบีโอแอลเองได้จัดตั้งบริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด เพื่อเน้นการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมเพื่อก่อให้เกิดบริการในรูปแบบใหม่ โดยบริษัทได้ร่วมลงทุน ในบริษัท เพียร์ พาวเวอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัท Fintech Startup ประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับ ตัวกลางในการปล่อยสินเชื่อส่วนบุคคลออนไลน์ ที่เชื่อมต่อให้ผู้กู้ที่มีศักยภาพสามารถกู้เงินโดยตรงกับนักลงทุน ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าธนาคาร หรือสถาบันการเงินในปัจจุบัน ในขณะเดียวกัน นักลงทุนก็ได้รับอัตราผลตอบแทนที่จูงใจมากขึ้น สามารถให้อัตราผลตอบแทนที่สม่ำเสมอและมากกว่าผลิตภัณฑ์ทางการเงินทั่วไป ทั้งนี้ การลงทุนดังกล่าว ถือเป็นการเข้าสู่มิติใหม่ของการให้บริการข้อมูลของบริษัท อีกทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบ Big Data เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภค รวมทั้งปรับปรุงบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

สำหรับการขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจไปในกลุ่มประเทศ AEC เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บริษัทยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อขยายขอบเขตการให้บริการข้อมูลทางธุรกิจแก่บริษัท สถาบันการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันจะทำให้เกิดการขยายตัวทางธุรกิจต่อไปในอนาคต

ด้านการเงิน ปี 2560 ผลประกอบการตามงบการเงินรวม บริษัทมีรายได้รวม 436.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.32 เมื่อเทียบกับรายได้รวมในปีที่ผ่านมา ในขณะที่มีกำไรสุทธิหลังภาษี 76.61 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.55 เมื่อเทียบกับกำไรสุทธิหลังภาษีในปี 2559

สุดท้ายนี้ บริษัทขอขอบคุณผู้ถือหุ้น ลูกค้าผู้มีอุปการะคุณ และพันธมิตรทางธุรกิจ ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกท่านที่ให้การสนับสนุนบริษัทด้วยดีเสมอมา บริษัทจะมุ่งมั่นในการพัฒนาธุรกิจให้เจริญเติบโต ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพและการบริการ ตลอดจนความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อสร้างคุณค่าให้กับองค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

นายนรวัฒน์ สุวรรณ
ประธานกรรมการ

นายมินทร์ อิงค์ธเนศ
ประธานกรรมการบริหาร

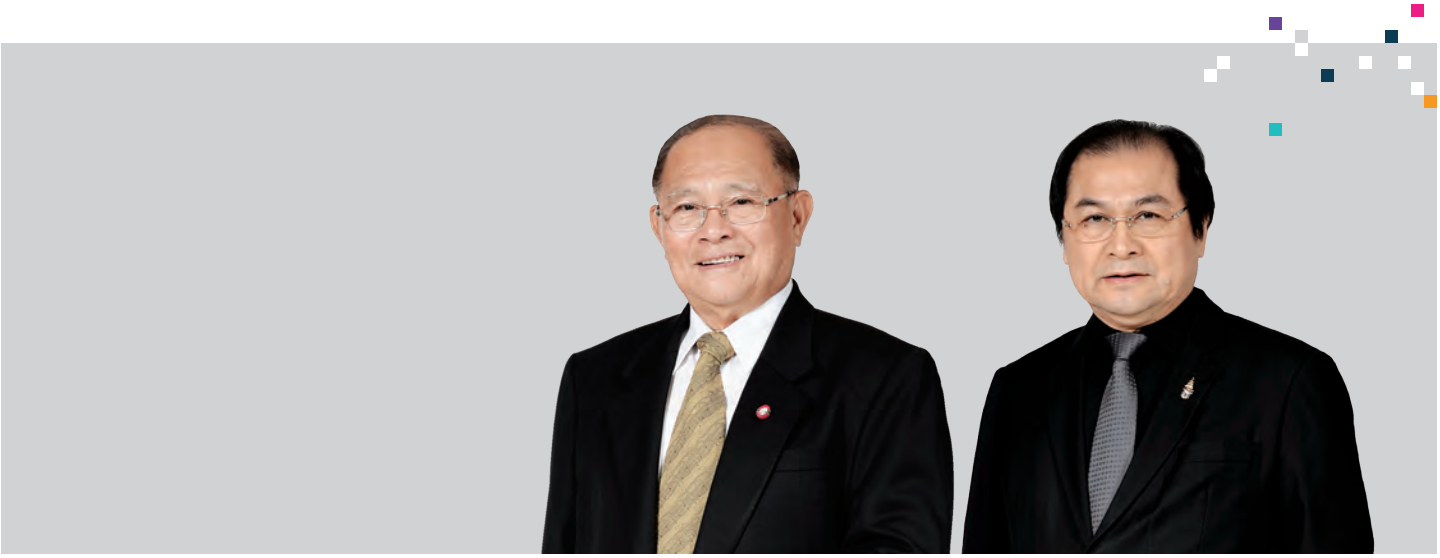

Dear Shareholders,

Year 2017 has been a very interesting year. Many companies begin to adopt new technologies such as Artificial Intelligence, Internet of Things, Blockchain, Cloud Computing Service and etc. Among those technologies ”Big Data” is one of the most important and relevant to our business. Big Data remains one of the hottest trends and continue to attract interest from organizations. The more online system is increasingly important, the massive data it is. Therefore, organizations must be data-driven to cope with the more complex needs of the customers. BOL, as a leading information provider for business decision-making, is aware of this importance and has started to prepare for this by obtaining new knowledge and data management tools, which is in accordance with one of our missions to be an innovative organization in the area of Data Analytics.

Apart of this new technological trend, we also saw the birth of new business models in forms of fintech startups. BOL has established a new subsidiary, namely BOL Digital Company Limited, which focuses on the research and development of new innovations of future services. Furthermore, the company has invested in Peer Power Company Limited, a fintech startup that is an intermediary for online personal loan which directly connects potential borrowers who could borrow at a lower rates currently quoted by banks and financial institutions, to investors who receive better returns on investment that is more regular and attractive than other financial products. This investment serves as a new era for the company’s service while this is also the start of big data utilization for consumer data analytics and improvements to services that adapt to consumers’ needs.

In the aspect of business expansion to the AEC, the company continues to extend the scope of business information services for local and international companies and financial institutions which will result in future business expansion.

The consolidated operating results for 2017 fiscal year saw the total revenue of 436.52 Million Baht, an increase of 9.32% compared to 2016 while net profit after tax stood at 76.61 Million Baht, an increase of 5.55% from 2016

Lastly we would like to thank our shareholders, patrons, partners, staffs and stakeholder for their continuous support. The company is determined to improve future growth along with product and service quality. We will continue to be a responsible member of the society while sustainably adding value to our organization.

Mr. Noravat Suwarn
Chairman of the Board

Mr. Jack Min Intanate
Executive Chairman

คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการบริหาร

BOARD OF DIRECTORS AND EXECUTIVE COMMITTEE

นายนรวัฒน์ สุวรรณ
ประธานกรรมการ
อายุ 77 ปี

Mr. Noravat Suwarn
Chairman of the Board
Age 77

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.59%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
655,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
24-10-2546 / 15 ปี
การศึกษา
- Master of Science (Ag. Econ.), University of Wisconsin-Madison, USA
- ปริญญา สาขาเศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาบัตร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่น 35
- ประกาศนียบัตร นักบริหารระดับสูง รุ่น 11 ของ ก.พ.
- ประกาศนียบัตร โครงการ Role of The Chairman Program (RCP) (12/2548)
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Accredited Program (DAP) (2547)
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Certification Program (DCP) (รุ่น 15 /2546)
- ประกาศนียบัตร โครงการ Finance for Non-Finance Director (FN) (2546)

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2546-ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2546-ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท เคเอสเค ประกันภัย (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
2545-ปัจจุบัน กรรมการอิสระและประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท ไอที ซิตี้ จำกัด (มหาชน)

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.59%
Changes in number of shares during the year
655,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
24-10-2003 / 15 Years
Educations
- Master of Science (Ag. Econ.), University of Wisconsin-Madison, USA
- BA (Econ) Thammasat University
- Certificate National Defence College (Class 35)
- Certificate Senior Executive Program (Class 11)
- Certificate The Role of The Chairman Program (RCP) 12/2005 (IOD)
- Certificate Director Accredited Program (DAP) 2004 (IOD)
- Certificate Director Certification Program (DCP) 15/2003 (IOD)
- Certificate Finance for Non-Finance Director (FN) 2003 (IOD)

5 Years' Work Experience
2003-Present Chairman of the Board Business Online Public Company Limited
2003-Present Chairman of the Board KSK Insurance (Thailand) Public Company Limited
2002-Present Independent Director and Chairman of Audit Committee IT City Public Company Limited

นายแจ็ค มินทร์ อิงค์ธเนศ

กรรมการและประธานกรรมการบริหาร
อายุ 63 ปี
สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
6.87%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
1,120,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
24-10-2546 / 15 ปี

Mr. Jack Min Intanate

Director & Executive Chairman
Age 63
Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017) 6.87%
Changes in number of shares during the year
1,120,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship 24-10-2003 / 15 Years

การศึกษา

- ปริญญา นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ Dominican University of California, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ปริญญา วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ปริญญากิตติมศักดิ์ วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์) คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
- ปริญญา สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต Fu Hsing Institute of Technology (ไต้หวัน)
- ประกาศนียบัตร หลักสูตรวิทยาการประกันภัยระดับสูง รุ่นที่ 1 สำนัก งานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ปี 2554
- ประกาศนียบัตร โครงการ Role of The Chairman Program (RCP) (12/2548)
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Accredited Program (DAP) (2547)

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี

2546-ปัจจุบัน กรรมการและประธานกรรมการบริหาร บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2554-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอส พี วี ไอ จำกัด (มหาชน)
2551-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอบิคส์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด
2549-ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด
2543-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด
2542-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เออาร์ไอที จำกัด
2539-ปัจจุบัน กรรมการและประธากรรมการบริหาร บริษัท ไอที ซิตี้ จำกัด (มหาชน)
2538-ปัจจุบัน กรรมการและประธานบริษัท บริษัท คอร์แอนด์พีค จำกัด
2538-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอเน็ต จำกัด
2532-ปัจจุบัน กรรมการและประธากรรมการบริหาร บริษัท เออาร์ไอพี จำกัด (มหาชน)
2530-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท กลุ่มแอดวานซ์ รีเสิร์ช จำกัด
2560-ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด
ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เวนเจอร์ โพรไฟล์ จำกัด
2556-2560 กรรมการและประธานกรรมการบริหาร บริษัท เอสวีโอเอ จำกัด (มหาชน)

Educations

- Honorary Doctoral Degree of Laws, Dominican University of California, USA
- PhD in Science (Honorary) Information Technology for Management, Mahasarakam University
- Bachelor (Honorary) of Science, Engineering and Agricultural, Rajamangala University of Technology Thanyaburi
- Bachelor of Architecture, Fu Hsing Institute of Technology (Taiwan)
- Certificate Thailand Insurance Leadership Program Class 1/2011, Office of Insurance Commission (OIC)
- Certificate The Role of The Chairman Program (RCP) 12/2005 (IOD)
- Certificate Director Accredited Program (DAP) 2004 (IOD)

5 Years' Work Experience

2003-Present Director & Executive Chairman Business Online Public Company Limited
2011-Present Director S P V I Public Company Limited
2008-Present Director ABIKS Development Co.,Ltd
2006-Present Chairman of the Board D&B (Thailand) Co.,Ltd.
2000-Present Director National Credit Bureau Co.,Ltd.
1999-Present Director ARIT Co.,Ltd.
1996-Present Director & Executive Chairman IT City Public Company Limited
1995-Present Director & Chairman Core & Peak Co.,Ltd.
1995-Present Director ANET Co., Ltd.
1989-Present Director & Executive Chairman ARIP Public Company Limited
1987-Present Director Advanced Research Group Co.,Ltd.
2017-Present Chairman of the Board BOL Digital Co.,Ltd.
Present Director Venture Profile Co.,Ltd.
2013-2017 Director & Executive Chairman SVOA Public Company Limited

นายประยูร รัตนไชยานนท์
กรรมการ
อายุ 54 ปี

Mr. Prayoon Rattanachaiyanont
Director
Age 54

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.53%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
1,120,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
24-10-2546 / 15 ปี
การศึกษา
- Master of Business Administration, University of Scranton, USA
- ปริญญา พาณิชยศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญา บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Accredited Program (DAP) (2547)

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2546-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2555-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอ.อาร์. แอ็คเคานติ้ง คอนซัลแตนท์ จำกัด
2555-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เฮลท์ ออนไลน์ จำกัด
2553-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เออาร์ไอพี จำกัด (มหาชน)
2551-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอบิคส์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด
2551-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ดีทู ซิสเต็มส์ จำกัด
2545-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอเน็ต จำกัด
2543-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอนิว คอร์ปอเรชัน จำกัด
2542-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คอร์แอนด์ พีค จำกัด
2542-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เออาร์ไอที จำกัด
2539-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน บริษัท กลุ่มแอดวานซ์ รีเสิร์ช จำกัด

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.53%
Changes in number of shares during the year
1,120,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
24-10-2003 / 15 Years
Educations
- Master of Business Administration, University of Scranton, USA.
- Bachelor of Commerce, Chulalongkorn University
- Bachelor of Business Administration, Sukhothai Thammathirat University
- Certificate Director Accredited Program (DAP) 2004 (IOD)

5 Years' Work Experience
2003-Present Director Business Online Public Company Limited
2012-Present Director A.R. Accounting Consultant Co.,Ltd.
2012-Present Director Health Online Co.,Ltd.
2010-Present Director ARIP Public Company Limited
2008-Present Director ABIKS Development Co.,Ltd
2008-Present Director D2 Systems Co.,Ltd.
2002-Present Director Anet Co.,Ltd.
2000-Present Director Anew Corporation Co.,Ltd.
1999-Present Director Core & Peak Co.,Ltd.
1999-Present Director ARIT Co.,Ltd.
1996-Present Financial Controller Advanced Research Group Co.,Ltd.

นางสาวชไมพร อภิกุลวณิช
กรรมการและผู้จัดการใหญ่
อายุ 56 ปี

Ms. Chamaiporn Apikulvanich
Director & Chief Executive Officer
Age 56

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.65%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
1,360,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
24-10-2546 / 15 ปี
การศึกษา
- พัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิตทางสถิติประยุกต์ เกียรตินิยมดีมาก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปริญญา เศรษฐศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับสอง มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ประกาศนียบัตร โครงการ Driving Company Success with IT Governance (ITG) รุ่นที่ 1/2559
- ประกาศนียบัตร Fostering a Board and Management Team (2548)
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Accredited Program (DAP) (2547)
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Executive Development Program (EDP) รุ่นที่ 6
- IOD Breakfast Briefing 2/2017 “Cybersecurity : Risks, Liabilities, and Best Practices

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2546-ปัจจุบัน กรรมการและผู้จัดการใหญ่ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2559-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท แท็กซี่-บีม จำกัด
2557-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท อีคาร์ท สตูดิโอ จำกัด
2549-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด
2560-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.65%
Changes in number of shares during the year
1,360,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
24-10-2003 / 15 Years
Educations
- Master of Applied Statistics (Computer Science, HONS.), National Institute of Development Administration (NIDA)
- Bachelor of Arts (Economics, 2nd Class Hons.), University of the Thai Chamber of Commerce
- Certificate Driving Company Success with IT Governance (ITG) Class 1/2016
- Certificate Fostering a Board and Management Team 2005
- Certificate Director Accredited Program (DAP) 2004 (IOD)
- Certificate Executive Development Program (EDP) Class 6
- IOD Breakfast Briefing 2/2017 “Cybersecurity : Risks, Liabilities, and Best Practices

5 Years’ Work Experience
2003-Present Director & Chief Executive Officer Business Online Public Company Limited
2016-Present Director Taxi - Beam Co.,Ltd.
2014-Present Director Ecartstudio Co.,Ltd.
2006-Present Director D&B (Thailand) Co.,Ltd.
2017-Present Director BOL Digital Co.,Ltd.

ดร. วิวสัน เตียว ยองเพ็ง
กรรมการ
อายุ 51 ปี

Dr. Wilson Teo Yong Peng
Director
Age 51

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.20%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
1,120,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
15-02-2549 / 12 ปี
การศึกษา
- DBA. Doctor BA, University of Manchester (UK)
- ASEP, Advanced Senior Executive Program, Kellogg School of Management (U.S.A.)
- MBA, Oxford Brookes University (U.K.)
- FCCA, Fellow of The Association of Chartered Certified Accountants (U.K.)
- FCA, Fellow of The institute of Singapore Chartered Accountants
- FCPA, Fellow of Certified Pratising Accountants (Australia)
- IIA, The Institute of Internal Auditors (U.S.A.)
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Accredited Program (DAP) (57/2549)

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2549-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2555-2556 กรรมการ บริษัท ลีซ อิท จำกัด (มหาชน)
2554-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เออาร์ไอพี จำกัด (มหาชน)
2551-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอบิคส์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด
2549-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอนิว คอร์ปอเรชัน จำกัด
2549-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ดาต้าวัน เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด
2547-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอซิส คอมพิวเตอร์ จำกัด
2545-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอสวีโอเอ จำกัด (มหาชน)
2543-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท กลุ่ม แอดวานซ์ รีเสิร์ช จำกัด
2543-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอเซิร์ท จำกัด

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.20%
Changes in number of shares during the year
1,120,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
15-02-2006 / 12 Years
Educations
- DBA, Doctor BA, University of Manchester (U.K.)
- ASEP, Advanced Senior Executive Program, Kellogg School of Management (U.S.A.)
- MBA, Oxford Brookes University (U.K.)
- FCCA, Fellow of The Association of Chartered Certified Accountants (U.K.)
- FCA, Fellow of The institute of Singapore Chartered Accountants
- FCPA, Fellow of Certified Pratising Accountants (Australia)
- IIA, The Institute of Internal Auditors (U.S.A.)
- Certificate Director Accredited Program (DAP) 57/2006 (IOD)

5 Years' Work Experience
2006-Present Director Business Online Public Company Limited
2013-2014 DirectorLease IT Public Company Limited
2011-Present Director ARIP Public Company Limited
2008-Present Director ABIKS Development Co.,Ltd
2006-Present Director Anew Corporation Co.,Ltd.
2006-Present Director Dataone Asia (Thailand) Co.,Ltd.
2004-Present Director Asys Computer Co.,Ltd.
2002-Present Director SVOA Public Company Limited
2000-Present Director Advanced Research Group Co.,Ltd.
2000-Present Director Acerts Co.,Ltd.

นายชัยพร เกียรตินันทวิมล
กรรมการและผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร
อายุ 46 ปี

Mr. Chaiyaporn Kiatnuntavimon
Director & Chief Operating Officer
Age 46

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.65%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
1,600,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
13-08-2558 / 3 ปี
วันที่แต่งตั้ง /จำนวนปีที่เป็นผู้บริหาร
12-12-2546 / 15 ปี
การศึกษา
- ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต University of South Australia
- ปริญญา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (อุตสาหกรรมเคมี) สถาบันพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) (รุ่นที่ 126/2559)
- ประกาศนียบัตร หลักสูตรวิทยาการประกันภัยระดับสูง รุ่นที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ปี 2554
- ประกาศนียบัตร โครงการ Company Secretary Program (CSP) (รุ่นที่ 8/2547)

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2546-ปัจจุบัน กรรมการและผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2549-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด
2560-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.65%
Changes in number of shares during the year
1,600,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
13-08-2015 / 3 Years
Appointment Date/Duration of Executive
12-12-2003 / 15 Years
Educations
- Master of Business Administration, University of South Australia
- Bachelor of Science, Major in Chemical Industry, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
- Certificate Director Accreditation Program (DAP) Class 126/2016 (IOD)
- Certificate Thailand Insurance Leadership Program Class 1/2011, Office of Insurance Commission (OIC)
- Certificate the Company Secretary Program (CSP) Class 8/2004 (IOD)

5 Years' Work Experience
2003-Present Director & Chief Operating Officer Business Online Public Company Limited
2006-Present Director D&B (Thailand) Co.,Ltd.
2017-Present Director BOL Digital Co.,Ltd.

นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์

กรรมการอิสระ, ประธานกรรมการตรวจสอบ และประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
อายุ 67 ปี

Mr. Anant Tangtatswas

Independent Director,
Chairman of Audit Committee,
Chairman of Nomination and Remuneration Committee
Age 67

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.10%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
ไม่มี
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
09-08-2553 / 8 ปี
การศึกษา

- ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย มหานครนิวยอร์ค สหรัฐอเมริกา
- ปริญญา เศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปรอ. 377)
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Accredited Program (DAP) รุ่นที่ 85/2553
- ประกาศนียบัตร โครงการ Risk Management Committee Program (RMP) (รุ่นที่ 2/2557)
- Chairman Dinner 2018 Social Responsibilities in Action

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2553-ปัจจุบัน กรรมการอิสระและประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2557-ปัจจุบัน ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
ก.พ. 59-ปัจจุบัน กรรมการอิสระและประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท เอสวีโอเอ จำกัด (มหาชน)
2555-ก.พ. 59 กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บริษัท เอสวีโอเอ จำกัด (มหาชน)
2552-2553 กรรมการ บริษัท ฝาจีบ จำกัด (มหาชน)
2548-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท กรีนสปอต จำกัด

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.10%
Changes in number of shares during the year
None
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
09-08-2010 / 8 Years
Educations

- MBA (Finance), Columbia University, NYC, USA
- BA (Economics), Thammasat University
- Thailand National Defence College (Joint Government - Private Sectors Program - Class 377)
- Certificate Director Accredited Program (DAP) 85/2010 (IOD)
- Certificate Risk Management Committee Program (RMP) Class 2/2014 (IOD)
- Chairman Dinner 2018 Social Responsibilities in Action

5 Years' Work Experience
2010-Present Independent Director & Chairman of Audit Committee Business Online Public Company Limited
2014-Present Chairman of Nomination and Remuneration Committee Business Online Public Company Limited
Feb 16-Present Independent Director & Chairman of Audit Committee SVOA Public Company Limited
2012-Feb 16 Independent Director & Audit Committee SVOA Public Company Limited
2009-2010 Director Crown Seal Public Company Limited
2005-Present Director Green Spot Co.,Ltd.

นางสาวมานิดา ซินเมอร์แมน

กรรมการอิสระ, กรรมการตรวจสอบ และ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
อายุ 51 ปี

Ms. Manida Zinmerman

Independent Director,
Audit Committee,
Nomination and Remuneration Committee
Age 51

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.50%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
-500,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
24-10-2546 / 15 ปี
การศึกษา
- ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
- ปริญญา นิติศาสตร์มหาบัณฑิต Columbia University
- ปริญญา นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Graduate Diploma Business Law มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ประกาศนียบัตร โครงการ Role of the Nomination and Governance Committee (RNG) รุ่น 2/2555
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Certification Program (DCP) รุ่น 8/2544

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2546-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2557-ปัจจุบัน กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2556-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
2556-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ฮันตัน แอนด์ วิลเลี่ยมส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.50%
Changes in number of shares during the year
-500,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
24-10-2003 / 15 Years
Educations
- MBA Assumption University
  LL.M., Columbia University
- LL.B., Thammasat University
- Graduate Diploma Business Law, Thammasat University
- Certificate the Role of the Nomination and Governance Committee (RNG) Class 2/2012 (IOD)
- Certificate the Director Certification Program (DCP) Class 8/2001 (IOD)

5 Years' Work Experience
2003-Present Independent Director & Audit Committee Business Online Public Company Limited
2014-Present Nomination and Remuneration Committee Business Online Public Company Limited
2013-Present Director Wave Entertainment Public Company Limited
2013-Present Director Hunton & Williams (Thailand) Limited

นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์

กรรมการอิสระ, กรรมการตรวจสอบ และ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
อายุ 64 ปี

Ms. Suteera Sripaibulya

Independent Director,
Audit Committee,
Nomination and Remuneration Committee
Age 64

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.20%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
700,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
17-09-2551 / 10 ปี
การศึกษา

- AMP, Advanced Management Program, 2013, Harvard University (USA)
- ปริญญา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน (หลักสูตร วตท.) รุ่นที่ 4
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Accredited Program (DAP) (2552)

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2551-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2557-ปัจจุบัน กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2556-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด
2554-ปัจจุบัน รองผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการสายเทคโนโลยี ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท บางกอก สมาร์ทการ์ด ซิสเทม จำกัด
ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอนิว คอร์ปอเรชัน จำกัด
ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด
ก.พ. 2560-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด
2555-ก.พ. 2560 ประธานกรรมการ บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.20%
Changes in number of shares during the year
700,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
17-09-2008 / 10 Years
Educations

- AMP, Advanced Management Program, 2013, Harvard University (USA)
- Bachelor of Science, Chiangmai University
- Certificate Senior Executive Program (Capital Market Academy) Class 4
- Certifcate Director Accredited Program (DAP) 2009 (IOD)

5 Years' Work Experience
2008-Present Independent Director & Audit Committee Business Online Public Company Limited
2014-Present Nomination and Remuneration Committee Business Online Public Company Limited
2013-Present Director National Credit Bureau Co.,Ltd.
2011-Present Senior Executive Vice President, Technology Division Bangkok Bank Public Company Limited
Present Director Bangkok Smartcard System Co.,Ltd.
Present Director Anew Corporation Co.,Ltd.
Present Director Processing Center Co.,Ltd.
Feb 2017-Present Director National ITMX Co.,Ltd.
2012-Feb 2017 Chairman of the Board National ITMX Co.,Ltd.

ผศ.ดร. การดี เลียวไพโรจน์

กรรมการอิสระ, กรรมการตรวจสอบ และ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
อายุ 43 ปี

Asst. Prof. Dr. Karndee Leopairote

Independent Director,
Audit Committee,
Nomination and Remuneration Committee
Age 43

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.20%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
1,120,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
29-03-2556 / 5 ปี
การศึกษา

- Ph.D., Industrial Engineering Department, University of Wisconsin-Madison, USA
- M.S., Industrial Engineering Department, University of Wisconsin-Madison, USA
- B.Eng., Industrial Engineering Program, Sirindhorn International Institute of Technology Thammasat University
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Accreditation Program (DAP) (รุ่นที่ 110/2557)

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2556-ปัจจุบัน กรรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2557-ปัจจุบัน กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2558-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ซี เอ ซี จำกัด
2556-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการ สถาบันออกแบบอนาคตประเทศไทย
2551 ผู้อำนวยการ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริการ (นานาชาติ) วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2548-2557 ผู้อำนวยการ ศูนย์ให้คำปรึกษาทางธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2560-ปัจจุบัน ผู้ก่อตั้งและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไอโครา จำกัด

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.20%
Changes in number of shares during the year
1,120,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
29-03-2013 / 5 Years
Educations

- Ph.D., Industrial Engineering Department, University of Wisconsin-Madison, USA
- M.S., Industrial Engineering Department, University of Wisconsin-Madison, USA
- B.Eng., Industrial Engineering Program, Sirindhorn International Institute of Technology Thammasat University
- Certificate Director Accredited Program (DAP) Class 110/2014 (IOD)

5 Years' Work Experience
2013-Present Independent Director & Audit Committee Business Online Public Company Limited
2014-Present Nomination and Remuneration Committee Business Online Public Company Limited
2015-Present Managing Director C A C Company Limited
2013-Present Executive Director Future Innovative Thailand Institute (FIT)
2008 Director and Program Advisor Master in Service Innovation (MSI) College of Innovation, Thammasat University
2005-2014 Executive Director Thammasat Business Consulting Center (TBCC), Thammasat University
2017-Present CEO & Co-Founder, ICORA Company Limited

นางสาวกัลยพัลญ์ บูรณารมย์
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน
อายุ 44 ปี

Ms. Kanyapan Buranarom
Chief Financial Officer
Age 44

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.23%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
453,600 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
12-12-2546 / 15 ปี
การศึกษา
- ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเชิงอาชีพเพื่อการสื่อสารนานาชาติ (ภาคภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปริญญา บัญชีบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ปริญญา บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประกาศนียบัตร โครงการ Director Accredited Program (DAP) (รุ่นที่ 105/2556)

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2546-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2549-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด
2559-ปัจจุบัน กรรมการอิสระและประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท เอิร์ธ เท็ค เอนไวรอนเมนท์ จำกัด
2560-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด
ปัจจุบัน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ปัจจุบัน นักบัญชีวิชาชีพอาเซียน

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.23%
Changes in number of shares during the year
453,600 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
12-12-2003 / 15 Years
Educations
- Master of Arts (Career English for International Communication (English Program), Thammasat University
- Master of Business Administration, Major in Management, Srinakarin Tharavirot University
- Bachelor of Accounting (1st, Class Hons.), Bangkok University
- Bachelor of Business Administration, Sukhothai Thammathirat University
- Certifcate Director Accredited Program (DAP) Class 105/2013 (IOD)

5 Years' Work Experience
2003-Present Chief Financial Officer Business Online Public Company Limited
2006-Present Director D&B (Thailand) Co.,Ltd.
2016-Present Independent Director & Chairman of Audit Committee Earth Tech Environment Co.,Ltd.
2017-Present Director BOL Digital Co.,Ltd.
Present Certified Public Accountant (Thailand)
Present Asean Chartered Professional Accountant (ASEAN CPA)

นางสาวอินทิรา อินทุรัตนา
ผู้อำนวยการฝ่ายข้อมูล
อายุ 48 ปี

Ms. Intira Inturattana
Chief Data Officer
Age 48

สัดส่วนการถือหุ้น ณ 29 ธ.ค. 2560
0.18%
การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นระหว่างปี
1,325,000 หุ้น
การถือหุ้นทางอ้อมของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ไม่มี
วันที่แต่งตั้ง / จำนวนปีที่เป็นกรรมการ
1/3/2558 / 3 ปี
การศึกษา
- ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ประกาศนียบัตร ภาษาจีนกลาง มหาวิทยาลัยจี้หนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน
- ปริญญา ศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประสบการณ์ย้อนหลัง 5 ปี
2560-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการฝ่ายข้อมูล บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2558-2559 ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป ฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)
2559-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด

Shareholding Percentage (as of 29 Dec 2017)
0.18%
Changes in number of shares during the year
1,325,000 Shares
The indirect shareholding of spouse and immature children
None
Appointment Date / Duration of Directorship
01-03-2015 / 3 Years
Educations
- Master of Business Administration, Major in Marketing, National Institute of Development Administration (NIDA)
- Certifcate of International Language, Major in Madarin, Jinan University, The People's Republic of China
- Bachelor of Arts, Major in Library and Information Sciences, Khon Kaen University

5 Years' Work Experience
2017-Present Chief Data Officer Business Online Public Company Limited
2015-2016 Assistant General Manager ; Product Development & Customer Service Business Online Public Company Limited
2016-Present Director Ecartstudio Co.,Ltd.

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุป

(หน่วย : พันบาท)

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2560	2559	2558	2560	2559	2558
สินทรัพย์รวม	641,058	578,217	538,703	607,197	553,813	533,733
หนี้สินรวม	172,287	175,107	164,859	153,457	160,934	160,535
ส่วนของผู้ถือหุ้น	468,771	403,109	373,845	453,740	392,879	373,198
รายได้รวม	436,517	399,300	341,710	376,604	350,494	337,905
รายได้จากการขายและบริการ	414,226	378,151	323,768	354,346	328,678	319,964
กำไรขั้นต้น	200,798	185,145	169,945	179,614	165,294	169,923
กำไรสุทธิก่อนภาษี	89,416	81,597	71,079	82,395	69,442	71,514
กำไรสำหรับปี	76,614	72,589	61,187	71,809	63,005	61,553
อัตราส่วนทางการเงิน						
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น(%)	48.48	48.96	52.49	50.69	50.29	53.11
อัตราส่วนกำไรสุทธิ(%)	17.55	18.18	17.91	19.07	17.98	18.22
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	11.95	12.55	11.36	11.83	11.38	11.53
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	16.34	18.01	16.37	15.83	16.04	16.49
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (เท่า)	2.72	2.24	2.10	2.79	2.32	2.13
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.37	0.43	0.44	0.34	0.41	0.43
เปรียบเทียบข้อมูลต่อหุ้น (บาท)						
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.10	0.09	0.08	0.09	0.08	0.08
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	0.57	0.51	0.47	0.55	0.49	0.47
มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท)	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)*	-	0.07	0.06	-	0.07	0.06
เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)*	-	55.67	47.64	-	55.67	47.64
จำนวนหุ้นสามัญ - ทุนจดทะเบียน (ล้านหุ้น)	826.00	826.00	826.00	826.00	826.00	826.00
จำนวนหุ้นสามัญ - ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว (ล้านหุ้น)	820.51	795.23	793.99	820.51	795.23	793.99

* การประกาศจ่ายเงินปันผลประจำปี 2560 จากผลการดำเนินงานประจำปี 2560 ขึ้นอยู่กับมติอนุมัติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ของบริษัทฯ ซึ่งจะจัดการประชุมในเดือนมีนาคม 2561

SUMMARY OF FINANCIAL INFORMATION

(Unit : Thousand Baht)

For the year ended December 31,	Consolidated			The Company Only		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Total Assets	641,058	578,217	538,703	607,197	553,813	533,733
Total Liabilities	172,287	175,107	164,859	153,457	160,934	160,535
Total Equity	468,771	403,109	373,845	453,740	392,879	373,198
Total Revenues	436,517	399,300	341,710	376,604	350,494	337,905
Revenue from sales and services	414,226	378,151	323,768	354,346	328,678	319,964
Gross Profit	200,798	185,145	169,945	179,614	165,294	169,923
Profit before tax	89,416	81,597	71,079	82,395	69,442	71,514
Net Profit	76,614	72,589	61,187	71,809	63,005	61,553
Financial Ratio						
Gross Profit Margin (%)	48.48	48.96	52.49	50.69	50.29	53.11
Net Profit Margin (%)	17.55	18.18	17.91	19.07	17.98	18.22
Return on Total Assets (%)	11.95	12.55	11.36	11.83	11.38	11.53
Return on Equity (%)	16.34	18.01	16.37	15.83	16.04	16.49
Current Ratio (times)	2.72	2.24	2.10	2.79	2.32	2.13
Debt to Equity Ratio (times)	0.37	0.43	0.44	0.34	0.41	0.43
Comparison of Information per share (Baht)						
Basic Earning per share (Baht)	0.10	0.09	0.08	0.09	0.08	0.08
Book Value per share (Baht)	0.57	0.51	0.47	0.55	0.49	0.47
Par Value per share (Baht)	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10
Dividend per share (Baht)*	-	0.07	0.06	-	0.07	0.06
Dividend payment (Million Baht)*	-	55.67	47.64	-	55.67	47.64
Number of shares - Registered (share : Million)	826.00	826.00	826.00	826.00	826.00	826.00
Number of shares - Issued and paid-up (share : Million)	820.51	795.23	793.99	820.51	795.23	793.99

* Annual dividend payment announcement for the year 2017 is subject to the resolution of the Annual General Meeting of Shareholders 2018 in March 2018.

ข้อมูลสำคัญทางการเงิน

เปรียบเทียบรายได้

รายได้รวม สำหรับปี 2560

(หน่วย : พันบาท)

บริการด้านข้อมูล 343,330	บริการอื่น ๆ 27,399
บริการอื่น ๆ* 22,292	บริการด้านการบริหารความเสี่ยง 43,496

บริการด้านข้อมูล	79%
บริการอื่น ๆ	6%
บริการอื่น ๆ*	5%
บริการด้านการบริหารความเสี่ยง	10%

รายได้รวมทั้งหมด
436,517
(หน่วย : พันบาท)

รายได้รวม สำหรับปี 2559

(หน่วย : พันบาท)

บริการด้านข้อมูล 325,045	บริการอื่น ๆ 27,796
บริการอื่น ๆ* 21,149	บริการด้านการบริหารความเสี่ยง 25,310

บริการด้านข้อมูล	81%
บริการอื่น ๆ	8%
บริการอื่น ๆ*	5%
บริการด้านการบริหารความเสี่ยง	6%

รายได้รวมทั้งหมด
399,300
(หน่วย : พันบาท)

การเปรียบเทียบตัวเลขทางการเงินสำหรับปี 2556-2560 (งบการเงินรวม)

(หน่วย : ล้านบาท)

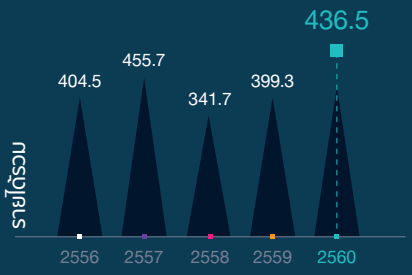

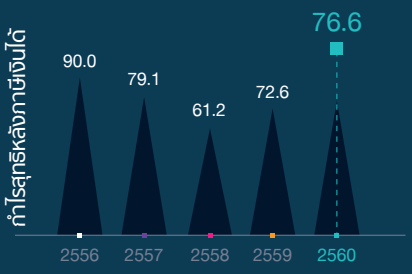

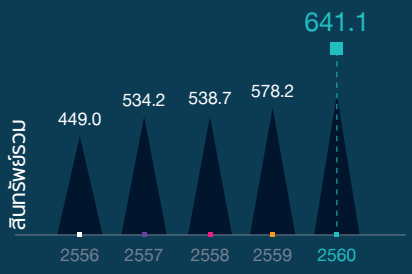

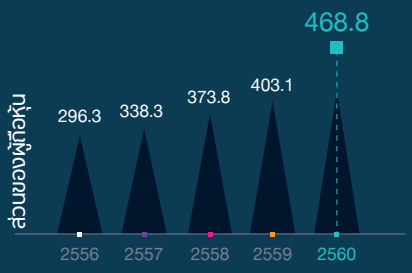

* บริการอื่น ๆ ที่มาจากรายได้ดอกเบี้ยรับ, เงินปันผลรับ และอื่น ๆ

POWER OF INTEGRATION

FINANCIAL HIGHLIGHTS

REVENUE COMPARISONS

Total Revenues for the year 2017

(Unit : Thousand Baht)

Information Services **343,330**

Other Services **27,399**

Other Income* **22,292**

Risk Managment Service **43,496**

Information Services	79%
Other Services	6%
Other Income*	5%
Risk Managment Service	10%

Total Revenue

436,517

(Unit : Thousand Baht)

Total Revenues for the year 2016

(Unit : Thousand Baht)

Information Services **325,045**

Other Services **27,796**

Other Income* **21,149**

Risk Managment Service **25,310**

Information Services	81%
Other Services	8%
Other Income*	5%
Risk Managment Service	6%

Total Revenue

399,300

(Unit : Thousand Baht)

* Interest & Dividend & Other

FINANCIAL COMPARISON FOR THE YEAR 2013-2017 (CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS)

(Unit : Million Baht)

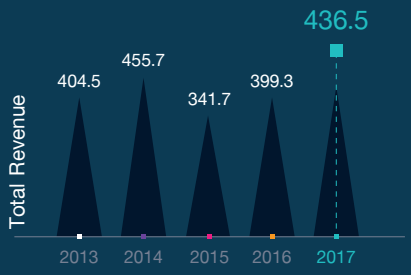

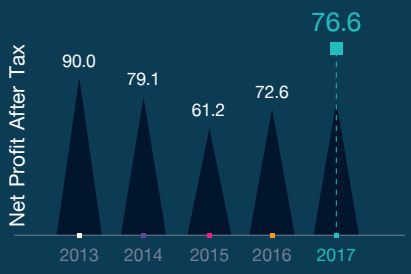

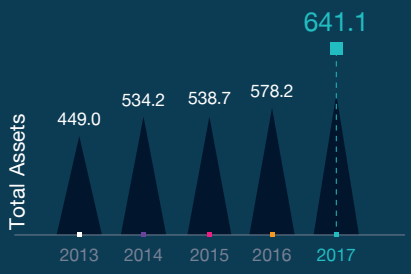

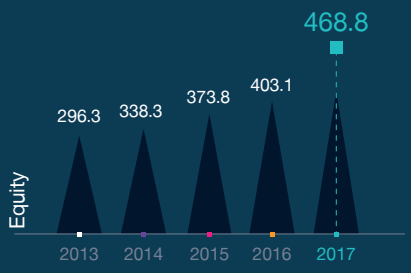

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อบริษัท	**บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) (BOL)**
เลขที่บัตรส่งเสริม	2423(7)/2556 ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการ ซอฟต์แวร์ ประเภท ENTERPRISE SOFTWARE และ DIGITAL CONTENT ประเภท 5.8 กิจการซอฟต์แวร์
สถานที่ตั้ง	เลขที่ 900/8-10 อาคารเอสวีโอเอ ทาวเวอร์ ถนนพระราม 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
ประเภทธุรกิจ	บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้นำในการให้บริการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจทางธุรกิจที่ครอบคลุมตั้งแต่การหาลูกค้าใหม่ การตรวจสอบข้อมูลและความมีตัวตนของคู่ค้าทางธุรกิจ การวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงทางเครดิต โดยการนำคลังข้อมูลมาให้บริการบนซอฟต์แวร์และแอพพลิเคชั่น การให้คำปรึกษาทางธุรกิจ ทั้งในประเทศและภูมิภาคอาเซียน ซึ่งรวมถึงการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศ ระบบจัดการองค์ความรู้ ตลอดจนการติดตามหนี้ทางการค้า เพื่อการเติบโตทางธุรกิจขององค์กรแบบยั่งยืน
เลขทะเบียนบริษัท	0107546000407
โทรศัพท์	+66 2657 3999
โทรสาร	+66 2657 3900-1
เว็บไซต์บริษัท	https://www.BOL.co.th
ทุนจดทะเบียน	82,600,000 บาท
แบ่งออกเป็นทุนที่ออกและชำระแล้ว	82,050,550 บาท
มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ	0.10 บาท
ชนิดและจำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	หุ้นสามัญ จำนวน 820,505,500 หุ้น
ชื่อบริษัทย่อย	**บริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด**
สถานที่ตั้ง	เลขที่ 900/8-10 อาคารเอสวีโอเอ ทาวเวอร์ ถนนพระราม 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
ประเภทธุรกิจ	ให้บริการข้อมูลธุรกิจ ให้คำปรึกษาและให้บริการวิเคราะห์ด้านความเสี่ยงธุรกิจ และโอกาสทางการตลาด
โทรศัพท์	+66 2657 3939
โทรสาร	+66 2657 3901
ทุนจดทะเบียน	1,000,000 บาท
แบ่งออกเป็นทุนที่ออกและชำระแล้ว	1,000,000 บาท
มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ	10 บาท
ชนิดและจำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	หุ้นสามัญ จำนวน 100,000 หุ้น

ชื่อบริษัทย่อย	**บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด**
เลขที่บัตรส่งเสริม	60-0193-1-00-2-0 ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการ ซอฟต์แวร์ ประเภท ENTERPRISE SOFTWARE และ DIGITAL CONTENT ประเภท 5.7.2 กิจการพัฒนา ENTERPRISE SOFTWARE และ/หรือ DIGITAL CONTENT
สถานที่ตั้ง	เลขที่ 900/10 อาคารเอสวีโอเอ ทาวเวอร์ ชั้น 14 ถนนพระราม 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
ประเภทธุรกิจ	การให้บริการข้อมูลทางธุรกิจ ข่าวสาร กิจกรรม และเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจ รายงานวิเคราะห์ธุรกิจเชิงลึกเพื่อประกอบการตัดสินใจ บริการจับคู่ธุรกิจ ช่องทางสินเชื่อเพื่อธุรกิจ ตลอดจนประชาสัมพันธ์และกิจกรรมส่งเสริมการตลาด
โทรศัพท์	+66 2657 3949
โทรสาร	+66 2657 3901
ทุนจดทะเบียน	15,000,000 บาท
แบ่งออกเป็นทุนที่ออกและชำระแล้ว	15,000,000 บาท
มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ	10 บาท
ชนิดและจำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	หุ้นสามัญ จำนวน 1,500,000 หุ้น

ชื่อบริษัทร่วม	**บริษัท เอบิคส์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด**
สถานที่ตั้ง	เลขที่ 131 ถนนราษฎร์บูรณะ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ 10140
ประเภทธุรกิจ	ดำเนินธุรกิจทางด้านอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งรวมถึงการลงทุนในที่ดิน อาคารสำนักงาน เพื่อให้กลุ่มผู้ถือหุ้นและลูกค้าทั่วไปเช่าพื้นที่ ตลอดจนดำเนินการบริหารจัดการอาคาร
ทุนจดทะเบียน	150,000,000 บาท
แบ่งออกเป็นทุนที่ออกและชำระแล้ว	150,000,000 บาท
มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ	10 บาท
ชนิดและจำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	หุ้นสามัญ จำนวน 15,000,000 หุ้น

ข้อมูลของนิติบุคคลที่บริษัท ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป

ชื่อบริษัท	**บริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด**
สถานที่ตั้ง	เลขที่ 129 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
ประเภทธุรกิจ	กิจการให้คำปรึกษาทางด้านซอฟต์แวร์
ทุนจดทะเบียน	12,942,230 บาท
แบ่งออกเป็นทุนที่ออกและชำระแล้ว	12,942,230 บาท
มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ	10 บาท
ชนิดและจำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	หุ้นสามัญ จำนวน 1,294,223 หุ้น

ชื่อบริษัท	**บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด**
สถานที่ตั้ง	1 อาคารกลาสเฮ้าส์ ชั้น LG,10 ซอยสุขุมวิท 25 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
ประเภทธุรกิจ	ให้บริการข้อมูลเครดิต
ทุนจดทะเบียน	250,000,000 บาท
แบ่งออกเป็นทุนที่ออกและชำระแล้ว	250,000,000 บาท
มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ	10 บาท
ชนิดและจำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	หุ้นสามัญ จำนวน 25,000,000 หุ้น

ชื่อบริษัท	**บริษัท เพียร์ พาวเวอร์ จำกัด**
สถานที่ตั้ง	1-7 อาคารซิลลิค เฮ้าส์ ชั้น 5 ห้อง 1บี ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
ประเภทธุรกิจ	การบริการให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการ
ทุนจดทะเบียน	14,000,000 บาท
แบ่งออกเป็นทุนที่ออกและชำระแล้ว	14,000,000 บาท
มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ	10 บาท
ชนิดและจำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	หุ้นสามัญ จำนวน 1,400,000 หุ้น
ติดต่อส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์	ir@bol.co.th นายชัยพร เกียรตินันทวิมล กรรมการและผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร นางสาวกัลยพัลญ์ บูรณารมย์ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน
บุคคลอ้างอิง	
นายทะเบียนหุ้นและใบสำคัญแสดงสิทธิ	บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์	+66 2009 9999
โทรสาร	+66 2009 9476
ผู้สอบบัญชี	นางสรินดา หิรัญประเสริฐวุฒิ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 4799 บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด 193/136-137 อาคารเลครัชดา ชั้น 33 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์	+66 2264 0777
โทรสาร	+66 2264 0789-90

เป้าหมายการดำเนินธุรกิจ

บริษัทมีเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจเพื่อเป็นผู้นำในการให้บริการข้อมูล ข่าวสาร การวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลอย่างครบวงจร เพื่อให้ลูกค้าสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และถูกต้องมากที่สุด โดยบริษัทได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลที่มีอยู่อย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งจัดทำโครงการเพื่อจัดหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่นเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนำที่สุดของเทคโนโลยีใหม่จากหลายประเทศ เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ ประมวลผล และนำเสนอข้อมูลในมิติที่หลากหลาย เพื่อประโยชน์สูงสุดสำหรับลูกค้าทั้งในด้านการวิเคราะห์เพื่อเพิ่มโอกาสและการลดความเสี่ยงทางธุรกิจ ความปลอดภัยของข้อมูลและระบบฐานข้อมูลเป็นหัวใจสำคัญของธุรกิจของเรา บริษัทจึงได้มีการดำเนินการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายให้มีความรวดเร็วและปลอดภัย เพื่อให้บริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้บริษัทยังมีโครงการในการขยายตลาดผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทไปยังต่างประเทศอีกด้วย

พันธกิจ (Mission)

- เป็นผู้ให้บริการข้อมูลธุรกิจที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนเพื่อใช้ในการตัดสินใจ
- เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการแก่ลูกค้า
- เป็นองค์กรที่เป็นที่รู้จักและผู้ใช้บริการนึกถึงเป็นอันดับแรกในเรื่องการให้บริการข้อมูลและการตัดสินใจทางธุรกิจ
- เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมด้าน Big Data Analytic

กลุ่มเป้าหมายหลักของบริษัท เป็นกลุ่มเป้าหมายประเภทองค์กร ปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่

- กลุ่มสถาบันการเงิน
- กลุ่มผู้ประกอบการภาคธุรกิจ และอุตสาหกรรม
- กลุ่มหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ จากภาครัฐ

ลูกค้าของบริษัทส่วนใหญ่ ใช้บริการของบริษัทเพื่อช่วยในการตัดสินใจทางธุรกิจในหลายขั้นตอนของการดำเนินงาน เริ่มตั้งแต่การหากลุ่มลูกค้าเป้าหมายใหม่ และใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจทางธุรกิจ โดยนำข้อมูลมาเป็นเครื่องมือในการประเมินและบริหารความเสี่ยงในการทำธุรกรรมขององค์กร ปรับปรุงแก้ไขการบริหารสภาพคล่องและเทอมทางการค้าอีกด้วย ทำให้บริการของเราเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อช่วยในการเพิ่มโอกาสทางการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้บริษัทยังได้มีการนำเทคโนโลยี Data Visualization ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีปริมาณมากและมีความซับซ้อน มาสรุปเป็นการแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ช่วยให้ผู้บริหารสามารถเห็นข้อมูลในมิติต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อนึ่ง บริษัทยังมีเป้าหมายในการสรรหาพันธมิตรทางธุรกิจที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เพื่อขยายขีดความสามารถด้านการแข่งขันของบริษัทให้มีบริการที่หลากหลายและตอบรับกับความต้องการของลูกค้าที่เพิ่มมากขึ้น เช่น การร่วมมือกับบริษัทชั้นนำจากต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการหนี้ทางการค้าทั่วโลก เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้บริการตามหนี้การค้าทั่วโลกของทางบริษัทได้อย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงการสร้างประสบการณ์ใหม่ในการใช้งานระบบผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานของลูกค้าได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์

ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท และ บริษัทย่อย

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (“บริษัท”) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2538 ด้วยทุนจดทะเบียน 10 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2546 ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ชื่อ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) เริ่มต้นที่ทุนจดทะเบียน 75 ล้านบาท โดยได้เข้าทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2547 และได้มีการเพิ่มทุนจดทะเบียนเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2551 เป็น 78.75 ล้านบาท และล่าสุดได้มีการเพิ่มทุนจดทะเบียนครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2557 เป็น 82.6 ล้านบาท

บริษัทประกอบธุรกิจให้บริการข้อมูล ข่าวสาร การวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจทางธุรกิจ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการรวบรวมข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง ได้แก่ ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยมีสัญญาเพื่อรับข้อมูลนิติบุคคลที่จดทะเบียนจัดตั้งกับกระทรวงพาณิชย์ทั้งหมดในประเทศ ซึ่งรวมถึง สถานะของบริษัท คณะกรรมการ และผลดำเนินการของแต่ละบริษัท กว่า 1,000,000 บริษัทในประเทศไทย และบริษัทยังได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งอื่น เช่น ข้อมูลข่าวสารในหมวดอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยรวบรวมจากหนังสือพิมพ์ ตลอดจนแหล่งข่าวด้านธุรกิจชั้นนำต่าง ๆ นอกจากนี้ บริษัทยังจัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลการชำระเงินของลูกหนี้การค้าจากบริษัทต่าง ๆ ที่ร่วมโครงการกับบริษัทอีกด้วย โดยบริษัทจะทำการตรวจสอบ ประมวลผล วิเคราะห์ จัดเก็บ และบันทึกข้อมูลเพื่อให้บริการผ่านระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ ภายใต้เว็บไซต์ของบริษัทชื่อ https://www.bol.co.th

นอกจากนี้ การร่วมทุนกับ D&B นั้น ถือเป็นการเพิ่มศักยภาพของบริษัท นอกจากบริษัทจะได้เรียนรู้การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้บริการข้อมูลชั้นนำระดับโลกแล้ว บริษัทยังสามารถขยายขอบเขตการให้บริการข้อมูลของบริษัทไปยังต่างประเทศ ผ่านเครือข่ายของ D&B และสามารถเพิ่มบริการข้อมูลบริษัทในต่างประเทศให้ลูกค้าในประเทศ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของประเทศให้แข็งแกร่ง และส่งเสริมความโปร่งใสของการทำธุรกรรม และในวันที่ 22 มีนาคม 2549 บริษัทได้จัดตั้งบริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด ขึ้นมา ด้วยทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท เลขทะเบียน 0105549038501

ด้วยคลังข้อมูลกว่า 1,000,000 บริษัทในประเทศไทย และอีกกว่า 240 ล้านบริษัทใน 214 ประเทศทั่วโลก และจากความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล และการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบกับความรู้ทางด้านไอที ทำให้บริษัทเป็นผู้นำด้านการให้บริการทางธุรกิจครบวงจร ตั้งแต่บริการข้อมูลพื้นฐาน และผลการดำเนินการของแต่ละบริษัท รวมถึงบริการด้านข่าวสาร การวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และถูกต้องมากที่สุด ตลอดจนเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการลงทุน เพิ่มความเชื่อมั่นและโอกาสทางธุรกิจ

บริษัทยังได้รับมอบหมายให้เป็นศูนย์ประมวลผลของฐานข้อมูลลูกหนี้สินเชื่อทั้งหมดที่ได้รับจากสถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกของบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (NCB) ตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง จนถึงปัจจุบัน

ในปี 2547 บริษัทได้นำเข้าระบบการวิเคราะห์ทางการเงินจากต่างประเทศ ซึ่งระบบดังกล่าวช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับข้อมูล ทำให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี

บริษัทยังได้เล็งเห็นความสำคัญของการประมวลผลข้อมูลในเชิงลึก เพื่อเพิ่มศักยภาพในการวิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาสทางธุรกิจ โดยตั้งแต่ปี 2548 บริษัทได้พัฒนาเครื่องมือที่ช่วยในการตัดสินใจที่เรียกว่า Decision Support System (“DSS”) ขึ้นสำหรับลูกค้าที่เป็นสถาบันการเงิน ระบบ DSS จะเป็นการผนวกข้อมูลในฐานข้อมูลของบริษัทกับฐานข้อมูลของลูกค้า ซึ่งจะช่วยให้ลูกค้าสามารถวิเคราะห์โอกาสในการขยายตลาดใหม่ บริหารฐานข้อมูลลูกค้า และเพื่อช่วยการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในปลายปี 2550 บริษัทได้ทำการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ CORPUS โดยเป็นระบบที่เป็นศูนย์รวมของการให้บริการข้อมูลออนไลน์ ทั้งในส่วนของข้อมูลนิติบุคคล ข้อมูลกรรมการ รายชื่อผู้ถือหุ้น งบการเงินของบริษัท ตลอดจนข้อมูลข่าว ผ่านบริการต่าง ๆ เพื่อผู้ใช้สามารถนำข้อมูลที่มีกว่า 1,000,000 บริษัททั่วประเทศ ประกอบกับข้อมูลอื่น ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ภาพรวมทางธุรกิจไปจนถึงการวิเคราะห์สภาพธุรกิจรายบริษัทได้โดยง่าย และสามารถตอบสนองความต้องการในการใช้ข้อมูลที่แตกต่างกันของคนหลาย ๆ กลุ่ม เพื่อช่วยให้นักบริหารในทุกสาขาอาชีพในหลากหลายอุตสาหกรรมสามารถนำข้อมูลที่มีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร

ในปี 2552 บริษัทได้พัฒนาตัวชี้วัดความเสี่ยงโดยคาดการณ์ความเป็นไปได้ที่นิติบุคคลจะเกิดวิกฤตทางการเงินในรูปแบบของคะแนน หรือ Financial Stress Score (FS Score) ซึ่งถูกพัฒนาจากการศึกษาวิจัยร่วมกันระหว่าง BOL และทีมวิเคราะห์ D&B ประเทศสหรัฐอเมริกา ให้เป็นตัวชี้วัดความเสี่ยงที่มีความแม่นยำเป็นมาตรฐานสากล FS Score จะช่วยให้ลูกค้าสามารถเข้าใจสถานะการดำเนินกิจการของคู่ค้า สามารถกระจายความเสี่ยงและกำหนดกลยุทธ์บริหารความเสี่ยงใน Portfolio ของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี 2557 บริษัทได้ทำการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ ENLITE ระบบสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ใช้งานกลุ่มธนาคารและสถาบันการเงินเพื่อให้ครอบคลุมทั้งในและต่างประเทศในกลุ่มอาเซียนโดยเฉพาะ โดดเด่นในด้านการรวบรวมและจัดระเบียบข้อมูล (Data Integration) โดยผนวกฐานข้อมูลนิติบุคคลจดทะเบียนของประเทศไทยทั้งหมด วิเคราะห์ ประมวลผล และนำเสนอในมิติต่าง ๆ (Data Visualization) ประกอบไปด้วยเครื่องมือในการวิเคราะห์ทางธุรกิจที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นคุณสมบัติหลัก และที่เป็นคุณสมบัติพิเศษเพิ่มเติม (Premium Features) ที่สามารถเลือกให้เหมาะสมกับการใช้งานได้ เช่น Risk Score/Risk Class เพื่อแสดงค่าคะแนนด้านความเสี่ยงโอกาสที่จะเกิดวิกฤตทางการเงินและนำไปสู่การปิดกิจการ/เลิก/ร้าง/ล้มละลายในอนาคต, News บริการข้อมูลข่าวบริษัท, Auditor Flag เพื่อแสดงความคิดเห็นในส่วนของงบการเงินของผู้ตรวจสอบบัญชี, Location Based Intelligence (LI) เพื่อแสดงข้อมูลนิติบุคคลในรูปแบบแผนที่เพื่อดูการกระจายตัว Account Relationship Management (ARM) เพื่อการนำเสนอข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างบริษัท ผู้ถือหุ้น และกรรมการในรูปแบบแผนภาพ ฯลฯ นอกจากนี้บริษัทฯ ยังมีเป้าหมายในการขยายขอบเขตการให้บริการให้ครอบคลุมทั้งในและต่างประเทศในกลุ่มอาเซียน อีกทั้งยังบริษัทยังได้ดำเนินการพัฒนาระบบนำส่งงบการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (DBD e-Filing) ร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และพันธมิตรอื่น ๆ ที่มีเจตนารมณ์ร่วมกัน ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้พัฒนาการให้บริการรับงบการเงินทุกประเภทธุรกิจผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (DBD e-Filing) ขึ้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและเพิ่มช่องทางการนำส่งงบการเงิน รวมทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการข้อมูลงบการเงินของประเทศไทยให้มีความถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งเปิดให้บริการรับงบการเงินผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (DBD e-Filing) ตั้งแต่ปีงบการเงิน 2557 เป็นต้นไป

ในปี 2560 บริษัทได้จัดตั้งบริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด ทุนจดทะเบียน 15 ล้านบาท เลขทะเบียน 0105560000956 เพื่อที่มุ่งเน้นการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมเพื่อก่อให้เกิดบริการในรูปแบบใหม่ โดยมีการพัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับจับคู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ (MatchLink) เพื่อจัดทำ Business Matching สำหรับเชื่อมโยงผู้ซื้อผู้ขาย การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และสามารถนำข้อมูลมาใช้ช่วยประกอบการตัดสินใจ ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมทางธุรกิจในด้านต่างๆ สำหรับผู้ประกอบการ เพื่อลดขั้นตอนการทำงาน และเพิ่มโอกาสในการทำธุรกิจ นอกจากนี้ บริษัทยังได้ร่วมลงทุนกับร่วมลงทุน กับบริษัท เพียร์ พาวเวอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัท fintech startup ประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับ ตัวกลางในการปล่อยสินเชื่อส่วนบุคคลออนไลน์ ที่เชื่อมต่อให้ผู้กู้ที่มีศักยภาพสามารถกู้เงินโดยตรงกับนักลงทุนในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าธนาคารหรือสถาบันการเงินในปัจจุบัน และในขณะเดียวกันนักลงทุนก็ได้รับอัตราผลตอบแทนที่จูงใจมากขึ้นสามารถให้อัตราผลตอบแทนที่สม่ำเสมอและมากกว่าผลิตภัณฑ์ทางการเงินทั่วไป

ทั้งนี้ การลงทุนดังกล่าว ถือเป็นการเข้าสู่มิติใหม่ของการให้บริการข้อมูลของบริษัท อีกทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบ Big Data เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภค และปรับปรุงบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

ลักษณะการให้บริการ

ธุรกิจของ BOL ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

1. **<u>บริการด้านข้อมูล (Information Services)</u>**
   - บริการข้อมูลเบื้องต้น (Basic Information)
   - บริการข้อมูลสำหรับสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support Information)
   - บริการข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ (Analytic Information)
2. **<u>บริการด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Services)</u>**
   - ระบบเพื่อการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Solution)
   - ที่ปรึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Consultancy)
3. **<u>บริการอื่น ๆ (Other Services)</u>**
   - โครงการพิเศษ (Special Project)
   - บริการติดตามหนี้การค้าทั่วโลก (DebtLine)

1. <u>บริการด้านข้อมูล (Information Services)</u>

ธุรกิจบริการข้อมูลเป็นธุรกิจหลักของบริษัท และด้วยปัจจัยภายในและภายนอก ทำให้องค์กรต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลในการตัดสินใจจึงทวีความสำคัญในบทบาทของการบริหารจัดการในองค์กร เพื่อให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับสภาพการแข่งขัน ระดับความพร้อมของกลุ่มเป้าหมายที่อาจแตกต่างกัน บริษัทได้พัฒนาการให้บริการให้มีความหลากหลายอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า โดยมุ่งเน้นในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และมุมมองใหม่ ๆ ในการบริหารความเสี่ยงและโอกาส ในปัจจุบันบริการข้อมูลได้มีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 บริการข้อมูลเบื้องต้น (Basic Information)

เป็นบริการข้อมูลบริษัททั้งในประเทศและต่างประเทศ ผ่านบริการออนไลน์และออฟไลน์ ซึ่งเป็นบริการสำหรับบริษัทเอกชน หน่วยงานราชการ และหน่วยงานธุรกิจโดยทั่วไป โดยเป็นการนำเอาแหล่งข้อมูลธุรกิจต่าง ๆ มาเชื่อมโยงอย่างบูรณาการ ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถมองภาพของข้อมูลได้อย่างครบถ้วนทั้งเชิงลึกและเชิงกว้าง รองรับผู้ใช้หลายระดับ และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานที่แตกต่างกัน อาทิเช่น

- การให้บริการข้อมูลในรูปแบบ Web-based application ซึ่งมีฟังก์ชั่นการใช้งานหลัก ดังนี้
  - การเข้าถึงมิติของข้อมูลจากการเชื่อมโยงที่มาจากหลายแหล่งข้อมูลและมีความทันสมัย
  - การวิเคราะห์ทางการเงินเชิงลึก ที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถมีความเข้าใจความซับซ้อนของตัวเลขทางการเงินได้โดยง่าย
  - การแจ้งเตือนความเปลี่ยนแปลง เป็นแจ้งเตือนเหตุการณ์สำคัญของกลุ่มเป้าหมายซึ่งอาจจะมีผลกระทบกับองค์กร
  - การค้นหากลุ่มลูกค้าตามเงื่อนไข ทำให้สามารถเข้าถึงการกระจายตัวของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจนเพื่อใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร
  - การสืบค้นพิเศษที่เพิ่มประสิทธิภาพทางการตลาด
- การให้บริการข้อมูลในรูปแบบรายงาน
- การให้บริการข้อมูลในรูปแบบฐานข้อมูล ซึ่งผู้ใช้สามารถกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ใช้เลือกข้อมูลในฐานข้อมูลของบริษัทและจะได้รับข้อมูลในรูปแบบที่ลูกค้าต้องการ

1.2 บริการข้อมูลสำหรับสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support Information)

เป็นการให้บริการข้อมูลในรูปแบบของระบบช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นบริการสำหรับหน่วยงานขนาดใหญ่ เช่น สถาบันการเงิน ที่มีความจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูล และมุมมองในระดับภาพรวม บริการนี้จะเป็นบริการที่รวมถึงข้อมูล ระบบแอพลิเคชั่น ระบบคอมพิวเตอร์ และการอัพเดทข้อมูลให้ทันสมัย

1.3 บริการข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ (Analytic Information)

เป็นการให้บริการข้อมูลในรูปแบบของคะแนน หรือตัวชี้วัด โดยเป็นการนำเอาข้อมูลทางธุรกิจและข้อมูลทางการเงินของนิติบุคคลที่มีในฐานข้อมูลของบริษัทกว่า 260,000 ราย มาวิเคราะห์ในเชิงสถิติและแปลค่าออกมาเป็นคะแนน เพื่อใช้คาดการณ์ความเป็นไปได้ของนิติบุคคลใด ๆ ที่จะเกิดวิกฤตทางการเงิน โดยนำไปสู่การล้มละลาย พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด การเลิกหรือฟื้นฟูกิจการ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจสถานะการดำเนินกิจการของลูกค้า สามารถกระจายความเสี่ยงและกำหนดกลยุทธ์บริหารความเสี่ยงใน Portfolio ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บริการด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Services)

2.1 ระบบเพื่อการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Solution)

เป็นการให้บริการร่วมกับบริษัทชั้นนำจากต่างประเทศในการนำเสนอเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงให้แก่สถาบันทางการเงิน เช่น ระบบการวิเคราะห์ทางการเงิน ระบบ Business Rule Engine เป็นต้น

2.2 ที่ปรึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Consultancy)

เป็นการให้บริการที่ปรึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง โดยการนำประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในมุมมองและการวิเคราะห์ข้อมูล มาให้บริการลูกค้าโดยมีรูปแบบเป็นการจัดการอบรม และให้คำปรึกษา

3. บริการอื่น ๆ (Other Services)

3.1 โครงการพิเศษ (Special Project)

โครงการพิเศษ (Special Project) เป็นโครงการที่บริษัท ดำเนินการโดยอาศัยความเชี่ยวชาญหลักของบริษัท เช่น การบริหารจัดการฐานข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การให้คำปรึกษาด้านการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Risk Management) เป็นต้น ซึ่งโครงการพิเศษนี้ จะดำเนินการภายใต้ความต้องการเฉพาะ (Special Requirements) ของลูกค้าแต่ละราย

3.2 บริการติดตามหนี้การค้าทั่วโลก (DebtLine)

บริษัทได้เสนอบริการจัดเก็บหนี้การค้าอย่างมืออาชีพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสภาพคล่องทางการเงินให้แก่กลุ่มลูกค้าของบริษัทเพื่อให้ลูกค้าของบริษัทได้รับเงินจากการขายสินค้าและบริการครบถ้วน โดยยังคงรักษาความสัมพันธ์อันดีกับคู่ค้าไว้ได้ โดยในปัจจุบัน ได้มีการขยายขอบเขตการให้บริการตามหนี้การค้าครอบคลุม 150 ประเทศทั่วโลก

เหตุการณ์สำคัญของบริษัท

พ.ศ. 2538	ก่อตั้งบริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด
พ.ศ. 2539	บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด ได้เซ็นสัญญากับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ให้บริการข้อมูลบริษัทจดทะเบียนออนไลน์ให้แก่ประชาชนทั่วไป
พ.ศ. 2541	บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด ร่วมทุนกับ D&B ผู้ให้บริการข้อมูลชั้นนำของโลก
พ.ศ. 2546	จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด
พ.ศ. 2547	บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) เข้าทำการซื้อขาย ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ
พ.ศ. 2549	ก่อตั้งบริษัทย่อย “บริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด” ด้วยทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท
พ.ศ. 2551	**รางวัล “Bai Pho Business Award” by Sasin 2008** โดดเด่นในมิติการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Creation) และการให้ความสำคัญต่อลูกค้า (Customer Focus)
พ.ศ. 2551	**รางวัล “200 Best Under A Billion”** จากนิตยสาร Forbes Asia ฉบับเดือนกันยายน 2551 ได้สำรวจบริษัทจดทะเบียนในภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิก จำนวน 24,155 บริษัท เพื่อมอบรางวัล “200 Best Under A Billion” ให้แก่บริษัทจดทะเบียนที่มีรายได้ต่ำกว่า 1 พันล้านเหรียญสหรัฐ และมีผลการดำเนินงานโดดเด่น
พ.ศ. 2551	ร่วมจัดตั้ง บริษัท เอบิคส์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด ด้วยสัดส่วนการลงทุน 20% จากทุนจดทะเบียน 150 ล้านบาท
พ.ศ. 2552	บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐานระบบบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัย สารสนเทศ Information Security Management System (ISMS) ตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2005 จากบริษัท บูโร เวอริทัส เซอทิฟิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (BVQI) ถือเป็นมาตรฐานที่ดีที่สุดในการจัดการด้านระบบการรักษาความปลอดภัยข้อมูลองค์กร นับเป็นความสำเร็จอีกขั้นหนึ่งของบริษัท ที่มุ่งมั่นดำเนินธุรกิจให้บริการข้อมูลแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากลอย่างมืออาชีพ สร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าในการใช้บริการข้อมูลของบริษัทได้เป็นอย่างดี
พ.ศ. 2554	D&B Worldwide Network Awards 2011 **“Excellence in Information Quality”**
พ.ศ. 2554	ก่อตั้งบริษัทย่อย “บริษัท ไอโบล จำกัด” ด้วยทุนจดทะเบียน 5 ล้านบาท และเสร็จการชำระบัญชีไปเมื่อ 26 ธันวาคม 2556
พ.ศ. 2555	บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) ได้ลงนามต่ออายุสัญญาให้สิทธิประโยชน์ฯ กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ออกไปอีก 5 ปี (ปี พ.ศ. 2559 - พ.ศ. 2563 นับแต่วันที่ครบกำหนดอายุสัญญา อีกทั้งยังมีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการให้บริการเผยแพร่ข้อมูลธุรกิจ กับ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพิ่มเติมอีก 1 ฉบับ โดยมีอายุของสัญญา 15 ปี (ปี พ.ศ. 2564 - พ.ศ. 2578)
พ.ศ. 2555	ได้รับพิจารณาขึ้นทะเบียนผู้ค้า กลุ่มงานจ้างที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) โดยได้รับการอนุมัติเมื่อ 16 สิงหาคม 2555
พ.ศ. 2555	ติดอันดับ 1 ใน 9 บริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม “mai stars” กำไรสุทธิ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน และมีการจ่ายปันผลต่อเนื่อง 5 ปี (ปี 2550 - 2554) มีอันดับบรรษัทภิบาลตั้งแต่ “ดี” หรืออยู่ในเกณฑ์ 3 ดาวขึ้นไป
พ.ศ. 2555	บริษัทได้ทำสัญญาวางโครงสร้างระบบเชื่อมต่อฐานข้อมูลของกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม กับ บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด โดยอายุของสัญญามีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึง 31 ธันวาคม 2564
พ.ศ. 2556	ร่วมกับภาครัฐในการเปิดตัวโครงการใหม่ **“ระบบบริหารข้อมูลข่าวสารจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province)”** ระบบข้อมูลข่าวสารจังหวัดอัจฉริยะ คือ ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศภูมิศาสตร์เชิงบริหารที่ช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงของข้อมูลทุกภาคส่วน เพื่อสะท้อนภาพในมิติต่าง ๆ บนระบบแผนที่ เพื่อใช้ในการวางแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือพื้นที่ที่ดูแลให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
พ.ศ. 2557	ร่วมลงทุนกับบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด ด้วยสัดส่วนการลงทุน 15% ของหุ้นทั้งหมด
พ.ศ. 2557	ร่วมมือกับ บริษัท อาร์ เอ็ม เอส จำกัด (ประเทศฮ่องกง) เพื่อเป็นตัวแทนร่วมในการให้บริการตามหนี้การค้าในประเทศไทย และ 150 ประเทศทั่วโลก
พ.ศ. 2557	ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ในกิจการ ซอฟต์แวร์ ประเภท ENTERPRISE SOFTWARE และ DIGITAL CONTENT ประเภท 5.8 กิจการซอฟต์แวร์ เลขที่บัตร 2423(7)/2556
พ.ศ. 2558	บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐานระบบบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัย สารสนเทศ Information Security Management System (ISMS) ตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 จากบริษัท บูโร เวอริทัส เซอทิฟิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (BVQI) ฉบับปรับปรุงล่าสุด ถือเป็นมาตรฐานที่ดีที่สุดในการจัดการด้านระบบการรักษาความปลอดภัยข้อมูลองค์กร
พ.ศ. 2560	บริษัทได้รับรางวัล **“องค์กรนวัตกรรมยอดเยี่ยม สาขาบริการ” (Innovative Organization: Service)** ในงานประกาศรางวัลองค์กรนวัตกรรมยอดเยี่ยม 2560 ซึ่งจัดขึ้นโดยสำนักนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2560	ก่อตั้งบริษัทย่อย “บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด” ทุนจดทะเบียน 15 ล้านบาท
พ.ศ. 2560	ร่วมลงทุนกับบริษัท เพียร์ พาวเวอร์ จำกัด ด้วยสัดส่วนการลงทุน 10% ของหุ้นทั้งหมด

ปัจจัยความเสี่ยง

ปัจจัยความเสี่ยง (ความเสี่ยงหลัก) เป็นปัจจัยที่บริษัทพิจารณาเห็นว่าอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัท ทั้งนี้ความเสี่ยงและความไม่แน่นอนอื่นที่บริษัทมิได้กล่าวถึงจัดเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญ หรือเป็นความเสี่ยงที่บริษัทไม่อาจคาดหมายได้

1. ความเสี่ยงในด้านความปลอดภัยของฐานข้อมูล

บริษัทประกอบธุรกิจให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ฐานข้อมูลถือเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญของบริษัท ดังนั้น หากข้อมูลของบริษัทเกิดความเสียหายในด้านการสูญหาย หรือการลักลอบเข้าฐานข้อมูล (Hacking) เพื่อขโมยหรือทำลายข้อมูล หรือจากการที่ระบบเครือข่ายของบริษัทมีปัญหา จะมีผลกระทบต่อการให้บริการและการดำเนินงานของบริษัท

มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

บริษัทกำหนดเป็นนโยบายและระเบียบปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและการดูแลระบบเครือข่าย บริษัทมีการสำรองข้อมูลทุกวันอย่างเป็นระเบียบและชัดเจน โดยจัดเก็บที่บริษัทและที่ศูนย์ข้อมูลสำรอง (Backup Site) ซึ่งทั้งสองแห่งมีระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างรัดกุม บริษัทกำหนดรายชื่อผู้ที่ได้รับอนุญาตและระดับการเข้าถึงฐานข้อมูลอย่างชัดเจน มีการใช้ Access Card ที่ใช้ได้เฉพาะในแต่ละชั้น โทรทัศน์วงจรปิด การพิมพ์ลายนิ้วมือรหัสผ่าน (Finger Scan) ในการบันทึกการเข้า-ออกทุกครั้ง เป็นต้น

บริษัทยังมีการตรวจสอบ ปรับปรุงระบบการทำงานทั้งในด้านเครือข่าย ฮาร์ดแวร์ และซอฟท์แวร์อยู่ตลอดเวลา โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลการทำงานของระบบ เพื่อควบคุมไม่ให้ระบบเครือข่ายของบริษัทขัดข้อง รวมถึงป้องกันไม่ให้มีการลักลอบเข้าระบบหรือฐานข้อมูลของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทได้ติดตั้ง Firewall ซึ่งเป็นระบบมาตรฐานสากลในการป้องกันการลักลอบเข้าระบบหรือฐานข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตของบุคคลภายนอก ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทยังไม่เคยประสบกับเหตุการณ์ดังกล่าว

ในปี 2551 บริษัทได้เริ่มเข้าสู่โครงการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ และได้รับการรับรองมาตรฐานระบบบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ Information Security Management System (ISMS) ตามมาตรฐาน ISO/IEC27001:2005 จาก บริษัท บูโร เวอริทัส เซอทิฟิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อเดือนมิถุนายน 2552 ปัจจุบันบริษัทได้มีการปรับปรุงและผ่านการรับรองเป็นมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 โดยมีการสอบทานมาตรฐานดังกล่าวเป็นประจำทุกปี

2. ความเสี่ยงจากการพึ่งพาข้อมูลจากภาครัฐ

ปัจจุบันข้อมูลหลักที่บริษัทนำมาใช้ในการพัฒนาบริการต่าง ๆ ของบริษัท เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยบริษัทนำข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวมาพัฒนาเป็นข้อมูลเชิงประยุกต์ เพื่อนำไปให้บริการแก่ลูกค้า ความเสี่ยงที่เกิดจากการพึ่งพาข้อมูลจากภาครัฐ อาจมีผลกระทบต่อบริการของบริษัทในหลายด้าน ได้แก่ ความถูกต้องและความทันสมัยของข้อมูล การที่ไม่ได้การสนับสนุนข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

บริษัทได้มีการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอย่างใกล้ชิด ทั้งในด้านการช่วยกันตรวจสอบและแก้ไขข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เป็นการช่วยทำให้ข้อมูลของทางราชการมีความถูกต้องทันสมัยอีกทางหนึ่ง นอกจากนั้น บริษัทยังดำเนินการหาแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมจากที่อื่นอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การวิจัยและแบบสอบถามต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งพัฒนาข้อมูลออกไปในเชิงประยุกต์ และวิเคราะห์เชิงลึกมากกว่าการให้บริการข้อมูลทั่วไป

3. ความเสี่ยงจากการแข่งขัน

เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การให้บริการข้อมูลผ่านอินเตอร์เน็ตมีการขยายวงกว้างอย่างรวดเร็ว มีความเป็นไปได้ว่าอาจมีผู้ประกอบการรายอื่น เข้ามาให้บริการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับการให้บริการข้อมูลข่าวสารของบริษัท

มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

บริษัทตระหนักถึงประโยชน์ของผู้ใช้ข้อมูลเป็นหลัก จากประสบการณ์ที่บริษัทให้บริการข้อมูลธุรกิจมากว่า 20 ปี ประกอบกับบริษัทมีแผนงานการวิจัยและพัฒนาข้อมูลอย่างเป็นรูปแบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการพัฒนาบุคลากรของบริษัทในด้านการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ การเดินทางไปดูงานและเทคโนโลยีต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยนำมาปรับปรุงนโยบายการดำเนินธุรกิจและกลยุทธ์ของบริษัท เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้น บริษัทยังได้รับการสนับสนุนจากพันธมิตรทางธุรกิจ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริษัทที่ให้บริการข้อมูลธุรกิจชั้นนำของโลก ในการประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาบริการของบริษัทในเชิงประยุกต์ต่อไป

4. ความเสี่ยงจากการที่บริษัทมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ถือหุ้นในบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ประกอบด้วย นายมินทร์ อิงค์ธเนศ และบริษัท เคพเพล คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด ซึ่งถือหุ้นรวมกัน เท่ากับร้อยละ 51.02 ของทุนชำระแล้ว (ทั้งนี้นับรวมจำนวนหุ้นที่ถือโดย ARG ซึ่งนายมินทร์ อิงค์ธเนศ ถือหุ้นร่วมกับบริษัทในกลุ่มเคพเพล) ซึ่งในสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นใหญ่ดังกล่าว ทำให้สามารถควบคุมมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้ในเรื่องที่กฎหมายหรือข้อบังคับบริษัทกำหนดให้ต้องได้รับเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนเสียงของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

บริษัทได้ดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อความโปร่งใสของการบริหารงาน โดยอัตราส่วนของกรรมการอิสระคิดเป็น 40% ของกรรมการทั้งหมด นอกจากนี้ บริษัทยังเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นโดยทั่วไป สามารถเสนอชื่อกรรมการ และวาระการประชุม สำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีเป็นประจำทุกปี

5. บริษัทต้องพึ่งพาผู้บริหารและบุคลากรฝ่ายบริหารอาวุโส และธุรกิจของบริษัทอาจได้รับผลกระทบ หากบริษัทไม่สามารถรักษาบุคลากรเหล่านี้ หรือไม่มีบุคลากรที่เหมาะสมมาแทนได้

ในปัจจุบันบริษัทบริหารงานโดยกลุ่มผู้บริหารและพนักงานอาวุโสจำนวนหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานที่ยาวนานในบริษัท ซึ่งเป็นการยากที่จะหาบุคคลมาทดแทนได้ ดังนั้นหากบริษัทต้องสูญเสียบุคลากรอาวุโส และไม่สามารถหาบุคลากรใหม่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมอย่างเพียงพอมาทดแทนได้ทันท่วงที อาจส่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสในทางธุรกิจของบริษัท

มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

บริษัทเชื่อว่าการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และความสำเร็จโดยส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถของบริษัทที่จะรักษาบุคลากรที่มีคุณสมบัติ และมีประสบการณ์ด้านการบริหาร การขาย การตลาด และการผลิต รวมถึงความสามารถที่จะฝึกอบรมพนักงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้านการผลิต และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยบริษัทได้จัดให้มีการอบรมและสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้มีการมอบสิทธิในการซื้อหุ้น (ESOP) ให้แก่พนักงานในระดับอาวุโส เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ทำงานกับบริษัทในระยะยาว และเป็นการผูกสิ่งกระตุ้นจูงใจกับผลประกอบการของบริษัท

การบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่า ความเสี่ยงทั้งหมดมีผลกระทบสำคัญ ทั้งจากภายในและภายนอกที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร จะได้รับการพิจารณาและดำเนินการให้หมดไปหรือลดน้อยลง ซึ่งจะทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แต่ทั้งนี้ การบริหารความเสี่ยงดังกล่าว นอกจากจะต้องมีการดำเนินการทั่วทั้งองค์กรแบบบูรณาการ ยังต้องให้ความสำคัญในการกำหนดผู้รับผิดชอบต่อกิจกรรมการควบคุม (Control Activities) รวมถึงได้มีการติดตามการดำเนินการที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Monitoring) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปใช้ทุกระดับขององค์กร มีการรายงานความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ และท้ายสุดมีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)แก่บุคลากรทุกคนให้ได้

รับรู้และเข้าใจอย่างทั่วถึง จะสามารถช่วยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีการกำหนดเป็นนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)

สำหรับประเภทความเสี่ยงในทุกระดับขององค์กร แบ่งความเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจโดยตรง ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk)

เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอน โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการทำงาน อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรในการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานขององค์กรได้ ทั้งนี้ บริษัทได้มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมถึงมีมาตรการในการดูแลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์กรได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk)

เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับทุกองค์กรในปัจจุบัน ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีนี้ประกอบด้วย ความเสี่ยงในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ (Information Access Risk) เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นโดยพนักงานทั่วไปอาจเข้าสู่ระบบสารสนเทศและใช้ข้อมูลต่าง ๆ ของบริษัทเกินกว่าอำนาจของตนเองที่มีอยู่ ความเสี่ยงในความต่อเนื่องของการดำเนินธุรกิจ (Business Continuity Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเมื่อเทคโนโลยีเกิดการขัดข้อง อาจทำให้ธุรกิจนั้นไม่สามารถดำเนินธุรกรรมต่าง ๆ ต่อไปได้ ความเสี่ยงในโครงสร้างทางเทคโนโลยี (Infrastructure Risk) อาจเกิดขึ้นในกรณีที่บริษัทมีการเลือกซื้ออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีไม่เหมาะสมกับลักษณะงานของบริษัท และความเสี่ยงในความสะดวกในการใช้เทคโนโลยี (Availability Risk) เป็นความเสี่ยงที่พนักงานหรือผู้บริหารไม่สามารถเข้าใช้ข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ตนเองนั้นมีขอบข่ายการรับผิดชอบตามหน้าที่ จากความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว บริษัทกำหนดให้มีโครงสร้างและการจัดการด้าน IT ที่รัดกุมที่จะป้องกันไม่ให้บุคคลที่ไม่มีอำนาจเข้าถึงข้อมูลของลูกค้า การมีข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนเมื่อต้องการใช้งาน มีการสำรองข้อมูลและจัดทำแผนฉุกเฉินทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงมีการจัดการทรัพยากรทางด้าน IT ที่เหมาะสมกับธุรกิจ

3. ความเสี่ยงด้านอุตสาหกรรม (Industry Risk)

เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากคุณสมบัติเฉพาะของภาคธุรกิจของบริษัท เนื่องจากเป็นธุรกิจข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงเนื่องจากธุรกิจของบริษัทต้องพึ่งพาข้อมูลจากภาครัฐ อาจมีความเสี่ยงเนื่องจากเหตุการณ์อันไม่คาดฝันเกิดขึ้นได้ เช่น ความไม่แน่นอนหรือการเปลี่ยนแปลงด้านกฎระเบียบ ในเรื่อง หลักเกณฑ์การให้รับข้อมูล การที่ไม่ได้การสนับสนุนข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐ ในประเด็นที่เป็นความไม่แน่นอนและความเปลี่ยนแปลงนี้จะทำให้เกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของบริษัทได้ ดังนั้น บริษัทจึงได้มีการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอย่างใกล้ชิด นอกจากนั้นบริษัทยังดำเนินการหาแหล่งข้อมูล และพันธมิตรเพิ่มเติมจากที่อื่นอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งพัฒนาข้อมูลออกไปในเชิงประยุกต์ และวิเคราะห์เชิงลึก มากกว่าการให้บริการข้อมูลทั่วไป

4. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)

เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณ ปัญหาทางการเงิน การผิดนัดชำระหนี้ ความผิดพลาดจากการเบิกจ่าย สภาพคล่องทางการเงิน ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินขององค์กร โดยบริษัทได้คำนึงถึงการจัดหาแหล่งเงินทุน ให้เพียงพอและทันเวลาอยู่เสมอ รวมถึงมีการวิเคราะห์สถานะลูกหนี้ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจกระทบต่อการลงทุนต่าง ๆ ของบริษัทได้ และศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ทั้งนี้ การดำเนินการตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงต้องทำอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง และมีการพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงจนทำให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการทำงานขององค์กร โดยประสานเข้ากับกระบวนการทำงานปกติที่ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และที่สำคัญต้องมีการสื่อสารและเผยแพร่ให้ทุกคนในองค์กรเข้าใจในทุกขั้นตอนไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งกำหนดให้มีการทบทวน ความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานการณ์เป็นประจำทุกปีด้วย

โครงสร้างการถือหุ้น

รายชื่อผู้ถือหุ้นสูงสุด 10 รายแรก ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้น	% การถือหุ้น
1	บริษัท กลุ่มแอดวานซ์ รีเสิร์ช จำกัด	167,508,000	20.42
2	บริษัท เคพเพล คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด	164,224,000	20.01
3	นายวิศณุ สุกุลพิเชฐรัตน์	82,050,500	10.00
4	บริษัท ดัน แอนด์ แบรดสตรีท อินเตอร์เนชันแนล จำกัด	71,250,000	8.68
5	นายมินทร์ อิงค์ธเนศ	56,330,000	6.87
6	บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	32,845,000	4.00
7	บริษัท แพน แปซิฟิค คอนซัลแตนท์ จำกัด	30,484,000	3.72
8	นางปริญญา ขันเจริญสุข	22,300,000	2.72
9	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	16,671,400	2.03
10	UBS AG LONDON BRANCH	15,428,800	1.88
11	ผู้ถือหุ้นรายย่อยอื่น ๆ	161,413,800	19.67
	รวมทั้งสิ้น	820,505,500	100.00

นโยบายการจ่ายเงินปันผล

บริษัทมีนโยบายจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิประจำปีที่ปรากฏในงบการเงินรวมหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคล อย่างไรก็ตาม บริษัทอาจจะกำหนดให้การจ่ายเงินปันผลมีอัตราที่น้อยกว่าอัตราที่กำหนดขั้นต้นได้ หากบริษัทมีความจำเป็นที่จะต้องนำเงินกำไรสุทธิจำนวนดังกล่าวมาใช้เพื่อขยายการดำเนินงานของบริษัทต่อไป โดยการจ่ายเงินปันผลต้องไม่เกินกว่ากำไรสะสมของงบการเงินเฉพาะกิจการ

โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

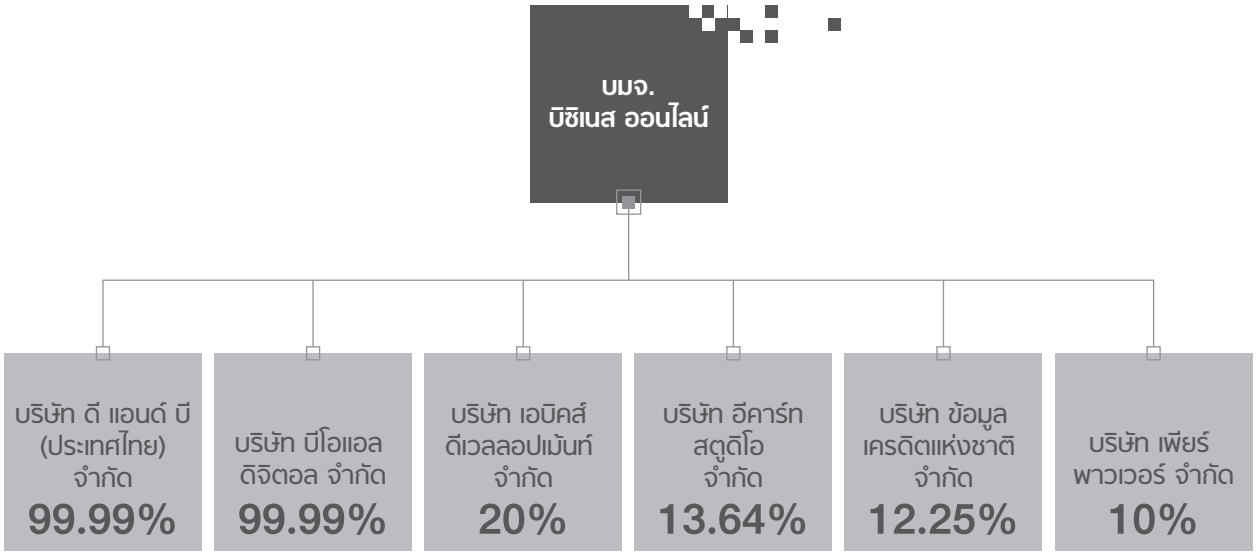

โครงสร้างการจัดการของบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

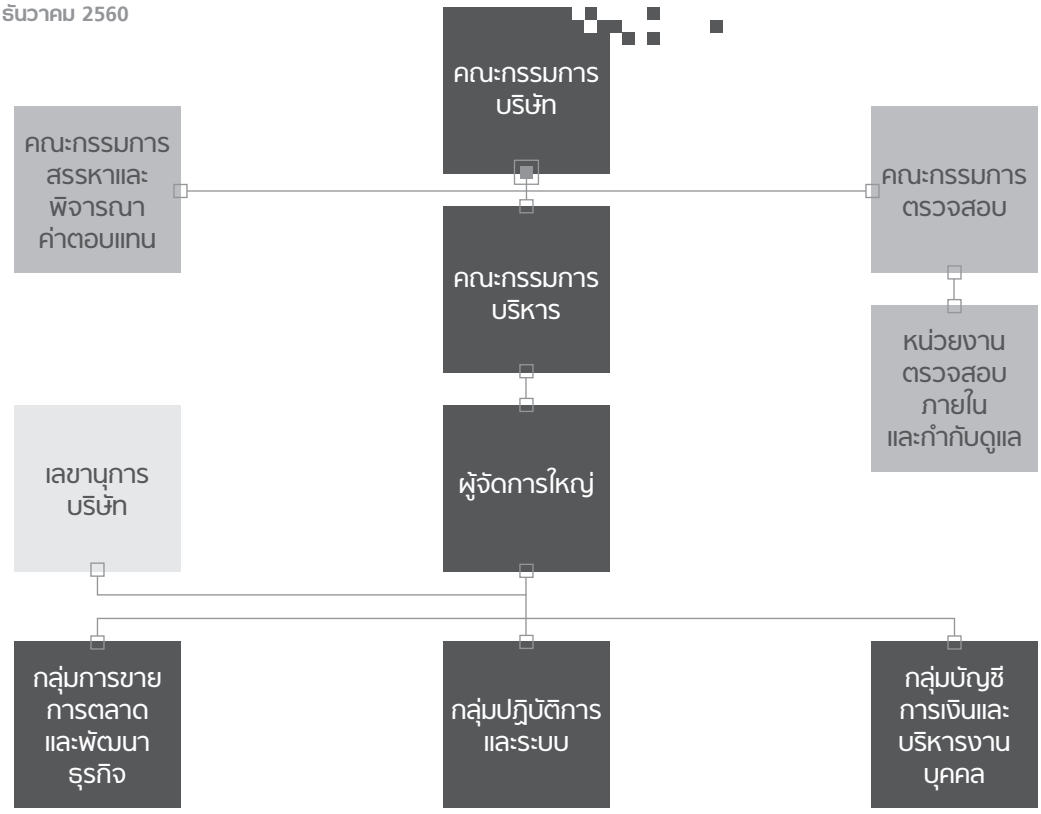

คณะกรรมการบริษัท

ลำดับ	คณะกรรมการบริษัท	ตำแหน่ง
1	นายนรวัฒน์ สุวรรณ	ประธานกรรมการ
2	นายมินทร์ อิงค์ธเนศ	กรรมการ
3	นายประยูร รัตนไชยานนท์	กรรมการ
4	นางสาวชไมพร อภิกุลวณิช	กรรมการ
5	ดร. วิวสัน เตียว ยองเพ็ง	กรรมการ
6	นายชัยพร เกียรตินันทวิมล	กรรมการ
7	นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์	กรรมการอิสระ
8	นางสาวมานิดา ชินเมอร์แมน	กรรมการอิสระ
9	นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์	กรรมการอิสระ
10	ผศ.ดร. การดี เลียวไพโรจน์	กรรมการอิสระ

เลขานุการบริษัท

นายชัยพร เกียรตินันทวิมล

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามแทน

นายนรวัฒน์ สุวรรณ หรือนายมินทร์ อิงค์ธเนศ หรือนางสาวชไมพร อภิกุลวณิช หรือนายประยูร รัตนไชยานนท์ กรรมการสองในสี่คนนี้ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท

การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัท และการประชุมคณะกรรมการบริษัทที่ไม่เป็นผู้บริหารสำหรับปี 2560

ลำดับ	คณะกรรมการบริษัท	ประชุมคณะกรรมการบริษัท		ประชุมคณะกรรมการบริษัทที่ไม่เป็นผู้บริหาร	
		จำนวนการประชุม (ครั้ง)	จำนวนการเข้าร่วมประชุม (ครั้ง)	จำนวนการประชุม (ครั้ง)	จำนวนการเข้าร่วมประชุม (ครั้ง)
1	นายนรวัฒน์ สุวรรณ	4	4	1	1
2	นายมินทร์ อิงค์ธเนศ*	4	4	-	-
3	นายประยูร รัตนไชยานนท์	4	4	1	1
4	นางสาวชไมพร อภิกุลวณิช*	4	4	-	-
5	ดร. วิวสัน เตียว ยองเพ็ง	4	4	1	1
6	นายชัยพร เกียรตินันทวิมล*	4	3	-	-
7	นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์	4	4	1	1
8	นางสาวมานิดา ซินเมอร์แมน	4	2	1	1
9	นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์	4	2	1	-
10	ผศ.ดร. การดี เลียวไพโรจน์	4	2	1	1

* คณะกรรมการบริหาร

ขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการจัดการบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่ชอบด้วยกฎหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท โดยสรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญได้ ดังนี้

1. จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปี ภายใน 4 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบปีบัญชีของบริษัท
2. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง และจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทที่ไม่เป็นผู้บริหารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งในปี 2560 ที่ผ่านมานั้น บริษัทได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทที่ไม่เป็นผู้บริหารจำนวน 1 ครั้ง โดยได้ประชุมเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2560
3. จัดให้มีการทำแสดงฐานะทางการเงิน และ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของบริษัท ณ วันสิ้นสุดรอบปีบัญชีของบริษัท ซึ่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้ว และนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
4. คณะกรรมการบริษัทอาจมอบอำนาจให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน หรือบุคคลอื่นใดปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการบริษัทได้ โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการบริษัท หรืออาจมอบอำนาจเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควรและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร ซึ่งคณะกรรมการบริษัทอาจยกเลิกเพิกถอนเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจ หรืออำนาจนั้น ๆ ได้เมื่อเห็นสมควร

   ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทอาจมอบอำนาจให้คณะกรรมการบริหาร มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดการมอบอำนาจตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร ซึ่งการมอบอำนาจนั้นต้องไม่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจที่ทำให้คณะกรรมการบริหารสามารถพิจารณา และอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งมีส่วนได้เสีย หรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดทำกับบริษัท หรือบริษัทย่อย ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทพิจารณาและอนุมัติไว้แล้ว

   คณะกรรมการได้อนุมัติระดับอำนาจอนุมัติ โดยกำหนดระดับอำนาจดำเนินการไปยังฝ่ายจัดการในเรื่องต่าง ๆ อาทิ

   - การลงทุนทางการเงิน การกู้ยืมเงิน การจัดหาแหล่งเงินกู้กับสถาบัน สำหรับยอดเงินที่เกินกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไป ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
   - การลงทุน/ร่วมทุนในธุรกิจ สำหรับยอดเงินที่เกินกว่า 35 ล้านบาทขึ้นไป ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท**
   - การอนุมัติการจัดซื้อ จัดหา สินค้าและบริการ รวมถึงทรัพย์สิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการดำเนินงานภายใต้งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ (กรณีการรับรู้ทางบัญชีเป็นค่าใช้จ่าย) เว้นแต่กรณีใช้งบประมาณ เกินวงเงินที่ได้รับอนุมัติเกินกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไป ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
   - สำหรับอัตรากำลังคนประจำปี ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

5. กำหนดเป้าหมาย แนวทาง นโยบาย แผนงานและงบประมาณของบริษัท ควบคุมกำกับดูแลการบริหารและการจัดการของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย เว้นแต่ในเรื่องดังต่อไปนี้ คณะกรรมการบริษัทต้องได้รับมติอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นก่อนการดำเนินการ อันได้แก่ เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับมติอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น เช่น การเพิ่มทุน การลดทุน การออกหุ้นกู้ การขาย หรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่บุคคลอื่น หรือการซื้อ หรือรับโอนกิจการของบริษัทอื่นมาเป็นของบริษัท การแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิ หรือข้อบังคับ เป็นต้น

   นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังมีขอบเขต หน้าที่ในการกำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ อาทิ การทำรายการที่เกี่ยวโยงกัน และการซื้อหรือขายทรัพย์สินที่สำคัญตามกฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

6. พิจารณาโครงสร้างการบริหารงาน แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร ผู้จัดการใหญ่ และคณะกรรมการอื่นตามความเหมาะสม
7. ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
8. กรรมการจะต้องไม่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัท หรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นกรรมการของบริษัทเอกชน หรือบริษัทมหาชนอื่นที่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัท เว้นแต่จะได้แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง
9. กรรมการต้องแจ้งให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า หากมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อมในสัญญาที่บริษัททำขึ้น หรือถือหุ้น หรือหุ้นกู้เพิ่มขึ้น หรือลดลงในบริษัท หรือบริษัทในเครือ

** ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561

คณะกรรมการบริหาร

ลำดับ	คณะกรรมการบริหาร		ตำแหน่ง
1	นายมินทร์	อิงค์ธเนศ	ประธานกรรมการบริหาร
2	นางสาวชไมพร	อภิกุลวณิช	ผู้จัดการใหญ่
3	นายชัยพร	เกียรตินันทวิมล	ผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร
4	นางสาวกัลยพัลญ์	บูรณารมย์	ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน
5	นางสาวอินทิรา	อินทุรัตนา	ผู้อำนวยการฝ่ายข้อมูล

ขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร ดังนี้

คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่ในการบริหารงานในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานตามปกติและกำหนดนโยบาย แผนธุรกิจ งบประมาณ โครงสร้างการบริหารงาน และอำนาจการบริหารต่าง ๆ ของบริษัท หลักเกณฑ์ในการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ เพื่อเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทพิจารณาอนุมัติและ/หรือให้ความเห็นชอบ รวมตลอดถึงการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทตามนโยบายที่กำหนด โดยสรุปอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญได้ ดังนี้

1. พิจารณาเรื่องการจัดสรรงบประมาณประจำปีตามที่ฝ่ายจัดการเสนอ ก่อนที่จะนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ ให้รวมถึงการพิจารณาและอนุมัติการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระหว่างที่ไม่มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทในกรณีเร่งด่วน และให้นำเสนอคณะกรรมการบริษัท เพื่อทราบในที่ประชุมคราวต่อไป
2. อนุมัติการใช้จ่าย ตามระดับอำนาจอนุมัติของบริษัท (Level of Authorization) ที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
3. อนุมัติการใช้จ่ายเงินลงทุนที่สำคัญ ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามที่จะได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท หรือตามที่คณะกรรมการบริษัทได้เคยมีมติอนุมัติในหลักการไว้แล้ว
4. เป็นคณะที่ปรึกษาให้ฝ่ายจัดการในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายด้านการเงิน การตลาด การบริหารงานบุคคล และด้านการปฏิบัติการอื่น ๆ

ทั้งนี้ อำนาจของคณะกรรมการบริหารจะไม่รวมถึงการอนุมัติรายการใดที่อาจมีความขัดแย้ง หรือรายการใดที่คณะกรรมการบริหาร หรือบุคคลที่เกี่ยวโยงกันกับคณะกรรมการบริหารมีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดขัดแย้งกับบริษัท หรือบริษัทย่อย ตามกฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการอนุมัติรายการในลักษณะดังกล่าวจะต้องเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการและ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาและอนุมัติรายการดังกล่าวตามที่ข้อบังคับของบริษัท หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด เว้นแต่เป็นการอนุมัติรายการที่เป็นลักษณะการดำเนินธุรกรรมการค้าปกติทั่วไปของบริษัทที่คณะกรรมการกำหนดกรอบการพิจารณาไว้ชัดเจนแล้ว

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) ได้อนุมัติจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2546 โดยแต่งตั้งจากกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด ปัจจุบันประกอบด้วยคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมด 4 ท่าน และ 1 ท่าน มีความรู้ด้านบัญชีและการเงิน ทั้งนี้ ทุกท่านยังดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระของบริษัทด้วย ดังรายชื่อต่อไปนี้

ลำดับ	คณะกรรมการตรวจสอบ	ตำแหน่ง	ตำแหน่งอื่น ๆ
1	นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์*	ประธานกรรมการตรวจสอบ	กรรมการอิสระ, ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
2	นางสาวมานิดา ชินเมอร์แมน	กรรมการตรวจสอบ	กรรมการอิสระ, กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
3	นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์	กรรมการตรวจสอบ	กรรมการอิสระ, กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
4	ผศ.ดร.การดี เลียวไพโรจน์	กรรมการตรวจสอบ	กรรมการอิสระ, กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

* เป็นคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ด้านบัญชีและการเงิน

เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

นางสาวธิดา ลิ่มทองวิรัตน์ ผู้จัดการอาวุโสฝ่ายตรวจสอบภายใน

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้ายหรือเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
4. พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้ง เลือกกลับเข้ามาใหม่ ตลอดจนเลิกจ้าง บุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอค่าตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. พิจารณารายการที่เกี่ยวโยงกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายงานดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
6. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้

   - ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
   - ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท
   - ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
   - ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
   - ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
   - จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
   - ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตร (Charter)
   - รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบให้บริษัทแจ้งมติเปลี่ยนแปลงหน้าที่ และจัดทำรายชื่อและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีการเปลี่ยนแปลงตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และนำส่งต่อตลาดหลักทรัพย์ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยวิธีการตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการรายงานโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ สำหรับปี 2560

ลำดับ	คณะกรรมการตรวจสอบ	จำนวนการประชุม (ครั้ง)	จำนวนการเข้าร่วมประชุม (ครั้ง)
1	นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์	4	4
2	นางสาวมานิดา ชินเมอร์แมน	4	2
3	นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์	4	2
4	ผศ.ดร.การดี เลียวไพโรจน์	4	2

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

คณะกรรมการ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) ได้อนุมัติจัดตั้งคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2557 โดยแต่งตั้งจากกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม ปัจจุบันประกอบด้วยคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนทั้งหมด 4 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

ลำดับ	คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	ตำแหน่ง	ตำแหน่งอื่น ๆ
1	นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์	ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ
2	นางสาวมานิดา ชินเมอร์แมน	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ
3	นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ
4	ผศ.ดร.การดี เลียวไพโรจน์	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ

เลขานุการคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

นางสาวธิดา ลิ่มทองวิรัตน์ ผู้จัดการอาวุโสฝ่ายตรวจสอบภายใน

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท โดยมีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1. การสรรหา

1.1 กำหนดหลักเกณฑ์และนโยบายในการสรรหากรรมการบริษัท และกรรมการชุดย่อย โดยพิจารณาความเหมาะสมของจำนวน โครงสร้าง และองค์ประกอบของคณะกรรมการ กำหนดคุณสมบัติของกรรมการ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี

1.2 พิจารณาสรรหา คัดเลือก และเสนอบุคคลที่เหมาะสมให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการบริษัทที่ครบวาระ และ/หรือ มีตำแหน่งว่างลง และ/หรือ แต่งตั้งเพิ่ม

1.3 ปฏิบัติการอื่นใดเกี่ยวกับการสรรหาตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

2. การพิจารณาค่าตอบแทน

2.1 กำหนดหลักเกณฑ์และนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อย เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือ เสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี

2.2 พิจารณาค่าตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งที่เป็นตัวเงินและมิใช่ตัวเงินของคณะกรรมการบริษัทเป็นรายบุคคล โดยการพิจารณาค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทให้พิจารณาความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ และผลงาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อขออนุมัติ

2.3 ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

3. หลักเกณฑ์และกระบวนการสรรหา

บริษัทให้ความสำคัญกับการสรรหาบุคคลเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการหากเป็นการเสนอแต่งตั้งกรรมการรายใหม่พิจารณาจากองค์ประกอบ และคุณสมบัติที่สอดคล้องตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด, พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 รวมถึงข้อบังคับบริษัท โดยคำนึงถึงความหลากหลายในโครงสร้างของคณะกรรมการ (Board Diversity) กำหนดให้เพศ ระดับการศึกษา ความรู้ความสามารถ ทักษะวิชาชีพ ประสบการณ์การทำงาน และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีภาวะความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์กว้างไกล อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของบริษัท รวมถึงคุณธรรมและจริยธรรม เป็นนโยบายว่าด้วยความหลากหลายในโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัท (Board Diversity) และจัดทำ Board Skill Matrix เพื่อกำหนดและตรวจสอบคุณสมบัติของกรรมการที่ต้องการสรรหา โดยพิจารณาจากทักษะและความจำเป็นที่ยังขาด รวมถึงคุณสมบัติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับองค์ประกอบและโครงสร้างของกรรมการตามกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัท สำหรับการเสนอแต่งตั้งกรรมการรายเดิม พิจารณาจากองค์ประกอบเพิ่มเติมในด้านผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การให้ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของบริษัท โดยมีกระบวนการที่โปร่งใส สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ถือหุ้น

การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน สำหรับปี 2560

ลำดับ	คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	จำนวนการประชุม (ครั้ง)	จำนวนการเข้าร่วมประชุม (ครั้ง)
1	นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์	1	1
2	นางสาวมานิดา ชินเมอร์แมน	1	1
3	นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์	1	1
4	ผศ.ดร.การดี เลียวไพโรจน์	1	-

นิยามกรรมการอิสระ

นิยามกรรมการอิสระที่บริษัทได้กำหนดไว้ เทียบเท่ากับข้อกำหนดขั้นต่ำของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ดังนี้
กรรมการอิสระ หมายถึง กรรมการที่มีความเป็นอิสระในการแสดงความเห็น โดยมีคุณสมบัติในวาระการดำรงตำแหน่ง ดังนี้

1. เป็นกรรมการซึ่งอาจถือหุ้นของบริษัทได้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 1 ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด
2. เป็นกรรมการที่ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานในบริษัท หรือบริษัทย่อย
3. เป็นกรรมการที่เป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม
4. ต้องไม่เป็นญาติสนิท หรือเป็นบุคคลซึ่งรับหรือมีผลประโยชน์ ร่วมกับผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุม
5. เป็นผู้ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่มีสาระสำคัญกับบริษัทซึ่งสามารถมีอิทธิพลต่อการแสดงความเห็นที่เป็นอิสระ
6. ต้องไม่เป็นลูกจ้าง หรือพนักงานที่ได้รับเงินเดือนประจำในช่วงสองปีก่อนดำรงตำแหน่ง

ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหาร

ค่าตอบแทนกรรมการ

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรวม (บาท)	
		ปี 2560	ปี 2559
นายนรวัฒน์ สุวรรณ	ประธานกรรมการ	4,571,884.00	4,381,080.00
นายประยูร รัตนไชยานนท์	กรรมการ	340,000.00	345,000.00
ดร. วิวสัน เตียว ยองเพ็ง	กรรมการ	100,000.00	100,000.00
นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ และ ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	987,000.00	992,000.00
นางสาวมานิดา ซินเมอร์แมน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	575,000.00	575,000.00
นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	575,000.00	585,000.00
ผศ.ดร. การดี เลียวไพโรจน์	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน	570,000.00	580,000.00
รวม		7,718,884.00	7,558,080.00

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ได้พิจารณาจากหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและการทำงานของกรรมการ รวมถึงประเภทค่าตอบแทน วิธีการจ่ายค่าตอบแทน และจำนวนค่าตอบแทนกรรมการ โดยให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ความตั้งใจของกรรมการ ประเภทและขนาดธุรกิจของบริษัท ตลาด และคู่แข่งขัน โดยที่ค่าตอบแทนดังกล่าว ต้องอยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพไว้ โดยมีประเภทของค่าตอบแทน คือ ค่าตอบแทนรายเดือน ค่าเบี้ยประชุม และสิทธิประโยชน์อื่น เป็นต้น

อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์ในการจ่ายค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง ได้มีการพิจารณาโดยประธานกรรมการบริหาร และผลการดำเนินการของบริษัทประกอบด้วย รวมถึงให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูง

หมายเหตุ ปี 2560 ค่าเบี้ยประชุม

- สำหรับการประชุมคณะกรรมการ ครั้งละ 5,000 บาท
- สำหรับการประชุมคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ครั้งละ 5,000 บาท
- สิทธิประโยชน์อื่น ไม่มี

ผู้บริหารและกรรมการที่เป็นผู้บริหาร

ค่าตอบแทนรวมของผู้บริหาร และกรรมการที่เป็นผู้บริหาร ที่ได้รับจากบริษัทในรูปแบบเงินเดือนและโบนัส

ปี 2560	ปี 2559
จำนวน 5 คน รวมเป็นเงิน	จำนวน 5 คน รวมเป็นเงิน
15.01 ล้านบาท	**14.53 ล้านบาท**

ค่าตอบแทนอื่น ๆ

สมทบเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้แก่ผู้บริหาร

ปี 2560	ปี 2559
จำนวน 5 คน รวมเป็นเงิน	จำนวน 5 คน รวมเป็นเงิน
0.52 ล้านบาท	**0.50 ล้านบาท**

ในปี 2560 กรรมการ, ผู้บริหาร และพนักงานได้มีการใช้สิทธิในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท (ในช่วงเดือนพฤษภาคม และ เดือนพฤศจิกายน 2560) ดังนี้

	เดือนพฤษภาคม		เดือนพฤศจิกายน	
	จำนวนราย	จำนวนหุ้น	จำนวนราย	จำนวนหุ้น
กรรมการและผู้บริหาร	2	130,000	11	12,875,000
พนักงาน	5	554,000	13	11,716,750
รวมทั้งสิ้น	7	684,000	24	24,591,750

รายละเอียดโดยสรุปในการใช้สิทธิ ดังนี้

จำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิทั้งโครงการ รวมทั้งสิ้น	38,500,000 หน่วย
จำนวนหุ้นสามัญเพื่อรองรับการใช้สิทธิทั้งโครงการ รวมทั้งสิ้น	38,500,000 หุ้น
วันที่ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิ	19 พฤษภาคม 2557
อัตราการใช้สิทธิ	1 ใบสำคัญแสดงสิทธิ : 1 หุ้นสามัญใหม่
ราคาใช้สิทธิ	1.75 บาท
อายุของใบสำคัญแสดงสิทธิ	4 ปีนับจากวันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิครั้งแรก
ยอดคงเหลือของใบสำคัญแสดงสิทธิที่หมดอายุ	5,494,500 หน่วย
รวมเป็นจำนวนเงินเพิ่มทุนในปี 2560 ทั้งสิ้น	2,527,575.00 บาท
คิดเป็นทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัท สำหรับปี 2560 จำนวน	82,050,550.00 บาท
จากจำนวนทุนจดทะเบียนทั้งหมด	82,600,000.00 บาท
คงเหลือจำนวนทุนจดทะเบียนยังไม่ได้ชำระจำนวน	549,450.00 บาท

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญ และจัดให้มีกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง บริษัทได้ปลูกฝังจิตสำนึกเรื่อง จริยธรรมธุรกิจในการปฏิบัติต่อลูกค้า คู่ค้า คู่แข่งขัน และพนักงาน อย่างมีคุณธรรม บริษัทมีความเชื่อมั่นว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ประกอบไปด้วย ระบบการบริหารจัดการที่ดี การมีคณะกรรมการและผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีกลไกการควบคุมและการถ่วงดุลอำนาจ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ การเคารพในสิทธิความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น และมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มมูลค่าและผลตอบแทนสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทในระยะยาว

คณะกรรมการบริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะบริหารงานขององค์กร โดยยึดหลักบรรษัทภิบาล จึงกำหนดนโยบาย กลไกการบริหารและระบบกำกับดูแลเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ บนแนวทางการดำเนินธุรกิจที่ยึดมั่นในความโปร่งใส รับผิดชอบ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยแบ่งเป็น 5 หมวด ดังนี้

หมวด 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น
หมวด 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
หมวด 3 บทบาทของบริษัทต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
หมวด 4 การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส
หมวด 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

หมวด 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

1. ผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบัน มีสิทธิในความเป็นเจ้าของ โดยควบคุมบริษัทผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัทให้ทำหน้าที่แทนตนและมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท บริษัทจึงควรส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตน โดยบริษัทได้เปิดช่องทางให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอวาระการประชุมและเสนอชื่อกรรมการเพื่อแต่งตั้ง สำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัทกำหนด ซึ่งช่องทางและหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะแจ้งให้ทราบในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี ผ่านการดาวน์โหลดแบบฟอร์มและรายละเอียดต่าง ๆ ทางเว็บไซต์ของบริษัท
2. สิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบัน ได้แก่

    - การซื้อขายหรือโอนหุ้น สิทธิในการได้รับใบหุ้น โอนหุ้นและสิทธิในการรับทราบข้อมูล ผลการดำเนินงาน นโยบายการบริหารงาน อย่างสม่ำเสมอและทันเวลา
    - การมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการ
    - การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการเป็นรายบุคคล แต่งตั้งผู้สอบบัญชี รวมถึงอนุมัติค่าตอบแทนกรรมการบริษัททุกรูปแบบ เช่น ค่าเบี้ยประชุม โบนัส และพิจารณาเรื่องที่มีผลกระทบต่อบริษัท เช่น การจัดสรรเงินปันผล การกำหนดหรือการแก้ไขข้อบังคับ และหนังสือบริคณห์สนธิ การลดทุน หรือเพิ่มทุน และการอนุมัติรายการพิเศษ เป็นต้น
    - ผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบัน ควรได้รับทราบกฎเกณฑ์และวิธีการในการเข้าร่วมประชุม และข้อมูลที่เพียงพอต่อการพิจารณาในแต่ละวาระก่อนการประชุมตามเวลาอันควร มีโอกาสซักถามกรรมการทั้งในที่ประชุมและส่งคำถามล่วงหน้า มีโอกาสเสนอวาระการประชุม และมีสิทธิมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุม
    - คณะกรรมการบริษัทต้องตระหนักและให้ความสำคัญถึงสิทธิของผู้ถือหุ้น ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิดหรือริดรอนสิทธิของผู้ถือหุ้น
    - บริษัทจัดให้มีที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นด้วย เพื่อเป็นผู้ตรวจสอบการนับคะแนนเสียงผู้ถือหุ้น

3. การส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น จะได้รับหนังสือเชิญประชุมและสารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ เวลา วาระ และเรื่องที่ต้องพิจารณา วัตถุประสงค์ และเหตุผล รายละเอียดของเนื้อหาแต่ละวาระ เช่น ประวัติกรรมการ รายชื่อผู้สอบบัญชี บริษัทผู้สอบบัญชี พร้อมความเห็นของคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาเหตุผลความจำเป็น หนังสือมอบฉันทะตามที่กฎหมายกำหนด และรายชื่อของกรรมการอิสระ พร้อมทั้งคำแนะนำในการมอบฉันทะ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเลือกที่จะมอบฉันทะให้เข้าประชุมแทนได้ และแจ้งเรื่องจัดเตรียมอากรแสตมป์ไว้ให้บริการแก่ผู้รับมอบฉันทะโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย โดยบริษัทจะจัดสถานที่และเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้มีผู้เข้าร่วมประชุมมากที่สุด ทั้งนี้บริษัทมิได้มีการเพิ่มวาระการประชุม หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญโดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า
4. ประธานกรรมการเข้าประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อตอบคำถาม หรือให้ฝ่ายจัดการหรือกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ตอบ
5. หลังการประชุมผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นได้รับทราบและเข้าถึงสารสนเทศเกี่ยวกับผลการพิจารณาและผลของการลงคะแนนเสียง บริษัทเปิดเผยมติที่ประชุม

ผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนน ภายในวันทำการถัดไปจากวันที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยแจ้งเป็นจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์ฯ และเปิดเผยไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท และนำรายงานการประชุมเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของบริษัท https://www.bol.co.th ภายใน 14 วันหลังจากวันประชุมเพื่อให้ผู้ถือหุ้นทั้งที่มาและไม่ได้มาเข้าร่วมประชุมรับทราบถึงรายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าร่วมประชุม วิธีการลงคะแนน และนับคะแนน ผลของการลงคะแนนในแต่ละวาระ และประเด็นคำถามคำตอบ

6. การจ่ายเงินปันผล บริษัทได้มีจัดสรรส่วนแบ่งกำไรจากการดำเนินกิจการ โดยการจ่ายเงินปันผล เป็นไปตามนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทให้กับผู้ถือหุ้นทุกราย

สิทธิของผู้ถือหุ้นในการแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัท

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัท ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

1. ผู้ถือหุ้นมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถือ
2. ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะต้องใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่เลือกตั้งบุคคลคนเดียว หรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ ในกรณีที่เลือกตั้งบุคคลหลายคนเป็นกรรมการ จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากน้อยเพียงใดไม่ได้
3. บุคคลที่ได้รับคะแนนสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่พึงจะมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งในลำดับถัดลงมามีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมี หรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้นให้ผู้เป็นประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

หมวด 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

1. ผู้ถือหุ้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตามจำนวนหุ้นที่ตนมีและมีความเท่าเทียมกันในสารสนเทศเกี่ยวกับบริษัท โดยบริษัทมีการแจ้งข้อบังคับบริษัทให้ผู้ถือหุ้นรับทราบ เกี่ยวกับสิทธิในการเข้าประชุมผู้ถือหุ้น เช่น สิทธิการลงเสียงลงคะแนน 1 หุ้นสามัญต่อ 1 เสียง, สิทธิการมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนตน สิทธิในการเสนอชื่อกรรมการก่อนการประชุมสามัญประจำปี
2. ผู้ถือหุ้นจะได้รับสารสนเทศที่จำเป็นอย่างเพียงพอและยุติธรรม ทันเวลา จากบริษัท และบริษัทไม่แสดงความเอนเอียง กับผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยการให้สารสนเทศที่ยังไม่เปิดเผย
3. ในการประชุมผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นจะได้รับการปฏิบัติโดยยุติธรรม
4. บริษัทมีการจัดส่งหนังสือนัดประชุมพร้อมข้อมูลประกอบการประชุมตามวาระต่าง ๆ ให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า 14 วันก่อนวันประชุม พร้อมทั้งมีการเผยแพร่เอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทางเว็บไซต์ของบริษัท ล่วงหน้า 30 วัน นอกจากนี้แล้ว ผู้ถือหุ้นทุกรายยังได้รับสิทธิอย่างเท่าเทียมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับบริษัทและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
5. บริษัทกำหนดให้ผู้ถือหุ้นใช้หนังสือมอบฉันทะรูปแบบที่ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนเสียงได้ และเสนอชื่อคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งเป็นกรรมการอิสระเป็นทางเลือกในการมอบฉันทะของผู้ถือหุ้น โดยได้จัดทำหนังสือมอบฉันทะ ทั้ง 3 แบบตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ปรับปรุงมาให้กับผู้ถือหุ้นรับทราบ โดยชี้แจงวิธีการมอบฉันทะให้กับผู้ถือหุ้นไปตามเอกสารแนบ ที่แนบไปพร้อมกับจดหมายเชิญประชุม
6. บริษัทมีการใช้บัตรลงคะแนนเสียงในวาระที่สำคัญ และเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อจะได้ตรวจสอบได้ในกรณีมีข้อโต้แย้งในภายหลัง อย่างไรก็ตามบริษัทมีการเตรียมบัตรลงคะแนนเสียงไว้ในทุกวาระ เพื่ออำนวยความสะดวกในการลงคะแนน และโปร่งใสในการนับคะแนน
7. บริษัทมีมาตรการในการป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน (Insider Trading) ในการป้องกันการนำข้อมูลภายในไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น ตามหลักการกำกับดูแลการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในเรื่องความขัดแย้งของผลประโยชน์อย่างเคร่งครัด โดยคณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญในการขจัดความขัดแย้งของผลประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้อง มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความขัดแย้งของผลประโยชน์ รวมถึงนโยบายและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน อย่างรอบคอบเป็นธรรมและโปร่งใส และมีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอย่างครบถ้วนชัดเจนและทันเวลา เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ นอกจากนี้ บริษัทยังมีนโยบายกำกับดูแลการใช้ข้อมูลภายใน โดยกำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับบริษัทพร้อมมีบทลงโทษในการที่ผู้บริหารหรือพนักงานนำข้อมูลภายในบริษัทไปเปิดเผยต่อสาธารณะหรือนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตน อีกทั้งคณะกรรมการยังกำหนดให้คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงแจ้งต่อเลขานุการบริษัท (ผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย) ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน ก่อนจะซื้อจะขายหลักทรัพย์ของบริษัท รวมทั้งยังมีการเปิดเผยโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทไว้ในรายงานประจำปีและเปิดเผยการถือหุ้นของบริษัทของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงอย่างครบถ้วนอีกด้วย

หมวด 3 บทบาทของบริษัทต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1. คณะกรรมการบริษัทรับรู้ถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามที่กฎหมายกำหนดและสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันระหว่างบริษัท กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการสร้างความมั่งคั่ง สร้างงานและสร้างกิจการให้มีฐานะการเงินที่มั่นคงอย่างยั่งยืน คณะกรรมการบริษัทมั่นใจว่าสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับการคุ้มครอง และปฏิบัติด้วยดี
2. คณะกรรมการบริษัทคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับและการทำประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการสร้างความได้เปรียบเชิงการ แข่งขัน และการทำกำไรให้กับบริษัท
3. บริษัทตระหนักถึงความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้กระดาษอย่างรู้คุณค่า การ reuse/ recycle, การรณรงค์ร่วมกันประหยัดพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น
4. บริษัทตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ และมีนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่จะดูแลให้ความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า เจ้าหนี้ คู่แข่ง ตลอดจนสาธารณชนและสังคมโดยรวมอย่างเหมาะสม และจะให้มีการร่วมมือกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มต่าง ๆ ตามบทบาทและหน้าที่เพื่อให้กิจการของบริษัทดำเนินไปด้วยดี มีความมั่นคงและตอบสนองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

4.1 <u>ผู้ถือหุ้น</u>

บริษัทมุ่งมั่นเป็นตัวแทนที่ดีของผู้ถือหุ้นในการดำเนินธุรกิจเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงการเจริญเติบโตของมูลค่าบริษัทในระยะยาวด้วยผลตอบแทนที่ดีและต่อเนื่อง รวมทั้งการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและเชื่อถือได้ต่อผู้ถือหุ้น

4.2 <u>พนักงาน</u>

บริษัทมีนโยบายที่แสดงถึงความตระหนักและถือว่าความปลอดภัย สุขอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ พนักงานทุกคนของบริษัท จะต้องได้รับความปลอดภัย มีสุขภาพอนามัยที่ดี ภายใต้สภาพการทำงาน และสิ่งแวดล้อมที่ดี พนักงานเป็นทรัพยากรอันมีค่าสูงสุดและเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จของบริษัท จึงปฏิบัติต่อพนักงานอย่างเป็นธรรมบนหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนเคารพสิทธิมนุษยชนสากล ไม่ละเมิดต่อหลักการดังกล่าว บริษัทจึงได้มุ่งพัฒนาเสริมสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศการทำงานที่ดี รวมทั้งส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความสุภาพและให้ความเคารพต่อความเป็นปัจเจกชน การว่าจ้าง แต่งตั้งและโยกย้ายพนักงาน จะพิจารณาบนพื้นฐานของคุณธรรมและการใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท รวมถึงมีนโยบายการอบรมและพัฒนาศักยภาพพนักงาน บริษัทจัดให้พนักงานได้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานเพิ่มเติมในสาขาอาชีพที่พนักงานได้ปฏิบัติงานอยู่ เพื่อให้พนักงานได้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน โดยหลักสูตรนั้น ๆ สอดคล้องเป็นประโยชน์ต่อบริษัท และเกี่ยวข้องเหมาะสมกับตำแหน่งงานของพนักงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้บริษัทได้ดำเนินการจัดให้พนักงานได้รับฝึกอบรมในแต่ละปี ทั้งการจัดอบรมภายในบริษัท และการส่งพนักงานไปอบรมภายนอกบริษัท ครบตามสัดส่วนหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของลูกจ้างเฉลี่ยในระหว่างปีนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 อีกทั้งมีนโยบายการกำกับดูแลการบริหารค่าตอบแทนและสวัสดิการให้เป็นไปอย่างยุติธรรม เช่น การจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับผู้บริหารและพนักงาน เป็นต้น โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ คุณวุฒิ ประสบการณ์ ระดับ ตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นต้น อีกทั้งป้องกันมิให้มีหรือเกิด สถิติการเกิดอุบัติเหตุหรืออัตราการหยุดงาน และบริษัทยึดมั่นปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานอย่างเคร่งครัด

4.3 <u>ลูกค้า</u>

บริษัทมีความมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจและความมั่นใจให้กับลูกค้าที่จะได้รับผลิตภัณฑ์และบริการที่ดีมีคุณภาพ ในระดับราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ รวมทั้งรักษาสัมพันธภาพที่ดี จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับลูกค้า ไว้ดังต่อไปนี้

- <u>สินค้าและบริการ</u>
  ผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ โดยมุ่งมั่นที่จะยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อให้ได้สินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของลูกค้า รวมถึงเปิดเผยข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- <u>การรักษาข้อมูลของลูกค้า</u>
  กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับจะไม่เปิดเผยข้อมูลของลูกค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากลูกค้าก่อน เว้นแต่เป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยต่อบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องตามบทบังคับของกฎหมาย อีกทั้งจัดเก็บข้อมูลของลูกค้าอย่างเป็นระบบ ปลอดภัย และไม่นำข้อมูลไปใช้ในทางไม่ถูกต้อง

- การให้ข้อเสนอแนะ
  จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้ข้อเสนอแนะในสินค้าและบริการ ให้คำปรึกษา วิธีแก้ไขปัญหา และคำแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจอย่างสูงสุดในสินค้าและบริการ

4.4 คู่ค้าและเจ้าหนี้

การดำเนินธุรกิจกับคู่ค้าใด ๆ ต้องไม่นำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของบริษัทหรือขัดต่อกฎหมายใด ๆ รวมถึงการหลีกเลี่ยงการซื้อสินค้าที่คู่ค้าละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ไม่นำผลงานหรือข้อมูลอันเป็นสิทธิของบุคคลภายนอก นำมาใช้ประโยชน์ภายในบริษัท จะต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่า จะไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น มีการคำนึงถึงความเสมอภาคในการดำเนินธุรกิจและผลประโยชน์ร่วมกันกับคู่ค้า การคัดเลือกคู่ค้าทำอย่างยุติธรรม โดยมีนโยบายการคัดเลือกคู่ค้าที่ถือปฏิบัติอย่างชัดเจน ทั้งนี้ บริษัทถือว่าคู่ค้าเป็นปัจจัยสำคัญในการร่วมสร้าง Value Chain ให้กับลูกค้า

การปฏิบัติต่อเจ้าหนี้บริษัทยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจอย่างมีหลักการและวินัย เพื่อสร้างความเชื่อถือให้แก่เจ้าหนี้ โดยบริษัทยึดมั่นในสัญญาหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด หากเกิดกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ได้ บริษัทจะแจ้งให้เจ้าหนี้ทราบเพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหา

4.5 คู่แข่ง

บริษัทสนับสนุนและส่งเสริมนโยบายการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม ไม่ผูกขาด หรือกำหนดให้คู่ค้าต้องขายสินค้าของบริษัทเท่านั้น และไม่มีนโยบายในการแข่งขันทางการค้าโดยใช้วิธีการใด ๆ ให้ได้มาซึ่งข้อมูลของคู่แข่งขันอย่างผิดกฎหมายและขัดต่อจริยธรรม

4.6 สาธารณชนและสังคมโดยรวม

บริษัทในฐานะเป็นบริษัทของคนไทย ตระหนักและมีจิตสำนึกในบุญคุณของประเทศและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งต้องรับผิดชอบในการช่วยเหลือสังคม สนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์แก่ชุมชน ตลอดจนการสนับสนุนกิจกรรมของท้องถิ่นที่บริษัทมีการดำเนินธุรกิจ โดยได้เริ่มจัดทำรายงานความรับผิดชอบทางสังคม

5. บริษัทได้จัดให้มีนโยบายการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing) รวมถึงจัดให้มีกระบวนการในการจัดการกับเรื่องที่ร้องเรียนว่าอาจเป็นการกระทำผิด รวมถึงแนวทางในการให้ความเป็นธรรม และปกป้องคุ้มครองพนักงานหรือผู้แจ้งเบาะแสในการกระทำผิด หรือพบเห็นการกระทำที่ฝ่าฝืน กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับบริษัท หรือจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ ต่อประธานคณะกรรมการตรวจสอบได้โดยตรง ผ่านทางอีเมล์ bolwhistleblowing@bol.co.th ซึ่งรายละเอียดระบุไว้ในเว็บไซต์ของบริษัท
6. บริษัทจัดให้มีนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่นและห้ามจ่ายสินบนเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจของบริษัท รวมถึงการประเมินความเสี่ยง กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลและควบคุมดูแลเพื่อป้องกันและติดตามประเมินผลความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชั่น อย่างไรก็ตามแนวปฏิบัติในการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชั่นนี้ ฝ่ายทรัพยากรบุคคลจะทำการสนับสนุนและส่งเสริม รวมถึงการฝึกอบรม ให้บุคลากรทุกระดับเห็นความสำคัญและมีจิตสำนึกในการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชั่น

หมวด 4 การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส

1. บริษัทให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลที่มีความถูกต้องครบถ้วนโปร่งใสทั่วถึง และทันเวลา อาทิ เป้าหมายระยะยาวของบริษัท ลักษณะการประกอบธุรกิจ รายการระหว่างกัน ทั้งข้อมูลทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนโดยผ่านช่องทางและสื่อการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท รายงานประจำปี, แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) อีกทั้งอีเมล์ในการติดต่อกับผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องในการติดต่อกับนักลงทุน ir@bol.co.th รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. บริษัทได้รายงานนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความเห็นชอบไว้โดยสรุปและรายงานผลการปฏิบัติตามนโยบายผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น รายงานประจำปี และเว็บไซต์ของบริษัท
3. บริษัทได้แสดงรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงินควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และรายการประจำปี (56-2) โดยบริษัทจัดส่งรายงานทางการเงินต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด และไม่มีรายการที่ทำให้ผู้สอบบัญชีแสดงความคิดเห็นอย่างมีเงื่อนไข หรืองบการเงินไม่ถูกต้อง หรือไม่แสดงความเห็นต่องบการเงิน

4. บริษัทได้มีการเปิดเผย รายชื่อคณะกรรมการอิสระ บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ ค่าตอบแทน จำนวนครั้งของการประชุมและจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัทในปีที่ผ่านมา ประวัติคณะกรรมการ ไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และรายงานประจำปี (56-2)
5. บริษัทจัดให้มีผู้ที่รับผิดชอบในการให้ข้อมูลสารสนเทศและสื่อสารกับผู้ถือหุ้น นักลงทุนตลอดจนนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ รวมถึงมีการพบปะให้ข้อมูลดังกล่าวตามความเหมาะสม ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของบริษัท
6. บริษัทได้มีการรายงานการถือหลักทรัพย์ของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหาร รวมถึงรายงานการมีส่วนได้เสีย ในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทในแต่ละไตรมาส เพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหวในการถือหุ้นบริษัทของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการบริหาร
7. บริษัทได้มีการแจกแจงโครงสร้างผู้ถือหุ้นของบริษัท และเปิดเผยการถือหุ้นของกรรมการและผู้บริหารให้ทราบการถือหุ้นอย่างชัดเจน
8. บริษัทมีการจ้างผู้สอบบัญชีที่มีความเป็นอิสระและมีคุณสมบัติที่ได้รับการยอมรับเป็นผู้สอบบัญชี โดยผู้สอบบัญชีดังกล่าวเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. รวมถึงเปิดเผยค่าสอบบัญชี ค่าบริการอื่น ๆ ที่จ่ายให้กับผู้สอบบัญชีหรือบริษัทสอบบัญชี

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

1. <u>โครงสร้างของคณะกรรมการบริษัท</u>

1.1 คณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วย กรรมการที่มีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ของธุรกิจ มีจำนวนทั้งหมด 10 ท่าน ประกอบด้วย

<u>กรรมการที่เป็นผู้บริหาร 3 ท่าน</u>

คิดเป็นร้อยละ 30

<u>กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 7 ท่าน</u>

คิดเป็นร้อยละ 70 (โดยมีกรรมการอิสระ 4 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 40 (มากกว่า 1 ใน 3 ของกรรมการทั้งคณะ) มีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)

1.2 คณะกรรมการบริษัทควรมีกรรมการอิสระที่สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำงานของฝ่ายจัดการได้อย่างอิสระ นอกจากนี้บริษัทได้กำหนดให้ประธานคณะกรรมการบริษัท และประธานกรรมการบริหารเป็นคนละท่านกัน ทั้งนี้เพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจกันอย่างเหมาะสม

1.3 การแต่งตั้งกรรมการเป็นไปตามวาระที่กำหนดไว้โดยเจาะจง มีความโปร่งใสและชัดเจน ในการเสนอชื่อกรรมการเพื่อการเลือกตั้งและมีประวัติของบุคคลนั้น โดยมีรายละเอียดที่เพียงพอ เพื่อประโยชน์ในการคัดสรร มีการเปิดเผยประวัติของกรรมการทุกท่านโดยละเอียดต่อสาธารณชน และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการ

1.4 กรรมการสามารถดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนได้ไม่เกิน 5 แห่ง แต่ทั้งนี้ในการเป็นกรรมการดังกล่าวต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการของบริษัท และไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

1.5 วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัท ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทุกครั้ง บริษัทมีการเสนอชื่อกรรมการของบริษัทที่ออกจากตำแหน่งตามวาระ 1 ใน 3 กรรมการที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรก และปีที่สองภายหลังจดทะเบียนบริษัทนั้น หากกรรมการมิได้ตกลงกันเองเป็นวิธีอื่นให้ใช้วิธีจับฉลากกันว่าผู้ใดจะออก ส่วนปีหลัง ๆ ต่อไปให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง กรรมการที่ออกตามวาระนั้นอาจถูกเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ก็ได้

1.6 คณะกรรมการบริษัท พิจารณากำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการอิสระไว้ ดังนี้ นิยามกรรมการอิสระที่บริษัทได้กำหนดไว้ เทียบเท่ากับข้อกำหนดขั้นต่ำของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (อ้างอิงนิยามของกรรมการอิสระ หน้า 43)

1.7 คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาแต่งตั้งเลขานุการบริษัท โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก ดังนี้

- ให้ข้อแนะนำเบื้องต้นแก่กรรมการเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ข้อควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของทางการ ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของบริษัท ติดตามให้มีการปฏิบัติตามอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญแก่กรรมการ
- ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ ให้ข้อมูล และผลักดันคณะกรรมการบริษัทให้ปฏิบัติตาม
- จัดเตรียมระเบียบวาระการประชุม เอกสารประกอบการประชุมผู้ถือหุ้น และการประชุมคณะกรรมการบริษัท
- จัดการประชุมผู้ถือหุ้น และการประชุมคณะกรรมการบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับบริษัท และข้อพึงปฏิบัติที่ดี
- บันทึกรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น และการประชุมคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งติดตามให้มีการปฏิบัติตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และที่ประชุมคณะกรรมการ

- จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนกรรมการ รายงานประจำปี หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการบริษัท รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท
- ดำเนินการให้กรรมการและผู้บริหารจัดทำรายงานการมีส่วนได้เสียของตนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามข้อกำหนดกฎหมาย
- เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการบริษัทหรือผู้บริหาร
- ดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูล และรายงานสารสนเทศ ตามระเบียบและข้อกำหนด
- ติดต่อและสื่อสารกับผู้ถือหุ้นเพื่อให้ได้รับทราบสิทธิต่าง ๆ ของผู้ถือหุ้น และข่าวสารของบริษัท และเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ถือหุ้น กับคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหาร
- ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัท
- จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท และรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริษัท
- ประสานงานระหว่างคณะกรรมการบริษัท และผู้บริหาร

2. <u>คณะกรรมการชุดย่อย</u>

บริษัทจัดให้มีคณะกรรมการชุดย่อย คือ คณะกรรมการตรวจสอบ, คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์เพื่อทำหน้าที่ช่วยศึกษา และกลั่นกรองงานของคณะกรรมการบริษัท

2.1 <u>คณะกรรมการตรวจสอบ</u>

คณะกรรมการตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการบริษัท โดยแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อย 3 คน และอย่างน้อย 1 คน ต้องมีความรู้ด้านบัญชี/การเงิน โดยกรรมการตรวจสอบต้องมีคุณสมบัติเกี่ยวกับความเป็นอิสระตามประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีผู้จัดการอาวุโสฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัท เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

คุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ

- ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของทุนชำระแล้วของบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย
- มีความเป็นอิสระ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งในด้านการเงินและการบริหารงานของบริษัท หรือบริษัทร่วม หรือบริษัทย่อย หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท และรวมถึงไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสียในลักษณะดังกล่าว ในเวลา 2 ปี ก่อนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบ เว้นแต่คณะกรรมการบริษัท ได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วเห็นว่าการเคยมีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสียนั้นจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระของกรรมการตรวจสอบ
- ต้องไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเป็นตัวแทนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
- ต้องไม่เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน รวมทั้งไม่เป็นลูกจ้าง พนักงาน หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำในบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้องหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
- ต้องไม่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือญาติสนิทของผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
- สามารถปฏิบัติหน้าที่และแสดงความเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทได้โดยอิสระ โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องหรือญาติสนิทของบุคคลดังกล่าว

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ (อ้างอิงหน้า 41)

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้บริษัทแจ้งมติเปลี่ยนแปลงหน้าที่ และจัดทำรายชื่อ และขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีการเปลี่ยนแปลงตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และนำส่งต่อตลาดหลักทรัพย์ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยวิธีการตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการรายงานโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ

กรรมการตรวจสอบมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปีรวมทั้งการแต่งตั้งเพิ่มและถอดถอนจากกรรมการ ตรวจสอบ กรรมการตรวจสอบที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ การลาออกของกรรมการตรวจสอบให้ยื่นใบลาต่อประธานกรรมการบริษัทล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน โดยคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้อนุมัติ

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตรวจสอบว่างลงเพราะเหตุอื่น นอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการ บริษัทแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทดแทนบุคคลที่ลาออก โดยบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจะอยู่ในตำแหน่งได้ เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการตรวจสอบที่ตนแทน พร้อมแจ้งให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทราบ

การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ

- ให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง เพื่อพิจารณางบการเงินรายไตรมาส และเรื่องอื่น ๆ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ ประธานกรรมการตรวจสอบอาจเรียกประชุมเป็นกรณีพิเศษ เพื่อพิจารณาเรื่องจำเป็นเร่งด่วนอื่น ๆ ตามแต่จะเห็นสมควร
- ในการเรียกประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ให้ประธานกรรมการตรวจสอบหรือเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคำสั่งของประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนจะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นหรือกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้
- ให้ประธานกรรมการตรวจสอบเป็นผู้รายงานผลการประชุมต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทในคราวถัดไป เพื่อทราบทุกครั้ง
- เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

2.2 <u>คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน</u>

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน แต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทและประกอบด้วยกรรมการหรือผู้บริหารอย่างน้อย 3 คน โดยกรรมการอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจะต้องเป็นกรรมการอิสระ โดยมีผู้จัดการอาวุโสฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัท เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

- คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ 2 ปี กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนผู้ที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งเข้ามาใหม่ได้
- ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนว่างลง เพราะเหตุอันมิใช่การพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งกรรมการผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน แทนตำแหน่งที่ว่างนั้น โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนเพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ในตำแหน่งที่ไปแทน
- หากกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนท่านใด ประสงค์จะลาออกก่อนครบวาระ จะต้องแจ้งต่อบริษัทล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาแต่งตั้งทดแทน

2.3 <u>ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท โดยมีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้ (อ้างอิงหน้า 42)

3. <u>บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท</u>

3.1 คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการจัดการบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่ชอบด้วยกฎหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท โดยสรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญได้ ดังนี้ (อ้างอิงหน้า 39)

3.2 จัดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษร และให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว โดยมีการทบทวนนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละ1 ครั้ง

3.3 จัดให้มีนโยบายจริยธรรมธุรกิจและ/หรือคู่มือจรรยาบรรณสำหรับกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติ ติดตาม

ผลการปฏิบัติดังกล่าว เพื่อให้มั่นใจว่า พนักงานทุกคนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งจรรยาบรรณธุรกิจ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บริษัทกำหนดให้พนักงานใหม่ทุกคน จะต้องได้รับการอบรมในระหว่างการปฐมนิเทศ และการพัฒนา อบรม ทบทวนสำหรับพนักงานปัจจุบัน โดยอาจจัดทำแบบทดสอบเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน ระเบียบและข้อปฏิบัติของพนักงานรวมถึงนโยบายด้านทรัพยากรบุคคล ให้พนักงานทุกคนได้ทดสอบเป็นระยะ ๆ เมื่อเห็นว่าระเบียบและข้อปฏิบัติมีการเปลี่ยนแปลง และนำผลที่ได้มาประเมินระดับความรู้และความเข้าใจของพนักงานเพื่อดำเนินการสื่อสารให้พนักงานมีความเข้าใจอย่างทั่วถึง ในการส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กรต่อไป

3.4 มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัทเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานมีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกัน และมีการทบทวน เป็นประจำทุกปี ซึ่งคณะกรรมการได้ติดตามดูแลให้มีการนำกลยุทธ์ของบริษัทไปปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับการวางแผนงบประมาณที่อนุมัติ

3.5 จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทสามารถติดตามการดำเนินงานของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสายการรายงานไปยังคณะกรรมการตรวจสอบ

3.6 จัดให้มีนโยบายบริหารความเสี่ยง (Risk Management Policy) และมีระบบจัดการที่มีประสิทธิผลครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

4. <u>การประชุมคณะกรรมการบริษัท</u>

จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปี ภายใน 4 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบปีบัญชีของบริษัท และมีการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง โดยกำหนดวันประชุมไว้ล่วงหน้าตลอดทั้งปี และอาจมีการประชุมวาระพิเศษเพิ่มตามความจำเป็น โดยกำหนดจำนวนองค์ประชุมขั้นต่ำ ณ ขณะที่คณะกรรมการจะลงมติในที่ประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการอยู่ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด รวมถึงการจัดให้มีการประชุมระหว่างกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุม ในการจัดประชุมคณะกรรมการบริษัท ประธานกรรมการบริษัทและประธานกรรมการบริหารจะเป็นผู้ดูแลให้ความเห็นชอบกำหนดวาระการประชุม เลขานุการบริษัททำหน้าที่จัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมระเบียบวาระการประชุมและเอกสารประกอบการประชุมไปให้กรรมการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้กรรมการได้มีเวลาศึกษามาก่อนล่วงหน้า

ประธานกรรมการบริษัท ทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท มีหน้าที่ดูแลและจัดสรรเวลาแต่ละวาระให้อย่างเพียงพอสำหรับกรรมการที่จะอภิปราย แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ ในประเด็นที่สำคัญ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรม รวมทั้งให้ฝ่ายจัดการที่เกี่ยวข้องนำเสนอข้อมูลประกอบการอภิปรายปัญหาสำคัญ รับผิดชอบในฐานะผู้นำของคณะกรรมการในการกำกับ ติดตามดูแลการบริหารงานของคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงานที่กำหนดไว้ รวมถึงเป็นผู้ลงคะแนนเสียงชี้ขาดในกรณีที่ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีการลงคะแนนเสียงและคะแนนเสียง 2 ฝ่ายเท่ากัน

5. <u>การประเมินตนเองของคณะกรรมการบริษัท</u>

5.1 มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำ โดยให้มีการประเมินการปฏิบัติงานโดยรวมของคณะกรรมการบริษัทและการประเมินตนเองเป็นรายบุคคล (Self-Assessment) เพื่อนำผลการประเมินมาพิจารณาร่วมกันในคณะกรรมการบริษัท โดยเลขานุการบริษัทจะจัดส่งแบบฟอร์มการประเมินที่ประกอบไปด้วยหลักเกณฑ์การประเมินด้านต่าง ๆ เช่น โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ การประชุมคณะกรรมการ การทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ การพัฒนาตนเองของกรรมการและการพัฒนาผู้บริหาร ให้แก่กรรมการแต่ละท่าน และรวบรวมสรุปผลการประเมินทั้งหมดแจ้งให้ที่ประชุมคณะกรรมการรับทราบ รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้รับจากการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท จะนำมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิผลของการทำงานของคณะกรรมการ และ/หรือส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการกำกับดูแลกิจการของบริษัทต่อไป ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทยังมีการประเมินผลงานประจำปีของผู้จัดการใหญ่ (Chief Executive Officer) ขององค์กรด้วย

5.2 ในการดำรงตำแหน่งของผู้จัดการใหญ่ (Chief Executive Officer) บริษัทกำหนดให้ไม่สามารถไปดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่น ยกเว้นบริษัทย่อยหรือบริษัทอื่นที่คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ

6. <u>ค่าตอบแทน</u>

6.1 คณะกรรมการบริษัทกำหนดค่าตอบแทนกรรมการอย่างชัดเจนและโปร่งใส และเพียงพอในการจูงใจที่จะดูแลและรักษากรรมการที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ

6.2 กรรมการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

6.3 ค่าตอบแทนผู้บริหาร พิจารณาโดยเชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานของบริษัทและผลการปฏิบัติของผู้บริหารแต่ละท่าน

6.4 การพิจารณาค่าตอบแทนทั้งหมดดังกล่าว จะดูความเหมาะสมของประสบการณ์ ความรู้ความสามารถและความชำนาญของกรรมการ โดยดูตามความเหมาะสมของอุตสาหกรรมบริการ และได้รับค่าตอบแทนตามจำนวนที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติในแต่ละปี

7. การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

7.1 กรรมการบริษัทที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่แต่ละท่านจะได้รับทราบข้อมูลของบริษัท กฎระเบียบและข้อมูลธุรกิจของบริษัทที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ ก่อนปฏิบัติหน้าที่

7.2 กรรมการจะได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้กรรมการบริษัทสามารถทำหน้าที่และกำกับดูแลกิจการของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ

8. แผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan)

คณะกรรมการกำหนดให้มีแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารสูงสุดของบริษัท เพื่อให้ผู้ลงทุน องค์กร ตลอดจนพนักงานวางใจได้ว่า การดำเนินงานของบริษัทจะได้รับการสานต่ออย่างทันท่วงที หากตำแหน่งสำคัญดังกล่าวว่างลง โดยมอบหมายให้ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และแผนการสืบทอดตำแหน่งและให้มีการทบทวนแผนเป็นประจำทุกปี

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

คณะกรรมการบริษัท ให้ความสำคัญ และจัดให้มีกลไกในการกำกับดูแลการดำเนินงาน ที่ทำให้สามารถควบคุมดูแลการจัดการและรับผิดชอบการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ในเงินลงทุนของบริษัท เช่น การพิจารณาส่งบุคคลเพื่อเป็นตัวแทนของบริษัทไปเป็นกรรมการผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุม ในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม อย่างน้อยตามสัดส่วนการถือหุ้น โดยบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมนั้น ๆ

ในกรณีเป็นบริษัทย่อย บริษัทมีการกำหนดระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมและรัดกุมเพียงพอ รวมถึงกลไกอื่นในการกำกับดูแลบริษัทย่อยดังกล่าว เช่น กลไกในการกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานการทำรายการระหว่างบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวโยง การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์หรือการทำรายการสำคัญอื่นใด ให้ครบถ้วนถูกต้อง รวมถึงมีการกำกับดูแลให้มีการจัดเก็บข้อมูล และการบันทึกบัญชีของบริษัทย่อยให้บริษัทสามารถตรวจสอบ และรวบรวมมาจัดทำงบการเงินรวมได้ทันตามกำหนด

จำนวนพนักงานของบริษัท และบริษัทย่อย

แผนก	จำนวนพนักงาน (คน) ปี 2560
ผู้บริหาร	4
ฝ่ายขายและการตลาด	17
ฝ่ายบริการลูกค้า	7
ฝ่ายพัฒนาธุรกิจและบริการ	3
ฝ่ายปฏิบัติการข้อมูล	15
ฝ่ายพัฒนาซอฟต์แวร์และบริหารจัดการฐานข้อมูล	23
ฝ่ายระบบเครือข่ายและการจัดการความปลอดภัย	9
ฝ่ายข่าวออนไลน์	6
ฝ่ายศูนย์ประมวลผลข้อมูล	10
ฝ่ายตรวจสอบภายใน	3
ฝ่ายโครงการพิเศษ	14
ฝ่ายวิเคราะห์ธุรกิจ	4
ฝ่ายบัญชี การเงิน และสินเชื่อ	7
ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	2
ฝ่ายธุรการ	12
รวม	136

จำนวนพนักงานของบริษัท	ปี 2560	ปี 2559
จำนวนพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	136 คน	143 คน

ข้อมูลประกอบเพิ่มเติม

จำนวนพนักงานของบริษัท และบริษัทย่อย	บริษัท (BOL)	บริษัทย่อย (D&B TH)	บริษัทย่อย (BOL Digital)	จำนวนรวม
จำนวนพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	136	24	11	171

ค่าตอบแทนแก่พนักงานทั้งหมด

	ปี 2560	ปี 2559
เงินเดือนและโบนัส (บาท)	101,641,925.70	91,443,828.41
บริษัทสมทบเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (บาท)	2,593,498.25	2,320,517.00

สวัสดิการ

- การตรวจสุขภาพประจำปี
- การประกันภัยกลุ่ม (ประกอบไปด้วย ประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุ และประกันสุขภาพ)
- กองทุนประกันสังคม
- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- เงินช่วยเหลืองานแต่งงาน
- เงินช่วยเหลืองานศพ
- เงินเยี่ยมไข้ เยี่ยมคลอด
- โบนัส (Performance Bonus)

นโยบายการอบรมและพัฒนาศักยภาพพนักงาน

บริษัทได้มุ่งเน้นเสริมสร้างคุณภาพของบุคลากรให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีนโยบายพัฒนาบุคลากร โดยบุคลากรแต่ละคนจะได้รับการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพตามหลักสูตรที่เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่ เพื่อเพิ่มทักษะการทำงานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และสร้างความตื่นตัวในการแสวงหา ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาพนักงานให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพพร้อมซึ่งความรู้ ความสามารถ ศักยภาพ และประสบการณ์ให้สอดคล้องกับทิศทางการเติบโตขององค์กร โดยจัดให้มีการอบรมทั้งภายในและภายนอกบริษัท โดยนับตั้งแต่การรับพนักงานใหม่ บริษัทจะจัดให้มีการอบรมพนักงานใหม่เพื่อความเข้าใจถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานในส่วนงานที่รับผิดชอบ นอกจากนี้คู่ค้าของบริษัท บริษัทจะส่งบุคลากรเป็นวิทยากรในการให้ความรู้ในการพัฒนาบริการใหม่ ๆ และ/หรือ บริษัทจะมีการส่งพนักงานไปร่วมสัมมนาและเรียนรู้บริการใหม่ ๆ จาก คู่ค้าเสมอมา อย่างไรก็ตาม บริษัทยังได้ให้ความสำคัญกับการติดตามและวัดผลในด้านความรู้ที่ได้รับ และความสามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ทั้งนี้ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการสร้างผลงาน สร้างความจงรักภักดี และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบุคลากรในองค์กรในระยะยาว สำหรับแนวคิดด้านการบริหารบุคลากรในอนาคต บริษัทมีแนวคิดดำเนินงานควบคู่กับการฝึกอบรมที่สร้างทักษะความเชี่ยวชาญตามสายงาน โดยการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ให้ความสำคัญกับการประสานงานระหว่างหน่วยงาน หรือบุคลากร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อพิพาทด้านกฎหมายในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

- ไม่มี -

การควบคุมภายใน

คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการบริหาร ได้ให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้บริษัท มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารงาน ตลอดจนการดูแลทรัพย์สิน การลดความผิดพลาดและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัท การจัดการด้านการเงิน การบริหารความเสี่ยง การจัดการ และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้อย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินธุรกิจของบริษัท จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มสูงสุดได้ในระยะยาว โดยสรุปการประเมินระบบควบคุมภายในได้ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม

1.1 บริษัทมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการบริษัทที่ชัดเจน และวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน

1.2 บริษัทได้จัดโครงสร้างขององค์กรและสายงานบังคับบัญชาที่ชัดเจนและเหมาะสม มีการมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร พนักงานทุกคนทราบถึงบทบาท อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ รวมทั้งตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตน

1.3 บริษัทได้มีการกำหนดนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอรัปชั่น รวมถึงมีนโยบายการแจ้งเบาะแสการกระทำผิดหรือข้อร้องเรียน (Whistle Blowing) เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส ถูกต้อง ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้ โดยสอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณทางธุรกิจของบริษัท

1.4 บริษัทได้ให้ความสำคัญต่อความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ โดยกำหนดเป็นนโยบายและระเบียบปฏิบัติอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยแยกจริยธรรมในแต่ละหมวดหมู่ ดังนี้

1.4.1 จริยธรรมทางธุรกิจของบริษัท

1.4.2 จรรยาบรรณของผู้บริหาร

1.4.3 จรรยาบรรณของพนักงาน

2. การประเมินความเสี่ยง

ฝ่ายบริหารมีการประเมินความเสี่ยง ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่า ความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบสำคัญ ทั้งจากภายในและภายนอกต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร จะได้รับการพิจารณาและจัดการให้หมดไปหรือลดน้อยลง ซึ่งจะทำให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงมีการติดตามผลให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

3. กิจกรรมการควบคุม

บริษัทมีกิจกรรมควบคุมที่เหมาะสมเพียงพอและมีประสิทธิผล โดยกำหนดให้มีนโยบาย อำนาจอนุมัติ (Level of Authorization) และระเบียบปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรระบุการดำเนินงาน มีการสอบทานรายงานทางการเงินและรายงานผลการดำเนินงานที่มิใช่ทางการเงิน โดยฝ่ายบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อตรวจสอบซึ่งกันและกัน การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอำนาจอนุมัติในแต่ละระดับไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีการจัดทำเอกสารหลักฐานที่เอื้ออำนวยให้มีการแบ่งส่วนและบุคคลผู้รับผิดชอบ เพื่อให้มั่นใจว่าระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบควบคุมภายใน และกระบวนการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ได้จัดให้มีขึ้นอย่างเพียงพอ มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของบริษัทที่วางไว้

4. สารสนเทศและการสื่อสาร

บริษัทมีการพัฒนาระบบสารสนเทศและระบบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ อย่างเพียงพอที่จะใช้ในการตัดสินใจ ในการพิจารณารายงานการประชุมของคณะกรรมการมีการบันทึกสรุปความเห็นของกรรมการ มีการจัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่ การบันทึกบัญชีได้ปฏิบัติตามนโยบายบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเหมาะสมกับลักษณะธุรกิจของบริษัท นอกจากนี้บริษัทมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงาน การรายงานทางการเงินและการดำเนินงาน การปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่ใช้ในการควบคุมและดำเนินกิจกรรมขององค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าสารสนเทศและการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร สามารถทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

5. การติดตามและประเมินผล

บริษัทมีระบบการติดตามผลการดำเนินงานโดยคณะกรรมการบริษัท ได้เปรียบเทียบผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ โดยคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานการประเมินระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้ระบบการควบคุมภายในมีความเพียงพอ เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจและมีประสิทธิผลในการดำเนินงาน และรายงานให้คณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้นทราบโดยคณะกรรมการตรวจสอบ ได้ปฏิบัติหน้าที่และแสดงความเห็นอย่างเป็นอิสระภายใต้ขอบเขต อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทในการช่วยกำกับดูแลให้การดำเนินงานของบริษัท ปราศจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีบทบาทหน้าที่ในการสอบทานงบการเงิน การสอบทานรายการระหว่างกัน การสอบทานการบริหารความเสี่ยง การสอบทานการปฏิบัติตามกฎหมาย การสอบทานและกำกับดูแลการตรวจสอบภายใน และการพิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า ในสภาพปัจจุบันบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและสอดคล้องกับแบบประเมินการควบคุมภายในของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ บริษัทมีระบบการควบคุมภายในสำหรับเรื่องการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว อย่างเพียงพอแล้ว รวมทั้งมีระบบการติดตามควบคุมดูแลการดำเนินงานที่จะสามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทอันเกิดจากการที่ผู้บริหารนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจ

การกำกับดูแลการใช้ข้อมูลภายใน

คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันข้อมูลภายในของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนเป็นอย่างยิ่ง จึงมีการกำหนดนโยบายให้มีการเก็บรักษาข้อมูลซึ่งยังมิได้เปิดเผยต่อสาธารณชนไว้เป็นความลับ โดยกำหนดให้รับรู้เฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเท่านั้น

ทั้งนี้ บริษัทได้แจ้งให้ผู้บริหารทราบถึงภาระหน้าที่ในการรายงานการถือหลักทรัพย์ในบริษัทของตน รวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตลอดจนรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ ต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา 59 และบทลงโทษตามมาตรา 275 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 อีกทั้ง บริษัทได้ห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหารรวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว ทำการซื้อ ขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัท โดยใช้ข้อมูลภายในซึ่งยังมิได้เปิดเผยต่อสาธารณชน รวมทั้งเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์โดยเฉพาะในช่วง 1 เดือนก่อนที่งบการเงินเผยแพร่ต่อสาธารณชน และกำหนดให้คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงแจ้งต่อเลขานุการบริษัท (ผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย) ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน ก่อนจะซื้อจะขายหลักทรัพย์ของบริษัทสำหรับกรณีที่กรรมการ ผู้บริหาร รวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทำการซื้อ ขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัทที่ไม่เข้าข่ายกรณีข้างต้น ให้รายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ทุกครั้งที่ทำการซื้อ ขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์ดังกล่าวภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่เกิดรายการขึ้น โดยมีการรายงานการถือหลักทรัพย์ของคณะกรรมการและผู้บริหารในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ในแต่ละไตรมาส เพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหวในการถือหุ้นบริษัทของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร

สำหรับในส่วนของพนักงาน บริษัทได้กำหนดเรื่องนี้ไว้เป็นหัวข้อหนึ่งของจรรยาบรรณที่พนักงานพึงยึดถือปฏิบัติโดยมิให้พนักงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง จากตำแหน่งหน้าที่การงานและข้อมูลอันเป็นความลับของบริษัท

ทั้งนี้ หากพบว่า บุคคลข้างต้นได้นำข้อมูลภายในของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน บริษัทถือว่าบุคคลดังกล่าวมีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและจะถูกลงโทษตามข้อบังคับพนักงานของบริษัทต่อไป

การแต่งตั้งและพิจารณาค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาคุณสมบัติและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี และเสนอต่อคณะกรรมการในการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัทในแต่ละปี รวมถึงค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี โดยผู้สอบบัญชีที่ได้รับการเสนอแต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อเสนอขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ในรอบปี 2560 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย

1. ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี (Audit Fees)

ในปี 2560 บริษัทจ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชีให้แก่ บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด จำนวน 1.00 ล้านบาท (ไม่รวมค่าธรรมเนียมวิชาชีพ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามที่เกิดขึ้นจริง)

ทั้งนี้ บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด และผู้สอบบัญชีที่เสนอแต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ไม่มีความสัมพันธ์หรือส่วนได้เสียกับบริษัท / บริษัทย่อย / ผู้บริหาร / ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ในลักษณะที่จะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระ

2. ค่าบริการอื่น (Non-Audit Fees)

บริษัทมีการจ่ายค่าธรรมเนียมวิชาชีพและค่าบริการอื่น ๆ เป็นเงิน 0.20 ล้านบาท ได้แก่ ค่าสอบทานรายงานประจำปี และค่าบริการตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามข้อกำหนดในบัตรส่งเสริมการลงทุน ในปี 2560

สรุปรายชื่อกรรมการและผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	BOL	D&B (Thailand)	BOL Digital	ABIKS	NCB	ARG	It City	S P V I	SVOA	ARIP	Ecartstudio	Core & Peak	Data One	Anet	ARAC	Anew	Venture Profile	ARIT	Acerts	D2 Systems	Asys Computer	C A C	Green Spot	Health Online	KSK	Taxi-Beam
1	นายนรวัฒน์ สุวรรณ	■●						●																		■●	
2	นายมินทร์ อิงค์ธเนศ	●▲	■●	■●	●	●	●▲	●▲	●		●▲		●▲		●			●	●								
3	นายประยูร รัตนไชยานนท์	●			●		▲				●		●		●	●	●		●		●				●		
4	นางสาวชไมพร อภิกุลวณิช	●▲	●	●								●															●
5	ดร. วิวสัน เตียว ยองเพ็ง	●			●		●▲			●▲	●			●			●			●		●					
6	นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์	●								●														●			
7	นางสาวมานิดา ชินเมอร์แมน	●																									
8	นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์	●				●											●										
9	ผศ.ดร. การดี เลียวไพโรจน์	●																					●				
10	นายชัยพร เกียรตินันทวิมล	●▲	●	●																							
11	นางสาวกัลยพัลญ์ บูรณารมย์	▲	●	●																							
12	นางสาวอินทิรา อินทุรัตนา	▲										●															

หมายเหตุ ■ ประธานกรรมการ ● กรรมการ ▲ ผู้บริหาร

ความรับผิดชอบต่อสังคม

วิสัยทัศน์

เราจะเป็นที่ยอมรับในระดับสากลว่าเป็นผู้นำในการให้บริการข้อมูล คำปรึกษา ความรู้ที่สำคัญและจำเป็น ผ่านแอพพลิเคชั่น และสื่ออันทันสมัย เพื่อช่วยให้บุคคลตลอดจนองค์กร สามารถตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ อีกทั้งสามารถวางแผนกลยุทธ์และการพัฒนาเพื่อเสริมศักยภาพในการแข่งขัน

พันธกิจ

บริษัทมีเป้าหมายในการดำเนินการธุรกิจเพื่อเป็นผู้นำในธุรกิจให้บริการข้อมูล ข่าวสาร การวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจทางธุรกิจ โดยบริษัทได้พัฒนาหรือปรับปรุงฐานข้อมูลที่มีอยู่ และพัฒนาโครงการในการจัดหาข้อมูลที่มีศักยภาพจากแหล่งข้อมูลอื่นเพิ่มเติม พร้อมทั้งพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ ออนไลน์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ บริษัทจะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ข้อมูลที่ให้บริการโดยเพิ่มกระบวนการวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลได้รับประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจในระยะเวลาตัดสินใจที่สั้นลงโดยการวิเคราะห์มุ่งเน้นภาพรวมของการลดความเสี่ยงและการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ นอกจากนี้ บริษัทยังมีโครงการในการพัฒนานำระบบการจัดการฐานข้อมูล และรูปแบบการทำธุรกิจข้อมูลเพื่อขยายตลาดไปยังต่างประเทศ

ภารกิจในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ข้อมูลที่ให้บริการ เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลได้รับประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจในระยะเวลาตัดสินใจที่สั้นลงและเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ คือ

- การให้บริการข้อมูลที่มีคุณภาพ ครบถ้วน และน่าเชื่อถือ
- การรักษามาตรฐานด้านการบริหารความมั่นคงความปลอดภัยของสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

นโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัทตระหนักดีว่า องค์กรที่จะเติบโตอย่างยั่งยืนได้นั้น ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้น บริษัท จึงได้กำหนดแนวนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

1. มีความแน่วแน่ในการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพนักงาน
2. ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง
3. ผลิตบริการด้านข้อมูลที่มีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและสร้างความพึงพอใจสูงสุด
4. ดำเนินธุรกิจอย่างมีคุณธรรม และซื่อสัตย์สุจริต
5. สนับสนุนให้มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ สังคม และสิ่งแวดล้อม

บริษัทมีการสื่อสารนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้พนักงานอย่างต่อเนื่อง ผ่านเครื่องมือการสื่อสารภายในองค์กรช่องทางต่าง ๆ เช่น การปฐมนิเทศพนักงานใหม่ การใช้จดหมายข่าว บอร์ดประชาสัมพันธ์ การแจ้งผ่านอีเมล์ Intranet web หรือการชี้แจงในที่ประชุม เป็นต้น เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจในหน้าที่ของตนเองในการรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การดำเนินงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความคาดหวัง	การตอบสนอง	แนวทาง
1. พนักงาน	• คุณภาพชีวิตที่ดีของพนักงาน • การสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ทั่วถึงทุกคนในบริษัท • ส่งเสริมศักยภาพของพนักงาน	• พัฒนาบุคลากร • ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานและข้อกำหนดสิทธิมนุษยชน • สภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน • สวัสดิการที่เหมาะสมและเป็นธรรม	• การสื่อสารภายในองค์กร เช่น จดหมายข่าว บอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บบอร์ดผ่าน intranet web สื่อ social media ขององค์กร • การฝึกอบรมหลักสูตรภายในและภายนอกองค์กร • การจัดกิจกรรมสังสรรค์ในโอกาสต่าง ๆ • การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมและพัฒนาชุมชน • กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
2. ลูกค้า	• บริการข้อมูลที่มีคุณภาพ • ตอบสนองความต้องการ • สร้างความพึงพอใจ	• พัฒนาบริการที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่ม • การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล • การตอบสนองลูกค้าอย่างทันทีเมื่อเกิดข้อร้องเรียน	• นโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล • มีช่องทางสำหรับลูกค้าร้องเรียน
3. คู่ค้า, คู่แข่ง	• ต่อต้านการทุจริต	• ดำเนินธุรกิจภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด	• เลือกคู่ค้าที่มีการดำเนินธุรกิจด้วยความโปร่งใส • นโยบายการจัดซื้อจัดจ้าง • ไม่รับสินบนทุกชนิด • ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามสัญญากับคู่ค้าอย่างเคร่งครัด
4. ผู้ถือหุ้น	• สร้างมูลค่าเพิ่มให้ผู้ถือหุ้น • มีผลประกอบการที่ดี ธุรกิจเติบโตอย่างต่อเนื่อง • ทราบถึงแนวโน้มธุรกิจและการลงทุนต่าง ๆ	• เปิดเผยข้อมูลด้วยความโปร่งใสและครบถ้วน	• การประชุมประจำปีผู้ถือหุ้น • การจ่ายเงินปันผล • การเผยแพร่ข้อมูลอย่างครบถ้วนบนเว็บไซต์บริษัท รวมทั้งเอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ
5. ชุมชน	• เป็นมิตรกับชุมชนและมีส่วนในการสร้างความยั่งยืน	• สนับสนุนกิจกรรมในชุมชน • สร้างความเป็นอยู่และชีวิตที่ดีขึ้นของคนในชุมชน • ให้ความสำคัญกับการศึกษาพัฒนาเยาวชน	• มีช่องทางร้องเรียน • มีส่วนช่วยสร้างงานและรายได้ให้กับคนในชุมชน • ให้ความร่วมมือกับภาครัฐ • ทำกิจกรรมร่วมกับองค์กรเพื่อสังคมต่าง ๆ ในพัฒนาการศึกษาและชุมชน

รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) หรือ BOL มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการฐานข้อมูล และการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบกับความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้บริษัทเป็นผู้นำด้านการให้บริการข้อมูลทางธุรกิจครบวงจร ตั้งแต่บริการข้อมูลพื้นฐาน และผลการดำเนินงานของแต่ละบริษัท รวมถึงบริการด้านข่าวสาร การวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือตัดสินใจทางธุรกิจที่มีความน่าเชื่อถือ โดยมีเป้าหมายและความมุ่งมั่นในการให้บริการข้อมูลที่มีคุณภาพ มีความเที่ยงตรง และน่าเชื่อถือ ผ่านระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีที่มีทั้งความทันสมัย และมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากกลุ่มลูกค้าประเภทองค์กร กลุ่มธนาคาร และสถาบันการเงินชั้นนำต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากการดำเนินธุรกิจเพื่อขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจแล้ว บริษัทยังยึดมั่นในนโยบายการดำเนินธุรกิจภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี ยึดมั่นในหลักจริยธรรมควบคู่กับการมีจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทั้งยังมีส่วนในการสร้างสรรค์และสร้างคุณประโยชน์ให้กับสังคมไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากกรอบนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัทได้กำหนดแนวทางการดำเนินกิจกรรม โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. <u>ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค</u>

<u>ตรวจสอบดูแลคุณภาพของข้อมูลและการบริการ</u>

เนื่องจากธุรกิจหลักของบริษัท คือ การให้บริการข้อมูลทางธุรกิจ โดยจะมีการให้บริการผ่านคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางหลัก ดังนั้น บริษัทจึงต้องควบคุมดูแลคุณภาพข้อมูลและการบริการอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีการวิเคราะห์ทางธุรกิจที่หลากหลาย เพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับลูกค้า

กลยุทธ์และกรอบการดำเนินงาน

1. การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการข้อมูล
2. มีการควบคุมกระบวนการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลอย่างรัดกุม

แนวทางและกิจกรรมด้านการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลและการบริการ

1. สร้างหน้าเว็บไซต์ให้ใช้งานง่าย ใช้สีสบายตา เพื่อถนอมสายตาผู้ใช้บริการ
2. มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ลูกค้าสามารถค้นหาและใช้งานได้ง่าย
3. ปรับปรุงและตรวจสอบข้อมูลให้มีความทันสมัย ถูกต้อง และครบถ้วนอยู่เสมอ
4. มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมของการบริการอย่างต่อเนื่อง
5. มีการจัดอบรมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้งานให้แก่ลูกค้าก่อนจะเริ่มต้นใช้บริการ
6. บริษัทใช้ระบบรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐานในระดับสากล รวมถึงมีการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายที่มีความปลอดภัยด้านสารสนเทศ โดยในปี 2559 บริษัทได้ผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานด้านการบริหารความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ (ISMS) ตามมาตรฐาน ISO/IEC27001:2013 (Surveillance) โดยบริษัทมีข้อตกลงรักษาความลับ และไม่เปิดเผยข้อมูลที่สอดคล้องกันกับมาตรฐาน ISO/IEC27001:2013 และในปี 2560 บริษัทได้มีการขยายขอบเขตในส่วนของการพัฒนาซอฟต์แวร์ โดยมีการเพิ่มการปฏิบัติตามข้อกำหนดตามมาตรฐานจากเดิม 102 ข้อ เป็น 114 ข้อ

<u>การดูแลและคุ้มครองลูกค้า</u>

การปกป้องดูแลข้อมูลของลูกค้า และไม่นำข้อมูลของลูกค้าไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นสิ่งที่บริษัทให้ความสำคัญสูงสุด และยึดถือปฏิบัติตามกฎระเบียบ จรรยาบรรณ ข้อบังคับ และข้อกฎหมายต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดมาโดยตลอด เนื่องจากบริษัทได้ตระหนักถึงการเคารพสิทธิส่วนบุคคล เพื่อรักษาความไว้วางใจของลูกค้าที่มีต่อบริษัท

กลยุทธ์และกรอบการดำเนินงาน

1. การรักษาข้อมูลของลูกค้าให้เป็นความลับ
2. ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่ได้มาตรฐาน

แนวทางและกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลและคุ้มครองลูกค้า

1. มีบริการหลังการขายที่ดี โดยการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้า รวมทั้งมีระบบสนับสนุนให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหา
2. มีนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ
3. มีการจัดอบรมพนักงานให้มีความเข้าใจถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวของลูกค้า และกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนหากมีการกระทำผิด หรือฝ่าฝืนต่อกฎระเบียบต่าง ๆ
4. มีการเก็บรักษาข้อมูลความเป็นส่วนตัวของลูกค้าอย่างเคร่งครัด โดยกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับ จะไม่เปิดเผยข้อมูลใด ๆ ของลูกค้าหากมิได้มีการอนุญาตจากลูกค้าก่อน
5. มีการจัดเก็บข้อมูลของลูกค้าอย่างเป็นระบบ ระเบียบ มีความปลอดภัย และไม่นำข้อมูลไปใช้ในทางที่มิชอบหรือขัดต่อกฎหมาย

นอกจากนี้ บริษัทยังได้รับรางวัลจากโครงการ **"Bai Pho Business Awards by Sasin"** ในปี 2551 ซึ่งเป็นรางวัลเกียรติยศสำหรับผู้ประกอบการไทย เพื่อยกย่องธุรกิจที่ประสบความสำเร็จและสร้างความโดดเด่นทางธุรกิจได้อย่างน่าภาคภูมิใจ ทั้งยังเป็นแบบอย่างในการพัฒนาธุรกิจ SME บนความโดดเด่นในมิติการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Creation) และมิติการให้ความสำคัญต่อลูกค้า (Customer Focus) ซึ่งเป็นสิ่งที่การันตีว่าบริษัทให้ให้ความสำคัญในเรื่องของการรับฟังและเข้าใจความต้องการของลูกค้า โดยบริษัทมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง

2. การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม

การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

บริษัทดำเนินธุรกิจภายใต้กติกาการแข่งขันที่สุจริต เป็นธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ไม่ขัดต่อกฎหมายใด ๆ และไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งการหลีกเลี่ยงคู่ค้าที่ล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

กลยุทธ์และกรอบการดำเนินงาน

1. ไม่นำแนวคิดหรือผลงานของผู้อื่นมาใช้ประโยชน์กับบริษัท
2. ไม่นำผลงานหรือข้อมูลของผู้อื่นมาดัดแปลง หรือบิดเบือน
3. ยึดมั่นในจรรยาบรรณทางธุรกิจ และกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัด

แนวทางและกิจกรรมเกี่ยวกับการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

ในการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในประเทศหรือต่างประเทศ บริษัทจะมีทำสัญญากับคู่ค้า โดยมีการระบุชัดเจนว่า ข้อมูล กระบวนการผลิต หรือ ลิขสิทธิ์ใด ๆ ที่นำมาใช้ มิได้มีการละเมิดต่อทรัพย์สินทางปัญญาผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศหรือต่างประเทศ โดยการสร้างความตระหนักในเรื่องดังกล่าว ผ่านทางสายการบังคับบัญชา และการอบรมต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานได้ตระหนักถึงความสำคัญหากพนักงานกระทำการใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนและละเมิดสิทธิดังกล่าว ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และจะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

3. การดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล

บริษัทดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยมีการกำหนดคู่มือจริยธรรมธุรกิจและจรรยาบรรณของคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานไว้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของพนักงานทุกคนในองค์กร

กลยุทธ์และกรอบการดำเนินงาน

1. ดำเนินธุรกิจภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด
2. กำหนดให้พนักงานปฏิบัติตามคู่มือจริยธรรมธุรกิจและจรรยาบรรณ

แนวทางและกิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล

1. เลือกคู่ค้าที่ดำเนินธุรกิจด้วยความโปร่งใส
2. ไม่รับสินบนหรือผลประโยชน์ในทางมิชอบ และไม่เอารัดเอาเปรียบคู่ค้า
3. กำหนดให้พนักงานใหม่ทุกคนได้รับการอบรมเรื่องจริยธรรมตั้งแต่วันปฐมนิเทศ และมีการทบทวนความเข้าใจสำหรับพนักงานปัจจุบัน โดยการจัดทำแบบทดสอบเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน ระเบียบและข้อปฏิบัติของพนักงาน และนำผลที่ได้มาประเมินระดับความรู้ความเข้าใจของพนักงาน เพื่อดำเนินการสื่อสารให้พนักงานมีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างทั่วถึง

4. การต่อต้านการทุจริต

การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่นทุกรูปแบบ

บริษัทและบริษัทย่อย มีความมุ่งมั่นและส่งเสริมให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส ปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม สามารถตรวจสอบได้ โดยสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท

กลยุทธ์และกรอบการดำเนินงาน

1. กำหนดจริยธรรมธุรกิจ
2. กำหนดนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชั่น

แนวทางและกิจกรรมการต่อต้านการทุจริต

มีการกำหนดจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการต่อต้านทุจริตและคอร์รัปชั่นและการรับสินบน และนโยบายการรับข้อร้องเรียน (Whistleblower Policy) ที่ครอบคลุมถึงการแจ้งเบาะแสการกระทำผิดหรือข้อร้องเรียน รวมทั้งกระบวนการในจัดการกับเรื่องที่ถูกร้องเรียน และแนวทางให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองผู้แจ้งเรื่องร้องเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ฝ่ายทรัพยากรบุคคลได้มีการสนับสนุนและส่งเสริม รวมถึงการฝึกอบรมให้บุคลากรทุกระดับเห็นความสำคัญและมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่น

5. การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม

การส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชน

บริษัทมีการดำเนินธุรกิจที่เอื้อประโยชน์ต่อชุมชนโดยรอบ เนื่องจากบริษัทเชื่อว่ามาตรฐานคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กร โดยการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น

กลยุทธ์และกรอบการดำเนินงาน

1. สนับสนุนเยาวชนในชุมชนในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. มีส่วนร่วมในการพัฒนารายได้ภายในชุมชน

แนวทางและกิจกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตชุมชน

1. การจ้างงานนักศึกษาในชุมชนให้เป็นพนักงานคีย์ข้อมูล Part-time เพื่อสร้างรายได้เสริมระหว่างเรียน และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ระหว่างปิดภาคเรียน
2. จากการจ้างงานนักศึกษา และพนักงานชั่วคราวเป็นจำนวนมาก ส่งผลทางอ้อมกับพ่อค้า แม่ค้าโดยรอบให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น โดยมีการจับจ่ายและซื้อ-ขายสินค้ามากขึ้น ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ภายในชุมชน รวมทั้งเกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในชุมชน

6. การจัดการสิ่งแวดล้อม

การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

บริษัทมีความตระหนักถึงคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รวมทั้งลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการพัฒนากระบวนการทำงาน เพื่อลดการใช้ทรัพยากรให้ได้มากที่สุด

กลยุทธ์และกรอบการดำเนินงาน

1. การลดการใช้ทรัพยากรกระดาษ
2. การรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร
3. ส่งเสริมให้มีการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานในเรื่องสิ่งแวดล้อม

แนวทางและกิจกรรมการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

1. รณรงค์ให้มีการใช้กระดาษทั้ง 2 หน้า
2. รณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธีอย่างต่อเนื่อง
3. การรับ-ส่งข้อมูลแบบ soft-file มากขึ้น และปริ้นท์เมื่อจำเป็น
4. โครงการบริจาคไส้ลูกแม็กซ์ที่ใช้แล้ว นำไปรีไซเคิลทำเป็นอุปกรณ์เพื่อคนพิการและผู้สูงอายุได้ เช่น ไม้ค้ำยัน ไม้เคนวอร์ค
5. การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องถ่ายเอกสารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยของผู้บริโภค และมีการรับรองฉลากเขียว

7. <u>การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม และเคารพสิทธิมนุษยชน</u>

<u>การพัฒนาและส่งเสริมพนักงาน</u>

บริษัทเชื่อว่าพนักงานเป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนและนำพาบริษัทไปสู่ความสำเร็จ บริษัทจึงตระหนักถึงความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันในเรื่องของสิทธิมนุษยชน จึงเปิดโอกาสในการทำงาน เพื่อความก้าวหน้าของพนักงานทุกคนอย่างไม่เลือกปฏิบัติ

กลยุทธ์และกรอบการดำเนินงาน

1. การจ้างงานอย่างเป็นธรรม
2. การปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานอย่างเคร่งครัด
3. เคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของพนักงาน
4. การส่งเสริมศักยภาพของพนักงานตามหน้าที่รับผิดชอบ
5. ใส่ใจสุขภาพอนามัยของพนักงาน

แนวทางและกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมพนักงาน

1. มีนโยบายเกี่ยวกับการดูแลเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการของพนักงาน โดยยึดหลักความเป็นธรรม จูงใจ และสามารถแข่งขันได้กับธุรกิจในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันและอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้มีการบริหารระบบค่าตอบแทน โดยการสำรวจค่าตอบแทนในตลาดอย่างสม่ำเสมอ สำหรับค่าตอบแทนพิเศษในการปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากการทำงานปกติ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานวันหยุด บริษัทจะมีการจ่ายค่าตอบแทนโดยยึดตามกฎหมายแรงงาน
2. มีสวัสดิการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับผู้บริหารและพนักงาน
3. การจัดอบรมหลักสูตรภายในสำหรับพนักงาน และส่งพนักงานไปอบรมหลักสูตรภายนอก ตามตำแหน่งหน้าที่ในบริษัท เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพของพนักงาน และนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม

หลักสูตรการอบรม/สัมมนาภายในและภายนอก ปี 2559-2560

ปี พ.ศ.	อบรม/สัมมนาภายใน			อบรม/สัมมนาภายนอก		
	หลักสูตรที่จัด	จำนวนพนักงานที่เข้ารับการอบรม	จำนวนชั่วโมงโดยเฉลี่ยต่อคน	หลักสูตรที่จัด	จำนวนพนักงานที่เข้ารับการอบรม	จำนวนชั่วโมงโดยเฉลี่ยต่อคน
2559	3	159	8	25	56	10
2560	2	23	8.09	49	61	16.50

4. มีการจ้างงานบุคคลทุพพลภาพเข้าทำงานในบริษัทตามเกณฑ์ และให้โอกาสกับผู้ที่เหมาะสมกับงานที่บริษัทพึงให้การส่งเสริมและช่วยเหลือได้
5. ส่งเสริมให้พนักงานมีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หรือทำความดีเพื่อสังคมตามโอกาส
6. มีช่องทางการสื่อสารเพื่อรับฟังความคิดเห็นของพนักงาน สำหรับแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ส่งถึงประธานกรรมการตรวจสอบโดยตรง ที่อีเมล์ BOLwhistleblowing@bol.co.th
7. จัดกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การพัฒนาทักษะการสื่อสาร และการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ” เพื่อให้พนักงานรู้จักวิธีการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารและพนักงานต่างแผนก รวมทั้งมีการประเมินและติดตามผล หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม 3 เดือน
8. จัดให้มีการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปี
9. ดูแลสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้มีสุขอนามัยที่ดี เช่น มีกำหนดการกำจัดปลวก ขัดพื้น ซักพรม การเปลี่ยนไส้กรองตู้น้ำดื่มอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำดื่มให้อยู่ในเกณฑ์ปกติเป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งติดตั้งเครื่องฟอกอากาศ ในห้องที่มีการติดตั้งเครื่องถ่ายเอกสารจำนวนมาก เพื่อกรองฝุ่นละออง มลภาวะ และกลิ่นที่เกิดจากเครื่องถ่ายเอกสาร

ความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านอื่น ๆ

นอกเหนือจากกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในกระบวนการดำเนินธุรกิจแล้ว บริษัทได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเรียนรู้ เพราะเชื่อว่าการศึกษาคือรากฐานสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของชาติในอนาคต ทั้งนี้ บริษัทตระหนักดีว่า การให้ความรู้ที่ดีและการฝึกปฏิบัติบุคลากรของชาติให้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลที่ถูกต้อง ทำงานจริงด้วยตนเอง รู้จักถึงปัญหาและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยมีพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ บริษัทจึงมีการสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา คือ การมีส่วนร่วมในการให้การศึกษาจากการทำงานจริงให้กับท้องถิ่น บริษัทร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาต่าง ๆ ในการรับนักศึกษาที่ต้องการฝึกงานได้มีโอกาสเข้ามา มีส่วนในร่วมในการขั้นตอนการบันทึกข้อมูล ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องที่ได้รับความร่วมมือที่ดีจากสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตลอดมา อีกทั้งการที่ให้สถาบันการศึกษา อาจารย์ และนักศึกษา ได้มีโอกาสได้ใช้บริการข้อมูลนิติบุคคลของบริษัท เพื่อประโยชน์ในการทำงานวิจัย การศึกษา และการทำวิทยานิพนธ์อีกด้วย บริษัทจึงได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมสังคมและสาธารณประโยชน์ ร่วมสนับสนุนงบประมาณ การมอบวัสดุอุปกรณ์ และของใช้ที่จำเป็นกับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ

<u>โครงการการ์ดนี้เพื่อน้อง มูลนิธิสร้างเสริมไทย</u>

บริษัทดำเนินการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องติดต่อกันเป็นเวลา 15 ปี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของโครงการส่งเสริมการศึกษา เสริมสร้างความรู้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชน เพื่อเตรียมพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่สังคมแห่งภูมิปัญญา (Knowledge Based Society) ตามวิสัยทัศน์ของมูลนิธิ โดยอาศัยศิลปะซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถเข้าถึงได้ทุกชนชั้น เพื่อเป็นเวทีให้เด็กที่มีความบกพร่องด้านร่างกาย และเด็กด้อยโอกาส ได้แสดงความสามารถให้สังคมได้รับรู้ ซึ่งรูปแบบโครงการเป็นลักษณะให้เด็กร่วมทำ Workshop สร้างสรรค์งานศิลปะตามจินตนาการผ่านภาพวาด

โดยในปี 2560 บริษัทได้ให้พนักงานมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้แสดงความสามารถในการวาดภาพ ภายใต้แนวคิด “The Impossible Dream สู่ฝันอันยิ่งใหญ่” โดยให้เด็ก ๆ วาดภาพที่สื่อความหมายถึงความฝัน ความมุ่งมั่น เพื่อให้ถึงฝั่งฝัน และได้นำภาพวาดที่ชนะเลิศดังกล่าว มาทำเป็นการ์ดอวยพรปีใหม่ เป็นการเสริมสร้างกำลังใจ ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจและรู้จักคุณค่าของตนเอง ส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ต่อไป นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ เพื่อสร้างความสุข สร้างรอยยิ้ม และความสนุกสนานให้กับเด็ก ๆ

รายการระหว่างกัน

รายชื่อของกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ลักษณะความสัมพันธ์ ข้อมูลรายการระหว่างกันรวมถึงนโยบายในการกำหนดราคาตามประเภทของรายการค้า ได้ถูกเปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ภายใต้หมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 6 รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยบริษัทได้ดำเนินการตามนโยบาย ดังต่อไปนี้

นโยบายและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

การดำเนินธุรกรรมระหว่างบริษัท และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากและถือเป็นการดำเนินธุรกิจตามปกติ โดยรายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นการให้บริการทางด้านข้อมูล และ/หรือ การให้บริการทางลิขสิทธิ์ รวมถึงการซื้อขายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ซึ่งสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยราคาซื้อและขายสินค้าจะกำหนดจากราคาตามปกติของธุรกิจหรือเป็นราคาที่อ้างอิงกับราคาตลาด ทั้งนี้ บริษัทได้พิจารณารายการระหว่างกันอย่างรอบคอบอย่างมีเหตุผลและเป็นอิสระ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัท

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการระหว่างกัน

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท ได้พิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันกับรายการระหว่างกันและมีความเห็นว่า รายการระหว่างกันมีความจำเป็น และมีความสมเหตุสมผลของการทำรายการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของบริษัท ถือว่าเป็นไปตามลักษณะการประกอบธุรกิจทั่วไป และเป็นรายการที่เกิดขึ้นตามราคาตลาดหรือราคายุติธรรม และไม่มีความแตกต่างจากการขายหรือซื้อกับบุคคลภายนอกอื่น

ขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

สำหรับขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกันในทุก ๆ รายการค้าที่เป็นรายการกับบุคคลและ/หรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันได้ผ่านการพิจารณาอนุมัติที่เหมาะสมภายใต้กฎเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์และคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ว่าด้วยเรื่องการทำรายการที่เกี่ยวโยงกันของบริษัทจดทะเบียน ทั้งนี้ กรรมการที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับรายการดังกล่าว จะได้งดออกเสียงในการอนุมัติการทำรายการดังกล่าว ทั้งนี้ บริษัทได้รวบรวมและนำเสนอธุรกรรมหรือการทำรายการที่เกี่ยวโยงกันของบริษัทจดทะเบียนให้คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานทุกไตรมาส (post audit) เพื่อให้มั่นใจว่า รายการที่เกิดขึ้นเป็นไปตามราคาตลาดหรือราคายุติธรรมและไม่มีความแตกต่างกับรายการที่ทำกับบุคคลภายนอกตามคำแนะนำที่ระบุในมาตรา89/12(1) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551

แนวโน้มการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

รายการระหว่างกันของบริษัทที่เกิดขึ้นและอาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตจะเป็นรายการที่เป็นไปตามปกติของธุรกิจ ไม่มีการถ่ายเทผลประโยชน์ ระหว่างบริษัทกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ บริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบให้เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาเปิดเผยข้อมูลของรายการระหว่างกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วน ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการเกี่ยวโยงและการได้มาหรือจำหน่ายทรัพย์สิน และตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

สรุปรายการธุรกิจที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นในเดือน มกราคม - ธันวาคม ปี 2560 สำหรับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท) รับ	จำนวนเงิน (ล้านบาท) จ่าย	ความจำเป็นและสมเหตุสมผล
1	**บริษัท กลุ่มแอดวานซ์ รีเสิร์ช จำกัด**	มีผู้ถือหุ้นและมีกรรมการร่วมกัน เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ BOL โดยถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 21.06 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	**รายจ่าย** 1. ค่าบริการในการพัฒนาระบบฯ เช่น ระบบวิเคราะห์ข้อมูล, จัดการ และปรับปรุงฐานข้อมูล เป็นต้น รวมทั้งค่าธรรมเนียมในการใช้สิทธิ		7.21	ค่าบริการในการพัฒนาระบบฯ เป็นรายการที่จะก่อให้เกิดรายได้แก่บริษัทในอนาคต ซึ่งเป็นธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจเดิมที่มีอยู่เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าที่บริษัทมีอยู่แล้ว
			2. ค่าบริการต่าง ๆ ได้แก่ ค่าบริการด้าน Back Office เช่น งานด้านระบบเงินเดือน, กฎหมาย และอื่น ๆ และค่าจดทะเบียนบริษัท		2.34	ค่าบริการงานต่าง ๆ ด้าน Back Office เช่น งานด้านระบบเงินเดือน, กฎหมาย และอื่น ๆ และค่าจดทะเบียนบริษัท หากใช้นโยบาย Outsourcing จะทำให้บริษัทได้รับประโยชน์และคุ้มค่ากว่าการที่บริษัทจะต้องว่าจ้างบุคลากรในสาขาอาชีพนั้น ๆ เพื่อเป็นพนักงานของบริษัทโดยตรง
			3. ค่าลิขสิทธิ์การใช้โปรแกรมบัญชี (Oracle) ตามสัญญาอนุญาตให้ใช้และให้บริการซอฟต์แวร์		1.87	ค่าลิขสิทธิ์การใช้โปรแกรมบัญชี Oracle เป็นรายการที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท **ความเห็นกรรมการตรวจสอบ** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระราคาเป็นราคาตลาด ไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก รายการดังกล่าวจึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล
2	**บริษัท เออาร์ไอพี จำกัด (มหาชน)**	มีผู้ถือหุ้นและมีกรรมการร่วมกัน	**รายได้** รายได้จากการให้บริการข้อมูลและการวิเคราะห์เกี่ยวกับธุรกิจ	1.49		รายได้จากการให้บริการข้อมูลและการวิเคราะห์เกี่ยวกับธุรกิจ รวมถึงการใช้บริการด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์อื่น ๆ เป็นอัตราตามราคาตลาดและเป็นเงื่อนไขการชำระเงินปกติ
			รายจ่าย 1. ค่าโฆษณาตามสื่อสิ่งพิมพ์		1.50	เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
			2. ค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์อื่น ๆ เช่น ทางโทรทัศน์และค่ากิจกรรมตามนิทรรศการต่าง ๆ		1.19	**ความเห็นกรรมการตรวจสอบ** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระราคาเป็นราคาตลาด ไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก รายการดังกล่าวจึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล
3	**บริษัท เอเน็ต จำกัด**	มีผู้ถือหุ้นและมีกรรมการร่วมกัน	**รายจ่าย** ค่าเช่าใช้บริการอินเตอร์เน็ต ได้แก่ Leased Line และบริการอื่น ๆ เช่น ค่า Domain		0.70	บริษัทใช้บริการ Domain และ Lease Line ในการ Access ระบบ Internet เป็นอัตราตามราคาตลาดและเป็นเงื่อนไขการชำระเงินปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก **ความเห็นกรรมการตรวจสอบ** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระราคาเป็นราคาตลาด ไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก รายการดังกล่าวจึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล
4	**บริษัท ดาต้าวัน เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด**	มีผู้ถือหุ้นและมีกรรมการร่วมกัน	**รายได้** รายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ ENLITE	0.48		รายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ ENLITE ค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นอัตราตามราคาตลาดและเป็นเงื่อนไขการชำระเงินปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก
			รายจ่าย ค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์		1.02	**ความเห็นกรรมการตรวจสอบ** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระราคาไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก รายการดังกล่าวจึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท) รับ	จำนวนเงิน (ล้านบาท) จ่าย	ความจำเป็นและสมเหตุสมผล
5	**บริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด**	เป็นผู้ถือหุ้นและมีกรรมการร่วมกัน โดย BOL ถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 99.99 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	**<u>รายได้</u>** 1. รายได้จากการให้บริการข้อมูล และบริการด้าน IT 2. รายได้จากการให้บริการงานด้าน Back Office, IT Facilities	6.10 3.60		รายได้จากการให้บริการข้อมูล และบริการด้าน IT, บริการงานด้าน Back Office, IT Facilities รวมถึงค่าบริการข้อมูลรายงาน เพื่อใช้ในกิจการทางด้านการขายของบริษัท เป็นอัตราตามราคาตลาดและเป็นเงื่อนไขการชำระเงินปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก **<u>ความเห็นกรรมการตรวจสอบ</u>** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระราคาไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก รายการดังกล่าวจึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล
6	**บริษัท เอสวีโอเอ จำกัด (มหาชน)**	มีผู้ถือหุ้นและมีกรรมการร่วมกัน	**<u>รายได้</u>** รายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ ENLITE **<u>รายจ่าย</u>** 1. ค่าบำรุงรักษา ซ่อมแซมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในสำนักงาน และเพื่อให้บริการลูกค้าของบริษัท 2. ซื้ออุปกรณ์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในกิจการทางด้านการตลาดของบริษัท	0.75	0.72 2.32	รายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ ENLITE รวมถึงค่าบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ การซื้ออุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟท์แวร์คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในสำนักงาน, งานทางด้านการตลาด และเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าของบริษัท เป็นอัตราตามราคาตลาดและเป็นเงื่อนไขการชำระเงินปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก **<u>ความเห็นกรรมการตรวจสอบ</u>** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระราคาไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก รายการดังกล่าวจึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล
7	**บริษัท ข้อมูลเครดิต แห่งชาติ จำกัด**	เป็นผู้ถือหุ้นและมีกรรมการร่วมกัน โดย BOL ถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 12.25 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	**<u>รายได้</u>** รายได้ค่าบริการตามสัญญา เช่น ค่าลิขสิทธิ์, รายได้ค่าสิทธิตามสัญญาที่ตกลงกัน และรายได้จากการให้บริการข้อมูล	19.55		รายได้ค่าบริการตามสัญญาดังกล่าวเป็นรายการค้าปกติและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของบริษัท ส่วนอัตราค่าบริการและค่าธรรมเนียมได้ถูกกำหนดไว้ในสัญญา **<u>ความเห็นกรรมการตรวจสอบ</u>** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระเป็นไปตามเงื่อนไขสัญญา ซึ่งเป็นปกติของธุรกิจ จึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล
8	**บริษัท เวนเจอร์ โพรไฟล์ จำกัด**	มีผู้ถือหุ้นและมีกรรมการร่วมกัน	**<u>รายจ่าย</u>** ค่าเช่า และค่าบริการสาธารณูปโภค		0.91	ค่าเช่าและค่าบริการสาธารณูปโภค เป็นอัตราตามราคาตลาดและเป็นเงื่อนไขการชำระเงินปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก **<u>ความเห็นกรรมการตรวจสอบ</u>** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระราคาไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก รายการดังกล่าวจึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล
9	**บริษัท เอส พี วี ไอ จำกัด (มหาชน)**	มีกรรมการร่วมกัน	**<u>รายจ่าย</u>** ซื้ออุปกรณ์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในกิจกรรมทางด้านการตลาดของบริษัท		0.16	การซื้ออุปกรณ์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในกิจกรรมทางด้านการตลาดของบริษัท เป็นอัตราตามราคาตลาดและเป็นเงื่อนไขการชำระเงินปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก **<u>ความเห็นกรรมการตรวจสอบ</u>** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระราคาไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก รายการดังกล่าวจึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล
10	**บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด**	เป็นผู้ถือหุ้นและมีกรรมการร่วมกัน โดย BOL ถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 99.99 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	**<u>รายได้</u>** รายได้จากการให้เช่าอุปกรณ์สำนักงาน และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	0.12		รายได้จากการให้เช่าอุปกรณ์สำนักงาน และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในสำนักงาน เป็นอัตราตามเงื่อนไขการชำระเงินปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก **<u>ความเห็นกรรมการตรวจสอบ</u>** อัตราค่าบริการ และเงื่อนไขการชำระราคาไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก รายการดังกล่าวจึงมีความจำเป็นและสมเหตุสมผล

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

เปรียบเทียบงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ถึง ปี 2560

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2560		2559		2558		2560		2559		2558	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
สินทรัพย์												
สินทรัพย์หมุนเวียน												
เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน	111,015	17%	100,493	17%	85,824	16%	85,013	14%	92,996	17%	85,152	16%
เงินลงทุนชั่วคราว	107,893	17%	39,935	7%	-	-	107,893	18%	39,935	7%	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	189,882	30%	191,974	33%	80,848	15%	179,515	30%	182,434	33%	74,264	14%
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	28,016	4%	38,682	7%	160,554	30%	24,976	4%	36,826	7%	163,214	31%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	436,806	68%	371,084	64%	327,226	61%	397,397	65%	352,191	64%	322,630	60%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน												
เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน	14,200	2%	17,200	3%	17,200	3%	14,200	2%	17,200	3%	17,200	3%
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	31,587	5%	31,401	5%	112,071	21%	30,000	5%	30,000	5%	111,805	21%
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	16,000	3%	1,000	0%	-	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	92,555	14%	80,805	14%	-	-	92,555	15%	80,805	15%	-	-
ส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์	19,324	3%	21,158	4%	21,569	4%	18,653	3%	20,975	4%	21,569	4%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	38,274	6%	45,332	8%	52,486	10%	30,258	5%	40,511	7%	52,447	10%
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,629	1%	6,191	1%	6,353	1%	6,596	1%	6,164	1%	6,284	1%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,683	1%	5,045	1%	1,798	0%	1,537	0%	4,967	1%	1,798	0%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	204,252	32%	207,132	36%	211,477	39%	209,800	34%	201,622	36%	211,103	40%
รวมสินทรัพย์	641,058	100%	578,216	100%	538,703	100%	607,197	100%	553,813	100%	533,733	100%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น												
หนี้สินหมุนเวียน												
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	103,443	60%	112,676	64%	44,787	27%	87,331	57%	101,346	63%	40,925	25%
ประมาณการหนี้สินระยะสั้น	25,000	15%	23,165	14%	-	-	25,000	16%	23,165	14%	-	-
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	4,258	2%	1,899	1%	382	0%	3,100	2%	-	-	382	0%
ค่าสิทธิประโยชน์ค้างจ่าย	14,758	9%	14,742	9%	-	-	14,758	10%	14,742	9%	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13,356	7%	13,130	7%	110,688	67%	12,107	8%	12,317	8%	110,226	69%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	160,815	93%	165,612	95%	155,857	95%	142,296	93%	151,570	94%	151,533	94%
หนี้สินไม่หมุนเวียน												
สำรองผลประโยชน์ระยะยาว												
ของพนักงาน	11,472	7%	9,495	5%	9,002	5%	11,161	7%	9,364	6%	9,002	6%
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	11,472	7%	9,495	5%	9,002	5%	11,161	7%	9,364	6%	9,002	6%
รวมหนี้สิน	172,287	100%	175,107	100%	164,859	100%	153,457	100%	160,934	100%	160,535	100%

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2560		2559		2558		2560		2559		2558	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ส่วนของผู้ถือหุ้น												
ทุนจดทะเบียน	82,600	18%	82,600	20%	82,600	22%	82,600	18%	82,600	21%	82,600	22%
ทุนออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว	82,051	18%	79,523	20%	79,399	21%	82,051	18%	79,523	20%	79,399	21%
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	139,271	30%	91,096	23%	88,868	24%	139,271	31%	91,096	23%	88,868	24%
ส่วนเกินทุนจากการจ่าย												
โดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	-	-	5,798	1%	4,276	1%	-	-	5,798	1%	4,276	1%
กำไร (ขาดทุน) สะสม												
- จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	8,260	2%	8,260	2%	8,260	2%	8,260	2%	8,260	2%	8,260	2%
- ยังไม่ได้จัดสรร	239,189	50%	218,432	54%	193,041	52%	224,158	49%	208,202	54%	192,395	52%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	468,771	100%	403,109	100%	373,844	100%	453,740	100%	392,879	100%	373,198	100%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	641,058		578,216		538,703		607,197		553,813		533,733	

คำอธิบายและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของฝ่ายจัดการ

1. <u>รายได้รวมของบริษัทและบริษัทย่อย</u>

หน่วย : ล้านบาท

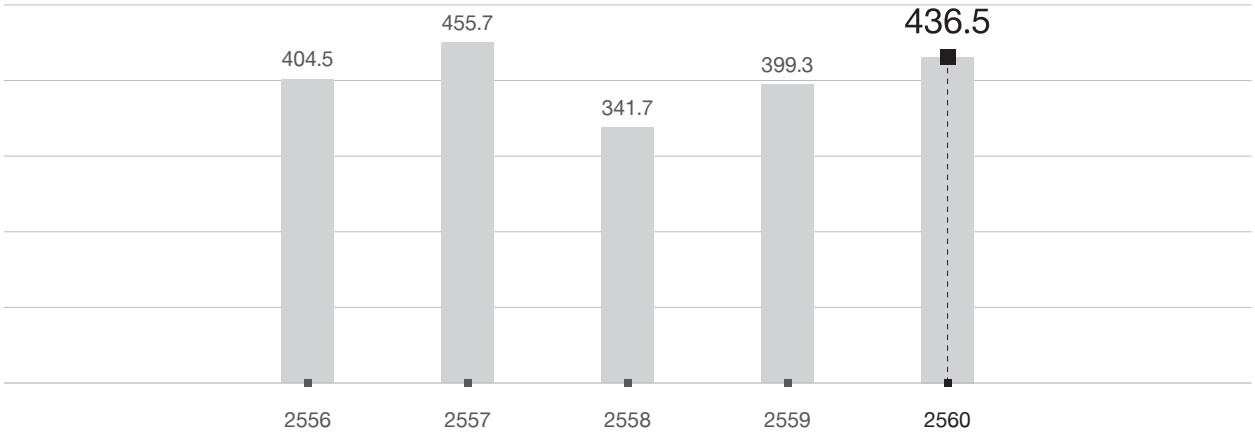

จากงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2560 รายได้รวมคิดเป็นเงิน 436.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 37.2 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับรายได้รวมของบริษัท และบริษัทย่อยในปี 2559 เหตุผลหลักเกิดจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่เกิดจากการให้บริการด้านการบริหารความเสี่ยงเพิ่มขึ้นและรายได้ที่เกิดจากการให้บริการออนไลน์ด้านข้อมูลนิติบุคคลและระบบข้อมูลซึ่งช่วยในการตัดสินใจทางธุรกิจเพิ่มขึ้นเกือบ 10% เมื่อเทียบกับรายได้ประเภทเดียวกันปีที่แล้ว อีกทั้งมีรายได้จากการขายข้อมูลต่างประเทศที่ให้บริการโดยบริษัทย่อยของบริษัทที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

1.1 การเปรียบเทียบรายได้จากการขายและให้บริการของบริษัทและบริษัทย่อย

หน่วย : ล้านบาท

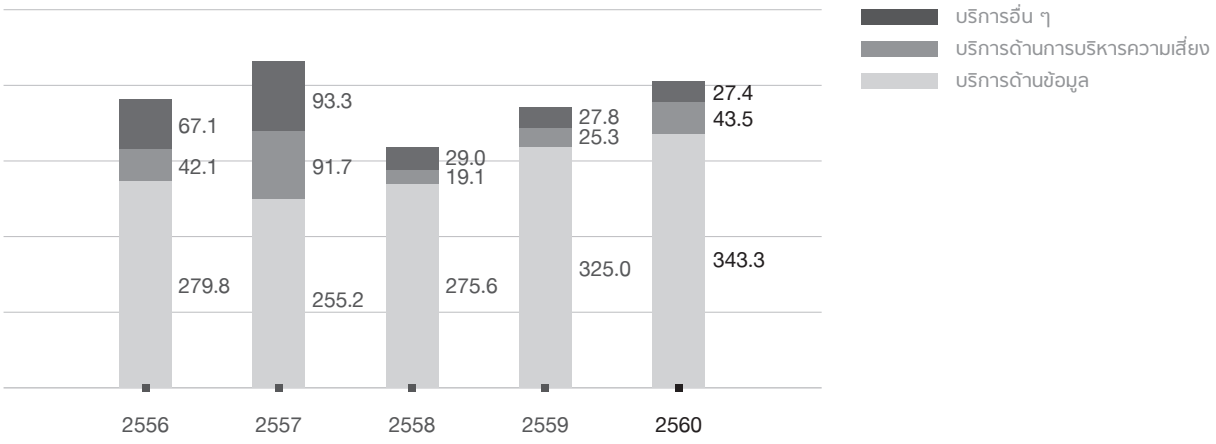

รายได้จากการขายสินค้าและบริการของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2560 รวมเป็นเงิน 414.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 36.1 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการขายสินค้าและบริการเหล่านี้ในปี 2559 เหตุผลหลักของการเพิ่มขึ้นเกิดจากรายได้ที่เกิดจากการให้บริการด้านข้อมูล (Information Services) ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ สำหรับข้อมูลในประเทศและต่างประเทศ

1.2 การเปรียบเทียบรายได้จากการขายและให้บริการรวมของบริษัทและบริษัทย่อย (%Common Size)

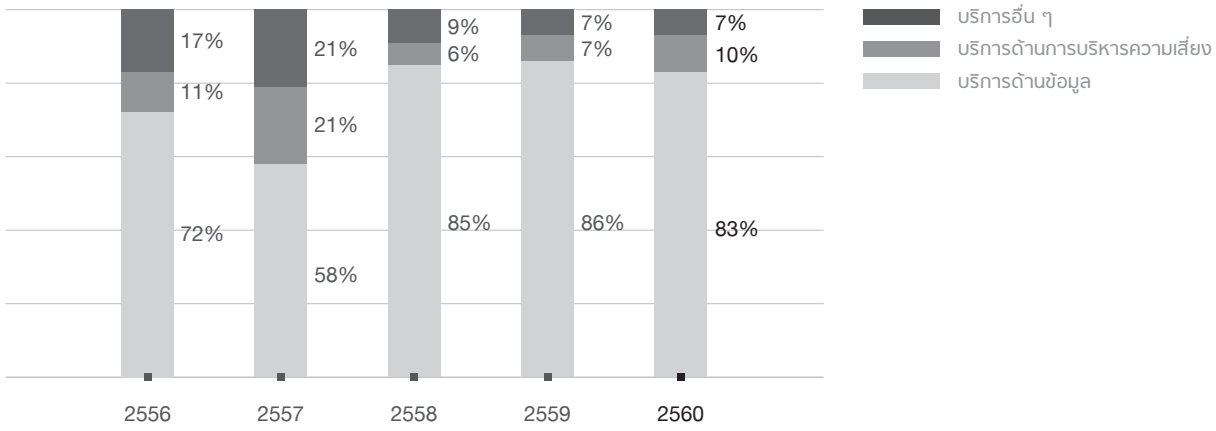

สำหรับการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละ (Common Size) ของรายได้จากการขายสินค้าและให้บริการของบริษัทและบริษัทย่อยแต่ละประเภท ในปี 2560 พบว่า รายได้ที่เกิดจากการให้บริการด้านการบริหารความเสี่ยงเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับปีก่อน จึงทำให้อัตราร้อยละของรายได้ที่เกิดจากการให้บริการด้านการบริหารความเสี่ยงเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 10 ในปี 2560 ในขณะที่อัตราร้อยละของรายได้ที่เกิดจากการให้บริการด้านข้อมูลปรับลดจากเดิม ร้อยละ 86 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 83 ในปี 2560 แต่ถ้าเปรียบเทียบด้านตัวเลขที่เป็นตัวเงินยอดรายได้จากการให้บริการด้านข้อมูลปี 2560 เพิ่มสูงกว่ารายได้ประเภทเดียวกันปี 2559 โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 จากปีก่อน

1.3 ต้นทุนบริการและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2560		2559		เพิ่มขึ้น (ลดลง)		2560		2559		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ต้นทุนการให้บริการ	213	61%	193	61%	20	10%	175	60%	163	58%	12	7%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	134	39%	125	39%	9	7%	119	40%	118	42%	1	1%
รวม	347	100%	318	100%	29	17%	294	100%	281	100%	13	8%

ในปี 2560 มีต้นทุนการให้บริการเท่ากับ 213 ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเท่ากับ 134 ล้านบาท ตามงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย เหตุผลหลักของการเพิ่มขึ้น เกิดจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการใหญ่ (One-Off Projects) ผลขาดทุนที่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวเนื่องจากการเริ่มลงทุนในธุรกิจใหม่ของบริษัทย่อย

1.4 การเปรียบเทียบกำไรสุทธิหลังค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของบริษัทและบริษัทย่อย

หน่วย : ล้านบาท

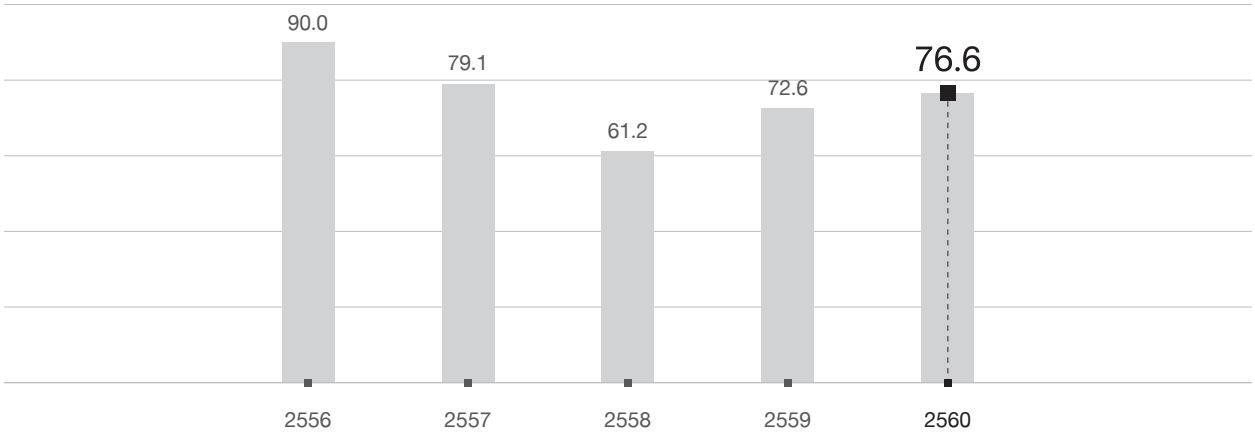

ในปี 2560 กำไรสุทธิหลังค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของบริษัทและบริษัทย่อย รวมเป็นเงิน 76.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นเงิน 4.0 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 จากปีก่อน เหตุผลหลักของการเพิ่มขึ้นอธิบายตามข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ข้างต้น

2. การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

หน่วย : พันบาท	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2560		2559		เพิ่มขึ้น (ลดลง)		2560		2559		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
สินทรัพย์												
สินทรัพย์หมุนเวียน												
เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน	111,015	17%	100,493	17%	10,522	11%	85,013	14%	92,996	17%	(7,983)	-9%
เงินลงทุนชั่วคราว	107,893	17%	39,935	7%	67,958	170%	107,893	18%	39,935	7%	67,958	170%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	189,882	30%	191,974	33%	(2,092)	-1%	179,515	30%	182,433	33%	(2,918)	-2%
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	28,016	4%	38,682	7%	(10,666)	-28%	24,976	4%	36,826	7%	(11,850)	-32%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	436,806	68%	371,084	64%	65,722	18%	397,397	66%	352,190	64%	45,207	13%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน												
เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน	14,200	2%	17,200	3%	(3,000)	-17%	14,200	2%	17,200	3%	(3,000)	-17%
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	31,587	5%	31,401	5%	186	1%	30,000	5%	30,000	5%	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	16,000	3%	1,000	0%	15,000	1500%
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	92,555	14%	80,805	14%	11,750	15%	92,555	15%	80,805	15%	11,750	15%
ส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์	19,324	3%	21,158	4%	(1,834)	-9%	18,653	3%	20,975	4%	(2,322)	-11%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	38,274	6%	45,332	8%	(7,058)	-16%	30,259	5%	40,511	7%	(10,252)	-25%
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,629	1%	6,191	1%	438	7%	6,596	1%	6,164	1%	432	7%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,683	1%	5,045	1%	(3,362)	-67%	1,537	0%	4,968	1%	(3,431)	-69%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	204,252	32%	207,132	36%	(2,880)	-1%	209,800	34%	201,623	36%	8,177	4%
รวมสินทรัพย์	641,058	100%	578,216	100%	62,842	11%	607,197	100%	553,813	100%	53,384	10%

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ตามงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 641.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเท่ากับ 62.8 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 11 โดยประมาณ เมื่อเทียบกับปี 2559 สาเหตุหลักเกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินสดและเงินฝากธนาคาร รวมถึงเงินฝากสถาบันการเงินอื่นประมาณ 75.5 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อน

หน่วย : พันบาท	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2560		2559		เพิ่มขึ้น (ลดลง)		2560		2559		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
หนี้สิน												
หนี้สินหมุนเวียน												
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	103,443	60%	112,676	64%	(9,233)	-8%	87,331	57%	101,346	63%	(14,015)	-14%
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนอื่น	25,000	15%	23,165	14%	1,835	8%	25,000	16%	23,165	14%	1,835	8%
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	4,258	2%	1,899	1%	2,359	124%	3,100	2%	-	-	3,100	100%
ค่าสิทธิประโยชน์ค้างจ่าย	14,758	9%	14,742	9%	(16)	0%	14,758	10%	14,742	9%	16	0%
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13,356	7%	13,130	7%	226	2%	12,107	8%	12,317	8%	(210)	-2%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	160,815	93%	165,612	96%	(4,797)	-3%	142,296	93%	151,570	94%	(9,274)	-6%
หนี้สินไม่หมุนเวียน												
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	11,472	7%	9,495	5%	1,977	21%	11,161	7%	9,364	6%	1,797	19%
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	11,472	7%	9,495	5%	1,977	21%	11,161	7%	9,364	6%	1,797	19%
รวมหนี้สิน	172,287	99%	175,107	101%	(2,820)	-2%	153,457	100%	160,934	100%	(7,477)	-5%

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมเท่ากับ 172.3 ล้านบาท ตามงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย โดยลดลง 2.8 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 2 โดยประมาณ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา สาเหตุหลักเกิดจากการลดลงของยอดเจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้อื่น และค่าใช้จ่ายค้างจ่ายจาก 112.7 ล้านบาทในปี 2559 ลดลงเป็น 103.4 ล้านบาทในปี 2560

หน่วย : พันบาท	งบการเงินรวม						งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2560		2559		เพิ่มขึ้น (ลดลง)		2560		2559		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ส่วนของผู้ถือหุ้น												
ทุนจดทะเบียน	82,600		82,600				82,600		82,600			
ทุนออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว	82,051	18%	79,523	20%	2,528	3%	82,051	18%	79,523	20%	2,528	3%
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	139,271	30%	91,096	23%	48,175	53%	139,271	31%	91,096	23%	48,175	53%
ส่วนเกินทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	-	-	5,798	1%	(5,798)	-100%	-	-	5,798	2%	(5,798)	-100%
กำไร (ขาดทุน) สะสม												
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	8,260	2%	8,260	2%	-	-	8,260	2%	8,260	2%	-	-
ยังไม่ได้จัดสรร	239,189	50%	218,432	54%	20,757	10%	224,158	49%	208,202	53%	15,956	8%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	468,771	100%	403,109	100%	65,662	16%	453,740	100%	392,879	100%	60,861	16%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	468,771	100%	403,109	100%	65,662	16%	453,740	100%	392,879	100%	60,861	16%

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นตามงบการเงินรวม เท่ากับ 468.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเท่ากับ 65.7 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 16 โดยประมาณ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เกิดจากสาเหตุหลัก 2 ประการได้แก่ การจ่ายชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มจากกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน ภายใต้โครงการ ESOP ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของภายหลังที่ได้รับอนุมัติฯ ให้ใช้สิทธิ exercise ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในโครงการดังกล่าว และการเพิ่มขึ้นของผลประกอบการที่ดีกว่าปีที่แล้ว

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

3.1 ความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (%)

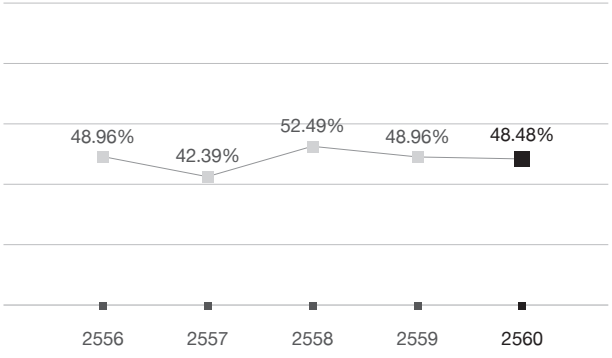

ในปี 2560 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นจากงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของบริษัทและบริษัทย่อย อยู่ที่ร้อยละ 48.48 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนกำไรขั้นต้นดังกล่าวปี 2559 เท่ากับร้อยละ 48.96 จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนกำไรขั้นต้นในปี 2560 ลดลงเล็กน้อย โดยลดลงประมาณร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกำไรขั้นต้นปี 2559 เหตุผลหลักเกิดจากต้นทุนที่เกิดจากการให้บริการกับลูกค้าเพิ่มขึ้น

อัตราส่วนกำไรสุทธิ(%)

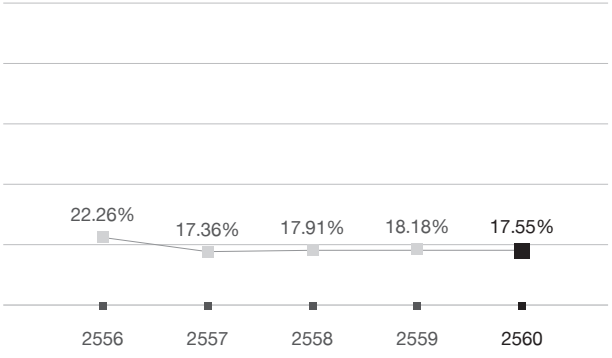

ในปี 2560 อัตราส่วนกำไรสุทธิจากงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของบริษัทและบริษัทย่อยเท่ากับร้อยละ 17.55 ขณะที่บริษัทมีอัตราส่วนกำไรสุทธิในปี 2559 เท่ากับร้อยละ 18.18 โดยลดลงเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 3 โดยประมาณ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารในปี 2560 เพิ่มขึ้น

อัตราส่วนผลตอบแทนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ (%)

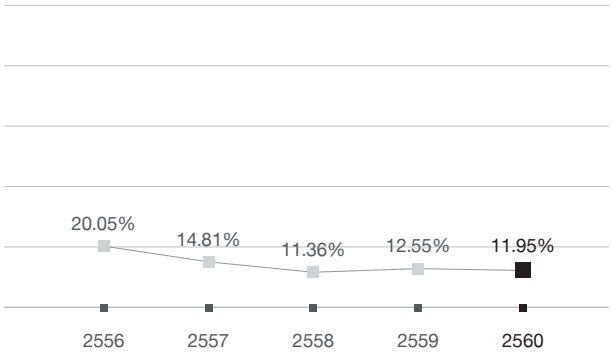

ในปี 2560 ตามงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของบริษัทและบริษัทย่อย อัตราส่วนผลตอบแทนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ (ROA) ของปี 2560 เท่ากับร้อยละ 11.95 โดยลดลงร้อยละ 5 โดยประมาณ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนผลตอบแทนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ (ROA) ปี 2559 เหตุผลหลักมาจากสินทรัพย์รวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เพิ่มสูงกว่ายอดสินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เท่ากับร้อยละ 11 โดยประมาณ

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)

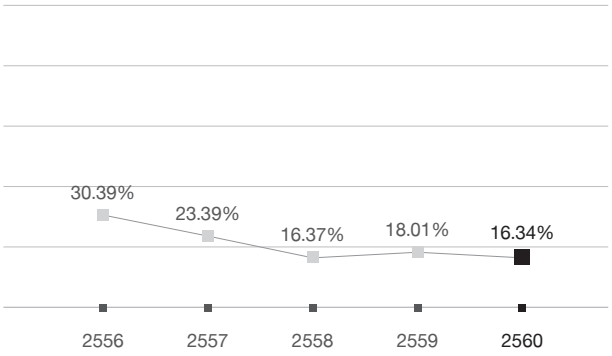

ในปี 2560 บริษัทมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ลดลง เมื่อเทียบกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ของปี 2559 โดยลดลงคิดเป็นร้อยละ 9 โดยประมาณ สาเหตุหลักเกิดจากการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้นในส่วนของทุนเรือนหุ้นที่ออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว ณ วันสิ้นปี 2560 เพิ่มมากขึ้น เมื่อเทียบกับปีก่อน เพราะในปี 2560 มีการใช้สิทธิฯ ESOP โดยกรรมการและพนักงาน ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายของของโครงการ ESOP ดังกล่าว และการเพิ่มขึ้นของผลประกอบการที่ดีกว่าปีที่แล้ว

3.2 <u>อัตราส่วนสภาพคล่อง</u>

อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)

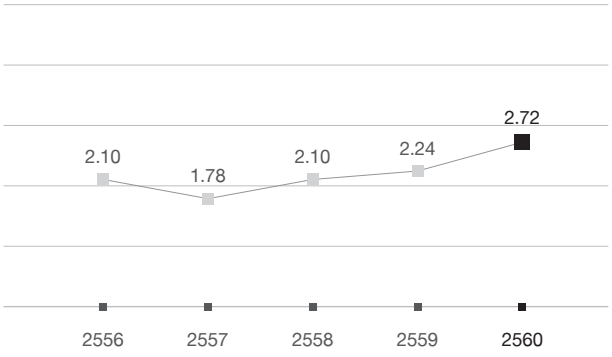

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 อัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทและบริษัทย่อยดีขึ้นอย่างมาก เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว โดยคิดเป็น 2.72 เท่า หมายความว่าบริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นอย่างดีเยี่ยม

3.3 <u>อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน</u>

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)

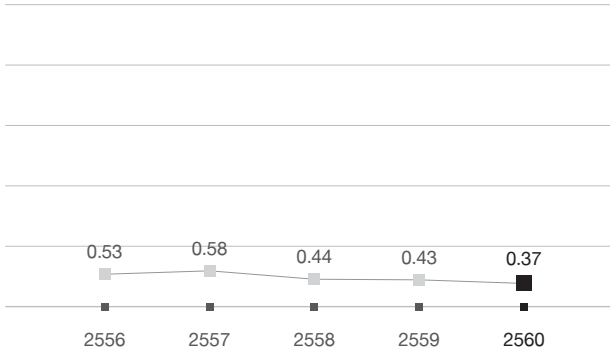

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท (D/E) คิดเป็น 0.37 เท่า โดยลดลงจากปีก่อน ลดลงคิดเป็นร้อยละ 14 จากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E) ของบริษัทประจำปี 2559 แสดงให้เห็นถึงมั่นคงของโครงสร้างของเงินทุนของบริษัท ณ วันสิ้นปี 2560 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล (%)

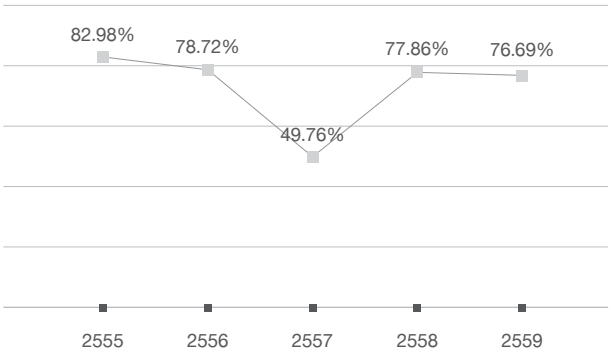

ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผลเท่ากับช่วงระหว่างร้อยละ 49.76 - 82.98 โดยในปี 2560 ที่ผ่านมา บริษัทประกาศจ่ายเงินปันผลจากกำไรสุทธิประจำปี 2559 คิดเป็นร้อยละ 76.69 อย่างไรก็ดี อัตราเงินปันผลประจำปี 2560 ซึ่งจะประกาศจ่ายจากผลกำไรสุทธิประจำปี 2560 ของบริษัทและบริษัทย่อย จะขึ้นอยู่กับมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2561 ที่ได้จัดขึ้นในเดือนมีนาคม 2561

3.4 ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน

ยอดคงเหลือลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ 31 ธันวาคม 2560 ตามงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย

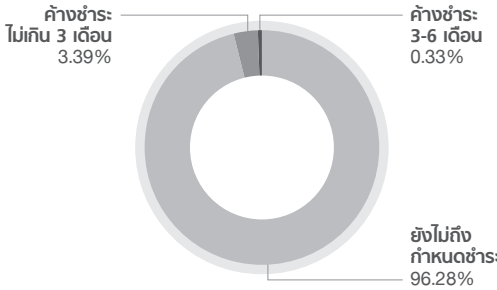

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ตามงบการเงินรวม ยอดลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นเท่ากับ 189.88 ล้านบาท ซึ่งลดลงเล็กน้อยประมาณร้อยละ 1 คิดเป็นเงิน 2.09 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับยอดลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 โดยยอดหนี้คงค้างที่เกินกำหนดเวลาชำระหนี้คิดเป็นร้อยละ 4 โดยประมาณของยอดลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ วันสิ้นปี 2560 ทั้งนี้ บริษัทได้บันทึกการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และเผื่อการลดลงของมูลค่าในลูกหนี้อื่น สำหรับงบการเงินปี 2560 แล้ว ตามหลักความระมัดระวังและรอบคอบ ของมาตรฐานการบัญชี

3.5 ปัจจัยที่อาจจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทในอนาคต

ภาพรวมเศรษฐกิจของไทยในปี 2560 ถือว่าเติบโตได้ดีขึ้น และคาดว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2561 จะยังคงเติบโตขึ้นประมาณ 3.5% จากการลงทุนของภาครัฐและเอกชน โดยตลาดผู้บริโภคในยุค Digital และ E-Commerce มีการเติบโตอย่างรวดเร็วในประเทศไทย รวมถึงในกลุ่มประเทศอาเซียน อินเดีย และจีน ซึ่งเมื่อเชื่อมโยงกันแล้วจะมีฐานผู้บริโภคกว่า 3,000 ล้านคน โดยคาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัวเด่นชัดทั้งในฝั่งของผู้ให้บริการและฐานผู้บริโภคในปี 2561 นอกจากนี้ เทรนด์ในการนำข้อมูล Big Data และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค และคาดการณ์ความต้องการของลูกค้ายังเป็นเทรนด์ใหม่ที่ทุกภาคส่วนต่างให้ความสำคัญ ส่งผลให้มีความต้องการในการใช้ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น จึงถือได้ว่ายังเป็นตลาดที่มีศักยภาพและมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม บริษัทคงต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC เนื่องจากกรอบความเสรีระหว่างการค้าขายจะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งย่อมมีทั้งความได้เปรียบและเสียเปรียบปะปนกันไปขึ้นอยู่กับความพร้อมรับมือของบริษัท ด้านโอกาส บริษัทสามารถขยายขอบเขตการให้บริการข้อมูลทางธุรกิจแก่บริษัทและสถาบันการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันจะทำให้เกิดการขยายตัวทางธุรกิจต่อไปในอนาคต ในขณะเดียวกันการลงทุนในต่างประเทศก็ถือเป็นความเสี่ยงของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทที่ให้บริการในลักษณะเดียวกันก็มีโอกาสที่จะขยายขอบเขตการให้บริการมาที่ประเทศไทย ส่งผลให้คู่แข่งของบริษัทอาจมีเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีความคาดหวังในการใช้บริการสินค้าและบริการที่เพิ่มมากขึ้น ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรงให้บริษัทต้องทำการปรับตัวค่อนข้างมาก ทั้งการพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ และบริการ การปรับโครงสร้างพื้นฐานขององค์กร การพัฒนา ตลอดจนการจัดการแหล่งเงินทุนเพื่อการรักษาสภาพคล่องและการลงทุนทางนวัตกรรม และโครงการที่ต้องใช้เงินลงทุนที่สูงขึ้น ในการขยายธุรกิจในอนาคตตามแผนกลยุทธ์ของบริษัทในการเติบโตแบบยั่งยืน

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการจัดทำรายงานทางการเงิน ประจำปี 2560

คณะกรรมการบริษัทตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการกำกับดูแลให้รายงานทางการเงินประจำปีบัญชี 2560 ของบริษัท ที่จัดทำขึ้น มีข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญ โปร่งใส อย่างเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท ป้องกันการทุจริตและการดำเนินการที่ผิดปกติ รวมทั้งได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีการพิจารณาถึงความสมเหตุสมผล และความรอบคอบในการจัดทำงบการเงินและงบการเงินรวมของบริษัท และบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปีบัญชี 2560 ของบริษัท

ดังนั้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียเกิดความเชื่อมั่นต่อรายงานทางการเงินของบริษัท คณะกรรมการบริษัทจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการอิสระผู้ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำหน้าที่สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงิน และการดำเนินงานอย่างถูกต้องเพียงพอ มีการเปิดเผยข้อมูลรายการที่เกี่ยวโยงกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความโปร่งใส ถูกต้องและครบถ้วน รวมทั้งให้มีความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการกำกับดูแลของบริษัทที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล ตลอดจนมีความครบถ้วนเพียงพอ และเหมาะสมของกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า งบการเงินของบริษัท และงบการเงินรวมของบริษัท และบริษัทย่อย ประจำปีบัญชี 2560 สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ที่คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานร่วมกับฝ่ายบริหารและผู้สอบบัญชี บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ได้แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด ถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ สมเหตุสมผล ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป มีการใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส เพียงพอ และปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นายนรวัฒน์ สุวรรณ
ประธานกรรมการ

นายมินทร์ อิงค์ธเนศ
ประธานกรรมการบริหาร

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 4 ท่าน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. **นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์** * กรรมการอิสระและประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
2. **นางสาวมานิดา ชินเมอร์แมน** กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ
3. **นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์** กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ
4. **ผศ.ดร.การดี เลียวไพโรจน์** กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ

* บุคคลที่มีประสบการณ์ในด้านบัญชีและการเงิน และการสอบทานงบการเงิน

โดยกรรมการแต่ละท่านมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดและแนวทางปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในรอบปี 2560 ที่ผ่านมา คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมร่วมกันทุกไตรมาส โดยร่วมกับผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี พร้อมทั้งเชิญฝ่ายจัดการ และฝ่ายบัญชี เข้าร่วมประชุมตามวาระอันควร เพื่อสอบทานรายงานทางการเงิน แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน เพื่อให้รายงานทางการเงินได้จัดทำอย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอไม่พบว่ามีการปฏิบัติใด ๆ อันเป็นการขัดแย้งกับข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยในปี 2560 ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 4 ครั้ง ทั้งนี้ได้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบต่อคณะกรรมการบริษัท รับทราบทุกครั้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ซึ่งสามารถสรุปประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ ดังนี้

1. **การสอบทานรายงานทางการเงิน**
   คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานงบการเงินรายไตรมาส และงบการเงินประจำปีของบริษัท รวมทั้งงบการเงินรวมของบริษัท และบริษัทย่อยร่วมกับผู้สอบบัญชี ฝ่ายจัดการ และฝ่ายตรวจสอบภายใน เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
2. **รายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์**
   คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณารายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบริษัท และบริษัทย่อย โดยยึดหลักความสมเหตุสมผล และคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ ตามเงื่อนไขที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด
3. **การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง**
   คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานความมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในระดับองค์กร โดยใช้แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจัดทำโดยฝ่ายจัดการ รวมทั้งยังได้สอบทานผลการตรวจสอบระบบการควบคุมภายใน ซึ่งครอบคลุมความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจากหน่วยงานตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี ตลอดจนติดตามให้ฝ่ายจัดการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของระบบงานที่สำคัญให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และการบริหารความเสี่ยงรวมถึงมาตรการต่าง ๆ ในการจัดการกับความเสี่ยงสำคัญต่าง ๆ ทั้งนี้ บริษัทได้เปิดเผยความเสี่ยงสำคัญต่าง ๆ ไว้ภายใต้หัวข้อปัจจัยความเสี่ยงในรายงานประจำปี 2560
4. **การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนด**
   คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทอย่างเคร่งครัด
5. **การสอบทานการกำกับดูแลกิจการที่ดี**
   คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานให้บริษัทมีการบริหารจัดการตามหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้เสีย
6. **การกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน**
   คณะกรรมการตรวจสอบ ได้พิจารณาวัตถุประสงค์และขอบเขตการปฏิบัติงาน รวมทั้งอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี 2561 ของฝ่ายตรวจสอบภายใน รวมทั้งได้สอบทานความเป็นอิสระ ทิศทางกลยุทธ์ ความเพียงพอของทรัพยากรต่าง ๆ ต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกต การรับทราบผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะประจำปี 2560 ทั้งของผู้สอบบัญชีและฝ่ายตรวจสอบภายใน รวมถึงจัดทำรายงานผลการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเสนอให้กับคณะกรรมการบริษัททราบทุกครั้งที่มีการประชุม โดยได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของฝ่ายจัดการ ซึ่งฝ่ายจัดการได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอย่างเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบ และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
7. **การต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน**
   คณะกรรมการตรวจสอบได้เน้นย้ำความมุ่งมั่นของคณะกรรมการบริษัทในการต่อต้านทุจริตและคอร์รัปชันอย่างสิ้นเชิง และสื่อสารไปยังผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ
8. **การพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีและการกำหนดค่าตอบแทน**
   การพิจารณาและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทและค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี โดยพิจารณาถึงคุณภาพผู้สอบบัญชี ความชำนาญในการตรวจสอบและเหมาะสมกับปริมาณงานที่ตรวจ สำหรับรอบปีบัญชี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท ให้เสนอเพื่อนำเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้แต่งตั้ง บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท โดยผู้สอบบัญชีที่ได้รับการเสนอแต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. มีรายชื่อผู้สอบบัญชี ดังนี้

นางสาวศิริวรรณ	**นิตย์ดำรง**	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 5906 และ/หรือ
นางสาวกมลทิพย์	**เลิศวิทย์วรเทพ**	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4377 และ/หรือ
นางสรินดา	**หิรัญประเสริฐวุฒิ**	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4799

คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า ในปี 2560 บริษัทมีการรายงานข้อมูลทางการเงินและการดำเนินงานอย่างถูกต้อง มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพียงพอ และการปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท การตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนด และข้อผูกพันต่าง ๆ มีการเปิดเผยรายการที่เกี่ยวโยงกันอย่างถูกต้องและมีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างเพียงพอ โปร่งใส และเชื่อถือได้

นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์
ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัท ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนของ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2557 ประกอบด้วยกรรมการอิสระทั้งหมดเพื่อให้การทำหน้าที่เป็นอิสระ จำนวน 4 ท่าน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. **นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์** กรรมการอิสระและประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
2. **นางสาวมานิดา ชินเมอร์แมน** กรรมการอิสระและกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทน
3. **นางสาวสุธีรา ศรีไพบูลย์** กรรมการอิสระและกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทน
4. **ผศ.ดร.การดี เลียวไพโรจน์** กรรมการอิสระและกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทน

ในปี 2560 ที่ผ่านมา มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนรวม 1 ครั้ง โดยคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนทุกท่านได้ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม พร้อมกับมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน เพื่อใช้ในการพิจารณาสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

โดยคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนได้จัดการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง สมเหตุสมผล โปร่งใส และเป็นอิสระ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัท และผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดและแนวทางปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยได้มีการพิจารณาในเรื่องที่สำคัญ ดังนี้

1. **การสรรหากรรมการ**
   พิจารณาสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามข้อกำหนดในกฎหมาย และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อกำหนดของบริษัท โดยมีการกำหนดวิธีการสรรหากรรมการอย่างมีหลักเกณฑ์ โปร่งใส และมีความสอดคล้องตามโครงสร้างของบริษัท ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทได้มีการเปิดช่วงเวลาของการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ แต่เนื่องจากไม่มีผู้ถือหุ้นรายย่อยเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท ดังนั้น คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน จึงเสนอให้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการที่ออกตามวาระประจำปี 2560 กลับเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการอีกวาระหนึ่ง โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2560 มีมติอนุมัติแต่งตั้งกรรมการใหม่ตามที่เสนอ
2. **การพิจารณาค่าตอบแทน**
   พิจารณาค่าตอบแทนกรรมการโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย และผลการปฏิบัติงาน ประเภทและขนาดธุรกิจของบริษัท ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อธุรกิจ และภาวะเศรษฐกิจโดยรวม ค่าตอบแทนต้องอยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพไว้ ทั้งนี้ ได้นำเสนอต่อคณะกรรมบริษัทเพื่อพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2560 เพื่อขออนุมัติ พร้อมเปิดเผยค่าตอบแทนกรรมการบริษัท กรรมการชุดย่อย ไว้ในรายงานประจำปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คณะกรรมการของบริษัท มีทั้งหมด 10 ท่าน ประกอบด้วย กรรมการที่เป็นผู้บริหาร 3 ท่าน กรรมการที่มิได้เป็นผู้บริหาร 7 ท่าน ในจำนวนนี้มีกรรมการอิสระ 4 คน (มากกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งคณะ) ในปี 2560 กรรมการได้รับค่าตอบแทนตามที่แสดงไว้ในหัวข้อเรื่องค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหาร ซึ่งคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนเห็นว่าจำนวนคณะกรรมการและค่าตอบแทนมีความเหมาะสม สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และเป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน โดยคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาเห็นชอบด้วยแล้ว

นายอนันต์ ตังทัตสวัสดิ์
ประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

งบการเงิน

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	82
งบแสดงฐานะทางการเงิน	85
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	87
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น	89
งบกระแสเงินสด	91
หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม	93

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

<u>การรับรู้รายได้สำหรับสัญญาระยะยาว</u>

บริษัทฯ ได้เปิดเผยนโยบายการรับรู้รายได้จากการให้บริการตามสัญญาระยะยาว ประมาณการต้นทุนโครงการตามสัญญาระยะยาว และประมาณการค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นหากโครงการล่าช้า ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 และข้อ 5 ข้าพเจ้าพิจารณาว่า การรับรู้รายได้ และประมาณการต้นทุนโครงการและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องเหล่านี้เป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญในการตรวจสอบ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ต้องใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญของผู้บริหารในการประเมินขั้นความสำเร็จของงาน ความน่าจะเป็นของโอกาสที่จะเกิดความล่าช้า การวัดมูลค่าของค่าปรับที่อาจจะเกิดขึ้น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบการรับรู้รายได้และประมาณการค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นหากโครงการล่าช้าจากสัญญาระยะยาว โดยการสุ่มเลือกสัญญาระยะยาวที่บริษัทฯ ทำกับลูกค้าเพื่อทดสอบระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับวิธีการที่ฝ่ายบริหารใช้ในการประเมินขั้นความสำเร็จของงาน การประมาณการต้นทุนงานโครงการ และค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นหากโครงการล่าช้า และการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงอ่านสัญญาระยะยาวเพื่อพิจารณาเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรับรู้รายได้ และสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับเงื่อนไขและความเสี่ยงต่าง ๆ ของสัญญาดังกล่าว และข้าพเจ้าได้ประเมินวิธีการที่บริษัทฯ ใช้ในการประเมินขั้นความสำเร็จของงาน การประมาณต้นทุนตลอดทั้งโครงการและประมาณการค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นโครงการล่าช้า โดยการสอบถามฝ่ายบริหารและผู้บริหารโครงการเกี่ยวกับความคืบหน้าของงานโครงการ และตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เงินลงทุนระยะยาวอื่น

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13 บริษัทฯ มีเงินลงทุนระยะยาวอื่นในบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด ตามราคาทุนในงบการเงินเป็นจำนวน 53 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่ามูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้นตามสัดส่วนที่บริษัทฯ ได้ลงทุนจำนวน 6 ล้านบาท นอกจากนี้ บริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด ยังมีผลขาดทุนจากการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2557 การพิจารณามูลค่าของเงินลงทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญในการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากบริษัทดังกล่าว การกำหนดอัตราคิดลดและอัตราการเติบโตในระยะยาวที่เหมาะสม

ข้าพเจ้าได้ประเมินการกำหนดประมาณการกระแสเงินสดและแบบจำลองทางการเงินที่ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เลือกใช้โดยการทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาของฝ่ายบริหารว่าสอดคล้องกับข้อมูลในอดีตและแผนธุรกิจของบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด ในอนาคต และข้าพเจ้าได้ทำการทดสอบสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากเงินลงทุนระยะยาวอื่นที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯ โดยการเปรียบเทียบสมมติฐานดังกล่าวกับแหล่งข้อมูลภายนอกและภายใน รวมถึงสอบทานความแม่นยำของประมาณการกระแสเงินสดในอดีตกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงเพื่อประเมินความน่าเชื่อถือของประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตดังกล่าว และพิจารณาความเหมาะสมของอัตราคิดลดที่ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เลือกใช้ ตลอดจนทดสอบการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของเงินลงทุนระยะยาวอื่นตามแบบจำลองทางการเงิน และพิจารณาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนโดยเฉพาะอัตราคิดลดและอัตราการเติบโตของรายได้ในระยะยาว

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่รวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น)

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใด ๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ หากในการปฏิบัติงานดังกล่าว ข้าพเจ้าสรุปได้ว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญแล้ว ข้าพเจ้าจะต้องรายงานข้อเท็จจริงนั้น ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่พบว่ามีเรื่องดังกล่าวที่ต้องรายงาน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า
  อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

สรินดา หิรัญประเสริฐวุฒิ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4799

บริษัท อีวาย จำกัด
กรุงเทพฯ : 14 กุมภาพันธ์ 2561

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	*7*	111,014,908	100,493,192	85,012,823	92,995,573
เงินลงทุนชั่วคราว	*8*	107,892,841	39,935,207	107,892,841	39,935,207
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	*9*	189,881,880	191,974,401	179,515,149	182,433,493
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		28,016,966	38,681,884	24,976,385	36,826,350
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		436,806,595	371,084,684	397,397,198	352,190,623
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	*10*	14,200,100	17,200,100	14,200,100	17,200,100
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	*11*	31,586,622	31,401,179	30,000,000	30,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	*12*	-	-	15,999,860	999,930
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	*13*	92,555,488	80,805,288	92,555,488	80,805,288
ส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์	*14*	19,323,904	21,157,936	18,652,804	20,975,310
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	*15*	38,273,562	45,331,904	30,258,282	40,510,890
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	*23*	6,629,387	6,190,591	6,596,227	6,164,331
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		1,682,763	5,044,896	1,537,191	4,966,896
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		204,251,826	207,131,894	209,799,952	201,622,745
รวมสินทรัพย์		641,058,421	578,216,578	607,197,150	553,813,368

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	*16*	103,442,716	112,676,220	87,330,890	101,346,026
ประมาณการหนี้สินระยะสั้น	*17*	25,000,000	23,165,168	25,000,000	23,165,168
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		4,257,318	1,899,367	3,100,227	-
ค่าสิทธิประโยชน์ค้างจ่าย		14,758,847	14,741,639	14,758,847	14,741,639
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		13,356,300	13,129,385	12,106,177	12,317,486
รวมหนี้สินหมุนเวียน		160,815,181	165,611,779	142,296,141	151,570,319
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	*18*	11,472,021	9,495,368	11,161,221	9,364,069
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		11,472,021	9,495,368	11,161,221	9,364,069
รวมหนี้สิน		172,287,202	175,107,147	153,457,362	160,934,388
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	*19*				
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 826,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท		82,600,000	82,600,000	82,600,000	82,600,000
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว					
หุ้นสามัญ 820,505,500 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท					
(31 ธันวาคม 2559: หุ้นสามัญ 795,229,750 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท)		82,050,550	79,522,975	82,050,550	79,522,975
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	*19*	139,271,186	91,095,699	139,271,186	91,095,699
ส่วนเกินทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์		-	5,798,292	-	5,798,292
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	*20*	8,260,000	8,260,000	8,260,000	8,260,000
ยังไม่ได้จัดสรร		239,189,483	218,432,465	224,158,052	208,202,014
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		468,771,219	403,109,431	453,739,788	392,878,980
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		641,058,421	578,216,578	607,197,150	553,813,368

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	**2560**	2559
กำไรขาดทุน:					
รายได้					
รายได้จากการให้บริการ	*21*	414,225,599	378,150,640	354,346,482	328,678,181
รายได้อื่น		22,291,477	21,149,469	22,257,973	21,815,349
รวมรายได้		436,517,076	399,300,109	376,604,455	350,493,530
ค่าใช้จ่าย	*22*				
ต้นทุนการให้บริการ		213,427,701	193,005,673	174,732,017	163,384,009
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		133,858,611	124,832,671	119,477,021	117,667,413
รวมค่าใช้จ่าย		347,286,312	317,838,344	294,209,038	281,051,422
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม ค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		89,230,764	81,461,765	82,395,417	69,442,108
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	*11*	185,443	135,188	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		89,416,207	81,596,953	82,395,417	69,442,108
ต้นทุนทางการเงิน		-	(102)	-	(102)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		89,416,207	81,596,851	82,395,417	69,442,006
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	*23*	(12,802,155)	(9,008,010)	(10,586,128)	(6,437,116)
กำไรสำหรับปี		76,614,052	72,588,841	71,809,289	63,004,890
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:					
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	*18*	(238,689)	552,305	(233,960)	552,305
หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	*23*	47,738	(110,461)	46,792	(110,461)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้		(190,951)	441,844	(187,168)	441,844
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		(190,951)	441,844	(187,168)	441,844
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		76,423,101	73,030,685	71,622,121	63,446,734

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	**2560**	2559
กำไรต่อหุ้น	*24*				
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.10	0.09	0.09	0.08
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)		797,302,029	794,699,339	797,302,029	794,699,339
กำไรต่อหุ้นปรับลด					
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.10	0.09	0.09	0.08
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)		802,001,232	795,714,418	802,001,232	795,714,418

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท					รวมส่วนของผู้ถือหุ้น
		ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนเกินทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	กำไรสะสม: จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	กำไรสะสม: ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559		79,399,325	88,867,513	4,276,327	8,260,000	193,041,375	373,844,540
กำไรสำหรับปี		-	-	-	-	72,588,841	72,588,841
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		-	-	-	-	441,844	441,844
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	-	-	73,030,685	73,030,685
หุ้นสามัญที่ออกระหว่างปีจากการใช้							
สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ	*19*	123,650	2,228,186	(187,962)	-	-	2,163,874
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	*19*	-	-	1,709,927	-	-	1,709,927
เงินปันผลจ่าย	*28*	-	-	-	-	(47,639,595)	(47,639,595)
ยอดคงเหลือ							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559		79,522,975	91,095,699	5,798,292	8,260,000	218,432,465	403,109,431
ยอดคงเหลือ							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560		79,522,975	91,095,699	5,798,292	8,260,000	218,432,465	403,109,431
กำไรสำหรับปี		-	-	-	-	76,614,052	76,614,052
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		-	-	-	-	(190,951)	(190,951)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	-	-	76,423,101	76,423,101
หุ้นสามัญที่ออกระหว่างปีจากการใช้							
สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ	*19*	2,527,575	48,175,487	(6,470,499)	-	-	44,232,563
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	*19*	-	-	672,207	-	-	672,207
เงินปันผลจ่าย	*28*	-	-	-	-	(55,666,083)	(55,666,083)
ยอดคงเหลือ							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		82,050,550	139,271,186	-	8,260,000	239,189,483	468,771,219

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ					รวมส่วนของผู้ถือหุ้น
		ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนเกินทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	กำไรสะสม		
					จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559		79,399,325	88,867,513	4,276,327	8,260,000	192,394,875	373,198,040
กำไรสำหรับปี		-	-	-	-	63,004,890	63,004,890
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		-	-	-	-	441,844	441,844
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	-	-	63,446,734	63,446,734
หุ้นสามัญที่ออกระหว่างปีจากการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ	*19*	123,650	2,228,186	(187,962)	-	-	2,163,874
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	*19*	-	-	1,709,927	-	-	1,709,927
เงินปันผลจ่าย	*28*	-	-	-	-	(47,639,595)	(47,639,595)
ยอดคงเหลือ							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559		79,522,975	91,095,699	5,798,292	8,260,000	208,202,014	392,878,980
ยอดคงเหลือ							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560		79,522,975	91,095,699	5,798,292	8,260,000	208,202,014	392,878,980
กำไรสำหรับปี		-	-	-	-	71,809,289	71,809,289
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		-	-	-	-	(187,168)	(187,168)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	-	-	71,622,121	71,622,121
หุ้นสามัญที่ออกระหว่างปีจากการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ	*19*	2,527,575	48,175,487	(6,470,499)	-	-	44,232,563
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	*19*	-	-	672,207	-	-	672,207
เงินปันผลจ่าย	*28*	-	-	-	-	(55,666,083)	(55,666,083)
ยอดคงเหลือ							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		82,050,550	139,271,186	-	8,260,000	224,158,052	453,739,788

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรก่อนภาษี	89,416,207	81,596,851	82,395,417	69,442,006
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	(128,904)	(534,289)	(128,904)	(534,289)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	25,426,496	24,445,553	23,871,018	23,940,400
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(185,443)	(135,188)	-	-
ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	672,207	1,709,927	672,207	1,709,927
สำรองโครงการผลประโยชน์พนักงาน	1,737,964	1,437,589	1,563,192	1,306,290
ขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	168,952	(195,248)	-	17,292
ประมาณการค่าปรับจากงานล่าช้า	1,834,832	12,962,266	1,834,832	12,962,266
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	10,772,079	-	10,772,079	-
ขาดทุนจากการลดมูลค่าของภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	3,049,784	-	3,049,784	-
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์	(69,007)	(962,821)	(73,004)	(1,180,915)
กำไรจากการจำหน่ายโปรแกรมคอมพิวเตอร์	-	(60)	-	(890,060)
รายได้เงินปันผล	(19,600,000)	(18,681,250)	(19,600,000)	(18,681,250)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	-	102	-	102
ดอกเบี้ยรับ	(1,531,450)	(372,976)	(1,497,946)	(360,661)
กำไรจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน				
สินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	111,563,717	101,270,456	102,858,675	87,731,108
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง(เพิ่มขึ้น):				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(8,300,511)	25,931,056	(7,853,735)	31,509,101
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10,664,918	(11,779,314)	12,229,591	(9,933,277)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(4,655)	(3,246,473)	63,475	(3,168,473)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง):				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(11,095,255)	13,586,263	(15,596,164)	10,559,622
ประมาณการหนี้สินระยะสั้น	-	(2,365,553)	-	(2,365,553)
ค่าสิทธิประโยชน์ค้างจ่าย	17,208	(10,258,361)	17,208	(10,258,361)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	197,284	(438,104)	(240,940)	(1,224,785)
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	103,042,706	112,699,970	91,478,110	102,849,382
เงินสดจ่ายผลประโยชน์ของพนักงาน	-	(392,000)	-	(392,000)
จ่ายดอกเบี้ย	-	(102)	-	(102)
จ่ายภาษีเงินได้	(10,518,258)	(10,802,563)	(7,554,559)	(10,173,702)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	92,524,448	101,505,305	83,923,551	92,283,578

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกันลดลง	3,000,000	-	3,000,000	-
เงินลงทุนชั่วคราว(เพิ่มขึ้น)ลดลง	(67,268,517)	20,644,086	(67,268,517)	20,644,086
เงินสดจ่ายสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(14,999,930)	-
เงินสดจ่ายสำหรับเงินลงทุนระยะยาวอื่น	(11,750,200)	-	(11,750,200)	-
เงินสดจ่ายในการซื้อส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์	(8,022,516)	(16,122,931)	(7,370,783)	(16,863,767)
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	120,749	1,054,614	119,346	1,366,193
เงินสดจ่ายในการซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์	(6,869,970)	(5,989,715)	(2,390,435)	(9,151,327)
เงินสดรับจากการจำหน่ายโปรแกรมคอมพิวเตอร์	-	62	-	6,000,062
เงินปันผลรับ	19,600,000	18,681,250	19,600,000	18,681,250
ดอกเบี้ยรับ	591,611	379,424	558,107	367,109
เงินสดสุทธิจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	(70,598,843)	18,646,790	(80,502,412)	21,043,606
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ	44,232,563	2,163,874	44,232,563	2,163,874
จ่ายเงินปันผล	(55,636,452)	(47,602,157)	(55,636,452)	(47,602,157)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(11,403,889)	(45,438,283)	(11,403,889)	(45,438,283)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	10,521,716	74,713,812	(7,982,750)	67,888,901
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	100,493,192	25,779,380	92,995,573	25,106,672
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	111,014,908	100,493,192	85,012,823	92,995,573
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม				
รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสด				
เจ้าหนี้จากการซื้อสินทรัพย์	2,138,498	445,120	2,026,148	445,120
เงินปันผลค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	29,631	37,438	29,631	37,437

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย โดยมีผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่คือบริษัท กลุ่มแอดวานซ์ รีเสิร์ช จำกัด ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย และบริษัท เคพเพล คอมมิวนิเคชั่นส์ พีทีอี ลิมิเต็ด ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งในประเทศสิงคโปร์ บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจหลักในการให้บริการและพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารทางการเงินทั้งภายในและต่างประเทศ และให้บริการข้อมูลทางธุรกิจต่าง ๆ โดยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์และออฟไลน์ ตลอดจนให้คำปรึกษาทางธุรกิจรวมถึงการบริการด้านการบริหารจัดการฐานข้อมูล โดยมีที่อยู่ตามที่จดทะเบียนตั้งอยู่เลขที่ 900/8-10 อาคารเอสวีโอเอทาวเวอร์ ถนนพระราม 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้
งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "บริษัทฯ") และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "บริษัทย่อย") ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2560	2559
			ร้อยละ	ร้อยละ
บริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด	ให้บริการข้อมูลธุรกิจ	ไทย	99.99	99.99
บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด	ให้บริการระบบโซเชียลบิซิเนส	ไทย	99.99	-

ข) บริษัทฯ จะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯ มีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้

ค) บริษัทฯ นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯ มีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯ สิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น

ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ

จ) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว

ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯ จัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการโดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. <u>มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน</u>

ในระหว่างปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2559) รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ

มาตรฐานฉบับปรับปรุงนี้กำหนดทางเลือกเพิ่มเติมสำหรับการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในการร่วมค้า และเงินลงทุนในบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการโดยเลือกบันทึกตามวิธีส่วนได้เสียได้ ตามที่อธิบายไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ทั้งนี้ กิจการต้องใช้วิธีการบันทึกบัญชีเดียวกันสำหรับเงินลงทุนแต่ละประเภทและหากกิจการเลือกบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินเฉพาะกิจการ กิจการต้องปรับปรุงรายการดังกล่าวโดยวิธีปรับย้อนหลัง

มาตรฐานฉบับดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่องบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย เนื่องจากฝ่ายบริหารได้พิจารณาแล้วว่าจะเลือกบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการตามเดิม

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับในอนาคต

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

รายได้ค่าบริการ

รายได้จากการที่ลูกค้าซื้อสิทธิการใช้บริการข้อมูลออนไลน์ของบริษัทแบบจำกัดชั่วโมง ซึ่งลูกค้าสามารถใช้บริการข้อมูลนิติบุคคล ข่าวธุรกิจ จะรับรู้เป็นรายได้ด้วยวิธีเส้นตรงตลอดช่วงระยะเวลาการใช้งานตามที่ระบุในข้อตกลง ทั้งนี้เนื่องจากรายได้ดังกล่าวเกิดจากการขายบริการโดยตรงแก่ลูกค้าโดยไม่ผ่านตัวแทนจำหน่ายหรือนายหน้า และเป็นการให้บริการหลายอย่างแก่ลูกค้าในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาหมดอายุแน่นอน บริษัทฯเชื่อว่าความแตกต่างของรายได้ที่รับรู้โดยวิธีเส้นตรงจะไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากวิธีการรับรู้รายได้เมื่อได้มีการใช้บริการข้อมูลตามชั่วโมงจริง

รายได้จากการให้บริการตามสัญญาระยะยาว จะรับรู้เป็นรายได้ตามขั้นความสำเร็จของงานบริการ ซึ่งกำหนดจากอัตราส่วนของบริการที่ให้จนถึงปัจจุบันเทียบกับบริการทั้งสิ้นที่ต้องให้

ดอกเบี้ยรับ

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทฯมีสิทธิในการรับเงินปันผล

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.3 ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้าแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

4.4 เงินลงทุน

ก) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการลดลงของมูลค่า (ถ้ามี)

ข) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย

ค) เงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธี ราคาทุน

ง) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์บันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

4.5 ส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) ค่าเสื่อมราคาของส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

ส่วนปรับปรุงอาคาร	5 ปี
อุปกรณ์และอื่น ๆ	3 - 5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับอาคารระหว่างปรับปรุงและสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

บริษัทฯและบริษัทย่อยตัดรายการส่วนปรับปรุงอาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทฯตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดมีดังนี้

	อายุการให้ประโยชน์
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	3, 5 และ 10 ปี

4.7 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

4.8 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

การขายและเช่ากลับคืนที่เข้าลักษณะสัญญาเช่าการเงินนั้น ส่วนเกินของรายรับที่ได้จากการขายที่สูงกว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ จะบันทึกรับรู้เป็นรายได้รอตัดบัญชี และตัดจำหน่ายไปตลอดอายุสัญญาเช่า

4.9 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้และวัดมูลค่าในการดำเนินงานของบริษัทฯ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

4.10 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯจะทำการประเมินการด้อยค่าของส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทฯ หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า บริษัทฯรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

บริษัทฯ จะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.11 การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยตราสารทุน

บริษัทฯ รับรู้โครงการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์เมื่อได้รับบริการจากพนักงานตามมูลค่ายุติธรรมของสิทธิซื้อหุ้น ณ วันให้สิทธิ โดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไขของระยะเวลาการให้บริการของพนักงานที่กำหนดไว้ในโครงการพร้อมกับรับรู้ "ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์" ในส่วนของผู้ถือหุ้น

4.12 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทฯ รับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัทฯ บริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.13 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.14 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.15 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

สัญญาบริการระยะยาว

บริษัทฯ รับรู้รายได้จากการให้บริการตามสัญญาระยะยาวโดยอ้างอิงกับขั้นความสำเร็จของงานบริการตามสัญญาเมื่อกิจการสามารถประมาณผลของงานบริการตามสัญญาได้อย่างน่าเชื่อถือ ขั้นความสำเร็จของงานบริการถูกกำหนดโดยพิจารณาจากอัตราส่วนของบริการที่ให้จนถึงปัจจุบันเทียบกับบริการทั้งสิ้นที่ต้องให้โดยผู้บริหารโครงการ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณขั้นความสำเร็จของงานโดยคำนึงถึงประสบการณ์ในอดีตและข้อมูลที่ได้รับจากผู้บริหารโครงการ

ประมาณการต้นทุนโครงการตามสัญญาระยะยาว

บริษัทฯ ประมาณการต้นทุนงานโครงการตามสัญญาระยะยาวของแต่ละโครงการจากรายละเอียดของลักษณะงานโครงการและนำมาคำนวณจำนวนและมูลค่าของอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในโครงการดังกล่าว รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการให้บริการตามสัญญาจนแล้วเสร็จ ประกอบกับการพิจารณาถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงราคาอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ บริษัทฯจะทำการทบทวนประมาณการต้นทุนอย่างสม่ำเสมอ และทุกคราวที่ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากประมาณการต้นทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ

ประมาณการค่าปรับจากงานล่าช้า

ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการค่าปรับจากการส่งมอบงานล่าช้าที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากสัญญาบริการระยะยาวแต่ละสัญญาโดยพิจารณาจากความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์การล่าช้า และเชื่อมั่นว่าประมาณการหนี้สินที่บริษัทได้บันทึกไว้ในบัญชีเพียงพอ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อย่างไรก็ตามผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละรายโดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่คงค้างและสภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บริษัทฯ จะตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน เมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการบันทึกและวัดมูลค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าในภายหลัง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ หรือ หน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้นๆ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยตราสารทุน

ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลพินิจในการวัดมูลค่า รวมทั้งสมมติฐานต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น อายุของสิทธิซื้อหุ้น ความผันผวนของราคาหุ้น และอัตราเงินปันผลเป็นต้น

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน ประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตรามรณะ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

6. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯและกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2560	2559	2560	2559	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย					
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
ค่าบริการรับ	-	-	10	12	ราคาตลาด, ราคาที่ตกลงร่วมกันตามที่ระบุในสัญญา
ต้นทุนงานบริการ	-	-	-	2	ราคาตลาด, ราคาที่ตกลงร่วมกันตามที่ระบุในสัญญา
ขายอุปกรณ์	-	-	-	6	ราคาตลาด, ต้นทุนบวกส่วนเพิ่ม
รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน					
ค่าบริการรับ	22	23	22	23	ราคาตลาด, ต้นทุนบวกส่วนเพิ่ม, ราคาที่ตกลงร่วมกันตามที่ระบุในสัญญา
ค่าบริการจ่าย	10	9	8	9	ราคาตลาด, ราคาที่ตกลงร่วมกันตามที่ระบุไว้ในสัญญา
ต้นทุนงานบริการ	15	14	9	14	ราคาตลาด, ราคาที่ตกลงร่วมกันตามที่ระบุไว้ในสัญญา
ซื้ออุปกรณ์	2	4	2	4	ราคาตลาด

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
บริษัทย่อย	-	-	5,659	1,938
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน)	6,714	7,017	4,964	8,860
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	6,714	7,017	10,623	10,798
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 16)				
บริษัทใหญ่	629	4,307	629	4,307
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน)	6,891	4,213	3,917	3,973
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7,520	8,520	4,546	8,280

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
ผลประโยชน์ระยะสั้น	20.3	20.1	20.3	20.1
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	0.3	0.4	0.3	0.3
ผลประโยชน์ที่จ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	0.3	0.7	0.3	0.7
รวม	20.9	21.2	20.9	21.1

7. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
เงินสด	133	142	103	112
เงินฝากธนาคาร	110,882	100,351	84,910	92,884
รวม	111,015	100,493	85,013	92,996

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เงินฝากธนาคารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.10 ถึง 1.10 ต่อปี (2559: ร้อยละ 0.10 ถึง 1.10 ต่อปี)

8. เงินลงทุนชั่วคราว

8.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 เงินลงทุนชั่วคราวประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	**2559**
เงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้า (หมายเหตุ 8.2)	-	39,935
ตั๋วแลกเงิน	14,893	-
เงินฝากประจำกับสถาบันการเงิน	93,000	-
รวมเงินลงทุนชั่วคราว	107,893	39,935

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีเงินลงทุนในตั๋วแลกเงินซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.6 ต่อปี และจะครบกำหนดไถ่ถอนภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2561 และเงินลงทุนในเงินฝากประจำประเภท 6 เดือน และ 12 เดือน ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.9 ถึง 1.4 ต่อปี

8.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้าประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ราคาทุน	**มูลค่ายุติธรรม**
เงินลงทุนชั่วคราวในกองทุนเปิดตราสารหนี้	40,000	39,935
หัก: ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่า	(65)	
รวมเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้า	39,935	

รายการเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้าสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	**2559**
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	39,935	60,045
ซื้อเพิ่ม	-	40,000
จำหน่ายระหว่างปี - ราคาทุน		
เงินสดรับจากการจำหน่าย	(40,064)	(60,644)
กำไรจากการจำหน่าย	64	644
รวม	(40,000)	(60,000)
บวก: กำไร(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่า	65	(110)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	39,935

9. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	3,271	3,894	3,532	3,894
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	1,764	1,616	1,764	1,616
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	5,035	5,510	5,296	5,510
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	21,772	37,756	17,305	32,837
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	4,669	3,325	4,373	2,569
3 - 6 เดือน	643	-	643	-
6 - 12 เดือน	826	1,052	826	-
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	27,910	42,133	23,147	35,406
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(772)	-	(772)	-
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	27,138	42,133	22,375	35,406
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	32,173	47,643	27,671	40,916
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	3,495	321
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	1,293	700	1,293	700
รายได้ค้างรับ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,525	1,489	1,678	4,949
รายได้ค้างรับ - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	149,475	131,240	147,029	130,197
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	154	18	154	18
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	15,262	10,884	8,195	5,332
รวมลูกหนี้อื่น	167,709	144,331	161,844	141,517
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(10,000)	-	(10,000)	-
รวมลูกหนี้อื่น - สุทธิ	157,709	144,331	151,844	141,517
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	189,882	191,974	179,515	182,433

10. เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ ได้นำเงินฝากประจำธนาคารจำนวนประมาณ 14.2 ล้านบาท (2559: 17.2 ล้านบาท) ไปวางไว้กับธนาคารสามแห่ง เพื่อค้ำประกันวงเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและหนังสือค้ำประกันที่ธนาคารออกให้ในนามของบริษัทฯ เพื่อการค้ำประกันการซื้อสินค้าและบริการซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจของบริษัทฯ

11. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

11.1 <u>รายละเอียดของบริษัทร่วม</u>

หน่วย : พันบาท

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	สัดส่วนเงินลงทุน		งบการเงินรวม มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะกิจการ มูลค่าตามบัญชีตามวิธีราคาทุน	
			2560 (ร้อยละ)	2559 (ร้อยละ)	2560	2559	2560	2559
บริษัท เอบิคส์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด	ให้เช่าอาคารสำนักงาน	ไทย	20	20	31,587	31,401	30,000	30,000

11.2 <u>ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและเงินปันผลรับ</u>

ในระหว่างปี บริษัทฯ รับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมและรับรู้เงินปันผลรับจากบริษัทร่วมดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการ ดังนี้

หน่วย : พันบาท

บริษัทร่วม	งบการเงินรวม ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมในระหว่างปี		งบการเงินเฉพาะกิจการ เงินปันผลที่บริษัทฯ รับในระหว่างปี	
	2560	2559	2560	2559
บริษัท เอบิคส์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด	185	135	-	-

11.3 <u>ข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วมที่มีสาระสำคัญ</u>

สรุปรายการฐานะทางการเงิน

หน่วย : พันบาท

	บริษัท เอบิคส์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด	
	2560	2559
สินทรัพย์หมุนเวียน	41,204	40,334
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	116,864	116,993
หนี้สินหมุนเวียน	(134)	(321)
สินทรัพย์ - สุทธิ	157,934	157,006
สัดส่วนเงินลงทุน	20%	20%
สัดส่วนตามส่วนได้เสียของกิจการ ในสินทรัพย์ - สุทธิ	31,587	31,401
การตัดรายการระหว่างกัน	-	-
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของกิจการในบริษัทร่วม	31,587	31,401

สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

หน่วย : พันบาท

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559
รายได้	1,889	1,945
กำไร	988	676

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

บริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		เงินปันผลที่บริษัทรับ ในระหว่างปี	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559	2560	2559
บริษัท ดี แอนด์ บี (ประเทศไทย) จำกัด	1,000	1,000	99.99	99.99	1,000	1,000	-	-
บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด	15,000	-	99.99	-	15,000	-	-	-
					16,000	1,000	-	-

เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 4/2559 ได้มีมติอนุมัติให้จัดตั้งบริษัทย่อยแห่งใหม่ชื่อ “บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด” โดยมีทุนจดทะเบียน 5 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯถือหุ้นร้อยละ 99.99 บริษัทย่อยดังกล่าวประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับการให้บริการระบบโซเชียลบิซิเนส ซึ่งผู้ใช้งานสามารถเชื่อมโยงจับคู่ธุรกิจเพื่อขยายโอกาสทางธุรกิจของกลุ่ม SME และบริษัทขนาดใหญ่ภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ระบบจะเชื่อมโยงกับสถาบันการเงินเพื่อเป็นช่องทางการหาสินเชื่อให้กับ SME อีกด้วย บริษัทฯ ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทย่อยแห่งใหม่ดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2560

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯครั้งที่ 3/2560 มีมติอนุมัติให้บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด (บริษัทย่อย) เพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 5 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) เป็น 15 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 1,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่จำนวน 1,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ภายหลังการเพิ่มทุนดังกล่าว บริษัทฯ ยังคงถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนในบริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด โดยบริษัทย่อยได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2560

13. เงินลงทุนระยะยาวอื่น

หน่วย : พันบาท

บริษัท	ลักษณะของธุรกิจ	ลักษณะความสัมพันธ์	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ							
			ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		วิธีราคาทุน		เงินปันผลที่บริษัทฯ รับในระหว่างปี	
			2560	2559	2560	2559	2560	2559	2560	2559
บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด	ให้บริการข้อมูลการให้สินเชื่อ	ถือหุ้นทางตรง	250,000	250,000	12.25	12.25	27,864	27,864	19,600	18,681
บริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด	ออกแบบพัฒนาให้คำปรึกษาด้านระบบ Web-Based Applications	ถือหุ้นทางตรง	12,942	11,765	13.64	15.00	52,941	52,941	-	-
บริษัท เพียร์ พาวเวอร์ จำกัด	ธุรกิจ Fintech	ถือหุ้นทางตรง	9,440	-	10.00	-	11,750	-	-	-
							92,555	80,805	19,600	18,681

1. เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 3/2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ลงทุนในบริษัท เพียร์ พาวเวอร์ จำกัด ในสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 10 เพื่อขยายเข้าสู่ธุรกิจ Fintech ที่พิจารณา เห็นว่าจะมีความสำคัญต่อการเติบโตทางธุรกิจของบริษัทฯ ในอนาคตและเป็นการลงทุนในระยะยาว
   ต่อมาเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2560 บริษัทฯ ได้ลงนามในสัญญาลงทุนกับกลุ่มผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าวในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนจำนวน 140,000 หุ้น รวมเป็นเงิน 11.75 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560 บริษัทฯ ได้ชำระเงินค่าหุ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
2. เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 11.76 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 1,176,473 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) เป็น 12.58 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 1,258,263 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่จำนวน 81,790 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2560 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 12.58 ล้านบาทเป็น 12.94 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 1,294,223 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่จำนวน 35,960 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่ได้ลงทุนเพิ่มในหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทดังกล่าวทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯลดลงจากเดิมร้อยละ 15.00 เป็นร้อยละ 13.64 ของทุนจดทะเบียนในบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด
   ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เงินลงทุนในบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด มีมูลค่าตามราคาทุนจำนวน 53 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่ามูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด ตามสัดส่วนที่บริษัทฯ ได้ลงทุนซึ่งมีจำนวน 6 ล้านบาท ฝ่ายบริษัทฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทดังกล่าวอยู่ระหว่างช่วงเริ่มต้นดำเนินงาน และมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของเงินทุนในบริษัทดังกล่าวจะสูงกว่ามูลค่าตามบัญชี ดังนั้น บริษัทฯ จึงไม่ได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัท อีคาร์ทสตูดิโอ จำกัด

14. ส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม					
	ส่วนปรับปรุงอาคาร	อุปกรณ์สำนักงาน	คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน						
1 มกราคม 2559	20,376	10,312	98,548	14,077	2,626	145,939
ซื้อเพิ่ม	-	403	5,668	4,284	631	10,986
จำหน่าย	-	(6)	(553)	(3,720)	(92)	(4,371)
โอนเข้า(ออก)	-	289	2,534	-	(2,823)	-
31 ธันวาคม 2559	20,376	10,998	106,197	14,641	342	152,554
ซื้อเพิ่ม	231	771	5,636	-	3,078	9,716
จำหน่าย	-	(497)	(14,755)	-	-	(15,252)
โอนเข้า(ออก)	-	3,420	-	-	(3,420)	-
31 ธันวาคม 2560	20,607	14,692	97,078	14,641	-	147,018
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
1 มกราคม 2559	18,458	8,297	86,537	11,078	-	124,370
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	961	818	7,409	2,117	-	11,305
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(7)	(553)	(3,719)	-	(4,279)
31 ธันวาคม 2559	19,419	9,108	93,393	9,476	-	131,396
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	676	1,238	7,950	1,634	-	11,498
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(450)	(14,750)	-	-	(15,200)
31 ธันวาคม 2560	20,095	9,896	86,593	11,110	-	127,694
มูลค่าสุทธิตามบัญชี						
31 ธันวาคม 2559	957	1,890	12,804	5,165	342	21,158
31 ธันวาคม 2560	512	4,796	10,485	3,531	-	19,324

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี

2559 (จำนวน 7.4 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)	11,305
2560 (จำนวน 8.0 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)	11,498

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ส่วนปรับปรุงอาคาร	อุปกรณ์สำนักงาน	คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน						
1 มกราคม 2559	20,303	10,238	97,052	14,077	2,626	144,296
ซื้อเพิ่ม	-	341	5,581	4,284	631	10,837
จำหน่าย	-	(133)	(1,994)	(3,720)	(92)	(5,939)
โอนเข้า(ออก)	-	289	2,534	-	(2,823)	-
31 ธันวาคม 2559	20,303	10,735	103,173	14,641	342	149,194
ซื้อเพิ่ม	231	695	4,948	-	3,078	8,952
จำหน่าย	-	(496)	(14,747)	-	-	(15,243)
โอนเข้า(ออก)	-	3,420	-	-	(3,420)	-
31 ธันวาคม 2560	20,534	14,354	93,374	14,641	-	142,903
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
1 มกราคม 2559	18,385	8,223	85,041	11,078	-	122,727
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	961	807	7,360	2,117	-	11,245
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(111)	(1,923)	(3,719)	-	(5,753)
31 ธันวาคม 2559	19,346	8,919	90,478	9,476	-	128,219
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	676	1,207	7,711	1,634	-	11,228
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(450)	(14,747)	-	-	(15,197)
31 ธันวาคม 2560	20,022	9,676	83,442	11,110	-	124,250
มูลค่าสุทธิตามบัญชี						
31 ธันวาคม 2559	957	1,816	12,695	5,165	342	20,975
31 ธันวาคม 2560	512	4,678	9,932	3,531	-	18,653
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						
2559 (จำนวน 7.4 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)						11,245
2560 (จำนวน 7.7 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)						11,228

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าว มีจำนวนเงินประมาณ 163.12 ล้านบาท (เฉพาะของบริษัทฯ: 162.99 ล้านบาท) (2559: 146.91 ล้านบาท งบการเงินเฉพาะกิจการ: 146.91 ล้านบาท)

15. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	รวม	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	รวม
31 ธันวาคม 2560						
ราคาทุน	121,152	4,508	125,660	115,725	97	115,822
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(87,386)	-	(87,386)	(85,564)	-	(85,564)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	33,766	4,508	38,274	30,161	97	30,258
31 ธันวาคม 2559						
ราคาทุน	109,304	9,486	118,790	103,946	9,486	113,432
โอนเข้า/(ออก)	9,389	(9,389)	-	9,389	(9,389)	-
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(73,458)	-	(73,458)	(72,921)	-	(72,921)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	45,235	97	45,332	40,414	97	40,511

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสำหรับปี 2560 และ 2559 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิต้นปี	45,332	52,486	40,511	52,447
ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์	2,459	3,775	2,390	3,658
ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	4,411	2,212	-	2,212
จำหน่ายโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างงวด - มูลค่าสุทธิตามบัญชี	-	-	-	(5,110)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(13,928)	(13,141)	(12,643)	(12,696)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิปลายปี	38,274	45,332	30,258	40,511

16. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	496	125	228	125
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	4,016	4,160	1,808	3,416
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	3,293	3,975	293	3,975
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	16,499	17,023	13,432	13,012
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	539	575	487	335
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	4,650	4,089	3,993	3,937
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	2,183	2,019	1,598	2,019
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	4,393	1,641	3,786	1,406
รายได้รับล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,009	1,826	1,940	1,826
รายได้รับล่วงหน้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	66,365	77,243	59,766	71,295
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	103,443	112,676	87,331	101,346

17. ประมาณการหนี้สินระยะสั้น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ
ประมาณการค่าปรับจากงานล่าช้า	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	12,568
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	12,962
ลดลงจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง	(2,365)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	23,165
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	1,835
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	25,000

18. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	9,495	9,002	9,364	9,002
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน :				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	1,506	1,090	1,335	961
ต้นทุนดอกเบี้ย	232	347	228	345
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :				
(กำไร)ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	239	(1,946)	234	(1,946)
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	-	946	-	946
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	-	448	-	448
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	-	(392)	-	(392)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	11,472	9,495	11,161	9,364

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานรับรู้ในรายการต่อไปนี้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ต้นทุนการให้บริการ	387	559	387	559
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,351	878	1,176	747
รวมค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	1,738	1,437	1,563	1,306

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยคาดว่าจะไม่มีการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า (2559: 0.4 ล้านบาท งบการเงินเฉพาะกิจการ: จำนวน 0.4 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯและบริษัทย่อยประมาณ 12 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 12 ปี) (2559: 12 ปี งบการเงินเฉพาะกิจการ: 12 ปี)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

หน่วย : ร้อยละต่อปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
อัตราคิดลด	2.44	2.44	2.44	2.44
อัตราการขึ้นเงินเดือน	3.5 - 6.0	3.5 - 6.0	3.5 - 6.0	3.5 - 6.0
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน (ขึ้นกับช่วงอายุ)	0 - 25.0	0 - 25.0	0 - 25.0	0 - 25.0

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หนี้สินเพิ่มขึ้น(ลดลง)		หนี้สินเพิ่มขึ้น(ลดลง)	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(1,089)	1,251	(1,061)	1,217
อัตราการขึ้นเงินเดือน	1,180	(1,337)	1,150	(1,301)

หน่วย : พันบาท

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หนี้สินเพิ่มขึ้น(ลดลง)		หนี้สินเพิ่มขึ้น(ลดลง)	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(992)	1,146	(969)	1,117
อัตราการขึ้นเงินเดือน	1,115	(987)	1,088	(964)

19. ทุนเรือนหุ้นและใบสำคัญแสดงสิทธิ

เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2557 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น มีมติอนุมัติการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิให้แก่กรรมการและ/หรือพนักงานของบริษัทฯ โดยไม่คิดมูลค่า (ESOP Scheme) จำนวนไม่เกิน 38,500,000 หน่วย หรือคิดเป็นร้อยละ 5 ของทุนชำระแล้ว ซึ่งการจัดสรรในครั้งนี้ไม่มีผู้ใดได้รับจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิเกินร้อยละ 5 ของใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าว โดยมีอัตราการใช้สิทธิคือใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น ในราคาใช้สิทธิ 1.75 บาทต่อ 1 หุ้นสามัญ และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นได้อนุมัติการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทฯ อีกจำนวน 3,850,000 บาท จากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 78,750,000 บาท (หุ้นสามัญ 787,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.1 บาท) เป็นทุนจดทะเบียนใหม่จำนวน 82,600,000 บาท (หุ้นสามัญจำนวน 826,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.1 บาท) เพื่อรองรับการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะออกให้แก่กรรมการและ/หรือพนักงานตามโครงการเสนอขายหลักทรัพย์ให้แก่กรรมการและ/หรือพนักงาน (ESOP Scheme)

เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2557 บริษัทฯ ได้เพิ่มทุนจดทะเบียนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เป็นผลให้ทุนจดทะเบียนเพิ่มขึ้นเป็น 82,600,000 บาท ณ วันที่ 19 พฤษภาคม 2557 บริษัทฯ ได้จัดสรรและออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ จำนวน 38,500,000 หน่วย โดยไม่คิดมูลค่าให้แก่กรรมการและ/หรือพนักงานของบริษัทฯ อายุของใบสำคัญแสดงสิทธิไม่เกิน 4 ปี นับตั้งแต่วันที่จัดสรร ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น ในราคาหุ้นละ 1.75 บาทต่อหุ้น โดยระยะเวลาการใช้สิทธิสามารถเริ่มใช้สิทธิครั้งแรกได้ ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2558 และทุก ๆ วันทำการสุดท้ายของเดือนพฤษภาคมและพฤศจิกายน และวันใช้สิทธิครั้งสุดท้ายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2560

ผู้ได้รับการจัดสรรแต่ละรายสามารถใช้สิทธิได้ตามรายละเอียดดังนี้

- ไม่เกินร้อยละ 30 ของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิทั้งหมดที่ผู้ได้รับจัดสรรแต่ละราย โดยสามารถใช้สิทธิได้หลังจาก 12 เดือน นับจากวันที่จัดสรรแต่ไม่เกิน 24 เดือน
- จำนวนอีกร้อยละ 30 ของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิทั้งหมดที่ผู้ได้รับจัดสรรแต่ละราย โดยสามารถใช้สิทธิได้หลังจาก 24 เดือน นับจากวันที่จัดสรรแต่ไม่เกิน 36 เดือน
- จำนวนอีกร้อยละ 40 ของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิทั้งหมดที่ผู้ได้รับจัดสรรแต่ละราย โดยสามารถใช้สิทธิได้ภายหลัง 36 เดือน ไปจนครบกำหนดอายุของใบสำคัญแสดงสิทธิ

ใบสำคัญแสดงสิทธิที่เหลือจากการใช้สิทธิในแต่ละครั้งซึ่งไม่ได้ใช้สิทธิตามกำหนดระยะเวลาของการใช้สิทธิครั้งนั้น ๆ สามารถสะสมเพื่อนำไปใช้ในกำหนดการใช้สิทธิครั้งต่อไป ตลอดอายุของใบสำคัญแสดงสิทธิ

อย่างไรก็ตาม ราคาการใช้สิทธิและ/หรืออัตราการใช้สิทธิข้างต้นอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไขของการปรับสิทธิ ในกรณีที่กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ลาออกหรือพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นสภาพจากการเป็นกรรมการหรือพนักงาน บริษัทฯ สามารถนำใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าวมาจัดสรรให้แก่กรรมการและพนักงานรายอื่นต่อไปได้

มูลค่ายุติธรรมโดยประมาณของสิทธิซื้อหุ้นแต่ละสิทธิที่ออกเท่ากับ 0.18 - 0.29 บาท คำนวณโดยใช้แบบจำลองการกำหนดราคาสิทธิตามแบบจำลองของ Black-Scholes-Merton ข้อมูลนำเข้าแบบจำลอง ได้แก่ ราคาหุ้น ณ วันที่กำหนดราคา ซึ่งเท่ากับ 1.56 บาท และ 1.70 บาท ราคาใช้สิทธิเท่ากับ 1.75 บาท ความผันผวนที่คาดหวังร้อยละ 30.61 - 43.33 ความคาดหวังอัตราการจ่ายเงินปันผลร้อยละ 5.79 อายุสัญญา 1 - 4 ปี และอัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยงร้อยละ 2.14 - 2.80 ต่อปี

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีหุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้วสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

รายการ	ทุนชำระแล้ว		ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ			
	จำนวนหุ้น (พันหุ้น)	จำนวนเงิน (พันบาท)	ส่วนเกินมูลค่าจากการใช้สิทธิ (พันบาท)	การปรับปรุงส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ (พันบาท)	รวม (พันบาท)	วันที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์
1 มกราคม 2559	793,993	79,399	87,864	1,004	88,868	
การใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ ซื้อหุ้นสามัญ ESOP ครั้งที่ 3	1,237	124	2,040	188	2,228	6 มิถุนายน 2559
31 ธันวาคม 2559	795,230	79,523	89,904	1,192	91,096	
การใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ ซื้อหุ้นสามัญ ESOP ครั้งที่ 5	684	68	1,129	115	1,244	8 มิถุนายน 2560
การใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ ซื้อหุ้นสามัญ ESOP ครั้งที่ 6	24,592	2,459	40,576	6,355	46,931	7 ธันวาคม 2560
31 ธันวาคม 2560	820,506	82,050	131,609	7,662	139,271	

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ บันทึกค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการ ESOP เป็นจำนวน 0.67 ล้านบาท (2559: 1.7 ล้านบาท) ซึ่งแสดงในค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานพร้อมกับรับรู้ “ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์” ในส่วนของผู้ถือหุ้นด้วยจำนวนเดียวกัน

การเปลี่ยนแปลงในจำนวนหน่วยของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : พันหน่วย

	2560	2559
จำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิ ณ วันต้นปี	30,770	32,007
หัก: ใบสำคัญแสดงสิทธิที่ใช้สิทธิระหว่างปี	(25,276)	(1,237)
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่หมดอายุ	(5,494)	-
จำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิ ณ วันสิ้นปี	-	30,770

20. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ ซึ่งในปัจจุบันบริษัทฯ ได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

21. รายได้จากการให้บริการ

รายได้จากการให้บริการของบริษัทฯ และบริษัทย่อยแบ่งตามลักษณะการให้บริการได้ต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
รายได้จากการให้บริการตามโครงการให้บริการข้อมูลข่าวสารธุรกิจ				
โดยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์	181,300	178,576	184,485	184,270
รายได้ค่าใช้บริการระบบตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	72,191	62,593	72,191	62,593
รายได้จากการให้บริการอื่น	160,735	136,982	97,670	81,815
รวมรายได้จากการให้บริการ	414,226	378,151	354,346	328,678

22. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายแบ่งตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ต้นทุนการจัดการระบบฐานข้อมูล	121,060	89,720	86,369	58,378
ต้นทุนงานโครงการ	33,271	22,009	33,271	22,009
เงินเดือนและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	96,219	94,443	86,893	89,697
ค่าตอบแทนกรรมการและค่าที่ปรึกษา	13,050	13,239	13,050	13,239
ค่าเสื่อมราคา	11,498	11,305	11,228	11,215
ค่าตัดจำหน่าย	13,928	13,141	12,643	12,696
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	8,623	4,707	7,747	4,707
ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด	7,530	4,277	4,079	4,015
ค่าไฟฟ้า	4,587	4,607	4,587	4,607

23. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	13,193	8,956	10,971	6,428
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราว				
และการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	(391)	52	(385)	9
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	12,802	9,008	10,586	6,437

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกับผลกำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(48)	110	(47)	110

รายการกระทบยอดระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้มีดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	89,416	81,597	82,395	69,442
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	17,883	16,319	16,479	13,888
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
การส่งเสริมการลงทุน (หมายเหตุ 25)	(5,171)	(6,465)	(5,171)	(6,465)
การใช้ประโยชน์จากผลขาดทุนสะสมทางภาษี	-	(59)	-	-
รายได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี	(3,920)	(3,736)	(3,920)	(3,736)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายทางภาษี	4,001	3,259	3,986	3,396
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(723)	(543)	(673)	(673)
อื่น ๆ	732	233	(115)	27
รวม	(5,081)	(7,311)	(5,893)	(7,451)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	12,802	9,008	10,586	6,437

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบแสดงฐานะการเงิน			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อการลดทุนของเงินลงทุน	4,003	4,003	4,003	4,003
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	154	-	154	-
ค่าเสื่อมราคาสะสม - คอมพิวเตอร์ซอฟท์แวร์	96	288	96	288
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	2,376	1,900	2,343	1,873
รวม	6,629	6,191	6,596	6,164

24. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปีกับจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทฯอาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นปีหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลด แสดงการคำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2560 (พันบาท)	2559 (พันบาท)	**2560 (พันหุ้น)**	2559 (พันหุ้น)	**2560 (บาท)**	2559 (บาท)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	76,614	72,589	797,302	794,699	0.10	0.09
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกให้แก่ กรรมการและพนักงานของบริษัทฯ (ESOP) (2560: ไม่มี) (2559: 30,770,250 หน่วย)	-	-	4,699	1,015		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติว่ามีการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิฯ	76,614	72,589	802,001	795,714	0.10	0.09

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2560 (พันบาท)	2559 (พันบาท)	**2560 (พันหุ้น)**	2559 (พันหุ้น)	**2560 (บาท)**	2559 (บาท)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	71,809	63,005	797,302	794,699	0.09	0.08
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกให้แก่ กรรมการและพนักงานของบริษัทฯ (ESOP) (2560: ไม่มี) (2559: 30,770,250 หน่วย)	-	-	4,699	1,015		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ สมมติว่ามีการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิฯ	71,809	63,005	802,001	795,714	0.09	0.08

25. การส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษีอากรจากกรมส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยการอนุมัติของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากรที่มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

รายละเอียด	บริษัทฯ	บริษัท บีโอแอล ดิจิตอล จำกัด (บริษัทย่อย)
บัตรส่งเสริมเลขที่	2423(7)/2556	60-0193-1-00-2-0
ลงวันที่	9 ตุลาคม 2556	14 กุมภาพันธ์ 2560
1. เพื่อส่งเสริมการลงทุนในกิจการ	ซอฟท์แวร์	ซอฟท์แวร์
2. สิทธิประโยชน์สำคัญที่ได้รับ		
2.1 ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม (นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น) นอกจากนี้ยังสามารถนำผลขาดทุนสะสมซึ่งเกิดขึ้นระหว่างเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมาหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภายในเวลา 5 ปี โดยจะหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้	8 ปี (จะหมดอายุในวันที่ 15 ธันวาคม 2565)	5 ปี
2.2 ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น	ได้รับ	ได้รับ
2.3 ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรที่นำเข้ามาใช้ในการผลิตตามจำนวนที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ	ตลอดระยะเวลาที่ได้รับการส่งเสริม	ตลอดระยะเวลาที่ได้รับการส่งเสริม
3. วันที่เริ่มใช้สิทธิตามบัตรส่งเสริม	16 ธันวาคม 2557 (วันที่มีผลบังคับใช้ตามสัญญาฉบับแรก)	ยังไม่ได้ใช้สิทธิ

รายได้ของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจำแนกตามกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
ส่วนของรายได้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	72,191	62,593	72,191	62,593
ส่วนของรายได้ที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	342,035	315,558	282,155	266,085
รวมรายได้จากการบริการ	414,226	378,151	354,346	328,678

26. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯ ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจหลักในส่วนงานดำเนินงานที่รายงานเพียงส่วนงานเดียวคือ การให้บริการและพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารทางการเงินและให้บริการข้อมูลต่าง ๆ โดยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์และออฟไลน์ และดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียวคือประเทศไทย บริษัทฯ ประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน ดังนั้น รายได้และกำไรจากการดำเนินงานตามที่แสดงไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และสินทรัพย์ทั้งหมดที่แสดงอยู่ในงบการเงิน จึงถือเป็นการรายงานตามส่วนงานดำเนินงานและเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2560 และ 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีลูกค้ารายใหญ่ที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้รวมของกิจการ

27. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 1.9 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 1.8 ล้านบาท) (2559: 2.0 ล้านบาท งบการเงินเฉพาะกิจการ: 1.9 ล้านบาท)

28. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่าย (บาทต่อหุ้น)
เงินปันผลประจำปี สำหรับปี 2558	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2559	47.64	0.06
รวมเงินปันผลที่จ่ายในปี 2559		47.64	0.06
เงินปันผลประจำปี สำหรับปี 2559	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2560	55.67	0.07
รวมเงินปันผลที่จ่ายในปี 2560		55.67	0.07

29. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหน้านอกเหนือจากที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินอื่นดังนี้

29.1 ภาระผูกพันตามสัญญาบริการ

บริษัทฯ ได้ทำสัญญากับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง เพื่อให้ได้สิทธิในการดำเนินการตามโครงการให้บริการข้อมูลข่าวสารธุรกิจโดยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ และเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2555 บริษัทฯ ได้ต่ออายุสัญญากับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งออกไปอีก 5 ปี (พ.ศ. 2559 - 2563) เพื่อให้ได้สิทธิในการดำเนินการตามโครงการให้บริการข้อมูลข่าวสารธุรกิจโดยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ส่งผลให้สัญญาดังกล่าวไปสิ้นสุดเดือนธันวาคม 2563 รวมทั้งได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการให้บริการเผยแพร่ข้อมูลธุรกิจเพิ่มเติม โดยบันทึกข้อตกลงดังกล่าวมีอายุ 15 ปี (พ.ศ. 2564 - 2578) ซึ่งจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมเป็นสัดส่วนร้อยละคงที่ของรายได้หรือจำนวนเงินขั้นต่ำตามสัญญาในแต่ละปีตลอดอายุของสัญญาและบันทึกข้อตกลงเพื่อให้การดำเนินการตามโครงการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ในระหว่างปี 2558 บริษัท ดีแอนด์บี (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ทำสัญญาค่าสิทธิกับบริษัทในต่างประเทศแห่งหนึ่งเพื่อให้ได้รับสิทธิในการให้บริการแก่ลูกค้า โดยจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่ระบุในสัญญา สัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้เป็นเวลา 5 ปี

นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ทำสัญญาที่เกี่ยวกับต้นทุนค่าบริการอื่นๆ กับบริษัทหลายแห่ง
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 จำนวนเงินที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาบริการดังกล่าว มีกำหนดจ่ายชำระดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	**2560**	2559
จ่ายชำระภายใน				
ภายใน 1 ปี	**63.18**	75.76	**45.75**	46.32
1 ถึง 5 ปี	**111.37**	165.00	**77.09**	78.97
มากกว่า 5 ปี	**191.75**	191.75	**191.75**	191.75

29.2 ภาระผูกพันตามสัญญารายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีภาระผูกพันตามสัญญาเพื่อพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และรายจ่ายฝ่ายทุนอื่นจำนวน 9.26 ล้านบาท (2559: 0.08 ล้านบาท)

29.3 ภาระผูกพันตามสัญญาค่าสิทธิ

บริษัทฯ ได้ทำสัญญาค่าสิทธิกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง และบริษัทในต่างประเทศแห่งหนึ่ง ในการขออนุญาตนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาให้บริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่งใช้ โดยบริษัทฯตกลงที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละคงที่ของยอดรายได้ที่เกิดจากการให้บริการระบบดังกล่าวตามที่ระบุในสัญญา สัญญาดังกล่าวไม่ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของสัญญา

29.4 หนังสือค้ำประกันธนาคาร

บริษัทฯ มีหนังสือค้ำประกันซึ่งออกโดยธนาคารในนามบริษัทฯ เหลืออยู่เป็นจำนวน 36.25 ล้านบาท (2559: 36.32 ล้านบาท) ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับภาระผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของบริษัทฯ เพื่อค้ำประกันการปฏิบัติงานตามสัญญา

30. ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม (2560: ไม่มี) ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
	ระดับ 2
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม	
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า - กองทุนเปิดตราสารหนี้	39.9

31. เครื่องมือทางการเงิน

31.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯ และบริษัทย่อยตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้า เงินลงทุนชั่วคราวและเงินลงทุน บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวเนื่องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้นบริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีการกระจุกตัวเนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีฐานของลูกค้าที่หลากหลายและมีอยู่จำนวนมากราย และลูกค้ารายใหญ่ส่วนใหญ่เป็นสถาบันการเงิน รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐ จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้และลูกหนี้อื่นที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นที่มีดอกเบี้ย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของบริษัทฯ จึงอยู่ในระดับต่ำ

สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ย และสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนด หรือ วันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
	อัตราดอกเบี้ยคงที่ภายใน 1 ปี	อัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามราคาตลาด	ไม่มีอัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	20.00	79.79	11.22	111.01	0.10 - 1.10
เงินลงทุนชั่วคราว	107.89	-	-	107.89	0.90 - 4.60
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	189.88	189.88	-
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	14.20	-	-	14.20	1.00
	142.09	79.79	201.10	422.98	
หนี้สินทางการเงิน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	103.44	103.44	-
	-	-	103.44	103.44	

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
	อัตราดอกเบี้ยคงที่ภายใน 1 ปี	อัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามราคาตลาด	ไม่มีอัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	20.00	53.83	11.18	85.01	0.10 - 1.10
เงินลงทุนชั่วคราว	107.89	-	-	107.89	0.90 - 4.60
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	179.52	179.52	-
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	14.20	-	-	14.20	1.00
	142.09	53.83	190.70	386.62	
หนี้สินทางการเงิน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	87.33	87.33	-
	-	-	87.33	87.33	

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559				
	อัตราดอกเบี้ยคงที่ภายใน 1 ปี	อัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามราคาตลาด	ไม่มีอัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	60.50	28.24	11.75	100.49	0.10 - 1.10
เงินลงทุนชั่วคราว	-	-	39.94	39.94	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	191.97	191.97	-
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	17.20	-	-	17.20	1.00
	77.70	28.24	243.66	349.60	
หนี้สินทางการเงิน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	112.68	112.68	-
	-	-	112.68	112.68	

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559				
	อัตราดอกเบี้ยคงที่ภายใน 1 ปี	อัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามราคาตลาด	ไม่มีอัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	60.50	20.78	11.72	93.00	0.10 - 1.10
เงินลงทุนชั่วคราว	-	-	39.94	39.94	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	182.43	182.43	-
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	17.20	-	-	17.20	1.00
	77.70	20.78	234.09	332.57	
หนี้สินทางการเงิน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	101.35	101.35	-
	-	-	101.35	101.35	

<u>ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน</u>

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องจากการซื้อหรือให้บริการเป็นเงินตราต่างประเทศ บริษัทฯ ไม่ได้มีการทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมียอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินรวม					
	สินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม		หนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2560 (ล้าน)	2559 (ล้าน)	**2560 (ล้าน)**	2559 (ล้าน)	**2560**	2559
					(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	**0.62**	0.35	**0.17**	0.15	**32.6809**	35.8307

สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม		หนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2560 (ล้าน)	2559 (ล้าน)	2560 (ล้าน)	2559 (ล้าน)	2560 (บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	2559 (บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)
เหรียญสหรัฐอเมริกา	0.02	0.03	-	0.02	32.6809	35.8307

31.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นหรือมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

32. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของบริษัทฯ คือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทุนที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และเสริมสร้างมูลค่าการถือหุ้นให้กับผู้ถือหุ้น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.37:1 (2559: 0.43:1) และเฉพาะบริษัทฯ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.34:1 (2559: 0.41:1)

33. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯครั้งที่ 1/2561 มีมติอนุมัติ ดังต่อไปนี้

1. เสนอจ่ายเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 0.08 บาท จากกำไรสุทธิปี 2560 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 65.64 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ จะนำเสนอเพื่ออนุมัติเรื่องดังกล่าวในที่ประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ต่อไป
2. อนุมัติให้จัดตั้งบริษัทย่อยแห่งใหม่ 2 แห่ง โดยมีทุนจดทะเบียน 50 ล้านบาทและ 10 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ จะถือหุ้นร้อยละ 100 บริษัทย่อยดังกล่าวประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับการให้บริการข้อมูลและให้บริการด้านระบบที่ช่วยในการตัดสินใจทางธุรกิจไปยังตลาดต่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย

34. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561

GENERAL INFORMATION

Company's name	**Business Online Public Company Limited**
Certificate No.	2423(7)/2556 received investment support on software development TYPE: ENTERPRISE SOFTWARE and DIGITAL CONTENT (Type 5.8 Software)
Address	900/8-10 SVOA Tower, Rama III Rd., Bangpongpang, Yannawa, Bangkok 10120
Type of Business	Business Online Public Company Limited is the leader in providing business information for business decision making. Our services cover finding new customers, monitoring information of business partners and identifying them. In addition, we also provide analytics service and credit risk management by adopting information from data warehouse and developed them into software and application services. Furthermore, BOL provides comprehensive solutions such as business consulting both domestic and ASEAN including the design and development of information system, knowledge management system and commercial debt collection for the business growth of corporate sustainability.
Company Registered Number	0107546000407
Tel	+66 2657 3999
Fax	+66 2657 3900-1
Homepage	https://www.bol.co.th
Registered capital	82,600,000 Baht
Paid-up capital	82,050,550 Baht
Par value	0.10 Baht
Type and amount of Outstanding Shares	820,505,500 Ordinary shares

Subsidiary name	**D&B (Thailand) Co.,Ltd.**
Address	900/8-10 SVOA Tower Rama III Rd., Bangpongpang, Yannawa, Bangkok 10120
Type of Business	International credit reporting & Database activities
Tel	+66 2657 3939
Fax	+66 2657 3901
Registered capital	1,000,000 Baht
Paid-up capital	1,000,000 Baht
Par value	10 Baht
Type and amount of Outstanding Shares	100,000 Ordinary shares

Subsidiary's Name	**BOL Digital Co.,Ltd.**
BOI Certificate No.	60-0193-1-00-2-0 received investment support for Type 5.7.2 Enterprise Software and Digital Content Development
Address	900/10 Fl. 14, Rama lll Rd., Bangpongpang, Yannawa, Bangkok 10120
Type of Business	BOL Digital provides a platform that facilitates business decision-making with financial insights and news, while also serving as a channel for business matching, business loan application, and sales and marketing
Tel	+66 2657 3949
Fax	+66 2657 3901
Registered Capital	15,000,000 Baht
Paid-Up Capital	15,000,000 Baht
Par Value	10 Baht
Type and amount of Outstanding Shares	1,500,000 Ordinary shares

Associated Company's Name	**ABIKS Development Co.,Ltd.**
Address	131 Ratburana Rd., Ratburana, Bangkok 10140
Type of Business	Incorporated and domiciled in Thailand to principally engage in real estate development business including investment in land, office building for rental and to render property management services to shareholders and other customers.
Registered capital	150,000,000 Baht
Paid-up capital	150,000,000 Baht
Par value	10 Baht
Type and amount of Outstanding Shares	15,000,000 Ordinary shares

Companies which BOL holds stake at less 10%

Company's Name	**Ecartstudio Co.,Ltd.**
Address	129 Rama IX Rd., Huai Khwang, Huai Khwang, Bangkok 10310
Type of Business	Software consultancy activities.
Registered capital	12,942,230 Baht
Paid-up capital	12,942,230 Baht
Par value	10 Baht
Type and amount of Outstanding Shares	1,294,223 Ordinary shares

Company's Name	**National Credit Bureau Co.,Ltd.**
Address	1 Glass House Bldg. LG10 Fl. Soi Sukhumvit 25 Sukhumvit Rd. Khlongtoei Nua, Vadhana, Bangkok 10110
Type of Business	Credit Information Service
Registered capital	250,000,000 Baht
Paid-up capital	250,000,000 Baht
Par value	10 Baht
Type and amount of Outstanding Shares	25,000,000 Ordinary shares

Company's Name	**Peer Power Co.,Ltd.**
Address	1-7 Zuellig House Bldg. 5 Fl. Room 1B Silom Rd. Silom, Bang Rak, Bangkok 10500
Type of Business	Other management consultancy activities, not elsewhere classified.
Registered capital	14,000,000 Baht
Paid-up capital	14,000,000 Baht
Par value	10 Baht
Type and amount of Outstanding Shares	1,400,000 Ordinary shares
Investor Relations	ir@bol.co.th Mr. Chaiyaporn Kiatnuntavimon Director & Chief Operating Officer Ms. Kanyapan Buranarom Chief Financial Officer
Other Relevant Information	
Share Registrar	Thailand Securities Depository Co.,Ltd. 93 The Stock Exchange of Thailand Building, Ratchadapisek Rd., Din-Daeng, Din-Daeng, Bangkok 10400
Tel	+66 2009 9999
Fax	+66 2009 9476
Auditor	Mrs. Sarinda Hirunprasurtwutti C.P.A. (Thailand) Registration No. 4799 EY Office Limited. 193/136-137, Lake Ratchada Office Complex, 33Fl., Ratchadapisek Road, Klongtoey, Bangkok 10110
Tel	+66 2264 0777
Fax	+66 2264 0789-90

BUSINESS OBJECTIVES

BOL is striving to be the leading provider of business information and analytics tools to enable our customers in a fast and effective decision making process. The company continuously develops and updates its existing business registry and financial database while searching for new information sources. Leading innovations from around the world are harnessed to offer new dimensions in analysing and interpreting business risks and opportunities. The security of our database and network is at heart of business, ensuring a smooth running of customer experience. Moreover, the company has initiated our services venture in aboard.

Mission

- To deliver complete and accurate business information to decision makers
- To deliver value added products and service to customers
- To bring a corporate name and services to be top of mind for customers
- To be an innovative organization in the area of Big Data Analytic

The company's main target customers can be divided into 3 main categories as follows:

- Financial Institutions
- Private Businesses and Industries
- Public Organizations

A majority of our customers integrated our services in various stages of their operation, from searching new target customers, supporting their corporate decisions in evaluating and managing risks associated with business transactions, and preventing the delinquency payment. Moreover, BOL's services equipped customers with analytic tools for a better formulation of business strategy to broaden their market opportunities and enhance revenue performance. In addition, we have brought in a data visualisation technology to analyse big data by using modern technology in transforming complex information into charts and graphs. This genuinely allows business executives to make more effective decisions.

Furthermore, the company continuously establish new business partnership with a leading company in order to excel our services and satisfy the growing needs of our clients. For instance, BOL has collaborated with a leading global debt recovery agency to expand on its comprehensive debt recovery service. In addition, the company also looks to bring new user experience on mobile platforms while enhancing usability so that our customers can access our services from anywhere, at anytime, and on any device.

NATURE OF BUSINESS OF BOL AND SUBSIDIARIES

Business Online Company Limited was founded on 26 April 1995 with registered capital of 10 million baht. On 1 December 2003, the company converted its status to a public company and was renamed as Business Online Public Company Limited with registered capital of 75 million baht and listed on the "Market for Alternative Investment (mai)" on 21 April 2004. The company increased its registered capital to 78.75 million baht on 23 September 2008 and second time, increased its registered capital to 82.6 million baht on 9 April 2014.

Our business activities are to provide information that has been analysed and validated, as well as related news, to improve customers' decision making process. The information is compiled from many sources such as the Department of Business Development, Ministry of Commerce, under the agreement which allows BOL access to basic information, including company status, Board of Directors, and financial performance of more than 1,000,000 registered companies in Thailand. The company also gathers other information such as related news from various industries through leading newspapers and other respectable business news sources. In addition, the company stores and analyses trade payment information from existing customers while the information received is thoroughly checked, evaluated, analyzed and stored in our online system that can be accessed through the company's website: https://www.bol.co.th

The company's cooperation with Dun & Bradstreet International (D&B) has increased BOL's capabilities; not only have we gained knowledge in data management and analysis from a world's leading company but this has enabled the company to extend our service to international markets via D&B's network. From this, we had launched a service that offers information on overseas companies for our local customers as a decision tool which is beneficial in strengthening the country's credit risk management and promoting transparency of business transactions. On 22 March 2006, BOL established a wholly owned subsidiary, D&B (Thailand) Co., Ltd. (Company Registration Number: 0105549038501) with a registered capital of 1 million baht.

With information of more than 1,000,000 registered companies in Thailand and more than 240 million registered companies in 214 countries around the globe and expertise in developing Database Management Systems, Risk Management, in conjunction with information technology know-how that make the company to become one of the leading companies in providing fully-integrated information services ranging from basic information such as basic information and company operation results which include: news services, information analysis and validation. These can be used as effective tools that are effective and accurate while reducing risks associated with investments and building more confidence and business opportunities

The company has been selected as the data processing center for credit information submitted by financial institutions which are members of National Credit Bureau Co., Ltd. (NCB) since its establishment.

In 2004, BOL introduced a comprehensive Financial Analysis System to the market. This system enhanced the efficiency in analyzing financial information and assisted managers to confidently devise strategies.

BOL began providing in-depth data analysis to improve its capability in business risks and opportunity analysis. Since 2005, the company has developed a new generation of product that specifically caters for financial institutions which is called Decision Support System ("DSS"). DSS enables the integration of BOL's and customers' databases to help customers better organize their databases to capture market opportunities and improve their risk management.

At the end of 2007, BOL launched a new product called "CORPUS". Corpus is a new concept of information service that integrates information on companies' profile, shareholder information, director details and financial statements. Users could easily access the information of over 1,000,000 companies to analyze threats and opportunities of any given company. CORPUS was designed to answer the needs for information which may vary from industry to industry or from one job function to another.

In 2009, the company has finished developing a risk forecasting tools that indicates an organization's probability in running into financial crisis and displays the result in a form of a score or Financial Stress Score (FS Score) that achieves international standards. The tool is a result of collaboration between BOL and the analyst team of D&B in the United States. It is expected that the tool will help customers to understand the financial standings of their business partners while diversifying their risks though better risk management strategies.

In 2014, a new product launched under the name of 'ENLITE', the system specifically caters for the decision support process of banking and financial institutions both domestically and within the ASEAN region. Highlight features include data integration with Thailand's business registration database which can be analyzed, evaluated with reports in forms of data visualization while premium features include Risk Score/Risk Class that predict future probability of a financial crisis; News, that gather information from leading sources domestically and internationally; Auditor Flag that contains financial commentary from the auditors; Location Based Intelligence, which displays information in a map form and Account Relationship Management, which gives a picture of how each company, shareholders and directors are related.

Furthermore, the company has jointly developed a system that electronically receives financial statements under the name 'DBD e-Filing' with the Department of Business Development (DBD) and other partners with the intention to support DBD in improving its service while providing convenience and a new channel to receive financial statements from registered companies. DBD e-Filing's increases the integrity of financial information while it is expected that the service would be available for 2014 financial year filings.

In 2017, the company established BOL Digital Company Limited (registration number 0105560000956) with a registered capital of 15 million Baht; to focus on the research and development of innovations that will result in new solutions. During this period, an electronic business matching platform (MatchLink) has been developed to facilitate the connection between buyers, suppliers and sources of funding; the data from which can be used to support business decision making, reduce operational process and increase opportunities. In addition, the company invested in and jointly invested with Peer Power Company Limited, a fintech startup that serves as an intermediary for online personal loan that directly connects potential borrowers to investors so that they get a lower interest rate from banks or financial institutions while investors enjoy better benefits that are more constant and returns that are higher than other financial products.

This investment serves as a new era of the company's information services that utilise big data to analyse consumers' behaviour and improve existing services to satisfy consumers' needs.

Type of Services

BOL's services are divided into 3 main groups as follow:

1. **Information Services**
   - Basic Information
   - Decision Support Information
   - Analytic Information
2. **Risk Management Services**
   - Risk Management Solution
   - Risk Management Consultancy
3. **Other Services**
   - Special Project
   - DebtLine

1. Information Services

Information service is BOL's main business. In order to compete, the company must adapt to changes that occurs both internally and externally. As a result, information for decision making has become even more crucial to organizational management and that is why BOL continues to develop a variety of information service for customers who may have different degree of needs for information. In addition, we put great emphasis on adding value to information and discover new perspectives in interpreting information so that our customers can better manage their risks and opportunities. Our information service is delivered in the following categories:

1.1 Basic Information Service

This covers both domestic and international company information through online and offline channels. The service is provided to private businesses and organizations, as well as governmental agencies by gathering business information from various sources thus giving different levels of users comprehensive and in-depth information which is offered in many forms such as:

- Web-based application that has the following functions:
  - Access to updated, multi-dimensional information gathered from various sources
  - In-depth financial analysis that helps users to easily understand complex numbers
  - Alert changes to target companies that may have effects on the users' organizations
  - Finding new customers according to user-defined criteria which helps with devising organisational strategies
  - Advanced search that enhances marketing effectiveness
- Reports
- Customised database – users can choose data items from our database in compiling reports tailored to their specifications

1.2 Decision Support Information

This is provided as a Decision Support System that suits large organizations such as financial institutions where overview of business information is essential to their operations. This also includes applications, systems and information that are regularly updated.

1.3 Analytic Information

This is provided in forms of scores and ratings by compiling business and financial information of over 260,000 companies in our database. This is then analysed by using statistical methods before a score is given. Users then use this score to predict the probability of a company facing a financial crisis which leads to bankruptcy, receivership, foreclosure or rehabilitation so that they understand their customer's business, diversify their risks, and effectively employing suitable risk management strategies for their portfolio.

2. Risk Management Services

2.1 Risk Management Solutions

Through cooperation with a leading international company, we are able to provide risk management tools to financial institutions such as financial analysis system, business rule engine.

2.2 Risk Management Consultancy

We also serve as risk management consultants by bringing our experience and expertise on data analysis to serve our customers through consulting sessions and seminars.

3. Other Services

3.1 Special Project

Special project is one that the company provides by using our expertise in data management and auditing, and IT infrastructure development that satisfy our customers' unique requirements.

3.2 DebtLine

The company provides debt collection service to enhance financial and liquidity management to customers. This helps them to reduce bad debts while maintaining good relationships with their trading partners.

Milestones of BOL

1995 Established Business Online Co., Ltd. (BOL).

1996 Signed a memorandum of understanding (MOU) with the Department of Business Development, Ministry of Commerce to provide online information of registered companies in Thailand.

1998 Entered into a joint venture with Dun and Bradstreet (D&B), a world leading information provider.

2003 The company converted its status to a public company.

2004 Listed on The "Market for Alternative Investment (mai)" The Stock Exchange of Thailand.

2006 Established D&B (Thailand) Co.,Ltd. as a fully-owned subsidiary with the registered capital of 1 million Baht.

2008 **"Bai Pho Business Award" by Sasin 2008** Outstanding in "Value Creation" and "Customer Focus"

2008 **"200 Best Under A Billion"** Award from Forbes Asia Magazine (September 2008 issue) conducted a survey on listed companies in Asia Pacific region consisting of 24,155 companies. The purpose of this award was to give "200 Best Under A Billion" Award to listed companies which had revenues of less than a billion US Dollars and had outstanding performances.

2008 Inverted 20% of 150 million Baht registered capital with other partner to establish ABIKS Development Co.,Ltd.

2009 BOL was certified on the Information Security Management System (ISMS) in accordance with standards of ISO/IEC 27001:2005 from Bureau Veritas Certification (Thailand) Co., Ltd. (BVQI). This is the best standard in the Information Security Management System. This is one of the achievements which demonstrate our commitment to professionally serve our customers with highest quality and efficiency.

2011 D&B Worldwide Network Awards 2011 **"Excellence in Information Quality"** Award from D&B International.

2011 Established iBOL Co., Ltd. as a fully-owned subsidiary with the registered capital of 25 million Baht. (Increased the registered capital to 25 million Baht)

2012 BOL and DBD has reached an agreement to extend the Agreement for a period of 5 years (from 2016 – 2020). In addition, both parties has signed a memorandum of understanding on the cooperation of business information service having a term of 15 years (from 2021 – 2035)

2012 Be considered registered traders. The group hired a consultant, information technology and communications. Airports of Thailand Public Company Limited (Thailand) (AOT) was approved on 16 August 2012.

2012 The net cash flow from operating performance, by 9 listed companies in the "mai stars" The dividend for five years (2007 – 2011) which corporate-governance scores rated "Good"(3 STAR) or more benchmark.

2012 Built network infrastructure that connects the database of Department of Legal Execution, Ministry of Justice and National Credit Bureau. The contract came into effect from 1 January 2012 to 31 December 2021

2013 With the collaboration with government, the new released project "Smart Province" is the executive information system (EIS) that connects the information of all sectors to visualize satellite imagery in different dimensions on the map to set the strategic planning of provinces or territory for the optimization outcome.

2014 Invested in a 15% stake of Ecartstudio Company Limited

2014 Begin cooperation with RMS Company Limited (Hong Kong) as trade debt collection representative in Thailand and 150 countries worldwide

2014 Receive BOI under category 5.8 Enterprise Software and Digital Content (certificate number 2423(7)/2556)

2015 BOL was certified on the Information Security Management System (ISMS) in the new version reviewed by ISO/IEC 27001:2005 to ISO/IEC27001:2013 of certification from Bureau Veritas Certification (Thailand) Co., Ltd. (BVQI). This is the best standard in the Information Security Management System.

2017 BOL received an award for **"Innovative Organization: Service" at Total Innovation Management Awards 2017** by National Innovation Agency and the Stock Exchange of Thailand

2017 Established a subsidiary "BOL Digital Company Limited" with a registered capital of 15 million Baht

2017 Invested in 10% stake in Peer Power Company Limited

RISK FACTORS

Risk factors (Key risks) are considered as factors which may have adverse effects on the company's operation and performance. The factors not being mentioned are considered to be insignificant or beyond the company's anticipation.

1. Risks Related to the security of BOL's Database

Since the company is in the business of providing information, database are therefore the most crucial assets of the company. Any loss of information or illegal break-in (hacking) to steal or destroy the database or any network problem will have detrimental impact on the company's operations and services.

Risk Mitigation

The company has therefore implemented a set of policies and procedures to protect database and to ensure network security. The company also performs backing up all files at the production site and back-up facility on a daily basis. Both facilities are equipped with high levels of security. The company appoints a list of personnel who have access the database according to their authorisation. The company also implements a number of physical security systems such as access card to allow only authorised personnel to access to the specific area, the installation of close-circuit television, and fingerprint scans to record personnel who access to the data center.

Moreover BOL's network system, hardware and software are maintained and updated to ensure that they function properly at all times. Data Centre staff are dedicated to monitor the status of the system. The company implemented firewall, an international standard network security system to prevent system intrusion and the company has never experienced a security breach with its database.

In the year 2008, BOL implemented a system procedure to comply with ISO/IEC27001:2005 (Information Security Management System). We have been certified with this international standard by Bureau Veritas Certification (Thailand) Co., Ltd. in June 2009 and such standards are reviewed annually and in the year 2015, the company adopted in the new version reviewed by ISO/IEC 27001:2005 to ISO/IEC27001:2013 of certification.

2. Risks on for Information Sources

Nowadays, the major sources of information supported the company's services is supplied Department of Business Development, Ministry of Commerce; based on information received from the organisation, BOL develops, analyses, and adds value so as to provide relevant information services to customers. However, there are some risks associated to these information sources, such as quality of information and the continuity of the support from the organisation.

Risk Mitigation

The company is working closely with the organisation by checking and correcting data errors which improve the quality of their information. BOL also searches for other respectable sources i.e. by gathering data from interviews, researches and questionnaires, etc. BOL also develops these information by turning them into a more in-depth analysis.

3. Competition risk

In the current information age, an information service available on the internet is expanding in an unprecedented speed. There is always a possibility for new entrants to the market.

Risk Mitigation

The company always emphasises on value perceived by customers. With 20 years experience in a business that provides business information, the company continuously researches and develops its database. In the meantime, the company also concentrates on human resource development by having staff exposed to new technology trend from joining local and international events. The incremental knowledge is used to enhance the company's strategies to create value to the service that best fit to user's requirements. Moreover, we have received support from our business alliances who mostly are global leaders in the business information industry through constant collaborations in order to improve our company's business in the future.

4. Risks from Major Shareholders Pursuing Their Own Interests

BOL's major shareholders are Mr. Min Intanate and Keppel Communications Pte. Ltd., with a combined 51.02 percent of BOL total paid-up capital (including ARG, in which Mr. Min Intanate and Keppel Group are major shareholders). The major shareholders are able to control resolutions of shareholders' meetings regarding issues which require at least 50 % of the total number of shareholders who attend the meeting and have the right to vote.

Risk Mitigation

The company has appointed independent directors which make up 40% of the Board of Directors to promote transparency. Furthermore, the company has also allowed common stock holders to suggest the names of directors and set the agenda in the annual general meeting.

5. Dependency on Long-Serving Management and Senior Employees

Most of management and senior employees have been with the company for long period. Their skill and experiences are very specialised and critical to the company success. If the company is unable to retain them and has no proper succession plan, it may create negative impact on business and financial performance.

Risk Mitigation

The company regards employee retention as its priority. One of the significant factors for company's sustainable success is maintaining skilled and experienced personnel in management, sales, marketing and production. Furthermore, BOL consistently trains its human resources to assure that they could provide effective product development and selling. ESOP for senior employees' scheme is used to encourage them to work with the company in long-term and binding their interest to company's performance.

Risk Management

Risk management is an important tool to ensure that the external and internal risks affecting the company's goals will be addressed and mitigated for the effective and efficient operations. The risk management, in addition to being comprehensive and Company-wide, also focuses on control activities and monitors to ensure that the risk management is appropriate and can be adopted throughout the organisation with oversight by the accountable management team. The information and communication of the risks is also available to everyone in the organisation to enhance the responsiveness in handling the risks effectively. The risk management policy is developed based on the Good Corporate Governance practice.

The types of risks with direct impact to business operation can be classified into 4 categories as follows:

1. Operational Risk

Is a risk resulting from operations, including IT equipment and operation staffs, which may affect the operation of the firm. To address the risk, the company has set up a clear procedure and operating manual, including supervision of each business units that might consistently cause damage to the company, to ensure that the operations are properly executed.

2. IT Risk

Is a risk that could be present to any organisation today. Within IT Risk, the key risks are Information Access Risk, Business Continuity Risk, Infrastructure Risk, and Availability Risk. Information Access Risk is the risk which employees have unauthorized access or access beyond the responsible areas in the system. Business Continuity Risk is the risk which the disruption in technology affects the firms' operations and business continuity. Technology infrastructure Risk is the risk which may occur when the purchase of IT equipment does not fit the nature of the firm's business and IT application. Availability Risk is the risk which occur when employees or management could not access the information under his/her responsibility. To address the risks above, the company has setup the system and structure to manage the IT system to prevent unauthorized access to customers' information, created backup data, developed business continuity plan around IT, and managed IT resources as appropriate to the business.

3. Industry Risk

Is unique risk which is present only in the firm's business sector because of the particular business information derived from government. The risk may occur from unforeseeable events, such as the uncertainty of or change in regulation concerning rule on the receipt of information and the lack of support from government office. These uncertainties and changes may lead to risk events affecting the firm's success. To address the risk, the company has been working closely with related government agencies, planning for alternative sources of information, and building necessary alliances. The company also strives to offer the information with analysis and applied services in addition to delivering generic information.

4. Financial Risk

Is the risk resulting from financial unpreparedness, default of debts, reimbursement mistakes, liquidity, interest rate, foreign exchange, and the risk factors affecting the operations and financial position of the company. To address the risk, the company has considered the funding arrangement to ensure adequate and timely funding and has analysed the firm's debtors' financial situation to mitigate the risks that could affect the firm's investment. The company also conducted a feasibility study of the applicable of foreign exchange rate risks control system. The Risk Management above must be conducted continuously and systematically with further developments to integrate the practice into the company's culture through the engagement of everyone in the organisation. This must be communicated to everyone in the organisation and reviewed regularly to ensure the Risk Management is current and appropriate in today's business context.

SHAREHOLDING STRUCTURE

Top Ten major shareholders as of 29 December 2017 include:

No.	Shareholder	No. of shares	% of shareholding
1	Advanced Research Group Co.,Ltd.	167,508,000	20.42
2	Keppel Communications Pte LTD.	164,224,000	20.01
3	Mr. Wissunu Sukulphichetrat	82,050,500	10.00
4	Dun & Bradstreet International, LTD.	71,250,000	8.68
5	Mr. Min Intanate	56,330,000	6.87
6	Bangkok Bank Public Company Limited	32,845,000	4.00
7	Pan Pacific Consultant Co.,Ltd.	30,484,000	3.72
8	Mrs. Parinya Khancharoensuk	22,300,000	2.72
9	Thai NVDR Co., Ltd.	16,671,400	2.03
10	UBS AG LONDON BRANCH	15,428,800	1.88
11	Other Shareholders	161,413,800	19.67
	Total	820,505,500	100.00

Dividend Policy

The company's dividend policy is to pay dividend not less than 50 percent of consolidated net profit after tax. However, the payout ratio may be lower if the company plans to expand its operations. The dividend payment shall not exceed the retained earnings in the company's financial statements.

Business Structure

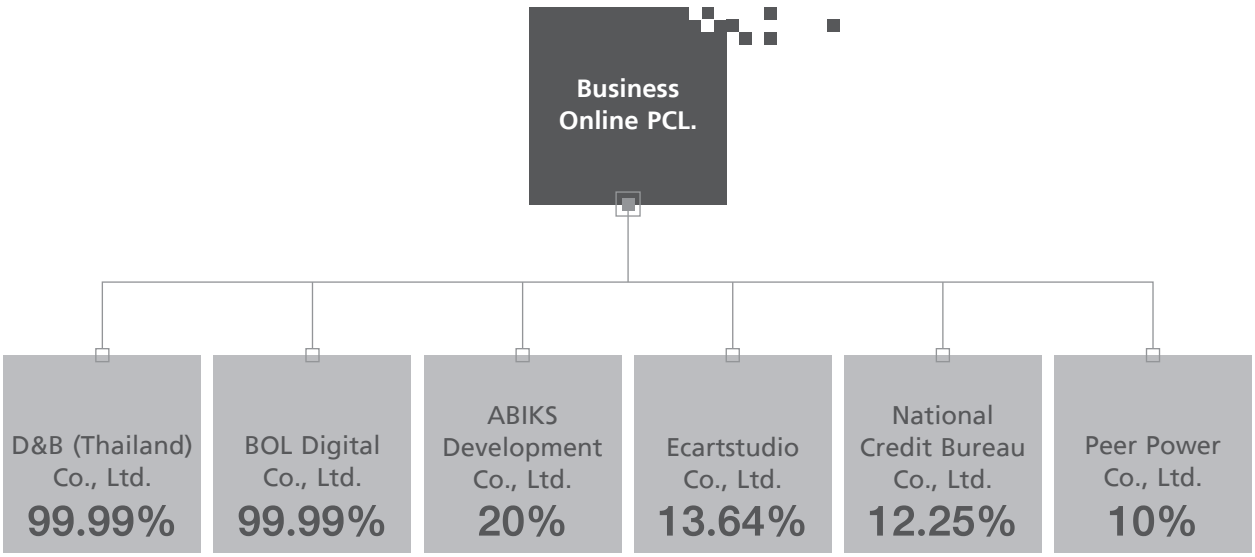

MANAGEMENT STRUCTURE OF THE COMPANY

As of 31 December 2017

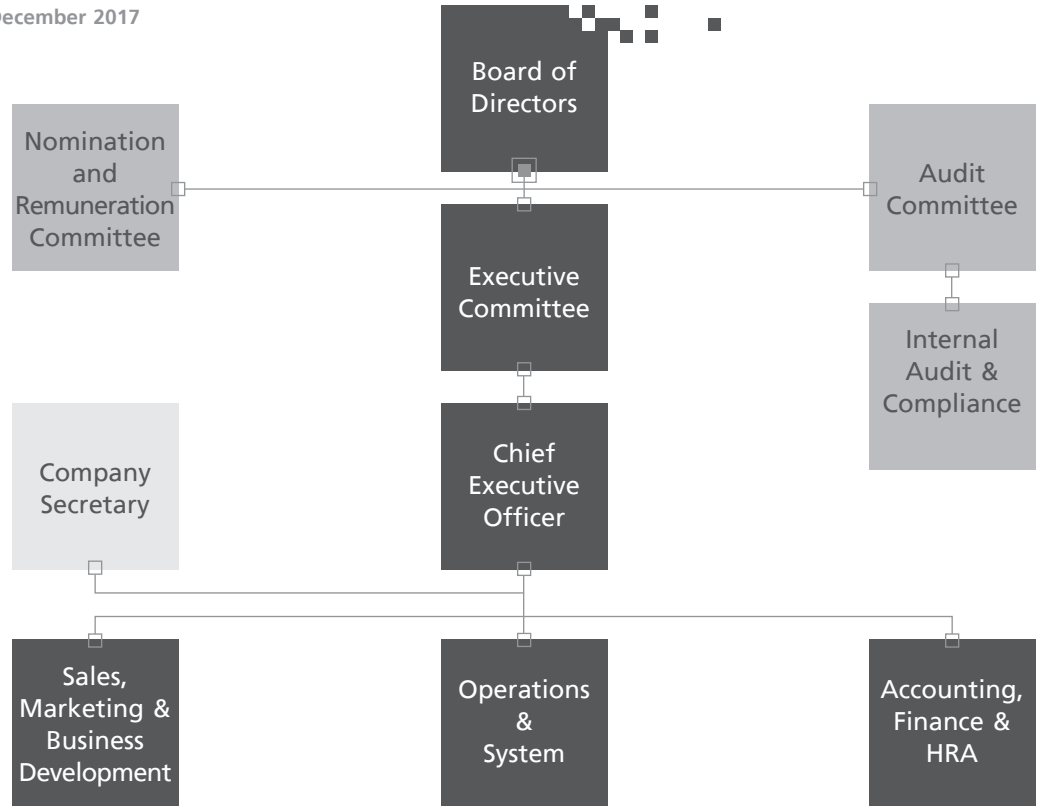

Board of Directors

No.	Board of Directors		Positions
1	Mr. Noravat	Suwarn	Chairman of the Board
2	Mr. Min	Intanate	Director
3	Mr. Prayoon	Rattanachaiyanont	Director
4	Ms. Chamaiporn	Apikulvanich	Director
5	Dr. Wilson	Teo Yong Peng	Director
6	Mr. Chaiyaporn	Kiatnuntavimon	Director
7	Mr. Anant	Tangtatswas	Independent Director
8	Ms. Manida	Zinmerman	Independent Director
9	Ms. Suteera	Sripaibulya	Independent Director
10	Asst. Prof. Dr. Karndee	Leopairote	Independent Director

Company Secretary

Mr. Chaiyaporn Kiatnuntavimon

The Authorised Directors

The authorized directors are Mr.Noravat Suwarn, Mr.Min Intanate, Ms.Chamaiporn Apikulvanich, and Mr.Prayoon Rattanachaiyanont. Any two signatures of the four directors with the company's seal shall bind the company.

Director Meeting and Non-Executive Committee Meeting Attendance for the year 2017

No.	Director name	Board of Director Meeting		Non-Executive Committee Meeting	
		Total Meeting (times)	Director Meeting Attendance (times)	Total Meeting (times)	Non-Executive Committee Meeting Attendance (times)
1	Mr. Noravat Suwarn	4	4	1	1
2	Mr. Min Intanate*	4	4	-	-
3	Mr. Prayoon Rattanachaiyanont	4	4	1	1
4	Ms. Chamaiporn Apikulvanich*	4	4	-	-
5	Dr. Wilson Teo Yong Peng	4	4	1	1
6	Mr. Chaiyaporn Kiatnuntavimon*	4	3	-	-
7	Mr. Anant Tangtatswas	4	4	1	1
8	Ms. Manida Zinmerman	4	2	1	1
9	Ms. Suteera Sripaibulya	4	2	1	-
10	Asst. Prof. Dr. Karndee Leopairote	4	2	1	1

* Executive Committee

Duties and Responsibilities of the Board of Directors

The Board of Directors shall honestly and prudently perform their duties in accordance with the laws of Thailand, the objectives of the company as contained in the Articles of Association of the company, and minutes of shareholders' meetings, all with the aim to protect the interests of the company. A summary of the duties are as follows:

1. The Board of Directors shall hold an annual general shareholders' meeting within four months after the last day of each fiscal year.
2. The Company had arranged Board of Director meetings at least 1 time per 3 months and also arranged non-executive director meeting at least 1 time per a year. Therefore, in 2017, the company had arranged non-executive director 1 time on 12th May 2017.
3. The Board of Directors shall prepare the statement of financial position and statement of comprehensive income as at the last date of the fiscal year for reporting to the shareholders in Annual General Meeting for their consideration and approval.
4. As deem appropriate, the Board of Directors may designate any director(s) or any person as their proxy to act on behalf of the Board on specific issues for a period of time under the Board supervision. The Board may change, amend or cancel the proxy whenever it deems appropriate.

   The Board of Directors may assign their proxy to Executive Committee to perform certain activities. However, the proxy shall limit the authorized person(s) not to make decision on any transaction that may have any conflict of interest with the company or its subsidiaries, except for the transactions which are already or under guidelines approved by the Board.

   The Board has approved Level of Authorization for delegation of authority at various levels, with clear approval framework and process. Some key areas are:

   - For financial investment, loan / fund from financial institution over THB 20 million must be submitted to the Board for approval.
   - For Joint Venture institution over THB 35 million must be submitted to the Board for approval.**
   - For purchasing and procurement of goods and service including fixed asset for operating according to the approved budget (recognition of expenses): expenditure over THB 20 million must be submitted to the Board for approval.
   - For man power of the year must be submitted to the Board for approval.
5. The Board of Directors shall determine the company's target, policy, business plan and budget and supervise the management of the Executive

Committee to ensure that they are in line with the company's policy, with an exception for the following matters which require the approval of shareholders: a capital increase, capital reduction, debenture issuance, disposal or transfer of the business or a significant part of there to other parties, the purchase or transfer of other businesses, and an amendment of Memorandum of Association or Articles of Association.

The Board of Directors shall ensure the company complies with regulations of the SEC and SET, i.e. connected transactions, the disposal or acquisition of assets, etc.

6. The Board of Directors shall determine the management structure, appoint of the Executive Committee, Chief Executive Officer, and members of other Committees.
7. The Board of Directors shall monitor the company's performance in comparison to the business plan and budget.
8. Director(s) shall not engage in any business which is similar or in competition with the business of the company or become a partner in an ordinary partnership or become a director of a private company or any other company operating a business which is similar or in competition with the business of the company, unless he or she notifies the shareholders in the Annual General Meeting prior to the resolution of his or her appointment.
9. A director shall notify the company without delay if there is a conflict of interest, whether directly or indirectly interest in any contract which is made by the company; or holds shares or debentures of the company or an affiliated company, and shall indicate any increase or decrease in the number of the director's total number of shares.

** Approved by the Board of Directors on February 14, 2018.

Executive Committee

No.	Executive Committee		Positions
1	Mr. Min	Intanate	Executive Chairman
2	Ms. Chamaiporn	Apikulvanich	Chief Executive Officer
3	Mr. Chaiyaporn	Kiatnuntavimon	Chief Operating Officer
4	Ms. Kanyapan	Buranarom	Chief Financial Officer
5	Ms. Intira	Inturattana	Chief Data Officer

Duties and Responsibilities of the Executive Committee

The duties of the Executive Committee are to manage the company according to strategies and policies set by the Board including the determination of policy, business plan, budget, management structure and overall management of the company. The Executive Committee is to report the plan to the Board for its consideration and/or approval and also monitor the company's performance in accordance with the policies. The Executive Committee's duties are summarized as following:

1. Prepare and propose annual budget to the Board of Directors. In urgent case, the Executive Committee shall consider and approve any changes of annual budget and shall report to the Board in the next Board meeting.
2. Approve the expenditures under the authority of the company (Level of Authorization) that have been approved by the Board of Directors.
3. Approve major investment as contained in the annual budget that are assigned or approved by the Board of Directors.
4. Provide advice to management in respect of financial, marketing, human resource management, and others.

The Executive Committee has the authority to make decisions relating to any normal business transaction of the company, which do not include approval of transactions which may cause a conflict of interest with the company or its subsidiary (if any) according to the SET's regulations. The Executive Committee is required to obtain approval from the Board or Shareholders for connected transactions in accordance with the company's Articles of Association or relevant laws, except for normal business transactions already covered by existing guidelines approved by the Board.

THE AUDIT COMMITTEE

The Board of Directors of Business Online Public Company Limited approved the appointment of an Audit Committee on 24 October 2003. The Audit Committee consists of Directors with qualifications specified by Securities and Exchange Act. The Audit Committee currently consists of four (4) Independent Directors, at least one of whom shall possess qualifications in accounting and finance.

No.	Audit Committee	Position	Other positions
1	Mr. Anant Tangtatswas *	Chairman of Audit Committee	Independent Director, Chairman of the Nomination and Remuneration Committee
2	Ms. Manida Zinmerman	Audit Committee	Independent Director Nomination and Remuneration Committee
3	Ms. Suteera Sripaibulya	Audit Committee	Independent Director Nomination and Remuneration Committee
4	Asst.Prof. Karndee Leopairote	Audit Committee	Independent Director Nomination and Remuneration Committee

* Audit Committee with qualifications in finance and accounting

The Audit Committee's secretary

Ms. Tida Limthongvirat Senior Internal Audit Manager

Duties and Responsibilities of the Audit Committee

1. To review the company's financial reporting process to ensure that it is accurate and adequate;
2. To review the company's internal control system and internal audit system to ensure that they are suitable and efficient, to determine an internal audit unit's independence, as well as to approve the appointment, transfer and dismissal of the chief of internal audit unit or any other unit in charge of an internal audit;
3. To review the company's compliance with the Securities and Exchange Act, the Exchange's regulations, and the laws relating to the company's business;
4. To consider, select, lay off nominate an independent person to be the company's auditor, and to propose such person's remuneration, as well as to attend a non-management meeting with an auditor at least once a year;
5. To review the connected transactions, or the transactions that may lead to conflicts of interests, to ensure that they are in compliance with the Securities and Exchange Act, and are reasonable and for the highest benefit of the company;
6. To prepare, and to disclose in the company's annual report, an Audit Committee's report this must be signed by the Audit Committee's Chairman and contain of at least the following information:

   - An opinion on the accuracy, completeness and creditability of the company's financial report,
   - An opinion on the adequacy of the company's internal control system,
   - An opinion on the compliance with the Securities and Exchange Act, the Exchange's regulations, or the laws relating to the company's business,
   - An opinion on the suitability of an auditor,
   - An opinion on the transactions that may lead to conflicts of interests,
   - The number of the Audit Committee meetings, and the attendance of such meetings by each committee member,
   - An opinion or overview comment received by the Audit Committee from its performance of duties in accordance with the charter, and

- Other transactions which, according to the Audit Committee's opinion, should be known to the shareholders and general investors, subject to the scope of duties and responsibilities assigned by the Board of Directors.

7. To perform any other acts as assigned by the Board of Directors, with the approval of the Audit Committee. In the case that the Audit Committee's duties are changed, the company shall report on a resolution to change their duties, and shall prepare a list and scope of work of the Audit Committee according to such change in the form as prescribed by the Stock Exchange of Thailand (SET). Such list and scope of work must be submitted to the SET within 3 (three) business days from the date on which the change is made in accordance with the procedures under the SET's regulations relating to reporting via an electronic media.

Audit Committee Meeting Attendance for the year 2017

No.	Audit Committe	Total Meeting (times)	Meeting Attendance (times)
1	Mr. Anant Tangtatswas	4	4
2	Ms. Manida Zinmerman	4	2
3	Ms. Suteera Sripaibulya	4	2
4	Asst.Prof. Karndee Leopairote	4	2

Nomination and Remuneration Committee

Under the resolution of the Board of Directors of BOL on 13 November 2014, the company's Nomination and Remuneration Committee is set up by appointing the qualified directors consists of 4 directors as follow;

No.	Nomination and Remuneration Committee	Position	Other positions
1	Mr. Anant Tangtatswas	Chairman of the Nomination and Remuneration Committee	Independent Director Chairman of Audit Committee
2	Ms. Manida Zinmerman	Member of the Nomination and Remuneration Committee	Independent Director Audit Committee
3	Ms. Suteera Sripaibulya	Member of the Nomination and Remuneration Committee	Independent Director Audit Committee
4	Asst.Prof. Karndee Leopairote	Member of the Nomination and Remuneration Committee	Independent Director Audit Committee

The Nomination and Remuneration Committee's secretary

Ms. Tida Limthongvirat Senior Internal Audit Manager

Duties and responsibilities of the Nomination and Remuneration Committee

The committee is to nominate and consider remuneration as assigned by the Board of Directors.
The committee's duty and responsibilities are:

1. Nomination

1.1 Setting guidelines and policies in nominating Board of Directors and other sub-committee members by considering what would be the appropriate number, structure and composition of members, and outlining necessary directors' qualifications, and proposing these ideas for approval by the Board of Directors and/or Shareholders' Meeting as appropriate.

1.2 Searching, selecting and proposing appropriate persons to assume the position of the Board of Directors whose terms have expired and/or became vacant, including newly appointed director.

1.3 Executing other tasks related to nominations as assigned by the Board of Directors.

2. Remuneration

2.1 Preparing guidelines and policies in determining the Board of Directors and other sub-committees' remuneration, and proposing it to the Board of Directors and/or Shareholders' Meeting for approval as appropriate.

2.2 Determining necessary and appropriate monetary and non-monetary remuneration, for individual members of the Board of Directors by taking into consideration each director's duties and responsibilities and performance. The report will be submitted to the Board of Directors for consent and to the Shareholders' Meeting for approval.

2.3 Being responsible for any other tasks related to the remuneration as assigned by the Board of Directors.

3. Criterion and process for nomination and appointment

The company will be highly recognised of nomination and appointment of director. The Nomination and Remuneration Committee will consider the qualification of new directors as comply with the related regulations as required by The Public Limited Company Act, Securities and Exchange Act B.E 2535 and the regulation of the company. They will be judged on the basis of Board Diversity, gender, level of education, specialized expertise, skill, experience, and visionary leader which is beneficial to the company including have the moral and ethics. This criterion is a policy on Board Diversity and also uses Board Skill Matrix to define and find the qualification that Board of Director may be lacking, also find the appropriate qualification with Board of Director's structure and company's business strategy. For nomination the existing director will additional consider the past performance as Director, giving useful suggestions and comments that are beneficial to the company's operation with transparency and ensuring to shareholders.

Nomination and Remuneration Committee Attendance for the year 2017

No.	Nomination and Remuneration Committee	Total Meeting (times)	NRC Meeting Attendance (times)
1	Mr. Anant Tangtatswas	1	1
2	Ms. Manida Zinmerman	1	1
3	Ms. Suteera Sripaibulya	1	1
4	Asst.Prof. Karndee Leopairote	1	-

The definition of Independent Director

The company has defined the "Independent Director" in accordance with the requirement set by the SEC and SET, as follows:
An Independent Director is a director who independently provides opinions to the Board of Directors, as follows:

1. Holds shares but not exceed 1 percent of the company paid-up capital.
2. Does not take part in the management of the company, or its subsidiaries.
3. Is independent from the management and shareholders who have the authority in the company.
4. Is not a related person or close relative of any management member or majority shareholder of the company or the authority person.

5. Does not have any significant business relation with the company which may refrain from providing or expressing his/her independent opinions.
6. Is not an employee, staff member or advisor who receives a regular salary from the company during the 2 year period before becoming an independent director.

Remuneration for Directors and Management

Director's Remuneration

Name		Position	Monetary Remuneration (Baht)	
			Year 2017	Year 2016
Mr. Noravat	Suwarn	Chairman of the Board	4,571,884.00	4,381,080.00
Mr. Prayoon	Rattanachaiyanont	Director	340,000.00	345,000.00
Dr. Wilson	Teo Yong Peng	Director	100,000.00	100,000.00
Mr. Anant	Tangtatswas	Independent Director, Chairman of Audit Committee Chairman of Nomination and Remuneration Committee	987,000.00	992,000.00
Ms. Manida	Zinmerman	Independent Director, Member of Audit Committee Member of Nomination and Remuneration Committee	575,000.00	575,000.00
Ms. Suteera	Sripaibulya	Independent Director, Member of Audit Committee Member of Nomination and Remuneration Committee	575,000.00	585,000.00
Asst.Prof. Dr. Karndee	Leopairote	Independent Director, Member of Audit Committee Member of Nomination and Remuneration Committee	570,000.00	580,000.00
Total			7,718,884.00	7,558,080.00

Criteria and procedures for director's remuneration

Nomination and Remuneration Committee had considered the duties of Board of Directors and the responsibilities including type, how to pay and the amount of remuneration in compliance of the responsibilities, the intention of Board of Directors, type and size of business, commercial market and the competitors. The remuneration must be in the appropriate to retain the quality directors within the Company. Type of the remuneration is monthly retainer, meeting allowance, and other benefits.

However, the criteria of remuneration of top management had been considered by Executive Chairman and the company's performance including compliance with the responsibilities of top management.

Remark: The meeting allowance of year 2017.

- The Board of Director meeting allowance amount 5,000 Baht per attendance.
- The Nomination and Remuneration Committee meeting allowance amount 5,000 Baht per attendance.
- None of other benefits.

Executive Committee's Remuneration

The overall remuneration for Executive Committee and the Directors who involve with management will be received in forms of salaries and bonus.

Year 2017	Year 2016
Total 5 persons total amount	Total 5 persons total amount
15.01 Million Baht	**14.53 Million Baht**

Other Remuneration

The company contributes to the provident fund for the management.

Year 2017	Year 2016
Total 5 persons total amount	Total 5 persons total amount
0.52 Million Baht	**0.50 Million Baht**

In the year 2017 Directors, Executives and Employees exercised ESOP warrant (In May and November 2017) as detail below:-

	May		November	
	No. of person	No. of Shares	No. of person	No. of Shares
Directors, Executives	2	130,000	11	12,875,000
Employees	5	554,000	13	11,716,750
Total	7	684,000	24	24,591,750

The detail of ESOP warrants:-

Numbers of Warrants under ESOP warrants	38,500,000 units
Number of Ordinary Shares in reserve for the ESOP warrants	38,500,000 shares
Date of issuance and offering	19 May 2014
Exercise ratio	1 warrant: 1 ordinary share
Exercise price	1.75 Baht per share
Term	4 years from the warrant issuing date
Number of expired warrants	5,494,500 units
Total the capital increase for the year 2017	2,527,575.00 Baht
Paid-up Registered Capital for the year 2017	82,050,550.00 Baht
Registered Capital	82,600,000.00 Baht
Remaining Register Capital	549,450.00 Baht

CORPORATE GOVERNANCE POLICY

The company sees the importance of good governance and has put appropriate monitoring process in place while instilling the value of business ethics in dealing with our customers, partners, competitors, members of the public and our staffs.

We believe that good corporate governance policy, which consists of competent management, qualified and accountable directors, mechanism of checks and balances for transparency and auditable operations, respect for the rights of all shareholders, and equitable treatment for all stakeholders are the key factors in maximizing the economic value of the company and increasing the sustainable long-term return on investment to our shareholders.

The Board of Directors aims to manage the company by using the corporate governance policies in order to operate the company with efficiency while achieving the company's objectives. The corporate governance policies can be divided into 5 categories as follow:

I. Rights of Shareholders
II. Equitable Treatment of Shareholders
III. The Roles of Company Regarding Stakeholders
IV. Disclosure of Information and Transparency
V. Responsibilities of Board of Directors

I. Rights of Shareholders

1. Shareholders including institutional investors are the owners of the company. They control the company through the appointment of the Board of Directors to serve their interests in making significant decisions for the company. Therefore the company should encourage shareholders to exercise their rights.
2. Fundamental rights of shareholders including institutional investors:

    - Trade or transfer shares, receive share certificates, and have the rights to access, obtain relevant and adequate information, operational results, and management policies in the timely manner and on a regular basis.
    - Have the rights to receive dividends.
    - Participate and vote in the shareholder meetings to elect or remove members of the Board, appoint the external auditors, including all of remunerations and make decisions on any transactions that affect the company such as dividends payment, making amendments to the memorandum of association, capital increases or decreases, and the approval of extraordinary transactions, etc.
    - Shareholders including institutional investors should be fully informed of the criteria and procedures governing shareholders meetings that include sufficient information regarding the issues to be decided in each agenda. This should be provided in advance of the meeting. Shareholders should be able to query directors both in the meeting and by sending their questions in beforehand. They should also be allowed to propose an agenda and vote by proxy.
    - The Board of Directors must recognize shareholders rights and avoid any actions that violate those rights.
    - The company had invited legal advisor to be the inspector for counting process

3. The company sent out the notification of the Annual General Meeting of Shareholders to all shareholders and all regulatory institutions. It contains the date, time, venue and details of the agenda with precise and sufficient facts and reasons as well as clear and adequate comments provided by the Board of Directors and relevant Committees. Also enclosed were the registration process and list of documents required to present to officers prior to attending the Annual General Meeting of Shareholders, both in person and by proxy. Furthermore, the company also provided duty stamp service. In this respect, the company set non-complicated conditions for proxy appointment. In this regard, the company neither added any agenda nor changed any significant information without prior notice to the shareholders.

4. Chairman of the Board shall attend the meeting to answer shareholders' queries or appoint other directors or managers to elaborate on the answers in greater detail.
5. Subsequent to the Annual General Meeting of Shareholders, the summary of meeting and voting results of each agenda was proposed to the Chairman of the Board and all members of the Audit Committee for review of the correctness and completeness. The company expressed gratitude to all shareholders for exercising their rights and entrusting the company's directors with their proxies. The Annual General Meeting of Shareholders on an accurate and complete basis was submitted on https://www.BOL.co.th within 14 days of the Annual General Meeting of Shareholders date.
6. The company has a dividend policy to all shareholders as shareholder's rights and the equal treatment.

Shareholder Voting Rights for the Selection of Directors

The Board of Directors shall be appointed by shareholders in Annual General Meeting according to the following procedures:

1. Each shareholder shall have one vote per one share.
2. Each shareholder shall cast his/her vote for one or more candidates for Board membership but shall not divide his/her voting rights amongst more than one candidate.
3. The persons receiving the highest number of votes in respective order shall be appointed as Directors. In the event that a number of persons receive an equal number of votes for the last directorship, resulting in the number of Directors being more than is required at such time, the Chairman of the meeting shall have the deciding vote.

II. Equitable Treatment of Shareholders

1. The company encourages shareholders to exercise their legal rights, such as rights to receive their share of profits in the form dividends, rights to freely transfer the company's stock, rights to access the company's news and information, rights to attend and vote in the shareholders' meetings under the policy relating to the equitable and fair treatment to shareholders.
2. Shareholders shall receive necessary information from the company that is sufficient, fair and timely, and the company shall not display bias towards any one group of shareholders by providing them with information that have not been made public.
3. In the shareholders' meetings, the shareholders shall be treated with fairness.
4. The notification of the Annual General Meeting of Shareholders was issued both in Thai and English, dispatched together with the annual report in 14 days prior to the Annual General Meeting of Shareholders date and published on the company's website more than 30 days prior to the Annual General Meeting of Shareholders date. The company respects the right of all shareholders equally and responsible for taking care of shareholder's interest by complying with laws and regulations.
5. The company encourages all shareholders and institutional shareholders who cannot vote in person to vote by proxy. The company has provided proxy forms to be used as appropriate for shareholders. In order to facilitate the proxy, the company has provided an independent director to act on behalf for shareholders.
   The company arranged to provide 3 types of Proxy Form, similar to those set by the Department of Business Development, Ministry of Commerce, for shareholders. In addition, the company explained in detail how a shareholder can assign his/her rights as a shareholder to a proxy in writing, as an attachment to the letter of meeting invitation.
6. The company uses voting cards for all agenda items in the Annual General Meeting of Shareholders. In addition, for accurate and timely report, the company uses technology of barcode system and electronic PDAs for registration and vote-counting.
7. The company has mechanisms to prevent insider trading in order to protect fraud and the leak of information.

The company shall comply with the law on securities and exchanges, regulations, announcements and notifications issued by the SEC as well as requirements on the disclosure of related party transactions, acquisition or disposition of important assets of the company or its subsidiaries. The company shall consider the conflict of interest issue with care, fair and transparent. The disclosure of information

is with completeness. Moreover, the company has taken measures to prevent wrongful use of inside information (Insider Trading) of individuals involved, such as Directors, executives and employees as well as their spouses and immature children. The company also imposes penalties on disclosing of company's information or using the information for personal benefit according to Anti Insider Trading Policy. Also Board of Directors informs the directors and top managements to notify Company Secretary (Appointed by Board of Directors) at least one day before trading the securities.

III. The Roles of Company Regarding Stakeholders

1. The Board of Directors must be aware of the rights of stakeholders as stipulated by law, and should support cooperation between the company and stakeholders in the creation of prosperity, employment and activities with a sustainable financial status. The Board of Directors shall be sure that the rights of stakeholders are being protected and practiced.
2. The Board of Directors must take into account the benefits received and given by stakeholders in generating competitiveness and profits for the company.
3. Caring deeply about the community and the environment, the company encourages employees and customers to be concerned about environment protection through a "rethink, reduce, recycle" lifestyle. The company continuously operates projects and activities with strategies to conserve energy, reduce waste, save the wildlife and the environment and increase participation in the local communities.
4. The company recognizes the rights of all parties, and issue policies concerning the stakeholders right to reassure the shareholders, employees, customers, business partners, creditors, competitors, including public and society they are suitably benefited from the company's operations and must encourage the collaboration of these parties to ensure a stable future of the company this is fair for all the parties concerned.

4.1 Shareholders

The company determines to be a good representative of shareholders in carrying out the business in order to maximize shareholder satisfaction with regards to sustainable long term growth while disclosing transparent and reliable information.

4.2 Employees

All members of staff are valuable assets and a critical factor for success, so the company must place emphasis on developing and promoting a good culture and working atmosphere, teamwork, courtesy, and respect for individuality. The employment, promotion and transfer of all staff members shall be conducted in a fair manner based on ethical standards whilst maximizing human resource utilization along with to support staff for knowledge development, potential, career development. The company is responsible for implementing and maintaining a safe working environment to protect the lives and property of all of our employees, no disaster or stop working statistics. The company must also strictly adhere to employment law.

4.3 Customers

Customer satisfaction and consumer confidence are very important to the company. The company aims to provide high quality goods and services at reasonable prices, and maintain good relationships with our customers. The company has thus determined the following guidelines:

- Products and Services

  The company shall provide high quality products and services, while continuously improving their standards. Meanwhile, we aim to disclose all of the information that is related to the products with integrity.
- Confidentiality of Customers' Information

  Directors, management, and staff members at all levels shall not disclose any information on customers without prior permission from those customers or authorized personnel of any company in the Group. The only exception to this is information requested by law enforcement officers in accordance with the law. In addition, the company recognizes the importance of keeping customers' information confidential, systematic, safety and prevents wrongful use of information.

- Suggestions

  The company provided the business unit continuously seek customer feedback through various channels including customer satisfactions surveys, analysis of comments and market surveys.

4.4 Business Partners and Creditors

The company's dealings with any business partner shall be conducted in a manner that upholds the reputation of the company and all relevant laws. The company does not support partners with unethical business practices, illegal actions, corruption, intellectual property or human rights violations. All company personnel must be aware of the common interests of the company's business partners and treat them equitably. The company determines clear policy and guidelines for business partners selection with fairness. The company shall also consider its business partners to be the key factor in jointly creating a value chain for customers.

Treatment of Creditors, the company is committed to conducting business with the principles and discipline to establish a trust for the creditors. The company adheres the contract or the terms of the agreed requirements. In case of non-compliance with the conditions agreed to. The company will notify the creditors in order to jointly find solutions.

4.5 Competitors

The company has a policy of free and fair competition and will not try to monopolize the industry. The company will not force its business partners to distribute only the company's products. The company shall not acquire information on its competitors by any illegal or unethical methods.

4.6 Responsibility to Society and the Environment

The company is aware that it is a Thai company and has a responsibility to Thailand and Thai society. The company is committed to making a contribution to society by supporting activities of public interest and cooperating with the communities in which those activities are located under the company's CSR policy.

5. The company supports whistle blower service and also has process to handle any misconducts including ensure fairness and protect employees who are reporter. They can request information, complain or report any misconducts relating to financial reports, internal control system, human rights or business ethics by sending an e-mail to independent directors or Chairman of Audit Committee through e-mail: bolwhistleblowing@bol.co.th posted on the company's website.
6. The company has anti-corruption policy and do not pay bribes to the business interests of the company including risk assessment, procedures on the supervision and control to prevent and monitor and evaluate the risk of anti-corruption. The company assigns Human Resources Department to support the procedures of anti-corruption policy including train all level of employees have awareness of the anti-corruption.

IV. Disclosure of Information and Transparency

1. The company encourages disclosure of information with correctness, completeness, transparency and financial information/reports, operational results, and other related information in a timely manner, in order for investors and all relevant parties to use these information when making decisions to trade via distribution channels and media of SET (Stock Exchange of Thailand) and Security and Exchange Commission which may include websites of companies, annual report, annual information report (56-1), and e-mail: ir@bol.co.th, investor relations function to publicize the information to shareholders and investors that provide security trading services while providing information in Thai and English.

2. The company provides a summary of the Corporate Governance Policy approved by its Board of Directors through various channels such as the annual report and website.
3. The company provides a statement of the Board's responsibilities concerning the company's financial report. This statement is presented alongside the auditor's report in the company's the Financial Statements (56-1) and annual report (56-2). The company submitted the financial statements within the submission deadline and no corrections were required for these financial statements by the Office of the Securities and Exchange Commission and the Stock Exchange of Thailand.
4. The company disclosed the list of the Board of Independent Directors, Roles, Duties and Responsibilities of the Board of Directors and Audit Committees, Remuneration, the Number of Total Meeting Attendant, the Number of Director Meeting Attendance in previous year, Directors' History in the Annual Registration Statement (Form 56-1) and the Annual Report (Form 56-2).
5. The company provides the Investor Relations Department with the key mandate of managing investor relations-related duties and activities, in particular, the disclosure of both financial and non-financial information under the governing disclosure and transparency policy. This information includes comparative financial performance and status, current operations, ability to compete in the industry and future plans and policies.
6. The company disclosed the information of Directors and Executives' shareholding and interest transaction in the Board of Directors' Meeting quarterly to report the company's stock trading transaction of Directors and Executives.
7. The company disclosed the information of shareholder structure and Directors and Executives' shareholding.
8. The company has hired an auditor who is independent and qualified to be recognized as an auditor. By auditors such as auditors have been approved by the SEC. and revealed the other audit fee that paid to the auditor.

V. Responsibilities of the Board of Directors

1. Structure of the Board

1.1 The company's Board of Directors comprises of 10 directors who specialize in various aspects of business. The Board of Directors' structure is as follows:
- Three Executive Directors who represent 30 % of the Board.
- Seven non-Executive Directors who represent 70% There are four independent directors which represent 40% of the Board (over one-third) who meet the qualifications under the Stock Exchange of Thailand and Securities and Exchange Commission' regulations.

1.2 The Board of Directors has a policy which states that Chairman and Managing Director must not be the same person in order to separate their responsibilities between policy setting, supervision and management of operation and in order to check and balance each other.

1.3 The Nominating and Corporate Governance Committee will consider the qualifications of candidates through transparent and pre-selection procedures and propose to the Board. The candidates selected by the Board will be included in the Annual General Meeting of Shareholders agenda for shareholders' approval. All directors' information including experience, qualifications, history and shareholding in the company will disclosed in the annual report, which is disclosed on the company's website.

1.4 Directors can take a position as director of listed companies for maximum of five. In addition, the role shall not impede the duties of director and have no conflict of interest.

1.5 At every annual general meeting of shareholders, one-third of the directors shall retire. If one-third is not a round number, the number closet thereto shall be the applicable number. The directors to vacate office within the first and second year following company registration shall draw lots. In subsequent years, the directors serving the longest shall resign. The directors who vacate office are eligible for re-election by shareholders.

1.6 The Board of Directors shall consider qualifications for Independent Director basing on qualifications and prohibitions according to the Public Limited Companies Act, Securities and Stock Exchange Laws, Notifications of SEC and/or related rules and regulations. (According to page 138)

1.7 The Board of Directors has assigned Corporate Secretary to be in charge of the following responsibilities;

- Stipulate the Board of Directors shall comply with the Code of Best Practices for directors of listed company under the guidelines of the SET. The Board must understand and be aware of their roles and responsibilities as well as carry out their assignment in accordance with law, objectives, regulations of the company
- Advise the rules and regulations related to the directors' duties and responsibilities
- Prepare and file Board and shareholders' documents which are the directors' registration records, notices of Board and shareholders' meetings, minutes of Board and shareholders' meetings, and the company's annual report quarterly financial reports
- Held the Shareholders' meeting and the Board of Directors' meeting in accordance with law, regulations of the company and the Code of Best Practices
- Record the Shareholders' meeting and the Board of Directors' meeting and disclose the essence of the meeting resolutions
- Provide and store directors' registration, the annual report, the notice of Shareholders' meeting, the notice of the Board of Directors' meeting, the Shareholders' meeting report and the Board of Directors' meeting report
- Disclose the information of the conflict of interest issue with care, fair and transparent with completeness. The Directors and Executives including their related person have to report their possible related transaction according to the form of reporting
- File reports on the conflict of interest of directors and management
- Disclose information includes agenda and important details for shareholders, investors and public with the laws and regulations
- Communicate to shareholders for right of all shareholders equally and responsible for taking care of shareholders' interest. Shareholder has rights to make decision on important policies and has rights to access information accurately and adequately
- Administer other activities as directed
- Monitor and evaluate performance of the management and operation teams, report progress of the management and operation to the Board of Directors on regular basis
- Coordinate between the Board of Directors and Executives.

2. Sub - Committee

The company arranged to set up a sub-committee, which is the Audit Committee to assist the Board in monitoring the work of each director.

2.1 Audit Committee

The Audit Committee is a part of the Board of Directors. Besides, the Audit Committee who has been appointed by Board of Director and shareholders consists of 3 person, one of whom must possess qualifications in accounting and finance (as of 31 December 2017, the company consists of four persons). Their qualifications comply with the regulations of the Stock Exchange of Thailand with regards to independence. There must be a chief of Internal Audit Department who will also act as a secretary to the Audit Committee. The Audit Committee has the following duties and authorities.

Qualifications of Audit Committee members

- Any Audit Committee member and his or her related person shall hold not over 1 percent of the paid-up capital of the company, companies within the group, partner companies and related companies.
- Audit committee shall be directly and indirectly independent from the company's financial operations and management. This extends to companies within the same group and its subsidiaries. The committee shall not hold such interests for the period of 1 year prior to their appointment with the exception that the Board of Directors has decided that such interests do not affect the committee's independent views.

- Audit Committee members shall not be appointed to act as representatives to take care of interests of major shareholders or others related to the major shareholders.
- Audit committee members shall not be involved in the company administration, and shall not be employees, staff or consultants who receive a regular monthly salary from the company, companies in a group, partner companies, related companies or the company's major shareholders.
- Audit committee members shall not be involved with, or the close relatives of, the company's executives or major shareholders.
- Audit Committee members must be able to provide comments or assessment of the work delegated by the company's Board of Directors, without being under control of the executives or major shareholders of the company, including their relatives.

Duties and Responsibilities of the Audit Committee (According to page 136)

Duration of Office

Members of the Audit Committee shall remain in office for two years, including additional appointments and withdrawals from the Audit Committee. Members of the Audit Committee whose term in office has expired may be re-appointed. Resignation from the Audit Committee, member(s) of the audit committee shall submit his (her) letter of resignation to the Chairman of the Board of Directors at least 30 days in advance. The Board of Directors shall approve resignations and send copies of resignation letters to the Stock Exchange of Thailand.

It a directorship of the Audit Committee becomes vacant for any reason other than by rotation, the Directors shall appoint a person with all the necessary qualifications to replace the resigned person. The appointed person shall remain in office only for the remaining term of office of the person whom they are replacing, and the Stock Exchange of Thailand shall be notified accordingly.

Audit committee meetings

- The Audit Committee shall hold meetings once every each quarter to deliberate the quarterly budget and other issues in accordance with Audit framework. The Chairman of the Audit Committee may call for meetings in special instances to deliberate issues that are necessary or urgent as deemed appropriate.
- In calling a meeting of the Audit Committee, the Chairman of the Audit Committee, or the secretary of the Audit Committee through the order of the Chairman of the Audit Committee, shall send a letter to the members of the Audit Committee no less than seven days prior to the date of the meeting. An exception may be made in urgent circumstances, the meeting may be announced by other means or scheduled for an earlier suitable period.
- The Chairman of the Audit Committee shall report the minutes of the meeting to the Board of Directors on the following day.
- The secretary of the Audit Committee shall not have the right to vote.

2.2 Nomination and Remuneration Committee Charter

The NRC is to be appointed by the Board of Directors company's committee or management has to comprise of not less than three persons, being the Company's directors and executives by at least half of the total number of NRC's members must be independent directors.

Term of Office and Retirement

- The NRC's member has the office term of two (2) years. The NRC's members who complete the term of office may be reappointed.
- In case of vacancy of the NRC's members due to the reason other than the expiration of the term, the Board of Directors shall appoint a director who is good qualified to fill in the vacancy to serve the remaining term of the position
- If any member of NRC's members wishes to resign before the end of the term, the company shall be notified in advance, not less than 30 days, in order for the Board of Directors to consider replacing the position

2.3 Duties and Responsibilities of the Nomination and Remuneration Committee (According to page 136)

3. Duties and Responsibilities of the Board of Directors

3.1 The Directors shall honestly and prudently perform their duties in accordance with the laws of Thailand, the objectives of the company as contained in the Articles of Association of the company, and minutes of shareholders' meetings, all with the aim to protect the interests of the company. A summary of the duties are as follows: (According to page 134)

3.2 Formulate a Good Corporate Governance in writing as it is a vital mechanism that can be led the company to effective and transparent management by reviewing at least once a year.

3.3 Define the Code of Conduct and/or Corporate Business Ethics and support to practice in order to ensure that all employees are aware of the rules including code of conduct and perform the duty properly. The company prescribes all new employees to train during the orientation and revise for the current employees as well in order to raise awareness and moral and also evaluation process for improvement. In addition, the company prepares the operating rules, discipline and regulations tests including Human Resource policy by periodically testing if any rules are changed or revised. This results will be evaluated the level of awareness and knowledge to improve the communication with the employee are thoroughly understood in Good Corporate Governance.

3.4 Arrange the Board of directors' meeting to consider review and approve the company's vision mission and strategic plan in every year. Furthermore, The Board of Director has and monitored and supervised the company's strategy into practice to comply with the annual budget plan.

3.5 Ensure effectiveness Internal Controls, Internal Audit & Compliance procedures are in place.

3.6 Establish a formal risk management policy and procedure and reviews it annually in order to assess any negative impact of internal and external risks to the company for the survival of business.

4. Meeting of the Board of Directors

The annual general meeting of shareholders will be organized and take place within 4 months after the end of company's fiscal or accounting year. There are also Board meetings every 3 months whose yearly schedule is announced in advance and special meetings can be organized as necessary, The minimum of quorum directors as of resolution need to have no fewer than two in three of all member. In addition, non-executive directors to meet among themselves and freely discuss and concerns without participation of the management. To schedule a meeting of the Board of the Directors, Chairman of the Board of the Directors and Executive Chairman will consider and approve agenda. The company secretary of the Board will then deliver letter of meeting invitation, agenda and related documents to the directors at least 7 days in advance, to allow directors time to study the information before meeting.

The Chairman of the Board of the Directors acts as Chairman of Board of Directors meeting and shareholder's meeting, and the role of chairman is to allocation the appropriate time on each agenda for directors to discuss and express their opinion freely, especially on

critical issues to achieve a fairly balanced benefit for shareholders and stakeholders. The Chairman will ensure that the management presents relevant information to support the discussions. Also acts as leader of directors and be responsible to monitor Executive Committee and sub-committee in order to achieve the objectives as planned. Moreover, the Chairman will be the casting votes in case of two sides of directors are equal votes.

The company secretary will take note and prepare Minute of Meeting within 14 days. He or she will keep record of the minute of meeting on file together with other reference documents as well as supporting the Board of the Directors to perform their duties in compliance with laws, regulations and resolutions of Shareholders' Meetings. The company secretary will also coordinate with other parties concerned.

5. Evaluation of Performance of the Board of Directors

5.1 The Board conducts Board Assessment by annually both in overall group and individual and the result will be considered by the Board. Company Secretary will prepare self-assessment form which has the criteria as follows: Structure and characteristics of the Board, Roles and responsibilities of the Board, Board Meeting, The Board's performance of duties, Relationship with management, Self-development of directors and executive development. All the result of assessment will inform the Board meeting to acknowledge including the suggestions in order to develop effectiveness of director's working and/or related sectors to achieve the maximum benefit of good corporate governance. The Board has emphasis on well preparation of human resources development especially, top management positions; Chief Executive Officer.

5.2 The directorship of the Chief Executive Officer (CEO) in other listed companies shall not hold up the CEO's responsibilities as the company's CEO. However, in holding a director position in other listed companies, the CEO can contribute his/her experience to other companies while at the same time applies the knowledge learned to the company.

6. Remuneration

6.1 The company has a policy to remunerate Directors and management team at an appropriated level which is sufficient to attract the Directors and management team with the company.

6.2 The company has a policy to remunerate increasing to Directors who are assigned to be the Audit Committee at an appropriated level.

6.3 The remuneration of management team must comply with the principles and policies set by the Board of Directors, which is also based on obligations, responsibilities and performance of each management as well as the operating results of the company.

6.4 The remuneration is at comparative rates when compare to other companies' remuneration within the same industry. Factors to be considered include experiences, duties, roles and responsibilities of the Directors. Moreover, the remuneration of the Directors must be approved by the General Meeting of Shareholders.

7. Development of the Board and Executives

7.1 The company encourages and facilitates training for the New Directors by providing the Board's handbook. Training and site visit to the Company and Subsidiaries are introduced. Directors are entitled to acknowledge and sign the Business Code of Conduct before commencing his/her function.

7.2 The company also encourages taking outside training courses and sitting for certification exam in order to develop specific skills in their profession continuously. This would improve competitiveness of the company.

8. Succession Plan

The Board of Directors has planned the succession plan of top management positions of company. The Investors, Organization including employees can be trust that the company's business will be continued timely, if the important positions are vacant. The Human Resources Department will be authorized to consider the criterion of succession plan and revise this plan annually.

Supervision the Operation of subsidiary and affiliated companies

The Board of Directors of the company has always put a strong emphasis on the good corporate governance as it a vital mechanism that can be lead the subsidiary and affiliated companies to effective and transparent management in taking of company's investment. The Board of Directors will be appointed as members to the Board of Directors or Executives, in proportion to the number of shares held by the company. As a representative of the company, the director(s) will receive policy mandates from the company for the control or supervision of the subsidiary and affiliated companies.

In the case of an affiliated company, the company conducts business in compliance with "The Principle of Good Corporate Governance" such as accurate, complete and transparent information disclosure of affiliated company's financial information and related parties transactions, purchasing of assets or other important transactions, employ the suitable accounting policy that suits the business and in accordance with Generally Accepted Accounting Standard, and keep accounting documents as required by laws and regulations.

Employee of the Company and Subsidiary

Department	Number of employees 2017 (persons)
Management	4
Sales & Marketing	17
Customer Service	7
Product & Business Development	3
Data & Information Operation	15
Software Development & Data Management	23
Network and Security Management	9
News Online	6
Data Center	10
Internal Audit	3
Special Project & Data Quality Management	14
Business Analyst	4
Accounting, Finance and Credit Control	7
Human Resource	2
Administrative	12
Total	136

Total employees of BOL	Year 2017	Year 2016
Total employees as of 31 December (persons)	136	143

Employee of the Company and Subsidiary	BOL	Subsidiary (D&B TH)	Subsidiary (BOL Digital)	Total
Total employees as of 31 December (persons)	136	24	11	171

Compensation for Employees

	Year 2017	Year 2016
Salaries and Bonuses (Baht)	101,641,925.70	91,443,828.41
Provident Fund (Baht)	2,593,498.25	2,320,517.00

Welfare

- Physical Check Up
- Group life insurance (consist of life insurance, accident insurance and health insurance)
- Social Security
- Provident Fund
- Marriage Allowance
- Funeral Allowance
- Visit Maternity Allowance, Visiting Patient Allowance
- Performance Bonus

Human Resource Development Policy

The company places great emphasis on training and development of employees. The objectives are to develop specialised and technical knowledge, skills and experience of employees. These knowledge are the cornerstone of human development, allowing them perform assignments effectively and prepare the employees towards their career goals. This process will, in turn, strengthen operations of the company. New employees are provided with orientation programs that cover information about the company. It also provide sales skill training including customer service techniques and techniques for creating better experience for customers and product knowledge and demonstrations including knowledge on product innovation from the company's business partners. In addition, the company stresses the importance of follow up on development and evaluate employees' performance in light of the established goals and objectives, in order to set compensation, including salary, bonus and equity and non-equity incentive compensation and creating the employees' loyalty in long-term. The company recognises the importance of improving on employees' performance and enhances their efficiency by providing the training programs to develop specific skills in their professional continuously. Regarding this, the company has set up policy on management decentralisation and giving the importance on the company's unit/staff coordination effectively.

Legal Disputes Over the Past Three Years

None.

INTERNAL CONTROL

The Board of Directors and Executive Committee have continuously emphasised on the importance of the internal control system in order to have an adequate internal control system suitable for the company's business operation to achieve the highest management efficiency as well as taking care of property, reducing mistakes and waste that might occur to the company, managing finance and risk, managing and keeping security of data and information technology system, and supervising the performance and compliance with rules and regulations of authorities agencies to ensure that company's operations would be able to achieve the objectives and create the highest additional value in the long-term. The evaluation of internal control system could be summarized as follows:

1. Control Environment

1.1 The company clearly set its business operation goals which were reviewed by the Board of Directors. The goals are assessed and used as employees' jobs guidelines.

1.2 The company clearly and functionally designed its organisational structure and chains of command together with assignment, authority and responsibilities in writing. All employees are to possess the perception concerning roles, authority, duty, and responsibility.

1.3 The company has set up an anti-corruption policy and whistle blowing mechanism to ensure that directors, executives and staff can perform their duties with transparency, proper, just, and check and balance under good governance.

1.4 The company emphasised the importance of honesty and ethics in doing business by setting policies and regulations in writing. The Code of Ethics are classified as follow.

1.4.1 Business Ethics

1.4.2 Code of Conduct for Executives

1.4.3 Code of Conduct for Employees

2. Risk Evaluation

The management identified risks from internal and external factors which might have negative impact on the achievement of organisational objectives. The company analysed and managed risks to ensure that its operations are in line with the set goals.

3. Control Activities

The company has effective, suitable, and adequate control activities as follows: setting policies and regulations on working in writing; reviewing financial reports and non-financial performance reports by the management and the Audit Committee so that both teams can monitor each other; imposing scope of authority and the level of authorized and delegation financial in writing; preparing supporting documents that aids the delegation of duties to relevant divisions and persons to ensure that the risk management system, internal control system, and business supervision process of the company were sufficiently and efficiently provided in accordance with the company's objectives.

4. Information Technology and Communication

The company continuously develops its information technology system and data system and sufficiently made various important data to be used in making decisions. The minutes and opinion of the meetings of the committee were summarized, classified and filed accordingly. Account entry was made in accordance with the generally accepted accounting principles to fit the company's business characteristics. Moreover, the company had the information technology system to facilitate its works, financial and operation result reports, compliance with the policy and regulations used in controlling and carrying out the organisation's activities to ensure that the information technology and communication, both inside and outside the organisation, enabled the organisation to achieve its objectives and goals.

5. Monitoring and Assessment

The company's performance monitoring and assessment system has been, consistently, followed by the Board of Directors. The annual actual operation results are in line with the set target and meet the company's goals. The Board of Directors has delegated the Audit Committee to review the company's internal control system to ensure sufficient and appropriate internal control for efficient business operation, and to report to the Board of Directors and shareholders. The company's Audit Committee independently conducts inspection, reviews financial statements, reviews risks and legal compliance, expresses opinions without conflicts of interest, reviews and supervises the internal audit, and considers and proposes the annual auditor of the company.

The Board of Directors is of the opinion that, presently, the company has sufficient internal control system and in line with the requirements for internal control assessment of SET. The company has sufficient internal control system for business transactions with major shareholders of the company, directors, executives or related persons, and misuses of company's assets.

MONITORING OF INSIDER TRADING

The Board of Directors has recognised the importance of preventing the company's internal information against use for personal benefits, and therefore made a policy to keep confidential information that have not been made available to the public. Such confidential information shall only be disclosed to the parties concerned.

The company has advised executives of their duties to report on the company's stocks held by them as well as their spouses and their minor children, and to report changes to the Securities and Exchange Commission in section 59 and the penalty in section 275 according to the Act on Securities and Securities Exchange B.E. 2535. Moreover, the company prohibits directors, executives including their spouses and their minor children from purchasing, selling, transferring, or taking transfer of, the company's stock using internal information not yet disclosed to the public, and from trading of stocks particularly during 1 month and to notify Company Secretary (appointed by Board of Directors) at least one day before trading the securities before disclosure of financial statements to the public, In the cases where directors, executives' including their spouses and minor children purchase, sell, transfer, or taking transfer of the company's stocks do not fall under the above categories, all such transactions shall be reported to the Securities Exchange Commission and the Stock Exchange of Thailand within three (3) working days of their occurrence. There are reports for the company's stocks held by directors and executives at the quarterly Board of Directors Meeting.

As for employees, the company includes this subject as a matter of ethics to be observed by employees. Employees must not use their positions, duties and the company's confidential information to seek benefits for themselves and related parties.

If any of the above persons are found to use the company's internal information for their own benefits, the company shall deem that such persons have committed a serious disciplinary offense and will be subjected to penalisation pursuant to the company's Articles of Association.

Appointment of External Auditors and Consideration of Audit Fees

The Audit Committee considers the qualifications and performance of external auditors for recommendation to the Board of Directors for their annual appointment, and the proposed audit fees The auditor has been appointed which is approved by SEC for further consideration and approval by the General Meeting of Shareholders.

In the year 2017, the remuneration for external auditors included:

1. Audit Fees

In 2017, the company has paid the auditing fee of 1.00 million Baht (not including professional service fee and other actual expense) to EY Office (Thailand).

EY office (Thailand) and its appointed auditors has no relationship or any interest in the company, subsidiaries, executives and related persons, which may have an impact on performing the task independently.

2. Non-Audit Fees

The company paid for professional service and other service fees totaling 0.20 million baht for the audit of the company's annual report and operating results in order to exercise corporate tax exemption as specified by the Board of Investment for the year 2017.

LIST OF DIRECTORS AND CONTROLLING PERSONS IN THE COMPANY

No.	Name		BOL	D&B (Thailand)	BOL Digital	ABIKS	NCB	ARG	It City	S P V I	SVOA	ARIP	Ecartstudio	Core & Peak	Data One	Anet	ARAC	Anew	Venture Profile	ARIT	Acerts	D2 Systems	Asys Computer	C A C	Green Spot	Health Online	KSK	Taxi-Beam
1	Mr. Noravat	Suwarn	■●						●																		■●	
2	Mr. Min	Intanate	●▲	■●	■●	●	●	●▲	●▲	●		●▲		●▲		●			●	●								
3	Mr. Prayoon	Rattanachaiyanont	●			●		▲				●		●		●	●	●		●		●				●		
4	Ms. Chamaiporn	Apikulvanich	●▲	●	●								●															●
5	Mr. Wilson	Teo Yong Peng	●			●		●▲			●▲	●			●			●			●		●					
6	Mr. Anant	Tangtatswas	●								●														●			
7	Ms. Manida	Zinmerman	●																									
8	Ms. Suteera	Sripaibulya	●				●											●										
9	Asst. Prof. Karndee	Leopairote	●																					●				
10	Mr. Chaiyaporn	Kiatnuntavimon	●▲	●	●																							
11	Ms. Kanyapan	Buranarom	▲	●	●																							
12	Ms. Intira	Inturattana	▲										●															

Remark ■ Chairman ● Director ▲ Executive Committee

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

Company's Vision

To be the leader and internationally recognized provider of critical information, know-how, knowledge and services through sophisticated applications and media, to empower individuals and organizations in making informed decisions, devising proper business and development strategies and being competitive.

Mission

The objective of the company is to be the leader in provider of information, analytics and monitoring the data to serve as tools in business decision making. The company has continuously developed and updated the existing database and also developed the projects in searching the new information sources including developed online computer system continuously. The company will add value to the information provided by expanding the analysis and validate process in order to offer the maximum benefits to make timely decisions. The analysis will focus on the overall reducing of overall risk and enhance more opportunities. Moreover, the company also has the project to develop the database management system and the data business model in order to expand the market to the overseas.

To create added value of the information as information provider company whose mission is to provide information for customers to make timely, standardized and accurate decisions and enhance more opportunities through the following aspects:

- To provide the quality, complete and creditable data.
- Maintain high standard of the information security management.

Corporate Social Responsibility policy (CSR)

The company is aware how the organization to be sustainable growth it must have corporate social responsibility policy. Therefore, the company has adopted CSR (Corporate Social Responsibility) policy as the details:

1. Employees are confident of their job security and fair career progression.
2. Operating projects and activities with strategies to conserve energy and reduce waste.
3. Emoting customer satisfaction by delivering quality products and services at fair prices.
4. Not supporting any illegal use of products that violates property rights.
5. Exercising environmental stewardship of accepted standards and helping to improve the quality of life for community and society.

The company has continuously communicated the CSR policy and the sustainability development to employees through the internal communication channels. There are the orientation new employees, newsletter, information board, e-mail, intranet web, and the meeting in order to raise awareness and understanding of the employees' roles for social and public responsibility.

Stakeholders

How We Relate to Stakeholders

Stakeholders	Expectation	Response	Implement
1. Employees	• Better quality of life • To communicate information to all employees • Promoting capability building professionally	• To develop the employees • Compliance to labor legislation and human rights • Quality of working environment • Fair benefits	• Internal communication such newsletter, information board, intranet • Training inside and outside courses. • To do activities in several occasion • To do social service activities and community development • Provident Fund
2. Customers	• Provide the quality products and services • Meet the customers' need • Satisfaction of customers	• Develop service to meet each customer's need • Security of information • Immediate response to complaint	• Privacy policy • Channel for customers' complaints
3. Partners, Competitors	• Anti-Corruption	• Operating business under the strictly legal framework	• Deal with partners who conduct business with transparency • Procurement policy • Not accept all of bribe • Strictly comply to contractual conditions with partners
4. Shareholders	• Add value for shareholders • Good operating performance, continual growth • Awareness of business trends and investments	• Disclosure and transparency	• Annual General Meeting • Pay dividend • Disclosure information completely on the company's website and all of release documents
5. Community	• Building a sustainable society by growing the philosophy of social responsibility	• Create and participate in social related activities to benefit the communities and wider society • Operate business sustainably and add value to society • Support education and community development	• Channels for customers' complaints • Provide cooperation and support for policies and activities which benefit communities and society overall • Cooperate with government sectors • Cooperate with social organization to develop education

Corporate Social Responsibility Reporting (CSR)

Business Online Public Company Limited specializes in developing database management system and risk management with the knowledge of information technology. The company is leader of providing total service of business information; basic information service and the company's performance including news service, analyzing and verifying the data for being the reliable tool in business decision. The objectives and commitment are providing the quality, reliable, creditable data through computer system and advanced technologies. The company also has the efficiency method of security data. Therefore, the company got continuously the creditability and trust from the customers that are the corporate group, organizations, leading banks and financial institutions. The aside from the conducting business to drive the economy, the company has committed in Corporate Governance policy, truly adhering in ethical principle and awareness in corporate social responsibility so the company engages in all sector of stakeholders both internal and external, and also support the social benefits for Thai society to reach sustainability development.

From the Corporate Social Responsibility (CSR) framework, the company defines direction of CSR activities which is summarized as followed:

1. Customer Responsibility

To verifying the quality information and service.

Due to core business of the company is providing information business through the major channels; computer system and internet. Therefore, it needs to control and verify the quality and service regularly by various tools and analyzing technology to ensure the customers' satisfaction.

Strategic framework:

1. New Data Management program to assist in improving data integrity and support business functions.
2. Strictly monitoring and maintain security process of information.

Action to verify the quality of information and service

1. Develop more user-friendly interfaces on website.
2. Classify data to provide products and services via easy-to-use.
3. Improve and verify data to be updated, corrected and completed regularly.
4. Deliver innovative products and services that simplify customers' experience continuously.
5. Provide training for products knowledge and demonstrations including knowledge on product innovation.
6. Maintain the high standard of information security management including develop computer system and security network. In the past year, the company was audited on the Information Security Management System (ISMS) reviewed by ISO/IEC 27001:2013 (surveillance) and the company has confidentiality agreement that accordance to ISO/IEC 27001:2013 standard. In 2017, the Firm has expanded the scope of software development by increasing compliance with the current standard from 102 to 114 topics.

Customer care and protection

To protect the data of customers and do not use their data for personal interest, are top priority of business process. The company strictly adhere the regulations, ethics, rules and legal regulations and aware of the respect to individual rights in order to maintain the customers' trust.

Strategic framework:

1. Keeping customers' information confidential.
2. Standard security of information.

Action to Customer care and protection

1. Continuously improve the quality of its goods and services, in order to maximize the benefit and satisfaction of its customers.
2. Policy to protect the privacy of customers.
3. Training the employees to be awareness in customer's privacy rights and impose punishment to the offender or break the rules.
4. The privacy of the customer information is kept by the Board of Director, Executive and all of employees' level if it is not allowed by customers.
5. Secure data systematically and do not illegal.

Furthermore, the company was awarded the project "Bai Pho Business Awards by Sasin" in year 2008 that was the honor of Thai entrepreneur to praiseworthy the successful and distinguished business. Also being the role model to develop SME business on "Value Creation" and "Customer Focus" dimensions. These can guarantee that the company emphasizes and develops continuously the importance of listening and understanding the customers' need.

2. Fair Business Operating

Not violating intellectual-property

The company operates business under fair rules, honesty, not contrary the rules and not violating intellectual-property including avoiding partners who abuse the human rights or violate intellectual-property.

Strategic framework:

1. Must not present works from others for any company's benefits.
2. Must not copy, reproduce, distribute or pass ideas from others for any use.
3. Strictly adhere to code of conduct and intellectual-property law.

Action to do not violating intellectual-property

The company realizes the importance of intellectual property rights and will not encourage any violation of patents, copyrights, information technology and any other aspect of intellectual assets. If the work is subject to intellectual property rights, the company shall review terms and conditions and strictly abide by them. The company will prepare agreements with partners that are standardized, taking into consideration fair terms and conditions for both parties. The company will set up a system to monitor and ensure the compliance of all terms and conditions and to prevent unfair treatment or corruption throughout process. In addition, as part of the efforts to minimize corruptions, the company holds an anti-corruption training course to educate employees regarding company's policy and guidelines towards anti-corruption actions and to encourage all employees to fight against corruptions in all forms. It prescribes, matters of which employees should be aware and to which they are to adhere as well as setting out penalties in case of violations.

3. To operate business with good governance

The company operates business with honesty, transparency and able to investigate. We have codes of conduct and corporate ethics to be the guideline for directors and employees to follow.

Strategic framework:

1. To operate business under the law strictly.
2. To prescribe the employees to comply with codes of conduct and corporate ethics

Action to operate business with good governance

1. To select good partners those do business with transparency.
2. Not receive bribes and illegal interest. Do not exploit the partners

3. New employees have to be trained about Code of Conduct since orientation day; also the current employees are revised. The employees have to do the test of "Code of Conduct" and the result will be assessed of awareness and knowledge in order to communicate with employees to comply.

4. Anti-Corruption

Anti-Corruption in all manners

The company and subsidiary are committed to encourage the Board of Director, management and all employees do business transparently, are aware of ethics in compliance with good corporate governance.

Strategic Framework:

1. Define the Code of Conduct
2. Define Anti-Corruption policy

Action to anti-corruption

Define the Code of Conduct and Anti-Corruption and do not pay bribe policies including Whistleblower Policy which support whistleblowing or complaint and also has process to handle any misconducts including ensure fairness and protect employees who are reporter. The company assigns Human Resources Department to support the procedures of anti-corruption policy including train the all level of employees have awareness of fight against corruption.

5. Community Social Development

To support the quality life of community

The company realizes that the responsibility towards local community, society and the environment is integral to sustainable development.

Strategic framework:

1. Promoting to take advantage of leisure time of youth.
2. Building a job and helping to improve the quality of life.

Action to support the quality life of community

1. Employ the university students within the community as data entry staff "Part-time" to earn money during studying and leisure time to benefit.
2. By employing "Part-time", it supported for occupational and income development in several communities that it is the implementing for community income sustainability and continuity.

6. Environment Management

Environmental conservation

The company is committed to taking into account environment responsibilities for sustainable growth in the future by adding value to the use of resources, aiming at achieving maximum benefits throughout the entire production process.

Strategic framework:

1. Paperless usage.
2. Developing and supporting the society and environment, in harmony with the company's sustainable growth objectives through various campaigns and activities.
3. Encourage and train all employees about environment.

Action to environment management

1. Encourage the use of two pages paper.
2. Campaign to separate waste properly.
3. Campaign paperless operations and work flow automation.
4. Campaign to donation the used staples to recycle as the equipment for disabled and older person such as crutches and Ken walkers.
5. Use copier products that are friendly to environment including awareness to community and environmental responsibility.

7. Treat workers fairly and respect the Human rights

To develop and support the employees

The company believes that the employees are very important resources to drive and lead the company to achieve goal. Therefore, the company had recognized to equality and human rights and also opens the opportunities to work for career path without discrimination.

Strategic framework:

1. Provide with proper and fair treatment to employees.
2. Compliance with labor legislation strictly.
3. Respect the employees' rights to express their opinion.
4. Provide enhanced training and career mapping, clarifying roles and responsibilities.
5. Protect and promote the safety and health of employees.

Action to develop and support the employees

1. The company has compensation and welfare policy based on fairness and motivation including competitive with the same type of business or related industry. In addition, the company has the management of remuneration system by researching the remuneration in the related industry regularly. For the other wages such as the overtime wage and working on holiday, the company will pay compensation based on labor legislation.
2. The provident fund for executives and employees.
3. Employees at all levels received more training for their roles, are counseled about their career path and engaged more effectively with each other.

In-house and public training courses for year 2016-2017

Year	In-House Courses			Public Courses		
	Amount of Courses	Attended Employees	Average Hours per Employee	Amount of Courses	Attended Employees	Average Hours per Employee
2016	3	159	8	25	56	10
2017	2	23	8.09	49	61	16.50

4. Hired disable employees on work basis and give the opportunity to suitable person.
5. Support the benefit or voluntary activities by chance
6. Channel to communicate for acknowledge the employees opinion such as e-mail address bolwhistleblowing@bol.co.th
7. Arrange seminar and workshop activity "Developing of communication skill and efficiently coordinates" in order to raise the awareness of working as teamwork and being good relationship between management and employees of different departments as well.
8. Provide the annual health check.

9. Manage the environment to be sanitation workplace such as eliminate termites, scrub floors, washing carpets, changing drinking water filter regularly, checking the quality of drinking water in every month and also installing the de-aerator inside the rooms which are a lot of copying machines to filter dust, pollution and the smell that causes by the copying machines.

Other Corporate Social Responsibility

In addition in-process CSR activities, the company recognizes the importance of education and knowledge because the education is the key foundation to develop nation's workforce in the future which is the reason why the company focus on education to the workforce to realize the importance of credible information, working while being capable to solve problems under supervision. Therefore, the company also supports student's activities. Those are participation in education of actual work for local, collaboration with educational institutions with internship program in data entry along with providing our business information to educational institutions so that their student and faculty have the opportunity and benefits in using for research, teaching and thesis writing.

The company has participated in social and public activities, and support money, necessary materials to other organizations such as:

'Card for You' initiative by Better Thailand Foundation

The company has been supporting this event for 15 years continuously as part of supporting the education and developing the quality of life among children to prepare become to "Knowledge Based Society" based on vision of the foundation through art which is accessible to all social classes. To provide platform for children with physical disabilities and disadvantages has showed their creativity by doing workshop.

For the year 2017, the employees participated in volunteer in an activity with children to give the opportunity to show their creativity by drawing under theme "The Impossible Dream". Their pictures convey the meaning of dreams, the commitment to the dream and the winners are printed as New Year's cards. These can encourage the children to recognize value and affect to develop themselves in various fields as well. Moreover, we had set the amusement activities to make them happiness, smile and having fun.

CONNECTED TRANSACTIONS

The company has reported connected transactions with related parties in the Note to Financial Statements as of 31 December 2017, item 6. The company has entered into connected transactions taking into account the following guidelines:

Necessity and Rationale of Connected Transactions

Connected transactions are necessary and reasonable to create the best benefits to the company and are considered to be transacted under ordinary course of business, mostly information services and / or copyright services including trading computer equipment. The transactions, moreover, are priced according to Fair and at arms' length principle.

Necessity and Justification of Transactions with Connected Persons or Business Entities.

The Audit Committee reviewed the transactions with connected persons and/or business entities and it is of the opinion that the transactions are essential and justified and beneficial to the firm at optimum level. The transactions are, therefore, considered as being conducted under normal business practice and priced at market rates or just price without any favor or arm's length transaction.

Procedure to Approve Connected Transactions

Each connected transaction has to undergo procedure for approval in compliance with rules and regulations stipulated in the Securities and Exchange Act B.E. 2535 and other related rules, announcements and guidelines made by The Stock Exchange of Thailand (SET) and The Securities and Exchange Commission (SEC) of connected transactions entered into by listed companies. A director who relates to a connected transaction has to be refrained from casting vote on such matter. Moreover, these connected transactions are reviewed by the audit committee in order to ensure them made in accordance with marketable conditions. There are no any differences price comparing with the 3rd party transactions as per section 89/12(1) that is amended by the Securities and Exchange Act (No.4) B.E. 2551.

Connected Transaction Tendency

Connected transactions that have been made or are to be made in the future shall be according to ordinary course of business with to transferring of benefits between the company and related parties. The company has appointed the Audit Committee to audit and consider the disclosure of connected transactions, which may potentially create conflict of interest to comply with Securities and Exchange Act and other related rules, announcements and guidelines made by relevant authorities concerning connected transactions entered into by listed companies, as well as in accordance with standard set by the Institute of Certified Accountants and Auditors of Thailand (Federation of Accounting Professions)

Significant business transactions incurred during January - December 2017 with connected business entities

Unit : Million Baht

No.	Type of person with potential conflict	Type of relationship	Type of transaction	Amount (Million Baht) Revenue	Amount (Million Baht) Expenses	Necessity and Justification
1	**Advance Research Group Co.,Ltd.**	Common shareholders and directors (ARG is a major shareholders with a 21.06% stake in BOL as of 31 December 2017)	**Expenses** 1. Service fee for system development, e.g. data analysis and database enhancement, and the right to use the system. 2. Other service fees (back office support) e.g. payroll system, legal, and registration fees. 3. Accounting Software License Fees (Oracle) under contracts for utilisation and software service.		7.21 2.34 1.87	Service fee for system development is a transactions that will generate future revenue for the firm, a value-added service to existing products and business. It is more beneficial for the firm to outsource other services, such as back office support, including payroll system, legal, and registration fees, compared with the expense of hiring the professionals as firm's full-time employees. Accounting Software License Fees for Oracle is deemed necessary for business operations. **Audit Committee's Opinion** The transactions are reasonable and necessary, the service fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction.
2	**ARIP Public Company Limited**	Common Shareholders and directors	**Revenue** Revenue from providing data and business analysis **Expenses** 1. Advertising expenses-printing media 2. Other Advertising expenses e.g. television and exhibitions	1.49	1.50 1.19	Revenue from providing data and business analysis, including the advertising expenses, are in line with market rate, similar to arm's length transaction. **Audit Committee's Opinion** The transactions are reasonable and necessary, the service fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction.
3	**Anet Co.,Ltd.**	Common Shareholders and directors	**Expenses** Services fee - Internet, including leased line and domain		0.70	The firm use the Domain and Leased Line to access internet with the fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction. **Audit Committee's Opinion** The transactions are reasonable and necessary, the service fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction.
4	**Dataone Asia (Thailand) Co.,Ltd.**	Common Shareholders and directors	**Revenue** Revenue from contract for right to use ENLITE software **Expenses** Maintenance of equipments and computer programs	0.48	1.02	Revenue from contract for right to use ENLITE software, maintenance of equipments and computer programs are charged at the rate and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction. **Audit Committee's Opinion** The transactions are reasonable and necessary, the service fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction.
5	**D&B (Thailand) Co.,Ltd.**	Common shareholders and directors (BOL holds a 99.99% share as of 31 December 2017)	**Revenue** 1. Revenue - IT and data providing services 2. Revenue - back office services, IT Facilities	6.10 3.60		Revenue from IT and data providing services and Back Office Service, IT Facilities, including information report for the company's sales. The rates charged are in line with market, simiilar to arm's length transaction. **Audit Committee's Opinion** The transactions are reasonable and necessary, the service fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction.

Unit : Million Baht

No.	Type of person with potential conflict	Type of relationship	Type of transaction	Amount (Million Baht)		Necessity and Justification
				Revenue	Expenses	
6	**SVOA Public Company Limited**	Common Shareholders and directors	**Revenue** Revenue from contract for right to use ENLITE software **Expenses** 1. Maintenance of computer equipments for office use and customers service 2. Purchase of equipment and computer program for the company's marketing purposes	0.75	 0.72 2.32	Revenue from contract for right to use ENLITE software, per contract, includes maintenance and repair, Procurement of the hardware and software of computer for the company's marketing and services purposes. are charged at the rate and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction. **Audit Committee's Opinion** The transactions are reasonable and necessary, the service fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction.
7	**National Credit Bureau Co.,Ltd.**	Common shareholders and directors (BOL holds a 12.25% share as of 31 December 2017)	**Revenue** Service revenue from contracts e.g. royalty, agreements and information providing services	19.55		Service revenue from contracts are charged at the rate and payment terms in line with market rate, similar to arm's length transaction. **Audit Committee's Opinion** The transactions are reasonable and necessary, the service fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction.
8	**Venture Profile Co.,Ltd.**	Common Shareholders and directors	**Expenses** Rental Service Fees for Public Utilities		0.91	Rental and Services public utility are charged at the rate and payment terms in line with market rate, similar to arm's length transaction. **Audit Committee's Opinion** The transactions are reasonable and necessary, the service fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction.
9	**S P V I Public Company Limited**	Common directors	**Expenses** Purchase of equipment and computer program for the company's marketing purposes.		0.16	Purchase of equipment and computer program for the company's marketing purposes are charged with payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction. **Audit Committee's Opinion** The transactions are reasonable and necessary, the service fees and payment terms are in line with market rate, similar to arm's length transaction.
10	**BOL Digital Co.,Ltd.**	Common shareholders and directors (BOL holds a 99.99% share as of 31 December 2017)	**Revenue** Revenue from Rental of office equipment and computer equipment	0.12		Revenues from Rental of office equipments and computer equipment are in line with market rate and term and condition, similar to arm's length transaction. **Audit Committee's Opinion** The service fees and payment terms are not significantly different from the fees charged to, and the term and condition set for third party, similar to arm's length transaction. Thus, the transactions are deemed necessary and reasonable.

MANAGEMENT'S DISCUSSION AND ANALYSIS OF FINANCIAL POSITION AND OPERATING RESULTS

The comparison of staement of financial position as of 31 December 2015 to 2017

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements						Separate financial statements					
	2017		2016		2015		2017		2016		2015	
	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%
Assets												
Current Assets												
Cash and cash equivalents	111,015	17%	100,493	17%	85,824	16%	85,013	14%	92,996	17%	85,152	16%
Current investment - fixed deposit with bank with maturity over 3 month	107,893	17%	39,935	7%	-	-	107,893	18%	39,935	7%	-	-
Trade accounts and notes receivable	189,882	30%	191,974	33%	80,848	15%	179,515	30%	182,434	33%	74,264	14%
Other current assets	28,016	4%	38,682	7%	160,554	30%	24,976	4%	36,826	7%	163,214	31%
Total Current Assets	436,806	68%	371,084	64%	327,226	61%	397,397	65%	352,191	64%	322,630	60%
Non-Current Assets												
Pledged deposits at financial institutions	14,200	2%	17,200	3%	17,200	3%	14,200	2%	17,200	3%	17,200	3%
Investment account for under the equity method	31,587	5%	31,401	5%	112,071	21%	30,000	5%	30,000	5%	111,805	21%
Invenstment in Subsidiary company	-	-	-	-	-	-	16,000	3%	1,000	0%	-	-
Other long-term investment	92,555	14%	80,805	14%	-	-	92,555	15%	80,805	15%	-	-
Building improvement and equipment - net	19,324	3%	21,158	4%	21,569	4%	18,653	3%	20,975	4%	21,569	4%
Intangible asset - net	38,274	6%	45,332	8%	52,486	10%	30,258	5%	40,511	7%	52,447	10%
Deferred Tax	6,629	1%	6,191	1%	6,353	1%	6,596	1%	6,164	1%	6,284	1%
Other non-current assets	1,683	1%	5,045	1%	1,798	0%	1,537	0%	4,967	1%	1,798	0%
Total Non-Current Assets	204,252	32%	207,132	36%	211,477	39%	209,800	34%	201,622	36%	211,103	40%
Total Assets	641,058	100%	578,216	100%	538,703	100%	607,197	100%	553,813	100%	533,733	100%

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements						Separate financial statements					
	2017		2016		2015		2017		2016		2015	
	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%
Liabilities and Shareholders' Equity												
Current Liabilities												
Trade accounts and notes payable	103,443	60%	112,676	64%	44,787	27%	87,331	57%	101,346	63%	40,925	25%
Penalty delay	25,000	15%	23,165	14%	-	-	25,000	16%	23,165	14%	-	-
Corporate income tax payable	4,258	2%	1,899	1%	382	0%	3,100	2%	-	-	382	0%
Beneficiary fee payable (MOC)	14,758	9%	14,742	9%	-	-	14,758	10%	14,742	9%	-	-
Non-Current portion	13,356	7%	13,130	7%	110,688	67%	12,107	8%	12,317	8%	110,226	69%
Total Current Liabilities	160,815	93%	165,612	95%	155,857	95%	142,296	93%	151,570	94%	151,533	94%
Current portion												
Reserve for employee benefit	11,472	7%	9,495	5%	9,002	5%	11,161	7%	9,364	6%	9,002	6%
Total Non-Current liabilties	11,472	7%	9,495	5%	9,002	5%	11,161	7%	9,364	6%	9,002	6%
Total Liabilities	172,287	100%	175,107	100%	164,859	100%	153,457	100%	160,934	100%	160,535	100%
Shareholders' Equity												
Share capital Registered	82,600	18%	82,600	20%	82,600	22%	82,600	18%	82,600	21%	82,600	22%
Issued and fully paid up	82,051	18%	79,523	20%	79,399	21%	82,051	18%	79,523	20%	79,399	21%
Share premium	139,271	30%	91,096	23%	88,868	24%	139,271	31%	91,096	23%	88,868	24%
Capital reserve for share-based payment transactions	-	-	5,798	1%	4,276	1%	-	-	5,798	1%	4,276	1%
Retained earnings												
- Appropriated - statutory reserve	8,260	2%	8,260	2%	8,260	2%	8,260	2%	8,260	2%	8,260	2%
- Unappropriated	239,189	50%	218,432	54%	193,041	52%	224,158	49%	208,202	54%	192,395	52%
Total Shareholders' Equity	468,771	100%	403,109	100%	373,844	100%	453,740	100%	392,879	100%	373,198	100%
Total Liabilities and Shareholders' Equity	641,058		578,216		538,703		607,197		553,813		533,733	

Management's Discussion and Analysis of Financial Position and Operating Results

1. Total consolidated revenues of the company and our subsidiaries

Unit : Million Baht

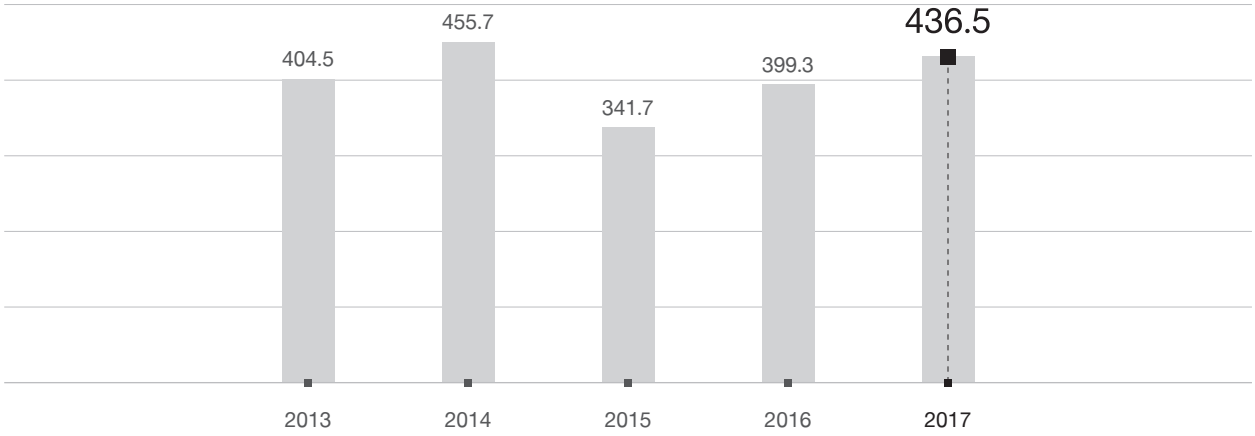

A total consolidated revenues of statements of comprehensive income of the company and our subsidiaries in 2017 was 436.5 million baht which increased by 37.2 million baht or 9% increase compared to 2016. Major reasons came from significant increase in revenues from risk management service and which increased by 10% approximately increase of revenue from online business information and business decision making system , compared to similar service income last year. Additionally, there was a significant increase in revenue from overseas information provided by on the company's subsidiaries from previous year.

1.1 Consolidated operating revenues comparison of the company and our subsidiaries

Unit : Million Baht

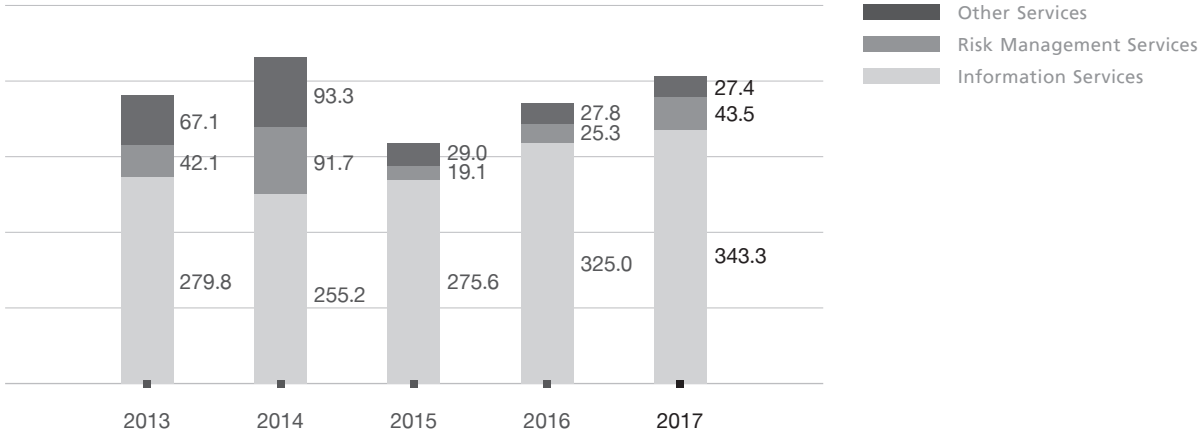

The company and our subsidiaries's operating revenues in 2017 was 414.2 million baht which increased by 36.1 million baht or 10% increase compared to our operating revenues in 2016. Major reasons of increase came from both online and offline income from information services including domestic and overseas.

1.2 Consolidated operating revenues comparison (%Common Size)

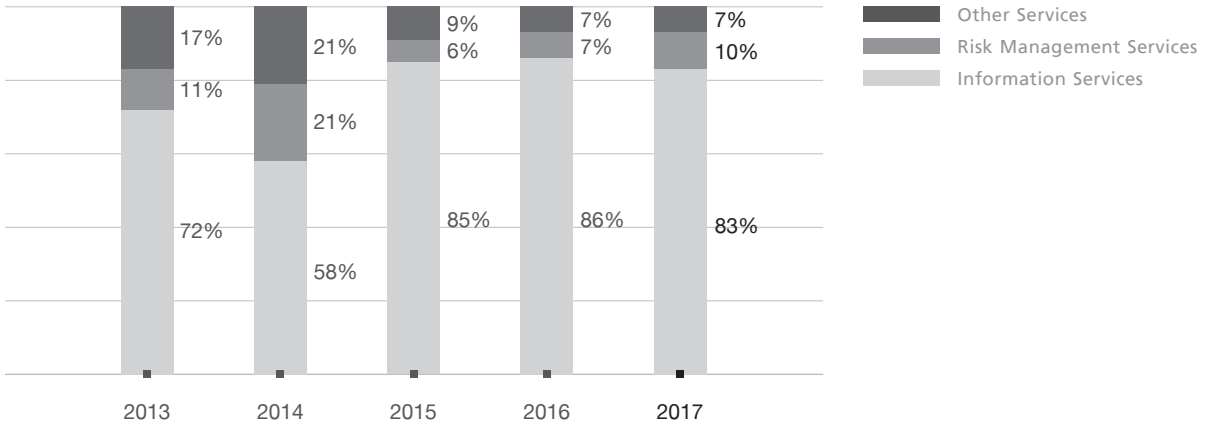

In terms of the comparison of %common size ratio from operating revenues of company and our subsidiaries in 2017, there was a significant increase in revenue of risk management servise from 7% in 2016 to 10% in 2017. Meanwhile, there was a bit drop of percentage of online income from 86% in 2016 to 83% in 2017 but its amount of revenue from online services 2017 was higher than same revenue 2016 which increased by 6% from last year.

1.3 Cost of Services and Selling and administrative expenses

Unit : Thousand Baht

	Consolidated						The Company Only					
	2017		2016		Increase (Decrease)		2017		2016		Increase (Decrease)	
	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%
Cost of services	213	61%	193	61%	20	10%	175	60%	163	58%	12	7%
Selling and administrative expenses	134	39%	125	39%	9	7%	119	40%	118	42%	1	1%
Total	347	100%	318	100%	29	17%	294	100%	281	100%	13	8%

According to the consolidated statements of comprehensive income in 2017, it presents 213 million baht of service costs and 134 million baht of operating expenses of the company and its subsidiaries. Major increase came from increase in costs and expenses related to special project, loss from foreign exchange rate and other expenses from investing in a new business of the company's subsidiary.

1.4 Consolidated net profit after corporate income tax expense comparison

Unit : Million Baht

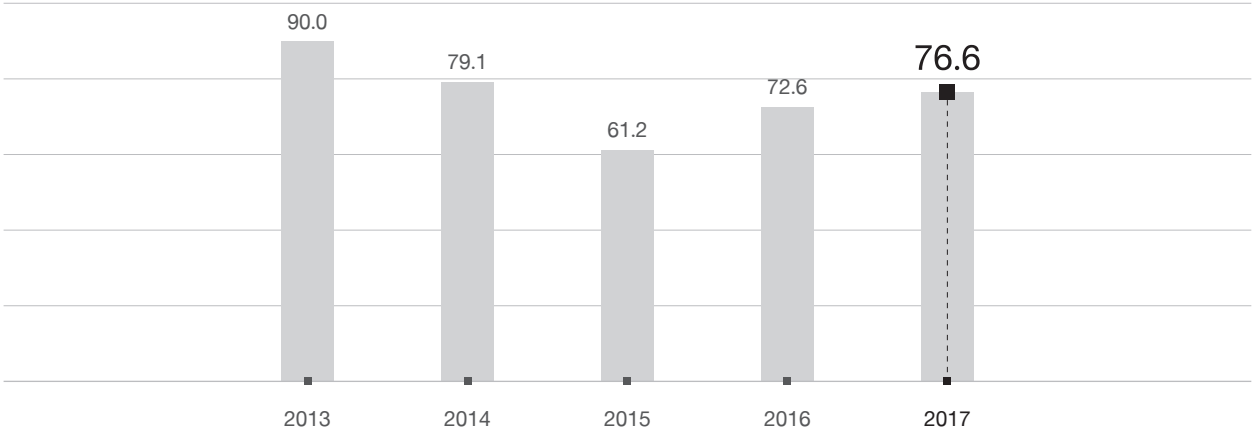

In 2017, the consolidated net profit after tax of the company and its subsidiaries presents 76.6 million baht which increase by 4.0 million baht or 6% increase from last year as mentioned above.

2. Analysis of Financial Position

Unit : Thousand Baht	Consolidated financial statements						Separate financial statements					
	2017		2016		Increase (Decrease)		2017		2016		Increase (Decrease)	
	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%
Assets												
Current Assets												
Cash and cash equivalents	111,015	17%	100,493	17%	10,522	11%	85,013	14%	92,996	17%	(7,983)	-9%
Current investment - fixed deposit with bank with maturity over 3 month	107,893	17%	39,935	7%	67,958	170%	107,893	18%	39,935	7%	67,958	170%
Trade and other receivables	189,882	30%	191,974	33%	(2,092)	-1%	179,515	30%	182,433	33%	(2,918)	-2%
Other current assets	28,016	4%	38,682	7%	(10,666)	-28%	24,976	4%	36,826	7%	(11,850)	-32%
Total current assets	436,806	68%	371,084	64%	65,722	18%	397,397	66%	352,190	64%	45,207	13%
Non-current assets												
Restricted bank deposits	14,200	2%	17,200	3%	(3,000)	-17%	14,200	2%	17,200	3%	(3,000)	-17%
Investment account for under the equity method	31,587	5%	31,401	5%	186	1%	30,000	5%	30,000	5%	-	-
Invenstment in Subsidiary company	-	-	-	-	-	-	16,000	3%	1,000	0%	15,000	1500%
Other long-term investment	92,555	14%	80,805	14%	11,750	15%	92,555	15%	80,805	15%	11,750	15%
Building improvement and equipment	19,324	3%	21,158	4%	(1,834)	-9%	18,653	3%	20,975	4%	(2,322)	-11%
Intangible assets	38,274	6%	45,332	8%	(7,058)	-16%	30,259	5%	40,511	7%	(10,252)	-25%
Deferred tax assets	6,629	1%	6,191	1%	438	7%	6,596	1%	6,164	1%	432	7%
Other non-current assets	1,683	1%	5,045	1%	(3,362)	-67%	1,537	0%	4,968	1%	(3,431)	-69%
Total non-current assets	204,252	32%	207,132	36%	(2,880)	-1%	209,800	34%	201,623	36%	8,177	4%
Total assets	641,058	100%	578,216	100%	62,842	11%	607,197	100%	553,813	100%	53,384	10%

As of 31 December 2017, total assets of consolidated statement of financial position was 641.1 baht million which increased by 62.8 million baht or 11% increase compared to previous year. A major reason came from increase in cash and deposits at banks and financial institution, which approximately increased by 75.5 million baht compared to previous year.

Unit : Thousand Baht	Consolidated financial statements						Separate financial statements					
	2017		2016		Increase (Decrease)		2017		2016		Increase (Decrease)	
	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%
Liabilities												
Current liabilities												
Trade and other payables	103,443	60%	112,676	64%	(9,233)	-8%	87,331	57%	101,346	63%	(14,015)	-14%
Penalty delay	25,000	15%	23,165	14%	1,835	8%	25,000	16%	23,165	14%	1,835	8%
Income tax payable	4,258	2%	1,899	1%	2,359	124%	3,100	2%	-	-	3,100	100%
Beneficiary fee payable (MOC)	14,758	9%	14,742	9%	(16)	0%	14,758	10%	14,742	9%	16	0%
Other current liabilities	13,356	7%	13,130	7%	226	2%	12,107	8%	12,317	8%	(210)	-2%
Total current liabilities	160,815	93%	165,612	96%	(4,797)	-3%	142,296	93%	151,570	94%	(9,274)	-6%
Non-current liabilities												
Reserve for long-term employee benefits	11,472	7%	9,495	5%	1,977	21%	11,161	7%	9,364	6%	1,797	19%
Total non-current liabilities	11,472	7%	9,495	5%	1,977	21%	11,161	7%	9,364	6%	1,797	19%
Total liabilities	172,287	99%	175,107	101%	(2,820)	-2%	153,457	100%	160,934	100%	(7,477)	-5%

As of 31 December 2017, the company and our subsidiaries' total liabilities were 172.3 million baht which approximately decreased by 2.8 million baht or 2% decrease compared to previous year. This was mainly decrease in accounts payable, other payable, accrued costs and accrued expenses from 112.7 million baht in 2016 to 103.4 million baht in 2017.

Unit : Thousand Baht	Consolidated financial statements						Separate financial statements					
	2017		2016		Increase (Decrease)		2017		2016		Increase (Decrease)	
	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%	Amount	%
Shareholders' equity												
Share capital Registered	82,600		82,600				82,600		82,600			
Issued and fully paid up	82,051	18%	79,523	20%	2,528	3%	82,051	18%	79,523	20%	2,528	3%
Share premium	139,271	30%	91,096	23%	48,175	53%	139,271	31%	91,096	23%	48,175	53%
Capital reserve for share-based payment transactions	-	-	5,798	1%	(5,798)	-100%	-	-	5,798	2%	(5,798)	-100%
Retained earnings												
Appropriated - statutory reserve	8,260	2%	8,260	2%	-	-	8,260	2%	8,260	2%	-	-
Unappropriated	239,189	50%	218,432	54%	20,757	10%	224,158	49%	208,202	53%	15,956	8%
Equity attributable to owners of the company	468,771	100%	403,109	100%	65,662	16%	453,740	100%	392,879	100%	60,861	16%
Total shareholders' equity	468,771	100%	403,109	100%	65,662	16%	453,740	100%	392,879	100%	60,861	16%

As of 31 December 2017, a total of equity of consolidated statement of financial position was 468.8 million baht which increased by 65.7 million baht or approximate 16% increase compared to previous year. There were 2 major reasons due to receiving money from last exercised amount by directors, executives and employees under ESOP Scheme together with the company's outperformance to escalate consolidated earnings of the company.

3. Financial Ratio Analysis

3.1 Profitability Ratios

Gross Profit Margin Ratio (%)

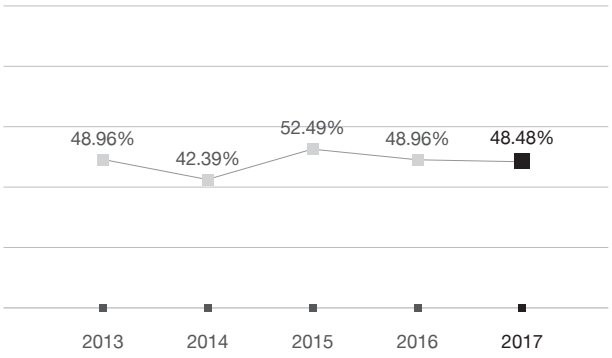

In 2017, the company and our subsidiaries' gross profit margin ratio was 48.48% compared to 48.96% of gross profit margin ratio in 2016. It presents a bit drop of gross profit margin ratio in 2017 by 1% decrease compared to gross profit margin ratio in 2016 due to higher costs of services relating to customers' services.

Net Profit Margin Ratio (%)

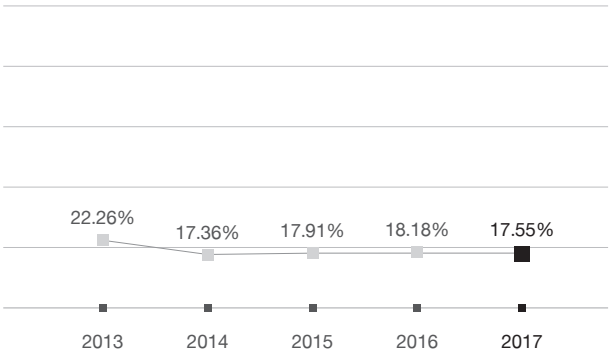

In 2017, the company and our subsidiaries' net profit margin ratio was 17.55% compared to 18.18% of net profit margin ratio in 2016, slightly increased by 3% resulting from increase in selling and administrative expenses in 2017.

Return on Assets Ratio (ROA) (%)

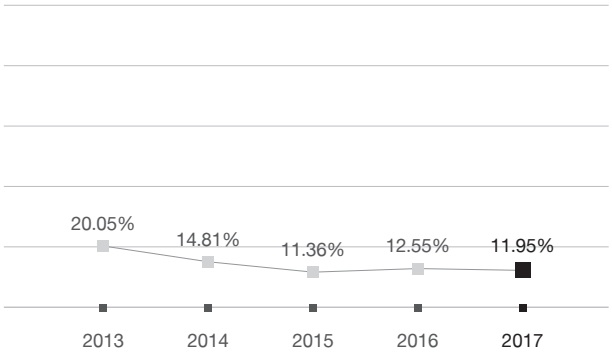

In 2017, the company and our subsidiaries' return on assets ratio (ROA) was 11.95% which approximately decreased by 5% compared to return on assets ratio (ROA) in 2016. Due to the fact that there was 11% increase in the company and our subsidiaries' total assets in 2017 compared to last year.

Return on Equity Ratio (ROE) (%)

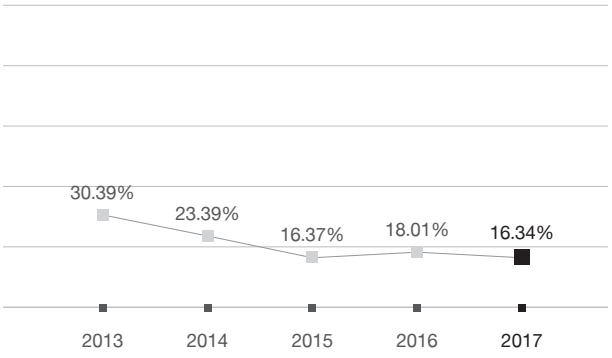

In 2017, the company presents decrease in return on equity (ROE) ratio compared to ROE ratio in 2016, which decreased by 9% approximately. Main reasons came from some significant increases in shareholders' equity at the end of year 2017 from 2016. This resulted from last exercised warrants by directors and employee under ESOP scheme and higher earning in 2017.

3.2 Liquidity Ratio

Current Ratio (Times)

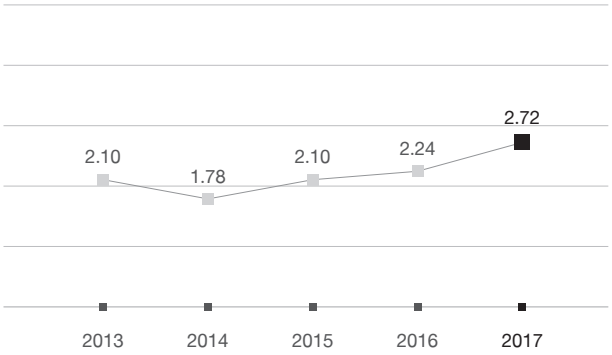

As of 31 December 2017, it presents an excellent current ratio of the company and its subsidiaries was 2.72 times. This number reflects an excellent ability to pay short-term debts of the company and its subsidiaries.

3.3 Financial Leverage Ratios

Debt to Equity Ratio (Times)

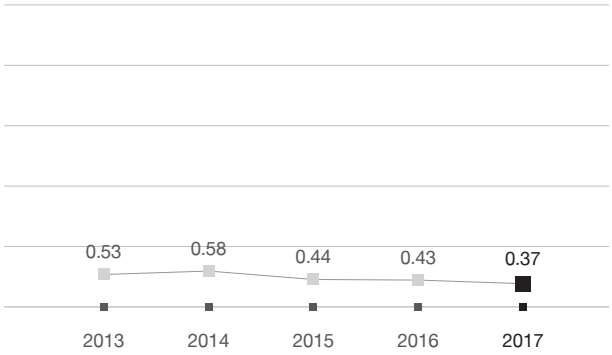

As of 31 December 2017, the company and our subsidiaries' debt to equity ratio (D/E) was 0.37 times, which decreased by 14% compared to debt to equity (D/E) ratio in 2016. It showed that the company's financial status at the end of 2017 was stronger than previous year.

Dividend Payout Ratio (%)

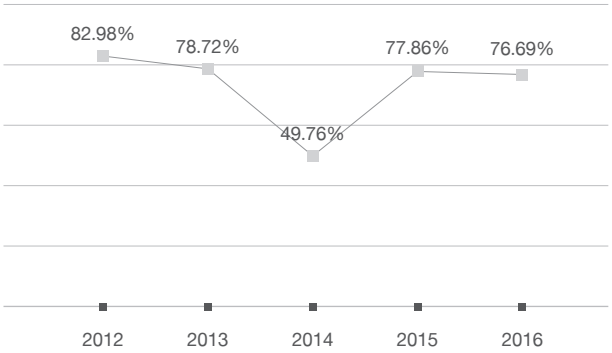

During 5 years in the past, the range of dividend payout ratio was about 49.76% - 82.98% while the company's dividend payout ratio in 2016 was 76.69% compared to the consolidated net profit after tax for the year 2016. However, annual dividend payout ratio in 2017 is subject to the approval of the company's Annual General Meeting of shareholders 2018 that will be held in March 2018.

3.4 Asset Management Ratio

Balance of trade and other receivables as of 31 December 2017
of consolidated financial statement of the company and our subsidiaries

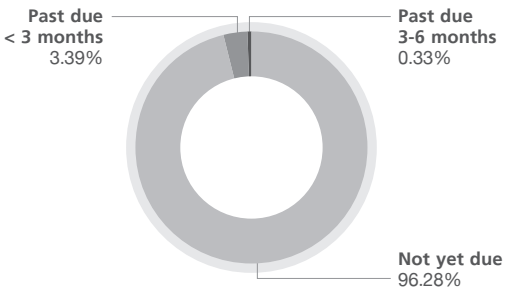

As fo 31 December 2017, the consolidated statement of financial position presents 189.88 million baht of a total of trade and other receivables, which slightly decreased by 1% or 2.09 million baht compared to a total of trade and other receivables as at 31 December 2016. However, it was about 4% of a total of trade and other receivables at the end of year 2017 that trade account receivables became delinquent. However,the company's provision for doubtful debts was recorded as an allowance for conservative purpose.

3.5 Factors which may affect the company's future operations and financial position

In 2017, the Thai economy as a whole has improved and it is expected that in 2018, the economy will grow at a rate of 3.5% as a result of public and private investments. There is a rapid growth in e-commerce industry in Thailand and ASEAN countries such as India and China whose total population is over 3 billion while it is expected that both the number of merchants and consumers will grow in 2018. In addition, new trends such as big data, behavioural and predictive analytics are becoming more important in understanding consumers' needs which will increase the demand for data. Therefore this is an industry that has potential and will continue to grow in the future.

The establishment of ASEAN Economics Community or AEC has created many advantages and disadvantages that the company must prepare for with regards to free trade. On opportunities, the company can expand services to corporate and financial institutions both locally and internationally which will lead to future growth while overseas investments could also pose a risk. With AEC, companies that provide similar services could operate in Thailand thus creating more competition. Meanwhile, the advancement in technology and the more complex expectations in services from our customers has caused the company to adapt by making improvements to products and service and changes to the organisation's structure while managing the source of funding to maintain liquidity and for investments in innovations and projects that are in line with the company's future growth and sustainability plans.

THE BOARD OF DIRECTORS' DUTIES ON FINANCIAL DISCLOSURE 2017

The Board of Directors of Business Online Public Company Limited understands the responsibility of ensuring integrity, sufficient, relevant and transparent disclosure of the company's fiscal year 2017 financial statements. Such disclosure abides by the generally accepted accounting principles, ensuring the integrity of the company's operations/ appropriate accounting policies have been put in place and adhered to on a consistent basis while due consideration has been placed on the process of preparing the company and the company's consolidated fiscal year 2017 financial statements including other information that has been included in this year's annual report.

To enhance stakeholder trust, the Board appointed an Audit Committee comprising of Independent Directors with qualifications as stipulated by the guidelines of Stock Exchange of Thailand. Ensuring that the company provides sufficient, transparent, correct and appropriate financial disclosure along with information regarding related party transactions is a key function of the committee. Ensuring appropriate, sufficient and effective risk management guidelines, appropriate internal control procedures along with robust internal audit processes are also the functions of the committee. Legal compliance is at the forefront of the Board's concerns therefore the committee is also charged with ensuring that the company's operations adheres to all relevant external and internal legal, guidelines and policies.

The Board of Directors believes that the company's separate financial statement and consolidated financial statements for the company and subsidiary for fiscal year 2017 ending 31 December 2017. which has been reviewed by the Audit Committee, management and the company's financial auditor, EY Office Limited, to be correct, complete, appropriate, in compliance with generally accepted accounting practices and employs appropriate accounting policies on a consistent basis. The financial disclosure is deemed to be transparent, provides an appropriate level of disclosure and is in compliance with all the relevant legal, guidelines and policies.

Mr. Noravat Suwarn
Chairman of the Board

Mr. Jack Min Intanate
Executive Chairman

AUDIT COMMITTEE'S REPORT

Dear Shareholders

The Audit Committee of Business Online Public Company Limited comprises of 4 independent directors as follows:

1.	**Mr. Anant**	**Tangtatswas***	Independent Director and Chairman of Audit Committee
2.	**Ms. Manida**	**Zimmerman**	Independent Director and Audit Committee Member
3.	**Ms. Suteera**	**Sripaibulya**	Independent Director and Audit Committee Member
4.	**Asst.Prof. Karndee**	**Leopairote**	Independent Director and Audit Committee Member

* Director with experience in accounting, finance, and auditing

Each of the directors meets the qualification mandated therein the Audit Committee Charter in accordance with the Good Governance Guideline from the SEC.

In 2017, the Audit Committee had quarterly meetings with Internal Auditors and Auditors, together with the management and the accounting team in attendance as appropriate, to audit the financial statements and exchange recommendations to ensure the financial statements are prepared in accordance with the Generally Accepted Accounting Standard with sufficient information disclosure. The Audit Committee found no practices conducted in conflict with the regulations and law related to the company. In 2017, there were 4 Audit Committee meetings. The Audit Committee informed the Board of Directors of the result of the work conducted by the Audit Committee during the respective Board of Director meeting. The key areas are as follows:

1. **Financial statements audit**

   The Audit Committee audited the quarterly, annual, and consolidated financial statements with the auditors, management, and Internal Audit to present to the Board of Directors. The Audit Committee also meet with the auditors without the management team in attendance at least once a year.

2. **Potential conflict of interest**

   The Audit Committee reviewed the list of potential conflict of interests between the company and its subsidiaries based on the arm's length transaction principle ensuring the benefits of stakeholders, the sufficiency of the disclosure in accordance with the SEC's rules and regulations.

3. **Internal control and risk management**

   The Committee reviewed the effectiveness of the Company's internal control system as per guidelines from the Office of the Securities and Exchange Commission. The Committee also reviewed the audit result regarding the Company's internal control system, including the security of the information systems, conducted by the internal audit team and the external auditor. In addition, the Committee followed up on the remedial actions taken by the management to improve key business processes and make the internal controls and risk management more effective. Follow up of the necessary actions taken to mitigate significant risks. The company has disclosed key risk in risk factors section of the annual report for 2017.

4. **Law and regulations**

   The Audit Committee reviewed the business conducted in compliance with the law and regulations.

5. **Good Governance**

   The Audit Committee audited the company to ensure good governance for transparency and confidence of shareholders.

6. **Internal Audit**

   The Audit Committee reviewed the objective and scope of the work and approved the Internal Audit plan for 2018, reviewed the Internal Audit Department's Independence, direction, strategy and resource sufficiency. The Audit Committee also provided recommendations and acknowledged the result of the audit and recommendations for 2017 from both the auditors and Internal Audit. The Audit Committee presented Audit Committee report to the Board of Directors after each meeting and provided recommendations to the management team, which the management have implemented as appropriate according to the guideline provided by the Audit Committee and SEC.

7. **Anti - Corruption**

   The Committee emphasized the Board's commitment and communicated this to the Company's management and employees.

8. **Appointment of the company's auditor and remuneration**

   The consideration and appointment of the auditor and the remuneration was conducted based on the qualification and expertise of the auditors in accordance to the amount of work required for the fiscal year 2017. The Audit Committee proposed to the Board of Directors to appoint EY Company Limited Limited's auditors, whose names are under SEC approved list, to be the company's auditor as follows:

Ms. Siriwan	**Nitdamrong**	C.P.A. Registration No. 5906 and/or
Ms. Kamontip	**Lertwitworatep**	C.P.A. Registration No. 4377 and/or
Mrs. Sarinda	**Hirunprasurtwutti**	C.P.A. Registration No. 4799

The Audit Committee believed that, in 2017, the company reported financial statements and operations with sufficient internal control and business conducted in compliance with the law and regulations mandated by the SEC. The internal control and risk management are appropriate and effective. The company provided appropriate and sufficient disclosure of the interconnectivity and conducted of business within reliable means and good governance.

Mr. Anant Tangtatswas
Chairman of the Audit Committee

NOMINATION AND REMUNERATION COMMITTEE'S REPORT

Dear Shareholders

The Nomination and Remuneration Committee was established according to the resolution of the company's Board of Directors meeting on 13 November 2014 comprising all the independent directors. They are:

1.	**Mr. Anant**	**Tangtatswas**	Independent Director and Chairman of Nomination and Remuneration Committee
2.	**Ms. Manida**	**Zinmerman**	Independent Director and Nomination and Remuneration Committee
3.	**Ms. Suteera**	**Sripaibulya**	Independent Director and Nomination and Remuneration Committee
4.	**Ass.Prof. Karndee**	**Leopairote**	Independent Director and Nomination and Remuneration Committee

In 2017 the Committee called one meeting. The meeting was well participated with due care by all the members of the Committee. The Committee's members pro actively participated, contributed and gave recommendation beneficial for improvement of the domination and remuneration of directors of the company.

The committee called the meeting to consider the proposed agenda with due care, transparency and independence for the best interest of the company and it's shareholders, within the given powers and responsibility prescribed therein the committee's charter, which is in accordance with SET's regulations and guidelines according to good governance. The major topics considered are:

1. **Domination of director(s)**
   Scrutinization and selection of the qualification of person according to the legal requirements, regulations and possessing no prohibited characteristics in accordance with the company's by law. The domination of director procedure is conducted with accountability, justification, due care, transparency, and agreeing with the company's structure. The company had given a time period for shareholders to propose a person for domination, but there were no shareholders rendered the proposal letter for domination. The committee, therefore, reviewed and considered, and recommended the director whose term would come to expiration in 2017 to be re-appointed as director for another term. The Shareholders' 2017 Annual General Meeting approved as recommended.
2. **Remuneration**
   The company's directors remuneration is based on duties, responsibilities, and performances, type and size of the company. Other factors taken into consideration are risks threatening the company's business and the general economic situation. The remuneration must be at an appropriate level and attractive enough to attract and retain the qualified directors. The remuneration is proposed to the company's board of directors for endorsement and further proposed to the shareholders' 2017 annual general meeting for approval. The approved remuneration table of members of both the company's directors and sub-committee is published in the company's annual report.

As at December 31, 2017 there are 10 directors in the company's Board of Directors, of which, 3 of the 10 directors are executives, 7 are non-executives, 4 are independent directors (more than 1/3 of the board members). In 2017 the directors received remuneration according to the directors remuneration table. It is of the opinion of the committee that the number of the directors of the company and the corresponding remuneration are reasonable and commensurate with their respective responsibilities, and in line with the guidelines endorsed by the committee.

Mr. Anant Tangtatswas
Chairman of Nomination and Remuneration Committee

FINANCIAL STATEMENTS

Independent Auditor's Report	180
Statement of Financial Position	183
Staement of Comprehensive Income	185
Statement of Changes in Shareholder's Equity	187
Cash Flow Statement	189
Note to Consolidated Financial Statements	191

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the Shareholders of Business Online Public Company Limited

Opinion

I have audited the accompanying consolidated financial statements of Business Online Public Company Limited and its subsidiaries (the Group), which comprise the consolidated statement of financial position as at 31 December 2017, and the related consolidated statements of comprehensive income, changes in shareholders' equity and cash flows for the year then ended, and notes to the consolidated financial statements, including a summary of significant accounting policies, and have also audited the separate financial statements of Business Online Public Company Limited for the same period.

In my opinion, the financial statements referred to above present fairly, in all material respects, the financial position of Business Online Public Company Limited and its subsidiaries and of Business Online Public Company Limited as at 31 December 2017, their financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with Thai Financial Reporting Standards.

Basis for Opinion

I conducted my audit in accordance with Thai Standards on Auditing. My responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of my report. I am independent of the Company in accordance with the Code of Ethics for Professional Accountants as issued by the Federation of Accounting Professions as relevant to my audit of the financial statements, and I have fulfilled my other ethical responsibilities in accordance with the Code. I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in my professional judgement, were of most significance in my audit of the financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of my audit of the financial statements as a whole, and in forming my opinion thereon, and I do not provide a separate opinion on these matters.

I have fulfilled the responsibilities described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of my report, including in relation to these matters. Accordingly, my audit included the performance of procedures designed to respond to my assessment of the risks of material misstatement of the financial statements. The results of my audit procedures, including the procedures performed to address the matters below, provide the basis for my audit opinion on the accompanying financial statements as a whole. Key audit matters and how audit procedures respond for each matter are described below.

Revenue recognition for long-term contracts

The Company has disclosed its policies on revenue recognition for services provided under long-term contracts, cost estimates for projects under long-term contracts and provision for project delay in Note 4 and Note 5 to the financial statements. I identified revenue recognition and estimation of project cost and relevant expenses to be areas of significant risk in audit. This is because these areas require management to exercise significant judgement to assess the percentage of completion, the probability of delay, and the measurement of possible project delay.

I examined the revenue recognition and provision for project delay under long-term contracts by randomly selecting contracts that the Company made with customers to test of the internal controls relating to the method that management used in estimating the percentage of completion, budget cost and estimated expenses to be incurred from the project delay and the recording of related transactions. I also read the contracts to consider the conditions relating to revenue recognition and inquired of management about the terms of and risks associated with these contracts. In addition, I evaluated the approach that the Company applied in estimating the percentage of completion, total costs throughout the project and provision for project delay by inquiry of the management and project manager on the progress of the project and examined other relevant documents.

Other long-term investment

As discussed in Notes 13 to the financial statements, The Company has carrying amounts based on cost method in other long-term investment in Ecart Studio Co., Ltd. amounting to Baht 53 million, which is higher than the proportion of the Company's holding in such company of Baht 6 million. In addition, Ecart Studio Co., Ltd. has sustained continuous loss since 2014. The assessment of investment, especially impairment of other long-term investment, requires the significant judgement in estimating the cash inflows that are expected to be generated from such company in the future, and setting an appropriate discount rate and growth rate.

I have assessed the estimated the cash inflows and the financial models selected by management by gaining an understanding of the management's decision-making process and whether the decisions are consistent with the historical data and budget plans from Ecart Studio Co., Ltd. In addition, I tested the significant assumptions applied by management in preparing estimates of the cash flows expected to be realised from such investment in the future, through comparison those assumptions with information from both internal and external sources and a review of the accuracy of past cash flow projections in comparison to actual operating results in order to assess the reliability of the cash flow projections. I have also considered the appropriateness of discount rate selected by management, tested the calculation of the realisable values of other long-term investment using the selected financial model and considered the impact of changes in key assumptions on those realisable values, especially changes in the discount rate and long-term revenue growth rates.

Other Information

Management is responsible for the other information. The other information comprise the information included in annual report of the Group, but does not include the financial statements and my auditor's report thereon.

My opinion on the financial statements does not cover the other information and I do not express any form of assurance conclusion thereon. In connection with my audit of the financial statements, my responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or my knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work I have performed, I conclude that there is a material misstatement of this other information, I am required to report that fact. I have nothing to report in this regard.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with Thai Financial Reporting Standards, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Group's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Group's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

My objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes my opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with Thai Standards on Auditing will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with Thai Standards on Auditing, I exercise professional judgement and maintain professional skepticism throughout the audit. I also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to continue as a going concern. If I conclude that a material uncertainty exists, I am required to draw attention in my auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify my opinion. My conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of my auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. I am responsible for the direction, supervision and performance of the group audit. I remain solely responsible for my audit opinion.

I communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that I identify during my audit.
I also provide those charged with governance with a statement that I have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on my independence, and where applicable, related safeguards.

From the matters communicated with those charged with governance, I determine those matters that were of most significance in the audit of the financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. I describe these matters in my auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, I determine that a matter should not be communicated in my report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

I am responsible for the audit resulting in this independent auditor's report.

Sarinda Hirunprasurtwutti

Sarinda Hirunprasurtwutti
Certified Public Accountant (Thailand) No. 4799

EY Office Limited
Bangkok: 14 February 2018

Business Online Public Company Limited and its subsidiaries
Statement of financial position
As at 31 December 2017

Unit : Baht

	Note	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
		2017	2016	2017	2016
Assets					
Current assets					
Cash and cash equivalents	7	111,014,908	100,493,192	85,012,823	92,995,573
Short-term investments	8	107,892,841	39,935,207	107,892,841	39,935,207
Trade and other receivables	9	189,881,880	191,974,401	179,515,149	182,433,493
Other current assets		28,016,966	38,681,884	24,976,385	36,826,350
Total current assets		436,806,595	371,084,684	397,397,198	352,190,623
Non-current assets					
Restricted bank deposits	10	14,200,100	17,200,100	14,200,100	17,200,100
Investment in associated company	11	31,586,622	31,401,179	30,000,000	30,000,000
Investment in subsidiaries	12	-	-	15,999,860	999,930
Other long-term investments	13	92,555,488	80,805,288	92,555,488	80,805,288
Building improvement and equipment	14	19,323,904	21,157,936	18,652,804	20,975,310
Intangible assets	15	38,273,562	45,331,904	30,258,282	40,510,890
Deferred tax assets	23	6,629,387	6,190,591	6,596,227	6,164,331
Other non-current assets		1,682,763	5,044,896	1,537,191	4,966,896
Total non-current assets		204,251,826	207,131,894	209,799,952	201,622,745
Total assets		641,058,421	578,216,578	607,197,150	553,813,368

The accompanying notes are an integral part of the financial statements.

Business Online Public Company Limited and its subsidiaries
Statement of financial position (continued)
As at 31 December 2017

Unit : Baht

	Note	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
		2017	2016	2017	2016
Liabilities and shareholders' equity					
Current liabilities					
Trade and other payables	*16*	103,442,716	112,676,220	87,330,890	101,346,026
Short-term provision	*17*	25,000,000	23,165,168	25,000,000	23,165,168
Income tax payable		4,257,318	1,899,367	3,100,227	-
Information utilisation fee payable		14,758,847	14,741,639	14,758,847	14,741,639
Other current liabilities		13,356,300	13,129,385	12,106,177	12,317,486
Total current liabilities		160,815,181	165,611,779	142,296,141	151,570,319
Non-current liabilities					
Provision for long-term employee benefits	*18*	11,472,021	9,495,368	11,161,221	9,364,069
Total non-current liabilities		11,472,021	9,495,368	11,161,221	9,364,069
Total liabilities		172,287,202	175,107,147	153,457,362	160,934,388
Shareholders' equity					
Share capital	*19*				
Registered					
826,000,000 ordinary shares of Baht 0.10 each		82,600,000	82,600,000	82,600,000	82,600,000
Issued and fully paid up					
820,505,500 ordinary shares of Baht 0.10 each					
(31 December 2016: 795,229,750 ordinary shares					
of Baht 0.10 each)		82,050,550	79,522,975	82,050,550	79,522,975
Share premium	*19*	139,271,186	91,095,699	139,271,186	91,095,699
Capital reserve for share-based payment transactions		-	5,798,292	-	5,798,292
Retained earnings					
Appropriated - statutory reserve	*20*	8,260,000	8,260,000	8,260,000	8,260,000
Unappropriated		239,189,483	218,432,465	224,158,052	208,202,014
Total shareholders' equity		468,771,219	403,109,431	453,739,788	392,878,980
Total liabilities and shareholders' equity		641,058,421	578,216,578	607,197,150	553,813,368

The accompanying notes are an integral part of the financial statements.

Business Online Public Company Limited and its subsidiaries
Statement of comprehensive income
For the year ended 31 December 2017

Unit : Baht

	Note	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
		2017	2016	2017	2016
Profit or loss:					
Revenues					
Service income	*21*	414,225,599	378,150,640	354,346,482	328,678,181
Other income		22,291,477	21,149,469	22,257,973	21,815,349
Total revenues		436,517,076	399,300,109	376,604,455	350,493,530
Expenses	*22*				
Costs of services		213,427,701	193,005,673	174,732,017	163,384,009
Administrative expenses		133,858,611	124,832,671	119,477,021	117,667,413
Total expenses		347,286,312	317,838,344	294,209,038	281,051,422
Profit before share of profit from investment in associate, finance cost and income tax expenses		89,230,764	81,461,765	82,395,417	69,442,108
Share of profit from investment in associate	*11*	185,443	135,188	-	-
Profit before finance cost and income tax expenses		89,416,207	81,596,953	82,395,417	69,442,108
Finance cost		-	(102)	-	(102)
Profit before income tax expenses		89,416,207	81,596,851	82,395,417	69,442,006
Income tax expenses	*23*	(12,802,155)	(9,008,010)	(10,586,128)	(6,437,116)
Profit for the year		76,614,052	72,588,841	71,809,289	63,004,890
Other comprehensive income:					
Other comprehensive income not to be reclassified to profit or loss in subsequent periods					
Actuarial gain (loss)	*18*	(238,689)	552,305	(233,960)	552,305
Less: Income tax effect	*23*	47,738	(110,461)	46,792	(110,461)
Other comprehensive income not to be reclassified to profit or loss in subsequent periods - net of income tax		(190,951)	441,844	(187,168)	441,844
Other comprehensive income for the year		(190,951)	441,844	(187,168)	441,844
Total comprehensive income for the year		76,423,101	73,030,685	71,622,121	63,446,734

The accompanying notes are an integral part of the financial statements.

Business Online Public Company Limited and its subsidiaries
Statement of comprehensive income (continued)
For the year ended 31 December 2017

Unit : Baht

	Note	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
		2017	2016	2017	2016
Earnings per share	*24*				
Basic earnings per share					
Profit attributable to equity holders of the Company		0.10	0.09	0.09	0.08
Weighted average number of ordinary shares (shares)		797,302,029	794,699,339	797,302,029	794,699,339
Diluted earnings per share					
Profit attributable to equity holders of the Company		0.10	0.09	0.09	0.08
Weighted average number of ordinary shares (shares)		802,001,232	795,714,418	802,001,232	795,714,418

The accompanying notes are an integral part of the financial statements.

Business Online Public Company Limited and its subsidiaries
Statement of changes in shareholders' equity
For the year ended 31 December 2017

Unit : Baht

	Note	Consolidated financial statements Equity attributable to owner of the Company					Total shareholders' equity
		Issued and paid up share capital	Share premium	Capital reserve for share-based payment transactions	Retained earnings		
					Appropriated - Statutory reserve	Unappropriated	
Balance as at 1 January 2016		79,399,325	88,867,513	4,276,327	8,260,000	193,041,375	373,844,540
Profit for the year		-	-	-	-	72,588,841	72,588,841
Other comprehensive income for the year		-	-	-	-	441,844	441,844
Total comprehensive income for the year		-	-	-	-	73,030,685	73,030,685
Ordinary share issued from excersied warrants	*19*	123,650	2,228,186	(187,962)	-	-	2,163,874
Recognition of expenses against capital reserve for share-based payment transactions	*19*	-	-	1,709,927	-	-	1,709,927
Dividend paid	*28*	-	-	-	-	(47,639,595)	(47,639,595)
Balance as at 31 December 2016		79,522,975	91,095,699	5,798,292	8,260,000	218,432,465	403,109,431
Balance as at 1 January 2017		79,522,975	91,095,699	5,798,292	8,260,000	218,432,465	403,109,431
Profit for the year		-	-	-	-	76,614,052	76,614,052
Other comprehensive income for the year		-	-	-	-	(190,951)	(190,951)
Total comprehensive income for the year		-	-	-	-	76,423,101	76,423,101
Ordinary share issued from excersied warrants	*19*	2,527,575	48,175,487	(6,470,499)	-	-	44,232,563
Recognition of expenses against capital reserve for share-based payment transactions	*19*	-	-	672,207	-	-	672,207
Dividend paid		-	-	-	-	(55,666,083)	(55,666,083)
Balance as at 31 December 2017	*28*	82,050,550	139,271,186	-	8,260,000	239,189,483	468,771,219

The accompanying notes are an integral part of the financial statements.

Business Online Public Company Limited and its subsidiaries
Statement of changes in shareholders' equity (continued)
For the year ended 31 December 2017

Unit : Baht

	Note	Seperate Financial Statements					Total shareholders' equity
		Issued and paid up share capital	Share premium	Capital reserve for share-based payment transactions	Retained earnings		
					Appropriated - Statutory reserve	Unappropriated	
Balance as at 1 January 2016		79,399,325	88,867,513	4,276,327	8,260,000	192,394,875	373,198,040
Profit for the year		-	-	-	-	63,004,890	63,004,890
Other comprehensive income for the year		-	-	-	-	441,844	441,844
Total comprehensive income for the year		-	-	-	-	63,446,734	63,446,734
Ordinary share issued from excersied warrants	*19*	123,650	2,228,186	(187,962)	-	-	2,163,874
Recognition of expenses against capital reserve for share-based payment transactions	*19*	-	-	1,709,927	-	-	1,709,927
Dividend paid	*28*	-	-	-	-	(47,639,595)	(47,639,595)
Balance as at 31 December 2016		79,522,975	91,095,699	5,798,292	8,260,000	208,202,014	392,878,980
Balance as at 1 January 2017		79,522,975	91,095,699	5,798,292	8,260,000	208,202,014	392,878,980
Profit for the year		-	-	-	-	71,809,289	71,809,289
Other comprehensive income for the year		-	-	-	-	(187,168)	(187,168)
Total comprehensive income for the year		-	-	-	-	71,622,121	71,622,121
Ordinary share issued from excersied warrants	*19*	2,527,575	48,175,487	(6,470,499)	-	-	44,232,563
Recognition of expenses against capital reserve for share-based payment transactions	*19*	-	-	672,207	-	-	672,207
Dividend paid	*28*	-	-	-	-	(55,666,083)	(55,666,083)
Balance as at 31 December 2017		82,050,550	139,271,186	-	8,260,000	224,158,052	453,739,788

The accompanying notes are an integral part of the financial statements.

Business Online Public Company Limited and its subsidiaries
Cash flow statement
For the year ended 31 December 2017

Unit : Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	**2017**	2016
Cash flows from operating activities				
Profit before tax	89,416,207	81,596,851	82,395,417	69,442,006
Adjustments to reconcile profit before tax to				
net cash provided by (paid from) operating activities:				
Gain on changes in value of investments	(128,904)	(534,289)	(128,904)	(534,289)
Depreciation and amortisation	25,426,496	24,445,553	23,871,018	23,940,400
Share of profit from investment in associated company	(185,443)	(135,188)	-	-
Expenses for share-based payment transactions	672,207	1,709,927	672,207	1,709,927
Provision for employee benefits	1,737,964	1,437,589	1,563,192	1,306,290
Unrealised loss (gain) on exchange	168,952	(195,248)	-	17,292
Provision for penalty delay	1,834,832	12,962,266	1,834,832	12,962,266
Allowance for doubtful accounts	10,772,079	-	10,772,079	-
Loss on diminution in value of withholding tax refundable	3,049,784	-	3,049,784	-
Gain on sales of equipment	(69,007)	(962,821)	(73,004)	(1,180,915)
Gain on sales of computer software	-	(60)	-	(890,060)
Dividend income	(19,600,000)	(18,681,250)	(19,600,000)	(18,681,250)
Interest expenses	-	102	-	102
Interest income	(1,531,450)	(372,976)	(1,497,946)	(360,661)
Profit from operating activities before changes				
in operating assets and liabilities	111,563,717	101,270,456	102,858,675	87,731,108
Decrease (increase) in operating assets:				
Trade and other receivables	(8,300,511)	25,931,056	(7,853,735)	31,509,101
Other current assets	10,664,918	(11,779,314)	12,229,591	(9,933,277)
Other non-current assets	(4,655)	(3,246,473)	63,475	(3,168,473)
Increase (decrease) in operating liabilities:				
Trade and other payables	(11,095,255)	13,586,263	(15,596,164)	10,559,622
Short-term provision	-	(2,365,553)	-	(2,365,553)
Information utilisation fee payable	17,208	(10,258,361)	17,208	(10,258,361)
Other current liabilities	197,284	(438,104)	(240,940)	(1,224,785)
Cash flows from operating activities	103,042,706	112,699,970	91,478,110	102,849,382
Cash paid for employee benefits	-	(392,000)	-	(392,000)
Cash paid for interest expenses	-	(102)	-	(102)
Cash paid for corporate income tax	(10,518,258)	(10,802,563)	(7,554,559)	(10,173,702)
Net cash from operating activities	92,524,448	101,505,305	83,923,551	92,283,578

The accompanying notes are an integral part of the financial statements.

Business Online Public Company Limited and its subsidiaries
Cash flow statement (continued)
For the year ended 31 December 2017

Unit : Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	**2017**	2016
Cash flows from investing activities				
Decrease in restricted banks deposits	3,000,000	-	3,000,000	-
(Increase) decrease in short-term investments	(67,268,517)	20,644,086	(67,268,517)	20,644,086
Cash paid for investment in subsidiary	-	-	(14,999,930)	-
Cash paid for other long-term investment	(11,750,200)	-	(11,750,200)	-
Cash paid for purchase of building improvement and equipment	(8,022,516)	(16,122,931)	(7,370,783)	(16,863,767)
Cash received from sales of equipment	120,749	1,054,614	119,346	1,366,193
Cash paid for purchase of computer software	(6,869,970)	(5,989,715)	(2,390,435)	(9,151,327)
Cash received from sales of computer software	-	62	-	6,000,062
Dividend received	19,600,000	18,681,250	19,600,000	18,681,250
Interest received	591,611	379,424	558,107	367,109
Net cash from (used) in investing activities	(70,598,843)	18,646,790	(80,502,412)	21,043,606
Cash flows from financing activities				
Cash received from exercised warrants	44,232,563	2,163,874	44,232,563	2,163,874
Dividend paid	(55,636,452)	(47,602,157)	(55,636,452)	(47,602,157)
Net cash used in financing activities	(11,403,889)	(45,438,283)	(11,403,889)	(45,438,283)
Net increase (decrease) in cash and cash equivalents	10,521,716	74,713,812	(7,982,750)	67,888,901
Cash and cash equivalents at beginning of year	100,493,192	25,779,380	92,995,573	25,106,672
Cash and cash equivalents at end of year	111,014,908	100,493,192	85,012,823	92,995,573
Supplemental cash flow information:				
Non-cash related transactions				
Payables for purchase of assets	2,138,498	445,120	2,026,148	445,120
Increase in dividend payable	29,631	37,438	29,631	37,437

The accompanying notes are an integral part of the financial statements.

NOTES TO CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS

Business Online Public Company Limited and its subsidiaries
Notes to consolidated financial statements
For the year ended 31 December 2017

1. General information

Business Online Public Company Limited ("the Company") is a public company incorporated and domiciled in Thailand. Its major shareholders are Advanced Research Group Co., Ltd., which is incorporated in Thailand, and Keppel Communications Pte. Ltd., which is incorporated in Singapore. Its principal activity is service provider and developer of local and global financial information system and as an online and offline business information service provider as well as consulting service and database management. The registered office of the Company is at 900/8-10 SVOA Tower, Rama III Road, Kwang Bangpongpang, Khet Yannawa, Bangkok.

2. Basis of preparation

2.1 The financial statements have been prepared in accordance with Thai Financial Reporting Standards enunciated under the Accounting Professions Act B.E. 2547 and their presentation has been made in compliance with the stipulations of the Notification of the Department of Business Development dated 11 October 2016, issued under the Accounting Act B.E. 2543.

The financial statements in Thai language are the official statutory financial statements of the Company. The financial statements in English language have been translated from the Thai language financial statements.

The financial statements have been prepared on a historical cost basis except where otherwise disclosed in the accounting policies.

2.2 Basis of consolidation

a) The consolidated financial statements include the financial statements of Business Online Public Company Limited ("the Company") and the following subsidiary companies ("the subsidiaries"):

Company's name	Nature of business	Country of incorporation	Percentage of shareholding	
			2017	2016
			Percent	Percent
D&B (Thailand) Co., Ltd.	Business Information Service	Thai	99.99	99.99
BOL Digital Co., Ltd.	Social business Service	Thai	99.99	-

b) The Company is deemed to have control over an investee or subsidiaries if it has rights, or is exposed, to variable returns from its involvement with the investee, and it has the ability to direct the activities that affect the amount of its return.

c) Subsidiaries are fully consolidated, being the date on which the Company obtains control, and continue to be consolidated until the date when such control ceases.

d) The financial statements of the subsidiaries are prepared using the same significant accounting policies as the Company.

e) Material balances and transactions between the Company and its subsidiary companies have been eliminated from the consolidated financial statements.

f) Non-controlling interests represent the portion of profit or loss and net assets of the subsidiaries that are not held by the Company and are presented separately in the consolidated profit or loss and within equity in the consolidated statement of financial position.

2.3 The separate financial statements present investments in subsidiaries and associates under the cost method.

3. New financial reporting standards

(a) Financial reporting standards that became effective in the current year

During the year, the Company and its subsidiaries have adopted the revised financial reporting standards and interpretations (revised 2016) and new accounting treatment guidance which are effective for fiscal years beginning on or after 1 January 2017. These financial reporting standards were aimed at alignment with the corresponding International Financial Reporting Standards with most of the changes directed towards revision of wording and terminology, and provision of interpretations and accounting guidance to users of standards. The adoption of these financial reporting standards does not have any significant impact on the Company and its subsidiaries' financial statements. However, one standard involves changes to key principles, which are summarised below.

TAS 27 (revised 2016) Separate Financial Statements

This revised standard stipulates an additional option to account for investments in subsidiaries, joint ventures and associates in separate financial statements under the equity method, as described in TAS 28 (revised 2016) Investments in Associates and Joint Ventures. However, the entity is to apply the same accounting treatment for each category of investment. If an entity elects to account for such investments using the equity method in the separate financial statements, it has to adjust the transaction retrospectively.

This standard does not have any significant impact on the Company's and its subsidiaries' financial statements because the management has decided to continue accounting for such investments under the cost method in the separate financial statements.

(b) Financial reporting standards that will become effective in the future

During the current year, the Federation of Accounting Professions issued a number of revised financial reporting standards and interpretations (revised 2017) which are effective for fiscal years beginning on or after 1 January 2018. These financial reporting standards were aimed at alignment with the corresponding International Financial Reporting Standards with most of the changes and clarifications directed towards disclosures in the notes to financial statements.

The management of the Company and its subsidiaries believe that the revised financial reporting standards will not have any significant impact on the financial statements when they are initially applied.

4. Significant accounting policies

4.1 Revenue recognition

Rendering of services

Revenues from purchases of limited numbers of hours of access to the Company's information services by customers, granting users access to information on juristic persons and business news, are generally recognised on a straight-line basis over the period of usage stipulated in the agreement. This method is used because such revenues are derived from sales made direct to customers rather than through distribution agents and because several types of service are provided to customers simultaneously over a period which has a fixed termination date. The Company therefore believes that there is no material difference between recognising revenue based on a straight-line basis and recognising it on hours actually used.

Service income under long-term contracts is recognised on the basis of percentage of completion. The percentage of completion is determined based on services performed to date as a percentage of total services to be performed.

Interest income

Interest income is recognised on an accrual basis based on the effective interest rate.

Dividends

Dividends are recognised when the right to receive the dividends is established.

4.2 Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents consist of cash in hand and at banks, and all highly liquid investments with an original maturity of three months or less and not subject to withdrawal restrictions.

4.3 Trade accounts receivable

Trade accounts receivable are stated at the net realisable value. Allowance for doubtful accounts is provided for the estimated losses that may be incurred in collection of receivables. The allowance is generally based on collection experience and analysis of debt aging.

4.4 Investments

a) Investments in non-marketable equity securities, which the Company classifies as other investments, are stated at cost net of allowance for loss on diminution in value (if any).

b) Investments in associates are accounted for in the consolidated financial statements using the equity method.

c) Investments in subsidiaries and associates are accounted for in the separate financial statements using the cost method.

d) Investments in securities held for trading are stated at fair value. Changes in fair value of these securities are recorded in profit or loss.

The fair value of unit trusts is determined from their net asset value.

4.5 Building improvement and equipment and depreciation

Building improvement and equipment are stated at cost less accumulated depreciation and allowance for loss on impairment of assets (if any). Depreciation of building improvement and equipment is calculated by reference to their costs, on the straight-line basis over the following estimated useful lives:

Building improvement	5 years
Equipment and others	3 - 5 years

Depreciation is included in determining income.

No depreciation is provided on building under improvement and assets under installation.

An item of building improvement and equipment is derecognised upon disposal or when no future economic benefits are expected from its use or disposal. Any gain or loss arising on disposal of an asset is included in profit or loss when the asset is derecognised.

4.6 Intangible assets

Intangible assets are carried at cost less any accumulated amortisation and any accumulated impairment losses (if any).

Intangible assets with finite lives are amortised on a systematic basis over the economic useful life and tested for impairment whenever there is an indication that the intangible asset may be impaired. The amortisation period and the amortisation method of such intangible assets are reviewed at least at each financial year end. The amortisation expense is charged to profit or loss.

A summary of the intangible assets with finite useful lives is as follows:

	Useful lives
Computer software	3, 5 and 10 years

4.7 Related party transactions

Related parties comprise individuals or enterprises that control, or are controlled by, the Company, whether directly or indirectly, or which are under common control with the Company.

They also include associated companies and individuals or enterprises which directly or indirectly own a voting interest in the Company that gives them significant influence over the Company, key management personnel, directors, and officers with authority in the planning and direction of the Company's operations.

4.8 Long-term leases

Leases of equipment which transfer substantially all the risks and rewards of ownership are classified as finance leases. Finance leases are capitalised at the lower of the fair value of the leased assets and the present value of the minimum lease payments. The outstanding rental obligations, net of finance charges, are included in long-term payables, while the interest element is charged to profit or loss over the lease period. The assets acquired under finance leases is depreciated over the useful life of the assets.

Leases of equipment which do not transfer substantially all the risks and rewards of ownership are classified as operating leases. Operating lease payments are recognised as an expense in profit or loss on a straight line basis over the lease term.

In cases where assets are sold and then leased back, whereby the transaction is a kind of finance lease, any excess of sales proceeds over the carrying amount of the assets is recorded as deferred revenue and amortised over the lease term.

4.9 Foreign currencies

The consolidated and separate financial statements are presented in Baht, which is also and measured using the Company's functional currency.

Transactions in foreign currencies are translated into Baht at the exchange rate ruling at the date of the transaction. Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are translated into Baht at the exchange rate ruling at the end of reporting period. Gains and losses on exchange are included in determining income.

4.10 Impairment of assets

At the end of each reporting period, the Company performs impairment reviews in respect of the building improvement and equipment and other intangible assets whenever events or changes in circumstances indicate that an asset may be impaired. An impairment loss is recognised when the recoverable amount of an asset, which is the higher of the asset's fair value less costs to sell and its value in use, is less than the carrying amount.

An impairment loss is recognised in profit or loss.

4.11 Equity-settled share-based payment transactions

The Company recognises share-based payment transactions when services from employees are rendered, based on the fair value of the share options on the grant date. The expenses are recorded over the vesting period, in accordance with the conditions regarding length of service rendered by employees stipulated in the share-based payment plan, together with a corresponding increase in "Capital reserve for share-based payment transactions" in shareholders' equity.

4.12 Employee benefits

Short-term employee benefits

Salaries, wages, bonuses and contributions to the social security fund are recognised as expenses when incurred.

Post-employment benefits

Defined contribution plans

The Company, its subsidiaries and their employees have jointly established a provident fund. The fund is monthly contributed by employees and by the Company. The fund's assets are held in a separate trust fund and the Company's and its subsidiaries' contributions are recognised as expenses when incurred.

Defined benefit plans

The Company and its subsidiaries have obligations in respect of the severance payments it must make to employees upon retirement under labor law. The Company and its subsidiaries treats these severance payment obligations as a defined benefit plan.

The obligation under the defined benefit plan is determined by a professionally qualified independent actuary based on actuarial techniques, using the projected unit credit method.

Actuarial gains and losses arising from post-employment benefits are recognised immediately in other comprehensive income.

4.13 Provisions

Provisions are recognised when the Company and its subsidiaries have a present obligation as a result of a past event, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, and a reliable estimate can be made of the amount of the obligation.

4.14 Income tax

Income tax expense represents the sum of corporate income tax currently payable and deferred tax.

Current tax

Current income tax is provided in the accounts at the amount expected to be paid to the taxation authorities, based on taxable profits determined in accordance with tax legislation.

Deferred tax

Deferred income tax is provided on temporary differences between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts at the end of each reporting period, using the tax rates enacted at the end of the reporting period.

The Company and its subsidiaries recognise deferred tax liabilities for all taxable temporary differences while they recognise deferred tax assets for all deductible temporary differences and tax losses carried forward to the extent that it is probable that future taxable profit will be available against which such deductible temporary differences and tax losses carried forward can be utilised.

At each reporting date, the Company and its subsidiaries review and reduce the carrying amount of deferred tax assets to the extent that it is no longer probable that sufficient taxable profit will be available to allow all or part of the deferred tax asset to be utilised. The Company and its subsidiaries record deferred tax directly to shareholders' equity if the tax relates to items that are recorded directly to shareholders' equity.

4.15 Fair value measurement

Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between buyer and seller (market participants) at the measurement date. The Company and its subsidiaries apply a quoted market price in an active market to measure their assets and liabilities that are required to be measured at fair value by relevant financial reporting standards. Except in case of no active market of an identical asset or liability or when a quoted market price is not available, the Company and its subsidiaries measure fair value using valuation technique that are appropriate in the circumstances and maximises the use of relevant observable inputs related to assets and liabilities that are required to be measured at fair value.

All assets and liabilities for which fair value is measured or disclosed in the financial statements are categorised within the fair value hierarchy into three levels based on categories of input to be used in fair value measurement as follows:

Level 1 Use of quoted market prices in an observable active market for such assets or liabilities

Level 2 Use of other observable inputs for such assets or liabilities, whether directly or indirectly

Level 3 Use of unobservable inputs such as estimates of future cash flows

At the end of each reporting period, the Company and its subsidiaries determine whether transfers have occurred between levels within the fair value hierarchy for assets and liabilities held at the end of the reporting period that are measured at fair value on a recurring basis.

5. Significant accounting judgements and estimates

The preparation of financial statements in conformity with financial reporting standards at times requires management to make subjective judgements and estimates regarding matters that are inherently uncertain. These judgements and estimates affect reported amounts and disclosures; and actual results could differ from these estimates. Significant judgements and estimates are as follows:

Long-term service contracts

The Company recognised service income under long-term contracts taking into account the stage of completion of service contract activities, when the outcome of a service contract can be estimated reliably. The stage of completion is determined based on services performed to date as a percentage of total services to be performed by the project management. The management is required to make judgement and estimate the stage of completion based on past experience and information obtained from the project management.

Estimated project costs for long-term contracts

The Company estimates project costs of long-term contracts based on the nature of the project, taking into account the volume and value of equipment to be used in the project and other expenses to be incurred to complete the service, including the trend of the changes in the costs of the equipment and other expenses. The estimates are reviewed regularly or when actual costs differ significantly from the figures used in the original estimates.

Provision for delay penalty

The management applied judgement in estimating the provision for delay penalty to be realised on each long-term service contract based on the probability of occurrence. The management believed that the provision made would be sufficient as at the end of the reporting period. However, actual results could differ from the estimates.

Allowance for doubtful accounts

In determining an allowance for doubtful accounts, the management needs to make judgement and estimates based upon, among other things, past collection history, aging profile of outstanding debts and the prevailing economic condition.

Impairment of investments

The Company treats investments as impaired when there has been a significant or prolonged decline in the fair value below their cost or where other objective evidence of impairment exists. The determination of what is “significant” or “prolonged” requires judgement of the management.

Intangible assets

The initial recognition and measurement of intangible assets, and subsequent impairment testing, require management to make estimates of cash flows to be generated by the asset or the cash generating units and to choose a suitable discount rate in order to calculate the present value of those cash flows.

Deferred tax assets

Deferred tax assets are recognised for deductible temporary differences and unused tax losses to the extent that it is probable that taxable profit will be available against which the temporary differences and losses can be utilised. Significant management judgement is required to determine the amount of deferred tax assets that can be recognised, based upon the likely timing and level of estimate future taxable profits.

Equity-settled share-based payment transactions

In estimation fair value for share-based payment transactions, the management is required to exercise judgement and to apply various assumptions, including the expected life of the share options, share price volatility and dividend yield.

Post-employment benefits under defined benefit plans

The obligation under the defined benefit plan is determined based on actuarial techniques. Such determination is made based on various assumptions, including discount rate, future salary increase rate, mortality rate and staff turnover rate.

6. Related party transactions

During the years, the Company and its subsidiaries had significant business transactions with related parties. Such transactions, which are summarised below, arose in the ordinary course of business and were concluded on commercial terms and bases agreed upon between the Company and those related parties.

Unit : Million Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements		Pricing policy
	2017	2016	2017	2016	
Transactions with subsidiaries (eliminated from the consolidated financial statements)					
Service income	-	-	10	12	Market price, Mutually agreed prices as stipulated in the agreements
Cost of services	-	-	-	2	Market price, Mutually agreed prices as stipulated in the agreements
Sale of equipment	-	-	-	6	Market price, Cost plus margin
Transactions with related parties					
Service income	22	23	22	23	Market price, Cost plus margin, Mutually agreed prices as stipulated in the agreements
Service fee expenses	10	9	8	9	Market price, Mutually agreed prices as stipulated in the agreements
Cost of services	15	14	9	14	Market price, Mutually agreed prices as stipulated in the agreements
Purchase of equipment	2	4	2	4	Market price

As at 31 December 2017 and 2016, the balances of accounts between the Company and those related companies are as follows:

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Trade and other receivables - related parties (Note 9)				
Subsidiaries	-	-	5,659	1,938
Related companies (Common shareholders and/or directors)	6,714	7,017	4,964	8,860
Total trade and other receivables - related parties	6,714	7,017	10,623	10,798
Trade and other payables - related parties (Note 16)				
Parent company	629	4,307	629	4,307
Related companies (Common shareholders and/or directors)	6,891	4,213	3,917	3,973
Total trade and other payables - related parties	7,520	8,520	4,546	8,280

Directors and management's benefits

During the year ended 31 December 2017 and 2016, the Company and its subsidiaries had employee benefit expenses payable to their directors and management as below.

Unit : Million Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Short-term employee benefits	20.3	20.1	20.3	20.1
Post-employment benefits	0.3	0.4	0.3	0.3
Share-based payment	0.3	0.7	0.3	0.7
Total	20.9	21.2	20.9	21.1

7. Cash and cash equivalents

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Cash	133	142	103	112
Bank deposits	110,882	100,351	84,910	92,884
Total	111,015	100,493	85,013	92,996

As at 31 December 2017, bank deposits carried interests between 0.10 and 1.10 percent per annum (2016: between 0.10 and 1.10 percent per annum).

8. Short-term investments

8.1 As at 31 December 2017 and 2016, short-term investments consisted of the following:

Unit : Thousand Baht

	Consolidated/Separate financial statements	
	2017	2016
Short-term investments in trading securities (Note 8.2)	-	39,935
Bill of exchange	14,893	-
Fixed deposits with financial institution	93,000	-
Total short-term investments	107,893	39,935

As at 31 December 2017, the Company had investment in bill of exchange which carried interest at 4.6 percent per annum and due for redemption within February 2018, and investment in 6 months and 12 months fixed deposits which carried interest between 0.9 and 1.4 percent per annum.

8.2 As at 31 December 2016, the Company had short-term investments in trading securities are summarised below.

Unit : Thousand Baht

	Consolidated/Separate financial statements	
	Cost	Fair value
Short-term investments in Fixed Income Fund	40,000	39,935
Less: Loss on change in value	(65)	
Total short-term investments in trading securities	39,935	

Movements of short-term investments in trading securities for the years ended 31 December 2017 and 2016 are summarised below.

Unit : Thousand Baht

	Consolidated/Separate financial statements	
	2017	2016
Balance as at 1 January	39,935	60,045
Purchases	-	40,000
Sales during the period - at cost		
Proceeds from sales	(40,064)	(60,644)
Gain on sales	64	644
Total	(40,000)	(60,000)
Add: Gain (loss) on change in value	65	(110)
Balance as at 31 December	-	39,935

9. Trade and other receivables

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Trade receivables - related parties				
Aged on the basis of due dates				
Not yet due	3,271	3,894	3,532	3,894
Past due				
Up to 3 months	1,764	1,616	1,764	1,616
Total trade receivables - related parties	5,035	5,510	5,296	5,510
Trade receivables - unrelated parties				
Aged on the basis of due dates				
Not yet due	21,772	37,756	17,305	32,837
Past due				
Up to 3 months	4,669	3,325	4,373	2,569
3 - 6 months	643	-	643	-
6 - 12 months	826	1,052	826	-
Total trade receivables - unrelated parties	27,910	42,133	23,147	35,406
Less: Allowance for doubtful debts	(772)	-	(772)	-
Total trade receivables - unrelated parties	27,138	42,133	22,375	35,406
Total trade receivables - net	32,173	47,643	27,671	40,916
Other receivables				
Other receivables - related parties	-	-	3,495	321
Other receivables - unrelated parties	1,293	700	1,293	700
Accrued income - related parties	1,525	1,489	1,678	4,949
Accrued income - unrelated parties	149,475	131,240	147,029	130,197
Prepaid expense - related parties	154	18	154	18
Prepaid expense - unrelated parties	15,262	10,884	8,195	5,332
Total other receivables	167,709	144,331	161,844	141,517
Less: Allowance for doubtful debts	(10,000)	-	(10,000)	-
Total other receivables - net	157,709	144,331	151,844	141,517
Total trade and other receivables - net	189,882	191,974	179,515	182,433

10. Restricted banks deposits

As at 31 December 2017, the Company pledged fixed deposits at banks of approximately Baht 14.2 million (2016: Baht 17.2 million) with three banks to secure bank overdrafts and letter of guarantees issued by the banks on behalf of the Company in respect of the purchase of goods and services as required in the ordinary course of business of the Company.

11. Investment in associated company

11.1 Details of associates:

Unit : Thousand Baht

Company's name	Nature of business	Country of incorporation	Percentage of shareholding		Consolidated financial statements Carrying amount based on equity method		Separate financial statements Carrying amount based on cost method	
			2017 (%)	2016 (%)	2017	2016	2017	2016
Abiks Development Co., Ltd.	Property Development	Thai	20	20	31,587	31,401	30,000	30,000

11.2 Share of comprehensive income and dividend received

During the years, the Company has recognised its share of profit from investment in associated company in the consolidated financial statements and dividend income in the separate financial statements as follows:

Unit : Thousand Baht

Company's name	Consolidated financial statements Share of profit from investment in associate during the year		Separate financial statements Dividend received during the year	
	2017	2016	2017	2016
Abiks Development Co., Ltd.	185	135	-	-

11.3 Summarised financial information about material associate

Summarised information about financial position

Unit : Thousand Baht

	Abiks Development Co., Ltd.	
	2017	2016
Current assets	41,204	40,334
Non-current assets	116,864	116,993
Current liabilities	(134)	(321)
Net assets	157,934	157,006
Shareholding percentage	20%	20%
Share of net assets	31,587	31,401
Elimination entries	-	-
Carrying amounts of associate based on equity method	31,587	31,401

Summarised information about comprehensive income

Unit : Thousand Baht

	For the years ended 31 December	
	2017	2016
Revenue	1,889	1,945
Profit	988	676

12. Investment in subsidiaries

Details of investment in subsidiaries as presented in separate financial statements are as follows:

Unit : Thousand Baht

Company's name	Paid-up capital		Shareholding percentage		Cost		Dividend received	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
D&B (Thailand) Co., Ltd.	1,000	1,000	99.99	99.99	1,000	1,000	-	-
BOL Digital Co., Ltd.	15,000	-	99.99	-	15,000	-	-	-
					16,000	1,000	-	-

On 10 November 2016, the Company's Board of Director's Meeting No. 4/2016 passed a resolution to approve the establishment of a new subsidiary name "BOL Digital Co., Ltd." with registered share capital of Baht 5 million in which the Company holds 99.99 percent interest. The subsidiary is principally engaged in providing specialised social business platform that connects and matches businesses to enhance business opportunity for SMEs and large enterprises domestically and internationally. Moreover, the platform will connect with financial institutions as a funding channel for SMEs seeking to raise their capital. The Company registered the establishment of such new subsidiary with the Ministry of Commerce on 5 January 2017.

On 8 August 2017, the Company's Board of Director's Meeting No. 3/2017 passed a resolution to approve an increase in the registered share capital of BOL Digital Company Limited ("the subsidiary") from Baht 5 million (500,000 ordinary shares of Baht 10) to Baht 15 million (1,500,000 ordinary shares of Baht 10) through the issuance of 1,000,000 new ordinary shares of Baht 10 each and the Company holds 99.99 percent shareholding interest in BOL Digital Company Limited. The subsidiary registered the share capital increase with the Ministry of Commerce on 8 September 2017.

13. Other long-term investment

Unit : Thousand Baht

Company's name	Business	Relation	Consolidated/Separate financial statements							
			Paid up share capital		Shareholding percentage		Cost value		Dividend received	
			2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
National Credit Bureau Co., Ltd.	Credit information provider	Direct holding	250,000	250,000	12.25	12.25	27,864	27,864	19,600	18,681
Ecart Studio Co., Ltd.	Designing, developing, consulting for Web- Based Applications	Direct holding	12,942	11,765	13.64	15.00	52,941	52,941	-	-
Peer Power Co., Ltd.	Fintech business	Direct holding	9,440	-	10.00	-	11,750	-	-	-
							92,555	80,805	19,600	18,681

a) On 8 August 2017, the Company's Board of Directors Meeting No.3/2017 passed a resolution to approve an investment in 10 percent of shareholding in Peer Power Company Limited. This investment is anticipated to support the Company's business expansion in Fintech business in the future and it is a long-term investment.
Subsequently on 7 September 2017, the Company entered into the investment agreement with the existing shareholders of that company to purchase 140,000 newly issued ordinary shares, totaling Baht 11.75 million. On 21 September 2017, the Company fully paid the share subscription.

b) On 10 October 2017, the Extraordinary General Meeting of the shareholders of Ecart Studio Co., Ltd. had passed a resolution to approve an increase in the registered share capital from Baht 11.76 million (1,176,473 ordinary shares of Baht 10 each) to Baht 12.58 million (1,258,263 ordinary shares of Baht 10 each) through the issuance of 81,790 new ordinary shares of Baht 10 each. Subsequently on 17 November 2017, the Extraordinary General Meeting of the shareholders of Ecart Studio Co., Ltd. had passed a resolution to approve an increase in the registered share capital from Baht 12.58 million to Baht 12.94 million (1,294,223 ordinary shares of Baht 10 each) through the issuance of 35,960 new ordinary shares of Baht 10 each. However, the Company did not make additional investment in the ordinary shares of such company which resulted in the decrease in percentage of shareholding in Ecart Studio Co., Ltd. from 15.00 percent to 13.64 percent.
As at 31 December 2017, the Company has carrying amounts based on cost method of investment in Ecart Studio Co., Ltd. amounting to Baht 53 million, which is higher than the proportion of the Company's holding in such company of Baht 6 million. The Company's management considered that this company is in the early stage and the recoverable amount is higher than the carrying amount. Therefore, the Company had not recorded allowance for impairment of investment in Ecart Studio Co., Ltd.

14. Building improvement and equipment

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements					
	Building improvement	Office equipment	Computer and equipment	Vehicle	Assets under installation	Total
Cost:						
1 January 2016	20,376	10,312	98,548	14,077	2,626	145,939
Additions	-	403	5,668	4,284	631	10,986
Disposals	-	(6)	(553)	(3,720)	(92)	(4,371)
Transfer in (out)	-	289	2,534	-	(2,823)	-
31 December 2016	20,376	10,998	106,197	14,641	342	152,554
Additions	231	771	5,636	-	3,078	9,716
Disposals	-	(497)	(14,755)	-	-	(15,252)
Transfer in (out)	-	3,420	-	-	(3,420)	-
31 December 2017	20,607	14,692	97,078	14,641	-	147,018
Accumulated depreciation:						
1 January 2016	18,458	8,297	86,537	11,078	-	124,370
Depreciation for the year	961	818	7,409	2,117	-	11,305
Depreciation on disposals	-	(7)	(553)	(3,719)	-	(4,279)
31 December 2016	19,419	9,108	93,393	9,476	-	131,396
Depreciation for the year	676	1,238	7,950	1,634	-	11,498
Depreciation on disposals	-	(450)	(14,750)	-	-	(15,200)
31 December 2017	20,095	9,896	86,593	11,110	-	127,694
Net book value:						
31 December 2016	957	1,890	12,804	5,165	342	21,158
31 December 2017	512	4,796	10,485	3,531	-	19,324

Depreciation for the year

2016 (Baht 7.4 million included in services cost, and the remaining balance in administrative expenses)	11,305
2017 (Baht 8.0 million included in services cost, and the remaining balance in administrative expenses)	11,498

Unit : Thousand Baht

	Separate financial statements					
	Building improvement	Office equipment	Computer and equipment	Vehicle	Assets under installation	Total
Cost:						
1 January 2016	20,303	10,238	97,052	14,077	2,626	144,296
Additions	-	341	5,581	4,284	631	10,837
Disposals	-	(133)	(1,994)	(3,720)	(92)	(5,939)
Transfer in (out)	-	289	2,534	-	(2,823)	-
31 December 2016	20,303	10,735	103,173	14,641	342	149,194
Additions	231	695	4,948	-	3,078	8,952
Disposals	-	(496)	(14,747)	-	-	(15,243)
Transfer in (out)	-	3,420	-	-	(3,420)	-
31 December 2017	20,534	14,354	93,374	14,641	-	142,903
Accumulated depreciation:						
1 January 2016	18,385	8,223	85,041	11,078	-	122,727
Depreciation for the year	961	807	7,360	2,117	-	11,245
Depreciation on disposals	-	(111)	(1,923)	(3,719)	-	(5,753)
31 December 2016	19,346	8,919	90,478	9,476	-	128,219
Depreciation for the year	676	1,207	7,711	1,634	-	11,228
Depreciation on disposals	-	(450)	(14,747)	-	-	(15,197)
31 December 2017	20,022	9,676	83,442	11,110	-	124,250
Net book value:						
31 December 2016	957	1,816	12,695	5,165	342	20,975
31 December 2017	512	4,678	9,932	3,531	-	18,653

Depreciation for the year

2016 (Baht 7.4 million included in services cost, and the remaining balance in administrative expenses)	11,245
2017 (Baht 7.7 million included in services cost, and the remaining balance in administrative expenses)	11,228

As at 31 December 2017, certain equipment items have been fully depreciated but are still in use. The gross carrying amount before deducting accumulated depreciation of those assets amounted to approximately Baht 163.12 million (separate financial statements: Baht 162.99 million) (2016: Baht 146.91 million, separate financial statements: Baht 146.91 million).

15. Intangible assets

The net book value of intangible assets as at 31 December 2017 and 2016 is presented below.

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements			Separate financial statements		
	Computer software	Software under development	Total	Computer software	Software under development	Total
31 December 2017						
Cost	121,152	4,508	125,660	115,725	97	115,822
Less: Accumulated amortisation	(87,386)	-	(87,386)	(85,564)	-	(85,564)
Net book value	33,766	4,508	38,274	30,161	97	30,258
31 December 2016						
Cost	109,304	9,486	118,790	103,946	9,486	113,432
Transfers in/(out)	9,389	(9,389)	-	9,389	(9,389)	-
Less: Accumulated amortisation	(73,458)	-	(73,458)	(72,921)	-	(72,921)
Net book value	45,235	97	45,332	40,414	97	40,511

A reconciliation of the net book value of intangible assets for the years 2017 and 2016 is presented below.

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Net book value at beginning of year	45,332	52,486	40,511	52,447
Acquisition of computer software	2,459	3,775	2,390	3,658
Acquisition of computer software under development	4,411	2,212	-	2,212
Sales of computer software - net book value	-	-	-	(5,110)
Amortisation charged for the year	(13,928)	(13,141)	(12,643)	(12,696)
Net book value at end of year	38,274	45,332	30,258	40,511

16. Trade and other payables

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Trade payables - related parties	496	125	228	125
Trade payables - unrelated parties	4,016	4,160	1,808	3,416
Accrued cost - related parties	3,293	3,975	293	3,975
Accrued cost - unrelated parties	16,499	17,023	13,432	13,012
Accrued expenses - related parties	539	575	487	335
Accrued expenses - unrelated parties	4,650	4,089	3,993	3,937
Other payables - related parties	2,183	2,019	1,598	2,019
Other payables - unrelated parties	4,393	1,641	3,786	1,406
Deferred income - related parties	1,009	1,826	1,940	1,826
Deferred income - unrelated parties	66,365	77,243	59,766	71,295
Total trade and other payables	103,443	112,676	87,331	101,346

17. Short-term provision

Unit : Thousand Baht

	Consolidated/Separate financial statements
Provision for penalty delay	
1 January 2016	12,568
Increase during the year	12,962
Utilised	(2,365)
31 December 2016	23,165
Increase during the year	1,835
31 December 2017	25,000

18. Provision for long-term employee benefits

Provision for long-term employee benefits, which represents compensation payable to employees after they retire, was as follows:

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Provision for long-term employee benefits at beginning of year	9,495	9,002	9,364	9,002
Included in profit or loss:				
Current service cost	1,506	1,090	1,335	961
Interest cost	232	347	228	345
Included in other comprehensive income:				
Actuarial (gain) loss arising from				
Demographic assumptions changes	239	(1,946)	234	(1,946)
Financial assumptions changes	-	946	-	946
Experience adjustments	-	448	-	448
Benefits paid during the year	-	(392)	-	(392)
Provision for long-term employee benefits at end of year	11,472	9,495	11,161	9,364

Line items in profit or loss under which long-term employee benefit expenses are recognised are as follows:

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Cost of services	387	559	387	559
Administrative expenses	1,351	878	1,176	747
Total expenses recognised in profit or loss	1,738	1,437	1,563	1,306

As at 31 December 2017, the Company and its subsidiaries expected not to pay the long- term employee benefits during the next year. (2016: Baht 0.4 million, separate financial statements: Baht 0.4 million).

As at 31 December 2017, the weighted average duration of the liabilities for long-term employee benefit of the Company and its subsidiaries is 12 years (Separate financial statements: 12 years) (2016: 12 years, separate financial statements: 12 years).

Significant actuarial assumptions are summarised below.

Unit : Percent per annum

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Discount rate	2.44	2.44	2.44	2.44
Salary increase rate	3.5 - 6.0	3.5 - 6.0	3.5 - 6.0	3.5 - 6.0
Turnover rate (depending on age)	0 - 25.0	0 - 25.0	0 - 25.0	0 - 25.0

The results of sensitivity analysis for significant assumptions that affect the present value of the long-term employee benefit obligation as at 31 December 2017 and 2016 are summarised below.

Unit : Thousand Baht

	As at 31 December 2017			
	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	Liability increase (decrease)		Liability increase (decrease)	
	Increase 1%	Decrease 1%	Increase 1%	Decrease 1%
Discount rate	(1,089)	1,251	(1,061)	1,217
Salary increase rate	1,180	(1,337)	1,150	(1,301)

Unit : Thousand Baht

	As at 31 December 2016			
	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	Liability increase (decrease)		Liability increase (decrease)	
	Increase 1%	Decrease 1%	Increase 1%	Decrease 1%
Discount rate	(992)	1,146	(969)	1,117
Salary increase rate	1,115	(987)	1,088	(964)

19. Share capital and warrants

On 27 March 2014, the Annual General Meeting of the shareholders passed a resolution to approve the issuance of warrants of not exceeding 38,500,000 units or 5 percent of paid-up capital to the directors and/or employees of the Company (ESOP Scheme) at free-of- charge. However, no one received more than 5 percent of allotted the ESOP warrants. The warrants are exercisable in a ratio of 1 warrant to 1 new ordinary share and the exercise price is Baht 1.75 per share. The Annual General Meeting of the shareholders approved the increase in the Company's registered share capital of Baht 3,850,000 from Baht 78,750,000 (787,500,000 ordinary shares of Baht 0.1 each) to Baht 82,600,000 (826,000,000 ordinary shares of Baht 0.1 each) to reserve for the exercise of the warrants of ESOP Scheme.

On 9 April 2014, the Company registered such share capital with the Ministry of Commerce, resulting in share capital increase to Baht 82,600,000.

On 19 May 2014, the Company allocated and issued 38,500,000 warrants to the directors and/or employees of the Company at free-of-charge. The exercise period is within 4 years, commencing on the allocation date. The exercise ratio is 1 warrant per 1 new ordinary share, and the exercise price is Baht 1.75 per share. The first exercise date is 31 May 2015 and the following exercise dates fall on the last working days of May and November. The last exercise date is 30 November 2017.

Warrant holders may exercise their warrants under the following conditions.

- Not exceeding 30 percent of all allotted warrants of each warrant holder are exercisable after 12 months but not later than 24 months after the allotted date.
- Additional 30 percent of all allotted warrants of each warrant holders are exercisable after 24 months but not later than 36 months after the allotted date.
- Additional 40 percent of all allotted warrants of each warrant holders are exercisable after 36 months from the allotted date until the warrants expire.

Any remaining unexercised warrants of each exercise period can be carried forward to the subsequent exercise periods throughout the term of the warrants.

However, the exercise price and/or ratio may be adjusted according to the stipulated right adjustment conditions. If directors or employees of the Company resign, are removed from their position, or are otherwise no longer directors or employees of the Company, the Company can re-allot the warrants to other directors and employees of the Company.

The estimated fair value of each share option granted is Baht 0.18 - 0.29, which was calculated by applying the Black-Scholes-Merton formula. The model inputs were the share price at price determination date of Baht 1.56 and Baht 1.70, exercise price of Baht 1.75, expected volatility of 30.61% - 43.33%, expected dividend yield of 5.79%, contractual life of 1 - 4 years, and a risk-free interest rate of 2.14% - 2.80% per annum.

Movements in the issued and paid-up ordinary share during the years ended 31 December 2017 and 2016 are summarised as below.

Description	Paid-up share capital		Premium on ordinary shares			
	Number of shares (Thousand shares)	Amount (Thousand Baht)	Premium from exercise of warrants (Thousand Baht)	Adjustment of capital reserve for share-based payment transaction (Thousand Baht)	Total (Thousand Baht)	Registration date with the Ministry of Commerce
1 January 2016	793,993	79,399	87,864	1,004	88,868	
Exercise of warrants						
ESOP No. 3	1,237	124	2,040	188	2,228	6 June 2016
31 December 2016	795,230	79,523	89,904	1,192	91,096	
Exercise of warrants						
ESOP No. 5	684	68	1,129	115	1,244	8 June 2017
Exercise of warrants						
ESOP No. 6	24,592	2,459	40,576	6,355	46,931	7 December 2017
31 December 2017	820,506	82,050	131,609	7,662	139,271	

During the year ended 31 December 2017, the Company recorded expenses of Baht 0.67 million (2016: Baht 1.7 million) related to the ESOP scheme as personnel expenses, together with a corresponding increase in "Capital reserve for share-based payment transactions" in the shareholder's' equity.

Presented below is a summary of movements in the number of the Company's warrants.

Unit : Thousand Units

	2017	2016
Warrants at the beginning of year	30,770	32,007
Less: Warrants exercised during the year	(25,276)	(1,237)
Number of expired warrant	(5,494)	-
Warrants at the end of year	-	30,770

20. Statutory reserve

Pursuant to Section 116 of the Public Limited Companies Act B.E. 2535, the Company is required to set aside to a statutory reserve at least 5 percent of its net income after deducting accumulated deficit brought forward (if any), until the reserve reaches 10 percent of the registered capital. The statutory reserve is not available for dividend distribution. At present, the statutory reserve has fully been set aside.

21. Service income

Service income of the Company and its subsidiaries classified by nature of services are as follows:

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Service income from providing business information by online computer systems	181,300	178,576	184,485	184,270
Service income from providing/ utilising software under the BOI investment promotion privilege	72,191	62,593	72,191	62,593
Other service income	160,735	136,982	97,670	81,815
Total service income	414,226	378,151	354,346	328,678

22. Expenses by nature

Significant expenses by nature are as follows:

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Costs of database management system	121,060	89,720	86,369	58,378
Cost of projects	33,271	22,009	33,271	22,009
Salaries and wages and other employee benefits	96,219	94,443	86,893	89,697
Directors' remuneration and consultant fee	13,050	13,239	13,050	13,239
Depreciation	11,498	11,305	11,228	11,215
Amortisation expenses	13,928	13,141	12,643	12,696
Rental expenses from operating lease agreements	8,623	4,707	7,747	4,707
Marketing expenses	7,530	4,277	4,079	4,015
Electricity charges	4,587	4,607	4,587	4,607

23. Corporate income tax

Income tax expenses for the years ended 31 December 2017 and 2016 are made up as follows:

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Current income tax:				
Current income tax charge	13,193	8,956	10,971	6,428
Deferred tax:				
Relating to origination and reversal of temporary differences	(391)	52	(385)	9
Income tax expense reported in the profit or loss	12,802	9,008	10,586	6,437

The amounts of income tax relating to each component of other comprehensive income for the years ended 31 December 2017 and 2016 are as follows:

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Deferred tax relating to actuarial gain (loss)	(48)	110	(47)	110

The reconciliation between accounting profit and income tax expense is shown below.

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Accounting profit before tax	89,416	81,597	82,395	69,442
Applicable tax rate	20%	20%	20%	20%
Accounting profit before tax multiplied by applicable tax rate	17,883	16,319	16,479	13,888
Effects of:				
Promotional privileges (Note 25)	(5,171)	(6,465)	(5,171)	(6,465)
Utilisation of tax loss carried forward	-	(59)	-	-
Income not subject to tax	(3,920)	(3,736)	(3,920)	(3,736)
Add back expenses not deductible for tax purposes	4,001	3,259	3,986	3,396
Additional expense deductions allowed	(723)	(543)	(673)	(673)
Others	732	233	(115)	27
Total	(5,081)	(7,311)	(5,893)	(7,451)
Income tax expenses reported in the profit or loss	12,802	9,008	10,586	6,437

The components of deferred tax assets are as follows:

Unit : Thousand Baht

	Statement of financial position			
	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Deferred tax assets				
Allowance for share reduction of investment	4,003	4,003	4,003	4,003
Allowance for doubtful accounts	154	-	154	-
Accumulated amortisation - Computer software	96	288	96	288
Provision for long-term employee benefits	2,376	1,900	2,343	1,873
Total	6,629	6,191	6,596	6,164

24. Earnings per share

Basic earnings per share is calculated by dividing profit for the year attributable to equity holders of the Company (excluding other comprehensive income) by the weighted average number of ordinary shares in issue during the year.

Diluted earnings per share is calculated by dividing profit for the year attributable to equity holders of the Company (excluding other comprehensive income) by the weighted average number of ordinary shares in issue during the year plus the weighted average number of ordinary shares which would need to be issued to convert all dilutive potential ordinary shares into ordinary shares. The calculation assumes that the conversion took place either at the beginning of the year or on the date the potential ordinary shares were issued.

The following table sets forth the computation of basic and diluted earnings per share:

	Consolidated financial statements					
	Profit for the year		Weighted average number of ordinary shares		Earnings per share	
	2017 (Thousand Baht)	2016 (Thousand Baht)	2017 (Thousand shares)	2016 (Thousand shares)	2017 (Baht)	2016 (Baht)
Basic earnings per share						
Profit attributable to equity holders of the Company	76,614	72,589	797,302	794,699	0.10	0.09
Effect of dilutive potential ordinary shares						
Warrants - ESOP (2017: Nil) (2016: 30,770,250 Units)	-	-	4,699	1,015		
Diluted earnings per share						
Profit attributable to ordinary shareholders assuming the conversion of warrants to ordinary shares	76,614	72,589	802,001	795,714	0.10	0.09

	Separate financial statements					
	Profit for the year		Weighted average number of ordinary shares		Earnings per share	
	2017 (Thousand Baht)	2016 (Thousand Baht)	2017 (Thousand shares)	2016 (Thousand shares)	2017 (Baht)	2016 (Baht)
Basic earnings per share						
Profit attributable to equity holders of the Company	71,809	63,005	797,302	794,699	0.09	0.08
Effect of dilutive potential ordinary shares						
Warrants - ESOP (2017: Nil) (2016: 30,770,250 Units)	-	-	4,699	1,015		
Diluted earnings per share						
Profit attributable to ordinary shareholders assuming the conversion of warrants to ordinary shares	71,809	63,005	802,001	795,714	0.09	0.08

25. Promotional privileges

The Company and a subsidiary have been granted promotional privileges under the Investment Promotion Act B.E. 2520 by the Board of Investment under certain significant conditions. Significant privileges of the Company and the subsidiary are as follows:

Details	The Company	BOL Digital Co., Ltd. (the subsidiary)
Certificate No.	2423(7)/2556	60-0193-1-00-2-0
Date	9 October 2013	14 February 2017
1. Promotional privileges for	Software	Software
2. The significant privileges are:		
2.1 Exemption from corporate income tax on net income from promoted operations (commencing as from the date of first earning operating income). Furthermore, accumulated losses incurred during the corporate income tax exemption period, the Company allowed to utilise the losses as a deduction against net income for a period of 5 years after the expiry of the tax exemption period, whether from any one year or from several years.	8 years (will expire on 15 December 2022)	5 years
2.2 Exemption from income tax on dividends paid from the income of the promoted operations for which corporate income tax is exempted, throughout the corporate income tax exemption.	Granted	Granted
2.3 Exemption from import duty on imported machinery for use in production as approved by the Board.	Throughout the period of promoted	Throughout the period of promoted
3. Date of first earning operating income	16 December 2014 (effective date of the first agreement)	Not yet utilised

The Company and the subsidiary's operating revenues for the years ended 31 December 2017 and 2016, dividend between promoted and non-promoted operations, are summarised below.

Unit : Thousand Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Promoted operations	72,191	62,593	72,191	62,593
Non-promoted operations	342,035	315,558	282,155	266,085
Total service income	414,226	378,151	354,346	328,678

26. Financial information by segment

Operating segment information is reported in a manner consistent with the internal reports that are regularly reviewed by the chief operating decision maker in order to make decisions about the allocation of resources to the segment and assess its performance. The Company and its subsidiaries are principally engaged in an online and offline information service provider and developer of financial news and other information services their operations are carried on only in Thailand. Segment performance is measured based on operating profit or loss, on a basis consistent with that used to measure operating profit or loss in the financial statements. As a result, all of the revenues and operating profits as presented in the comprehensive income statements and assets as reflected in these financial statements pertain to the aforementioned reportable operating segment and geographical area.

Major customers

In 2017 and 2016, the Company and its subsidiaries have no major customer with revenue of 10 percent or more of its consolidated revenue.

27. Provident fund

The Company and its employees have jointly established a provident fund in accordance with the Provident Fund Act B.E. 2530. Both employees and the Company contribute to the fund monthly at the rate of 3 percent of basic salary. The fund, which is managed by BBL Asset Management Company Limited, will be paid to employees upon termination in accordance with the fund rules. The contributions for the year 2017 amounting to approximately Baht 1.9 million (Separate financial statements: Baht 1.8 million) (2016: Baht 2.0 million, separate financial statements: Baht 1.9 million) were recognised as expenses.

28. Dividends

Dividends	Approved by	Total dividends (Million Baht)	Dividend per share (Baht per share)
Final dividends for 2015	Annual General Meeting of the shareholders on 30 March 2016	47.64	0.06
Total dividends paid in 2016		47.64	0.06
Final dividends for 2016	Annual General Meeting of the shareholders on 30 March 2017	55.67	0.07
Total dividends paid in 2017		55.67	0.07

29. Commitments and contingent liabilities

As at 31 December 2017 and 2016, the Company and its subsidiaries have commitments and contingent liabilities other than these disclosed in other notes to financial statements as follows:

29.1 Service agreements

The Company has entered into agreement with a government enterprise to obtain the right to operate an online business information service and on 23 April 2012, the Company extended the agreement for 5 years with the government enterprise (2016 - 2020) to obtain the right to operate an online business information service. The agreement will be terminated in December 2020. In addition, the Company signed in the memorandum of understanding of the cooperation of business information service which the term of such memorandum is 15 years (2021 - 2035). The Company has to pay the fee at the fixed rate of service income or minimum guarantee for per year as specified in the agreements and such memorandum in order to continue the project.

During the year 2015, D&B (Thailand) Co., Ltd., a subsidiary company, entered into an agreement with an overseas company to obtain the trademark license to provide services to customers. The subsidiary company is liable to pay a fee as specified in the agreement. The agreement is for the period of 5 years.

In addition, the Company and its subsidiaries entered into service agreements related to cost of providing services with other companies.

As at 31 December 2017 and 2016, the future payments under these service agreements are due as follows:

Unit : Million Baht

	Consolidated financial statements		Separate financial statements	
	2017	2016	2017	2016
Payable:				
In up to 1 year	63.18	75.76	45.75	46.32
In over 1 and up to 5 years	111.37	165.00	77.09	78.97
In over 5 years	191.75	191.75	191.75	191.75

29.2 Capital expenditure agreement

As at 31 December 2017, the Company has outstanding commitments under the agreements for development of the computer system and has other capital expenditure totaling Baht 9.26 million (2016: Baht 0.08 million).

29.3 License agreements

The Company has entered into an agreement with a related company and an overseas company granting the Company for the rights to utilise software applications to another related company. Under the agreement, the Company is obliged to pay a fee at a certain percentage of revenues earned from the use of such service as stipulated in the agreement. The agreement does not stipulate a definite term.

29.4 Bank guarantees

There were outstanding bank guarantees of Baht 36.25 million (2016: Baht 36.32 million) of certain performance bonds as required in the normal course of business to guarantee contractual performance.

30. Fair value hierarchy

As at 31 December 2016, the Company and its subsidiaries had the assets and liabilities that were measured at fair value using different levels of inputs (2017: Nil) as follows:

Unit : Million Baht

	Consolidated and separate financial statements
	Level 2
Assets measured at fair value	
Held for trade investments - Fixed Income Fund	39.9

31. Financial instruments

31.1 Financial risk management

The Company and its subsidiaries' financial instruments, as defined under Thai Accounting Standard No.107 "Financial Instruments: Disclosure and Presentations", principally comprise cash and cash equivalents, trade accounts receivable, short-term investments and investments. The financial risks associated with these financial instruments and how they are managed is described below.

Credit risk

The Company and its subsidiaries are exposed to credit risk primarily with respect to trade and other receivables. The Company and its subsidiaries manage the risk by adopting appropriate credit control policies and procedures and therefore do not expect to incur material financial losses. In addition, the Company and its subsidiaries do not have high concentrations of credit risk since they have a large customer base and the major customers are almost financial institutes, state enterprises and government unit. The maximum exposure to credit risk is limited to the carrying amounts of receivables and other receivables as stated in the statement of financial position.

Interest rate risk

The Company's and its subsidiaries' exposure to interest rate risk relates primarily to its cash at banks, bank overdrafts and short-term borrowings. However, since most of the Company and its subsidiaries' financial assets and liabilities bear floating interest rates or fixed interest rates which are close to the market rate, the interest rate risk is expected to be minimal.

Significant financial assets and liabilities classified by type of interest rate are summarised in the table below, with those financial assets and liabilities that carry fixed interest rates further classified based on the maturity date, or the repricing date if this occurs before the maturity date.

Unit : Million Baht

	Consolidated financial statements as at 31 December 2017				
	Fixed interest rates within 1 year	Floating interest rate	Non- interest bearing	Total	Effective interest rate (% per annum)
Financial assets					
Cash and cash equivalent	20.00	79.79	11.22	111.01	0.10 - 1.10
Short-term investments	107.89	-	-	107.89	0.90 - 4.60
Trade and other receivables	-	-	189.88	189.88	-
Deposits at banks with restrictions	14.20	-	-	14.20	1.00
	142.09	79.79	201.10	422.98	
Financial liabilities					
Trade and other payables	-	-	103.44	103.44	-
	-	-	103.44	103.44	

Unit : Million Baht

	Separate financial statements as at 31 December 2016				
	Fixed interest rates within 1 year	Floating interest rate	Non- interest bearing	Total	Effective interest rate (% per annum)
Financial assets					
Cash and cash equivalent	20.00	53.83	11.18	85.01	0.10 - 1.10
Short-term investments	107.89	-	-	107.89	0.90 - 4.60
Trade and other receivables	-	-	179.52	179.52	-
Deposits at banks with restrictions	14.20	-	-	14.20	1.00
	142.09	53.83	190.70	386.62	
Financial liabilities					
Trade and other payables	-	-	87.33	87.33	-
	-	-	87.33	87.33	

Unit : Million Baht

	Consolidated financial statements as at 31 December 2016				
	Fixed interest rates within 1 year	Floating interest rate	Non- interest bearing	Total	Effective interest rate (% per annum)
Financial assets					
Cash and cash equivalent	60.50	28.24	11.75	100.49	0.10 - 1.10
Short-term investments	-	-	39.94	39.94	-
Trade and other receivables	-	-	191.97	191.97	-
Deposits at banks with restrictions	17.20	-	-	17.20	1.00
	77.70	28.24	243.66	349.60	
Financial liabilities					
Trade and other payables	-	-	112.68	112.68	-
	-	-	112.68	112.68	

Unit : Million Baht

	Separate financial statements as at 31 December 2016				
	Fixed interest rates within 1 year	Floating interest rate	Non- interest bearing	Total	Effective interest rate (% per annum)
Financial assets					
Cash and cash equivalent	60.50	20.78	11.72	93.00	0.10 - 1.10
Short-term investments	-	-	39.94	39.94	-
Trade and other receivables	-	-	182.43	182.43	-
Deposits at banks with restrictions	17.20	-	-	17.20	1.00
	77.70	20.78	234.09	332.57	
Financial liabilities					
Trade and other payables	-	-	101.35	101.35	-
	-	-	101.35	101.35	

Foreign currency risk

The Company and its subsidiaries' exposure to foreign currency risk arises mainly from purchasing or rendering services transactions that are denominated in foreign currencies. The Company and its subsidiaries have not entered into any contract in order to protect such foreign currency risk.

The balances of financial assets and liabilities denominated in foreign currencies are summarised below:

Foreign currency	Consolidated financial statements					
	Financial assets as at 31 December		Financial liabilities as at 31 December		Average exchange rate as at 31 December	
	2017 (Million)	2016 (Million)	2017 (Million)	2016 (Million)	2017	2016
					(Baht per 1 foreign currency unit)	
US dollar	0.62	0.35	0.17	0.15	32.6809	35.8307

Foreign currency	Separated financial statements					
	Financial assets as at 31 December		Financial liabilities as at 31 December		Average exchange rate as at 31 December	
	2017 (Million)	2016 (Million)	2017 (Million)	2016 (Million)	2017	2016
					(Baht per 1 foreign currency unit)	
US dollar	0.02	0.03	-	0.02	32.6809	35.8307

31.2 Fair values of financial instruments

Since the majority of the Company and its subsidiaries financial instruments are short-term in nature or carrying interest at rates closed to the market interest rates, their fair value is not expected to be materially different from the amounts presented in statement of financial position.

32. Capital management

The primary objective of the Company's capital management is to ensure that it has appropriate capital structure in order to support its business and maximise shareholder value. As at 31 December 2017, the Group's debt-to-equity ratio was 0.37:1 (2016: 0.43:1) and the Company's was 0.34:1 (2016: 0.41:1).

33. Events after the reporting period

On 14 February 2018, the Board of Directors Meeting of the Company No. 1/2018 passed resolutions approving as follows:

1) To propose of dividend payment at a rate of Baht 0.08 per share from the net profit of 2017, totaling of Baht 65.64 million. The Company will propose these matters for approval in the Annual General Meeting of the Company's shareholders.
2) To approve the establishment of 2 new subsidiaries with registered share capital of Baht 50 million and Baht 10 million in which the Company will hold 100 percent interest of the subsidiaries. The subsidiaries are principally engaged in providing information and system service provider to enhance business decision in Asia.

34. Approval of financial statements

These financial statements were authorised for issue by the Company's Board of Directors on 14 February 2018.

BUSINESS ONLINE PUBLIC COMPANY LIMITED
900/8-10 SVOA TOWER, 11, 12, 14 FL.,RAMA 3 ROAD,
BANGPONGPANG, YANNAWA, BANGKOK 10120 THAILAND
TEL +662 657 3999 **FAX** +662 657 3900-1
WEBSITE www.BOL.co.th **E-MAIL** info@bol.co.th